

11

108246

1207.2006 Afacerea Roșia Montană
sau
Cel mai bogat zăcământ de aur din Europa

A
108246
ed
pauze

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRIII APELOR	
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării	
INTRARE NR.	44113
IEȘIRE	
ZIUA	14
LUNA	07
ANUL	2006

Despre proiectul Roșia Montană care își propune să extragă bruma de aur ce s-ar mai afla în comuna susamintită au scris mulți și s-au spus multe. Nu-i vom înșira pe toți cei care au fost pro sau contra proiectului, ar fi prea lungă lista. Vom aminti aici ca autorități indiscutabile doar Academia Română, Institutul de Înalte Studii Economice (prin 12 profesori și conferențieri), precum și pe domnul Michael M. Cornea, sociolog, expert al Băncii Mondiale – Washington D.C.. Dar toate aceste observații s-au lovit de un zid al tăcerii, un zid de nepătruns, un zid al totalei indiferențe, ca și cum nu ar fi fost vorba de o localitate din România, ci de una de undeva de pe glob.

Nu am fi deschis din nou discuția despre Roșia Montană dacă nu am fi citit două luări de cuvânt ale reprezentanților lui Gabriel Resources și a filialei acesteia, Roșia Montana Gold Corporation. Astfel, președintele RMGC, domnul Adam Hill declara că „prioritățile companiei pentru următoarele două luni sunt finalizarea raportului asupra evaluării impactului de mediu și reînceperea achiziționărilor de noi proprietăți din Roșia Montană, situate pe locul viitoarei exploatare”. În timp ce Richard Young – Financial Officer of Gabriel Resources (Canada) declara: „Avem convingerea că românii au dreptul să știe exact ce se întâmplă, care este situația economică și socială a zonei și cum ar putea sprijini proiectul nostru de îmbunătățire a ambelor aspecte”. Subscriem întru totul, cu mențiunea că românii au dreptul să știe și că „li se pregătește ceva”. Să știe cum vor fi rezolvate problemele din zonă, dar aplicând principiul de drept roman: „*audiatur et altera pars*”. Adică să ascultăm și partea cealaltă.

Deci, proiectul Roșia Montană, așa cum apare din documentele ce au văzut lumina tiparului, încalcă următoarele legi și convenții internaționale la care e parte și România:

- Directiva Uniunii Europene ce se referă la „Evaluarea impactului asupra mediului”,
- Directiva aceleiași Uniuni ce se referă la „Protecția apelor subterane”,
- Directiva aceleiași Uniuni ce se referă la „Strămutarea forțată și dislocarea indivizilor”,
- Articolul 8 al Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului și dezvoltării, de la Rio de Janeiro din 1992, referitor la „exploatarea durabilă”,
- Conferința miniștrilor de externe de la Sofia din 1995, referitoare la „protecția biodiversității”.

Și dacă bine știm, avem și noi în România o Lege a protecției mediului.

Societatea Roșia Montana Gold Corporation și-a propus ca obiectiv exploatarea aurului din „zăcământul” Roșia Montană, pe care îl apreciaza ca fiind cel mai bogat din Europa și al șaselea ca mărime din lume. Dar care este criteriul de clasificare al zăcămintelor pe scara de la foarte mici la gigantice? Totul se bazează pe doi parametri: cantitatea de metal prețios în grame la tonă și suprafața zăcământului. În cazul nostru, primul parametru este la ordinul de 1,50 gr la tonă. Cifră derizorie. Cât privește suprafața, ea însumează 8 kmp, adică 800 ha, și vom folosi același calificativ: derizoriu. În asemenea condiții am putea admite că el se încadrează în tipul mediu sau chiar submediu. Unde este deci cel mai bogat zăcământ de aur din Europa? Societatea intenționează să extragă 218 tone de minereu din care să rezulte 33 tone de aur. Lăsând la o parte faptul că specialiștii cu care am discutat se îndoiesc de existența unei asemenea cantități de metal prețios,

rămâne o altă problemă mai delicată: acest minereu urmează să se extragă din ceea ce societatea a denumit patrulaterul anifer: măgurile Cetate, Cârnic, Orlea și Jigodin. Să facem un mic calcul de regula de trei simplă: (toate cantitățile reduse la kg) extragerea a 300.000 kg de aur dintr-o rocă ce conține 0,0015 kg de aur la 1000 kg de rocă excavată, va necesita excavarea a 200.000.000.000 kg de rocă, respectiv 200.000.000 tone de rocă, o cifră faraonică. Această impresionantă cantitate de rocă va fi extrasă din cele patru măguri amintite mai sus, măguri ce vor dispărea definitiv din peisajul idilic al Roșiei Montane. Mai mult chiar, nu numai că vor dispărea ele, dar exploatarea va fi adâncită până la -200, poate -300 m, lăsând în urmă niște hăuri uriașe ce se vor umple cu apă. Materialul acesta, amintit mai sus, va fi extras în cariere prin pușcare. RMGC ne asigură că nu e nici un pericol de poluare fonică sau atmosferică, nici de trepidații, căci dispune de un exploziv care cu 250 de gr dislocă o tonă de rocă. Dar alături de această afirmație societatea mai face una liniștitoare: la sfârșitul exploatării ea va reface complet peisajul, reclădind măgurile exploatare. Revenind acum la cele declarate de domnul de la Gabriel Resources: „proiectul nostru va îmbunătăți aspectul economic și ecologic al zonei”, întrebarea este pentru cine va îmbunătăți aspectul economic? Pentru cei strămutați la Alba Iulia, pentru cei strămutați în noua locație – Roșia Nouă sau pentru locuitorii celor 30 de case, declarate monumente istorice, care mai rămân după sacrificarea așezării? Cât privește aspectul ecologic, recunoaștem că suntem în fața unei dileme de nerezolvat. Cum adică, după ce dărâmi totul în jur, distrugi localitatea, distrugi măgurile, vegetația, cum mai poți reabilita din punct de vedere ecologic zona? RMGC susține că va face o reabilitare progresivă a celor patru zăcăminte, urmând ca ele să arate ca înainte de exploatare. Și, în continuare „Noi vom exploata responsabil această resursă astfel încât mediul să nu aibă de suferit și toată lumea să câștige” (Alan Hill). Și fiindcă tot veni vorba de câștig, ne întrebăm și întrebăm, din această cantitate de 330 tone de aur cât va reveni statului Român?

Ne-am obișnuit, după 1989 să încheiem numai afaceri păguboase pentru stat. Să ne lăsăm păcăliți și jefuiți de fite cine. Nici asocierea cu Gabriel Resources, respectiv RMGC nu face excepție; contractul este unul „contra naturii”, contra cutumelor internaționale: ei iau 80% din beneficii, în timp ce noi rămânem doar cu 18%, un mizilic, o nimica toată, ceva bani de buzunar. Ca să nu mai amintim de toate facilitățile financiare ce li s-au acordat. După câte am dedus din articolele publicate în ziare, peste locuitorii din Roșia Montană se va revărsa „bunăstarea și fericirea”. Care localnici, să fie cu iertare?

Exploatarea este prevăzută să dureze 17 ani. Dar întrebăm și subliniem întrebarea: după 17 ani ce va fi? Ce reprezintă 17 ani în viața unei comunități care are în spate 2500 de ani? Poate cât un foc de pae. Și legat de această întrebare, avem încă una: cu aprobarea cui s-a permis distrugerea acestei așezări, cea mai veche atestată documentar din anul 136 d.H.? Cine a permis relocarea localnicilor?

Să revenim acum la două noțiuni amintite la început: cea de durabilitate și cea de biodiversitate. Ce se înțelege prin „durabilitate”? Este vorba ca orice exploatare, indiferent de natura ei, să fie planificată în așa fel încât să profităm de ea, noi, copiii și nepoții nepoților noștri. Caz concret chiar exploatarea auriferă de la Roșia Montană. Cât privește „biodiversitatea” este evident că o exploatare așa brutală cum este prevăzută a se face la Roșia Montană, numai la biodiversitate nu-i stă gândul. Ea va distruge tot: începând cu așezarea, și terminând cu tot ce e viu și respiră, altfel spus, va lăsa în urmă „nimic”. Or, tocmai asta trebuie împiedicat aici, DISTRUGEREA. Să clădim, nu să distrugem. Ce ar fi fost de făcut, deci? Cei care au studiat problema au propus trei soluții: agroturism din plin, prelucrarea lemnului și creșterea vitelor. Ocupații de durată ce nu impietează asupra mediului. Și s-a mai venit cu o soluție, crearea unui parc natural geologico-minier-arheologic și etnografic. Dar cum este prea târziu pentru toate acestea, peste 17 ani zona

va putea intra în circuitul turistic, un turism pe care îl denumim „Thanatoturism“ (de la cuvântul grecesc thanatos = moarte). Turiștii care se vor încumeta să viziteze zona vor putea admira resturile unei uzine de preparare, dar mai ales un imens iaz de decantare de 340 milioane de tone umplut cu steril cianurat, iaz susținut de un perete înalt de 180 m (cât 4 blocuri turn suprapuse), mai înalt decât faimoasa piramidă Keops (numai 146 m) și în supliment o zonă pustie, răvășită, un spectacol apocaliptic. Merită banii, credeți-mă!

Răzvan Givulescu

DEALURI CE VOR FI EXPLOATATE ÎN CARIERĂ
ȘI ADÂNCITE LA 300M

AICI A FOST ODATĂ ROȘIA MONTANĂ

UZINĂ DE PRELUCRARE

AICI A FOST ODATĂ SATUL CORNI

RAW WATER POND
IAZ DE APĂ BRUTĂ

IAZ CIANURAT

HALDĂ DE STERIL

CONTAINMENT POND
EPURARE APE ACIDE

ESPANSE LAZURILOR

DIG (180 M ÎNĂLȚIME)

SECUNDA
SYSTEM SECUNDA

AȘA VA ARĂTA ÎN VIZIUNEA RMGC

ZONA ROȘIA MONTANĂ ȘI CORNI

Comunicat în problema Rosia Montana

De o jumătate de an, compania mixtă Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC pe scurt), deținută în proporție de 80% de Gabriel Resources Ltd. (Gabriel pe scurt), ne asaltează la TV și în ziare cu reclame în favoarea proiectului său minier gigantic, de 13 milioane tone minereu auro-argintifer anual (față de circa 400.000 tone minereu anual cât exploata Minvest Deva) de la Roșia Montana. Recent, suntem invitați de RMGC (Gabriel) să analizăm cele 5.000 de pagini ale studiului de impact asupra mediului, pe care l-a depus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și în mai multe puncte în București și în alte localități din țară în scopul obținerii acordului de mediu și trecerii astfel la exploatarea prevăzută de proiect.

Suntem puși pe o pistă falsă!

Noi am analizat cele 22 pagini din Legea minelor nr. 61 din 5 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, Nr. 113 din 16 martie 1998 și Legea minelor 85 din 18 martie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, Nr. 197 din 27 martie 2003 și am văzut că proiectul propus de RMGC (Gabriel) nu poate trece de faza de proiect, că RMGC nu poate trece la exploatarea preconizată, cu tot acordul de mediu. De ce? Cel puțin din două motive.

- În primul rând, pentru că RMGC nu îndeplinește condițiile Art. 18 din Legea Minelor 85/2003.

Pentru a trece la exploatare la Roșia Montană conform proiectului său, RMGC are nevoie de o licență de exploatare. Cum Legea Minelor 85/2003 (ca și vechea Lege 61/1998) nu prevede operația de „actualizare a unei licențe de exploatare mai vechi”, deci, RMGC trebuie să obțină o licență de exploatare nouă, sub noua lege a Minelor, Legea 85/2003. Dar legea Minelor nr. 85/2003, la Art. 18, alin. (2), spune că: „Licența de exploatare se acordă: a) direct titularului licenței de explorare, la solicitarea acestuia, ...; b) câștigătorului unui concurs public de ofertă, ...”

Dar RMGC nu a fost titularul unei licențe de explorare, ci a fost titularul unei licențe de exploatare; chiar dacă se ia în considerare licența de explorare ascunsă prin Art. 15 din Legea 61 sub licența de exploatare 47, ea nu mai este valabilă după 21 iunie 2004. Deci varianta a) cade și

rămâne valabilă varianta b), ca RMGC să câștige un concurs public de ofertă.

Dupa câte știm, nu s-a organizat un concurs public de ofertă după 21 iunie 2004, pe care RMGC să-l fi câștigat și nici nu se poate organiza un asemenea concurs – pentru Roșia Montana - după cum se va vedea în continuare.

- În al doilea rând, pentru că prin Art. 11 din Legea Minelor 85/2003, se interzice strict efectuarea de operații miniere – deci explorare/exploatare - la Roșia Montana.

Legea Minelor 85/2003 spune la Art. 11, alin. (1): „Efectuarea de activități miniere pe terenurile pe care sunt amplasate monumente istorice, culturale, religioase, situri arheologice de interes deosebit, rezervații naturale,...., precum și instituirea dreptului de servitute pentru activități miniere pe astfel de terenuri sunt strict interzise.” Iar la Art. 11, alin. (2), se adaugă: „Excepțiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, cu avizul autorităților competente în domeniu și cu stabilirea de despăgubiri și alte măsuri compensatorii.”

Ori la Roșia Montană, „cea mai vestită așezare și exploatare minieră a lumii vechi” (conform acad. Răzvan Teodorescu, fostul ministru al culturii), există monumente istorice și situri arheologice de interes deosebit.

Astfel, comuna Roșia Montană apare în anexele la Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate, apărută în M.O. Partea I Nr. 152 din 12 aprilie 2000, cu: Piatra Despicăată (Comuna Roșia Montană - 0,20 ha), Avenul din Hoanca Urzicarului PN –F (Comuna Roșia Montană, satul Vârtop - 1,00 ha), Piatra Corbului (Comuna Roșia Montană – 5,00 ha); Centrul istoric (Comuna Roșia Montană, satul Roșia Montană); Galeriile romane ale exploatărilor miniere aurifere (Comuna Roșia Montană, satul Roșia Montană); Case - secolele al XVIII-lea - al XIX-lea (Comuna Roșia Montană, satul Roșia Montană).

De asemenea, satul Roșia Montană apare și pe lista monumentelor istorice publicată în Monitorul Oficial nr. 646 bis din 16 iulie 2004, astfel: la categoria I, cu 7 monumente, toate din epoca romană: „Situl arheologic Alburnus Maior-Roșia Montană”, „Așezarea romană de la Alburnus Maior, zona Orlea”, „Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul

Orlea”, „Vestigiile romane de la Alburnus Maior, zona Carpeni”, „Incinta funerară romană din zona Tău Găuri”, „ Galeria „Cătălina Monulești” din zona protejată a centrului istoric al localității”, „Galeriile romane din Masivul Cîrnic, punct Piatra Corbului”; la categoria II, cu 42 monumente: „Biserica „Adormirea Maicii Domnului””, „Centrul istoric al localității (Târgul satului, Piața, Cartierul Berg, Str. Brazilor și zona din amonte de Piață, spre lacuri)”, „Casa parohială ortodoxă”, „Casa cu spațiu comercial, azi primărie” și încă 38 case, iar la categoria III, cu „Monumentul comemorativ al lui Simion Balint (în cimitirul bisericii „Adormirea Maicii Domnului”)”.

Ministerul Culturii și Cultelor (MCC pe scurt) recunoaște și în alte documente importanța deosebită a siturilor arheologice de la Roșia Montana. A se vedea de exemplu documentul “Importanța Programului Național de Cercetare „Alburnus Maior””, semnat de Mircea Victor Angelescu din MCC, aflat pe site-ul <http://www.alburnusmaior.ro/ro/optiuni/Prezentare.htm>, din care cităm următoarele: “Datorită importanței cu totul excepționale pe care o au vestigiile din patrimoniul cultural național din zona Roșia Montană, ca și importanței economice a proiectului investițional dezvoltat de către firma Roșia Montana Gold Corporation, Ministerul Culturii și Cultelor a instituit prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2504 din 07.03.2001 Programul Național de Cercetare „Alburnus Maior” ”. Iar în prefața volumului I „Alburnus Maior”, editat în 2003 de MCC, prof. Dr. Ioan Opreș vorbește despre Roșia Montana ca un „excepțional patrimoniu istoric european” și compară – complet nefondat – importanța proiectului minier al RMGC cu importanța barajului de la Abu-Simbel (Assuan) din Egipt și a barajului de la Porțile de Fier (Cazane) de pe Dunăre.

Să mai amintim că datorită importanței deosebite în lume chiar a siturilor arheologice de la Roșia Montana, peste 40 arheologi din România și peste 1000 de istorici și arheologi din lumea întreagă s-au pronunțat pentru salvarea lor de proiectul minier al RMGC, iar ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) a emis trei rezoluții în acest sens.

Cine a stabilit, din partea guvernului României, „importanța economică” a proiectului minier, care să justifice sacrificarea vestigiilor de la Roșia Montana? Nimeni, dovada este faptul că nu există o

Hotărâre de Guvern care să excepteze de la prevederile Legii 85/2003, Art. 11, alin. (1), zona Roșia Montana.

Deci, Legea Minelor 85/2003, prin Art. 11 amintit, interzice explorarea și exploatarea la Roșia Montană, în absența unei Hotărâri de Guvern care să consfințească exceptarea.

Problema este foarte serioasă și gravă!

Cerem Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, Ministerului Economiei și Comerțului și excelenței sale domnului Călin Popescu Tăricenu, prim-ministrul Guvernului României, să o lămurească urgent. De ce să citim degeaba 5.000 pagini de povești?

București,
Montane
15 iunie 2006

Grupul pentru Salvarea Roșiei
din Academia de Studii Economice
Prof. univ. dr. Afrodita Iorgulescu

Rosia Montana Business or The largest gold deposit from Europe

Many have written a lot and much was said about Rosia Montana Project that is proposing to extract what was left from the gold deposit from the above mentioned commune. We will not remind here all the names of those who were either pro or against this project; the list would be too long. We would like to say here as undisputable authorities: the Romanian Academy, the Institute of High Economic Studies (through 12 professors and lecturers), as well as Mr. Michael M. Cornea, sociologist, expert of World Bank, Washington D.C. But all these remarks have faced a wall of silence, a wall that couldn't be penetrated, a wall of total indifference, like it wouldn't be about a locality from Romania but about a locality from somewhere else in the world.

We would not have talked again about Rosia Montnana, if we haven't been reading two positions of representatives of Gabriel Resources and its subsidiary Rosia Montana Gold Corporation. Thus, the president of RMGC, Mr. Alan Hill states that "the priorities of the company for the following two months are the completion of the EIA report and re-initiation of the acquisition of new properties in Rosia Montana, which are located on the future mine site". While Mr. Richard Young – Financial Officer of Gabriel Resources (Canada) states: "We believe that the Romanians are entitled to learn exactly what is happening, what the economic and social situation of the area is, and how they are able to assist our project to improve these two aspects". We fully support this statement, but we would like to state that the Romanians are entitled to learn that "something is cooking for them". They must learn how the area's problems will be resolved, but by using the Roman Law's principle: "audiatur et altera pars". Meaning, we must hear the other party.

Therefore, the Rosia Montana Project as presented within the printed documents breaks the following international laws and conventions to which Romania is a signing party:

- EU Directive on "Environmental Impact Assessment"
- EU Directive on "Protection of Underground Waters"
- EU Directive on "Individuals Forced Resettlement and Displacement"
- the 8th Article of 1992UN Conference on Environment and Development from Rio de Janeiro, which is covering the "sustainable mining" issue
- 1995 Conference of Ministries of Foreign Affairs from Sofia on "protection of biodiversity"

And, if we know correctly, we do have an environmental law in place in Romania. S.C. Rosia Montana Gold Corporation SA intends to mine the gold from Rosia Montana "deposit", which is being assessed by them as the richest from Europe and sixth in the world. But what is the classification criterion of deposits that states one deposit is low and the other one is gigantic? Everything is based on two parameters: quantity of precious metal measured in grams per tone and area covered by the deposit. In our case the first parameter is 1.5g/t, which is insignificant. As far as the area covered, this sums up 8Km², i.e. 800ha and we may say that it is also insignificant. Under these conditions we may say that it is a medium size deposit or even a sub-medium size deposit. Where it is then the largest deposit from Europe? The company intends to mine 218t of ore from which it will result 33t of gold. Putting aside the fact that the experts that we have consulted seriously doubt the existence of this quantity, there still remains a rather sensitive issue: this ore will be mined from an area that is called by the company as the Golden Quadrilateral: Cetate, Carnic, Orlea and Jigodin Mountain tops. Let's do a short math: (let's reduce all figures to Kgs) to extract 300,000Kg of Gold from a rock that contains 0.0015Kg of gold for 1,000Kg of excavated rock will require the excavation of 200,000,000,000 Kg of rocks, i.e. 200,000,000tones of rocks, a pharaohnic figure. This

impressive quantity of rocks will be extracted from the above mentioned mountain tops, which will disappear from the idyllic landscape of Rosia Montana. Moreover, not only they will disappear, but also the mine will be deepened to reach -200 maybe -300, leaving behind large voids that will be flooded with water. This material will be mined from open pits by using blasting. RMGC ensures us that there is no hazard related to sound or air pollution, or vibrations; that they will use a very good explosive and only 250g from this explosive will be required to blast 1 tone of rock. But, together with this statement, the company issues another reassuring one: at the end of the project they will completely restore the landscape, reconstructing the respective mined mountain tops.

Returning to the statements of Mr. Gabriel Resources: “our project will improve the economic and ecologic aspect of the area”, the question here is for whom is the economic aspect to be improved? For the ones resettled to Alba Iulia or in the new Rosia or for the people living in those 30 historic monument houses that will remain after the locality will be sacrificed? As regards to the ecologic aspect, we must admit that we are facing a dilemma that is impossible to settle. How one is able to rehabilitate an area from ecologic point of view after everything around is destructed: the locality, the mountain tops, and also the vegetation? RMGC claims that they will perform a progressive rehabilitation of the four ore deposits, and after the completion of mining operation they will look just as they looked before the initiation of mining operation. And also “We will responsible mine this resource so as the environment will not be impacted and everyone will win” (Alan Hill). And if we talk about winnings, we are question ourselves and also we ask: out of these 330t of gold, how much is for the Romanian state?

After 1989, we got used to conclude only bad deals for our state. We got used to let ourselves fooled and robbed by anyone. The association with Gabriel Resources, RMGC respectively is not an exception to this rule; the agreement is one “against the nature”, against international traditions: they secure 80% of the benefits, while we remain with only 18%, and that’s nothing, that’s some pocket money. Not to mention all financial advantages they have been granted. As we figured it out from newspaper columns, “wealth and happiness” will flood the locals of Rosia Montana. What locals, I beg your pardon?

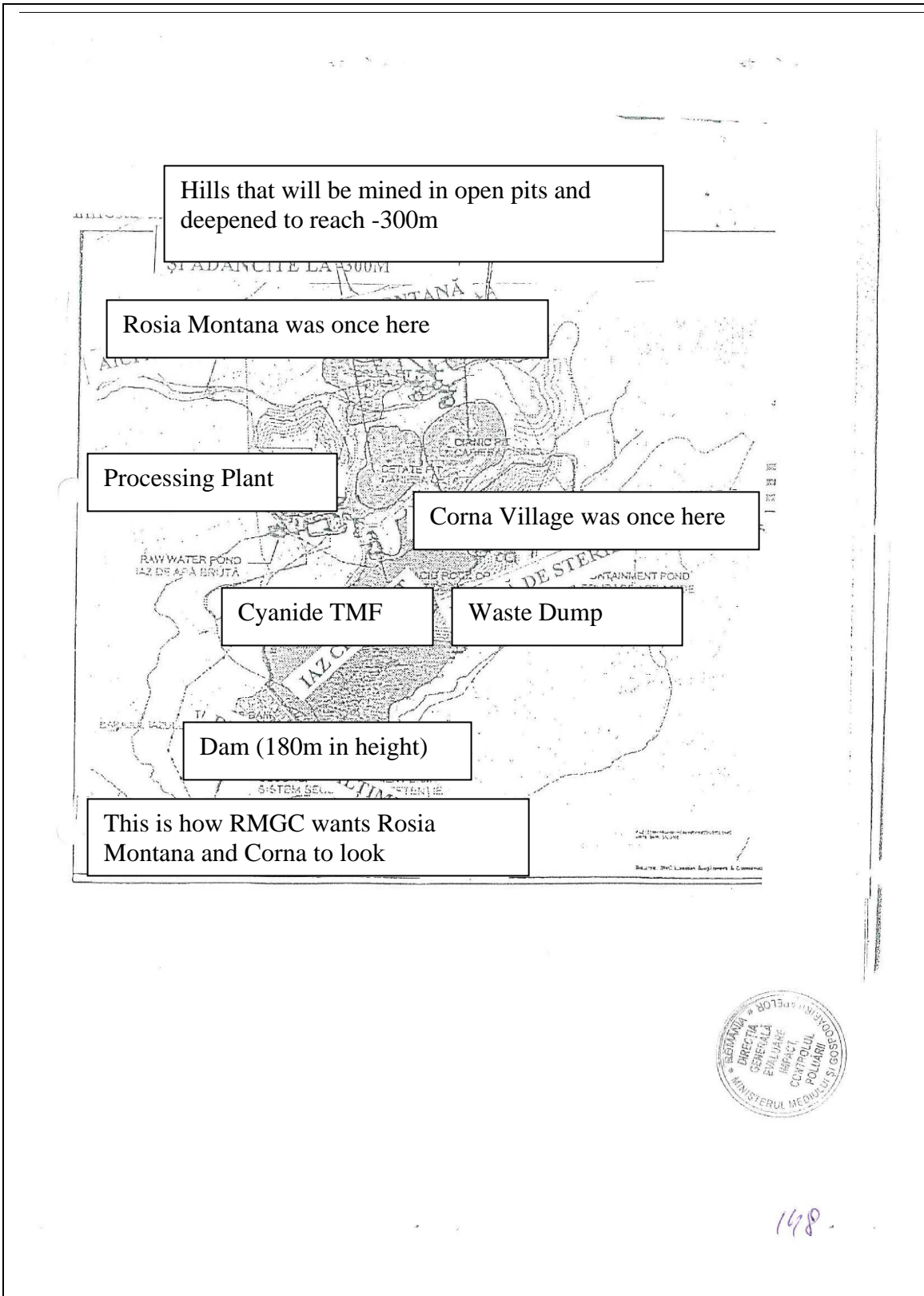
The mining operation is proposed to last for 17 years. But we ask and we would like to emphasize this: what will be there after 17 years? What represent 17 years in the life of the community that has a 2,500-year past? Maybe as much as a fire of hay straws. Also related to this question, we have yet another one: who approved this destruction of a settlement, which is documentary attested from year 136? Who allowed locals’ relocation?

Let’s return to those two terms previously mentioned: sustainability and biodiversity. What it is understood through the term “sustainability”? It is about the fact that any mining operation, regardless of its nature, must be designed in such a way than we, our children, and grandchildren of our grandchildren should benefit from it. It is the case of Rosia Montana gold mine.

As regards to “biodiversity”, it is obvious the fact that such a brutal mining operation as proposed for Rosia Montana, biodiversity is the last thing on its mind. It will destroy everything: starting with the settlement and ending with everything alive and breathing.

In other words, it will leave “nothing” behind. And this is the very thing that must be prevented here, the DESTRUCTION. We should build, not destroy. Therefore, what should have been done? The people who studied the issue, have proposed three solutions: full development of agro-tourism, timber industry and cattle breeding. These are long-term professions that will not impact the environment. And another solution was proposed: the establishment of a natural, geologic, mining, archeological and ethnographical park. But now it is too late, 17 years from now the area may enter tourist circuits under the name Thanatotourism (from the Greek word thanatos=death). The tourist daring to visit the area may visit the remains of a processing plant, and especially a tailings dam containing 340 million tons of cyanide tailings, supported by a 180m tall wall (4 apartment buildings on top of each other), taller than the famous Keops’s Pyramid (only 146m in height); all these will be accompanied by a deserted, ravished area, an apocalyptic show. Trust me, it deserves every penny!!!

Razvan Givulescu

Hills that will be mined in open pits and deepened to reach -300m

Rosia Montana was once here

Processing Plant

Corna Village was once here

Cyanide TMF

Waste Dump

Dam (180m in height)

This is how RMGC wants Rosia Montana and Corna to look

148

Press release on Rosia Montana issue

During the last half of the year, Rosia Montana Gold Corporation (RMGC), 80% owned by Gabriel Resources (Gabriel), is flooding us through the TVs and newspapers with commercials that advertise its gigantic mining project of 13 million tons of gold and silver ore which will be mined/year (as opposed to the 400,000t of ore/year, mined by Minvest Deva) from Rosia Montana.

Recently we have been invited by RMGC (Gabriel) to analyze the 5,000 pages of the Environmental Impact Assessment submitted at the Ministry of Environment and Water Management, at other locations from Bucharest and other towns throughout the country in order to secure its environmental permit and to move forward to develop the proposed mine.

We are set on a false track!

We have analyzed the 22 pages of Mines Law no. 61/05.03.1998, published in the Official Gazette of Romania Part I, no. 113/16.03.1998 and the Mines Law no. 85/18.03.2003 published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 197/27.03.2003 and we have learnt that RMGC's (Gabriel) proposed project cannot pass the phase of a proposal, that RMGC may not proceed forward with its proposed mine in spite of the environmental permit. Why? At least because of two reasons:

Firstly, because RMGC does not meet the conditions stipulated under Art. 18 from Mines Law 85/2003.

In order to proceed forward to the **operational** phase, as stipulated by its Project, RMGC needs a mining license. Due to the fact that Mines Law no. 85/2003 (as the old Law no. 61/1998) does not include a provision on the "update of an old mining license"; therefore, RMGC must obtain a new license under the new Mines Law, the law no. 85/2003. But, Law 85/2003, under Art. 18, 2nd paragraph stipulates: "The mining license is granted: a) directly to the titleholder of exploration license upon its request...; b) to the winner of a public bidding ...."

However, RMGC was not the titleholder of an exploration license, but the titleholder of a mining license, even though it is considered the explorations license hidden under the mining license 47, by the Art. 15 of Law 61; this is no longer valid after 21st of June 2004. Therefore, option a) is not applicable and remains the option b) RMGC should win a public bidding.

As far as we know, no public bidding has been organized after 21st of June 2004 won by RMGC and no such bidding may be organized for Rosia Montana as it is set forth below.

Secondly, because through Art. 11 of Mines Law 85/2003 it is strictly forbidden to perform mining operations – thus, exploration/mining – at Rosia Montana.

Mines Law 85/2003 stipulates under Art. 11, 1st paragraph: "Mining activities are strictly forbidden to be developed on lands where historic, cultural, and religious monuments, archaeological sites of special interest, natural reservations,..., exist, and at the same time access rights cannot be granted for such lands". And, under Art 11, 2nd paragraph it is added: "the exceptions for the cases stipulated under 1st paragraph are established

through **Governmental Decision** with the endorsement of relevant authorities and by establishing payment of damages and other compensations.”

At Rosia Montana “the most renowned settlement and mine of ancient world” (as stated by Razvan Teodorescu, academician, former Minister of Culture) exist historic monuments and archaeological sites of great interest.

Therefore, the Rosia Montana commune exists on the Annexes of Law no. 5/06.03.2000 on the approval of the Plan of National territory Arrangement – IIIrd Section “Protected Areas” published in the Official Gazette Part I, no. 152 from 12.04.2000 with the following monuments: Piatra Despicata (Rosia Montana commune – 0.20ha), Hoanca Urzicarului Swallow Hole PN-F, (Rosia Montana commune, Vartop village), Piatra Corbului (Rosia Montana commune – 5.00 ha); historic center (Rosia Montana commune, Rosia Montana village); Roman galleries for mining gold veins (Rosia Montana commune, Rosia Montana village); Houses – dating as back as XVIII, XIX centuries (Rosia Montana commune, Rosia Montana village).

Also, Rosia Montana village is included on the list of historical monuments published in Official Gazette no. 646 bis from 16.07.2004, as follows:

Under 1st category, with 7 monuments, all of Roman age: “Alburnus Maior – Rosia Montana archaeological site”, “Alburnus Maior Roman Settlement, Orlea area”, “Roman Mining Operation from Alburnus Maior, Orlea Massif”, “Roman Vestiges from Alburnus Maior, Carpeni area”, “Tau Gauri Funeral Monument”, “Catalina Monulesti Gallery” located in the protected area of the locality’s protected area, “Roman Galleries from Carnic Massif, Piatra Corbului mark”;

Under 2nd category, with 42 monuments: “Adormirea Maicii Domnului” Church, Historic center of the locality (to include Targul satului, Piata (square), Berg Street, Brazilor Street, and the upstream area from the square towards the lakes, Orthodox Church House, House with commercial area, currently Mayor’s Hall, and another 38 houses;

Under 3rd category: Commemorative Monument of Simion Balint (in the graveyard of the “Adormirea Maicii Domnului” Church).

Ministry of Culture and Religious Affairs (MCC) admits also in other documents the importance of archaeological sites from Rosia Montana. Please see for instance the document “Importance of Alburnus Maior Archaeological Research Program” signed by Mircea Victor Angelescu of MCC posted on the website:

<http://www.alburnusmaior.ro/ro/optiuni/Prezentare.htm>, from which we will quote the followings: “Due to the exceptional importance of the vestiges of national cultural patrimony from Rosia Montana and due to the economic importance of the project developed by S.C. Rosia Montana Gold Corporation, Ministry of Culture and Religious Affairs has initiated through the Order of the Minister of Culture and Religious Affairs no. 2504/07.03.2001, the Alburnus Maior National Research Program. Within the foreword of volume I of “Alburnus Maior” published in 2003 by MCC, Mr. Opris Ioan, professor, speaks about Rosia Montana as an exceptional European historical patrimony and compares – completely unfounded – the importance of RMGC’s mining project with the importance of Abu-Simbel Dam (Assuan), Egypt and with the importance of Portile de Fier (Iron Gates) Dam (Cazane) built on the Danube River.

We should remind the fact that due to the special worldwide importance of Rosia Montana’s archaeological sites, over 40 archaeologists from Romania and over 1,000 historians and archaeologists throughout the entire world have supported their rescue

from the RMGC's mining project, and ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) issued three resolutions on this issue.

Who established from Romania's Government part the "economic importance" of the mining project that will justify the scarification of Rosia Montana vestiges? No one. The evidence is the fact that there is no Governmental Decision that may provide the exceptions to the Law 85/2003, Art 11, 1st paragraph - Rosia Montana area.

Therefore, Mines Law 85/2003, through Art. 11 strictly forbids explorations and mining to be performed at Rosia Montana provided that no Governmental Decision is issued on the exception from the provisions of this Law.

The issue is very serious and severe!

We ask the National Agency for Mineral Resources, the Ministry of Economy and Commerce and to his Excellency Mr. Calin Popescu Tariceanu, Prime Minister of Romania's Government to clarify this issue immediately. Why should we read 5,000 pages of stories for nothing?

Bucharest,

Group established for Saving Rosia Montana
from Academy of Economic Studies

15 June 2006

Afrodita Iorgulescu, University Professor, PhD

**Răspuns la contestația depusă de Răzvan Givulescu și Afrodita Iorgulescu
(pentru "Grupul pentru Salvarea Roșiei din Academia de Studii Economice")
la data de 14 iulie 2006 înregistrată cu numărul 11**

Proiectul îndeplinește toate cerințele dispuse de legislația română și cea europeană precum și reglementările celor mai bune practici internaționale fără nici un fel de excepții sau derogări.

Evaluarea aurului care poate fi recuperat de la Roșia Montană se bazează pe următoarele studii și calcule:

Evaluarea zăcământului de minereu de la Roșia Montană s-a făcut pe baza unui program modern și detaliat de cercetare și explorare desfășurat între 1997 și 2006. Acest program a utilizat cele mai moderne tehnologii existente în domeniu în întreaga lume. Pe parcursul acestui program au fost efectuate 1.108 foraje de suprafață și în subteran, totalizând 136.578 m și au fost colectate 62.754 de probe brazdă din aflorimente de suprafață și din exploatarea miniere subterane existente. Rețeaua de foraj a fost de 80 x 80 m, iar în anumite zone mai densă, de 40 x 40 m. Densitatea lucrărilor executate respectă reglementările în vigoare elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) pentru evaluarea zăcămintelor de acest tip. În total au fost colectate 191.320 de probe cu o lungime de 1 metru, fiecare fiind analizată pentru conținutul de aur și argint. Toate aceste date au constituit baza pentru estimarea resurselor efectuată de companii independente, atât din străinătate, cât și din România. Printre societățile românești poate fi menționată Ipromin SA, care în trecut a executat calcularea resurselor pentru zăcământul de minereu de la Roșia Poieni.

Estimarea resursei s-a făcut pe baza unor unități de calcul denumite „blocuri”, pentru care a fost estimat prin metode statistice conținutul mediu de Au și Ag. Întreaga cantitate a rezervei pentru tot zăcământul a fost obținută prin însumarea blocurilor. Această metodă de calcul este utilizată peste tot în lume și a fost certificată și validată în urma exploatarea miniere a zăcămintelor.

Rezervele au fost estimate prin studii de fezabilitate, ținând cont de aceste resurse, de criteriile economice și de forma carierelor proiectate. Rezervele reprezintă mineralizația care va fi extrasă și prelucrată efectiv pentru recuperarea aurului și argintului. Astfel a fost pusă în evidență o rezervă de 215 milioane de tone de minereu cu o concentrație medie de 1,46 g/t Au și 6,9 g/t Ag și o cantitate totală de 314,11 tone de aur și 1480,36 tone de argint. Această cantitate încadrează zăcământul de la Roșia Montană printre primele zece zăcăminte aurifere cunoscute până acum în lume.

Toată această documentație asupra calculației pentru resurse și rezerve a fost prezentată la ANRM pentru a fi verificată și omologată.

De asemenea, atât resursele cât și rezervele au fost confirmate independent în concordanță cu Legea Minelor (85/2003) din România, codurile UE (Codul de raportare a mineralelor, 2002) și legile internaționale (NI 43-101). Aceste rezultate au fost verificate și auditate independent așa cum este cerut de toate aceste legi.

Conform calculelor descrise mai sus, zăcământul de la Roșia montană este cel mai mare din Europa.

Toate problemele de exploatare, pușcare și reabilitare ridicate în contestația dvs. sunt tratate pe larg în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului. De asemenea, tot acolo puteți găsi, tratate pe larg, problemele legate de patrimonial cultural și de strămutare și relocare.

Statul român, prin Ministerul Economiei și Comerțului (MEC), deține o cotă parte de 19,3% din SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), deci din Proiectul Roșia Montană. Această participare este completă și de drept, fără obligația de a finanța participarea la investiția de capital. Beneficiile financiare directe pentru statul român, la nivel local, județean și național,

sunt estimate la 1,032 miliarde USD. Această sumă include cota-parte de profit a statului (19,3%), impozitele pe profit, redevențele și alte taxe cum ar fi impozitele pe salariu. În plus, achizițiile suplimentare de bunuri și servicii românești ale proiectului vor fi în valoare de 1,5 miliarde USD, ceea ce duce la o sumă totală, în România, de 2,5 miliarde USD.

Gabriel Resources deține o cotă parte de 80% din SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), deci din Proiectul Roșia Montană. Dacă prețul aurului este de 600 USD/uncie (1 uncie = 31,103 grame) și cel al argintului de 10,50 USD pe uncie, profitul Gabriel Resources este de 1,258 miliarde USD. De menționat că, până la sfârșitul anului 2006, RMGC (prin Gabriel Resources) a investit 200 milioane USD, iar investiția totală estimată până la începerea producției este de aproape 1 miliard USD.

Referitor la cutumele internaționale și la contractul „contra naturii”, iată răspunsul nostru:

Asocierea dintre Gabriel Resources și Regia Autonomă a Cuprului Deva (în prezent, CNCAF Minvest SA) a fost stabilită în temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 98/08.08.1990, cu modificările și completările ulterioare. Art. 35 al acestei legi prevedea posibilitatea regiilor autonome de a se asocia cu terțe persoane juridice, române sau străine, în scopul creării de noi societăți comerciale.

Societatea Roșia Montană Gold Corporation SA a fost înființată în anul 1997 în conformitate cu prevederile legale în vigoare la acea dată, constituirea acesteia făcându-se cu respectarea tuturor condițiilor impuse de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale și Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului în ceea ce privește înființarea societăților comerciale pe acțiuni cu capital mixt.

Precizăm că Actul Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA, care reprezintă rezultatul acordului de voință cu privire la termenii și condițiile în care se desfășoară asocierea dintre statul român și investitor reprezintă un document la care accesul publicului este permis, fiind inclus în categoria documentelor care, potrivit Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, sunt publicate în Monitorul Oficial al României și de pe care Oficiul Registrului Comerțului este obligat să elibereze, pe cheltuiala persoanei care a făcut cererea, copii certificate.

Menționăm că stabilirea cotelor de participare ale acționarilor la beneficiile și la pierderile Roșia Montană Gold Corporation SA s-a făcut în funcție de cota lor de contribuție la capitalul social al societății. Procentul actual de 80% pentru Gabriel Resources Ltd și de 19,31% pentru CNCAF Minvest SA a rezultat în urma aportului inițial și a contribuțiilor ulterioare ale acționarilor la capitalului societății, Gabriel Resources Ltd. avansând toate cheltuielile și costurile aferente activităților de dezvoltare-exploatare și autorizare a Proiectului Minier Roșia Montană.

Prevederile Actului Constitutiv al Roșia Montană Gold Corporation SA cu privire la condițiile de majoritate și cvorum necesare pentru luarea deciziilor în cadrul Adunării Generale a Acționarilor și participarea la beneficiile și la pierderile societății sunt preluate din Legea nr. 31/1990, neexistând nicio derogare sub acest aspect.

Spre deosebire de practica internațională comună referitoare la repartizarea beneficiilor, este de observat faptul că, raportat la Proiectul Roșia Montană, repartizarea beneficiilor este mai favorabilă pentru România/Statul român decât pentru investitor/deținătorul proiectului.

În acest proiect, repartizarea profitului este mai avantajoasă pentru România decât se întâmpla de regulă în proiectele miniere de pe plan mondial. Nici o altă țară din lumea dezvoltată nu este actualmente implicată direct în asumarea riscului unor operațiuni miniere; în schimb, capitalul privat își asumă acest risc, în timp ce România va culege partea ei de profit fără a investi nici un fel de capital în acest proiect.

RMGC lucrează la acest proiect încă din 1998 și până în prezent a investit peste USD 200 milioane. Până la momentul începerii producției, compania va fi investit aproape USD 1 miliard. Mineritul este o industrie de mare risc; în această ramură industrială, o regulă empirică spune că din fiecare 1.000 de proiecte luate în considerație, 100 merită efortul de a face foraje, și numai unul este deschis ca mină efectiv productivă. Aprobarea acestui proiect va arăta lumii că România salută acest tip de investiție străină în scop productiv.

În ceea ce privește facilitățile financiare de care vorbiți, iată răspunsul nostru:

Prin Decretul de Guvern (GD) nr. 813/1999, întreaga regiune minieră din Apuseni, județul Alba, acoperind o suprafață de 108.497 ha, a fost declarată drept zonă defavorizată pentru o perioadă de 10 ani. Vă rugăm să notați faptul că stimulentele asigurate inițial investitorilor din zonele defavorizate au fost anulate, și că în prezent singurul stimulent rămas în vigoare este scutirea de la plata impozitului pe profit. Prin urmare, orice societate cu sediul în această zonă și care a obținut certificatul de investitor înainte de 1 iulie 2003 beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe profit până în Octombrie 2009.

Nu este cazul și pentru RMGC, deoarece RMGC încă nu a început procesul de producție, și în consecință nu obține nici un profit din activitatea pe care o desfășoară. Mai mult decât atât, pentru că începutul activității de producție a societății RMGC este proiectat pentru toamna anului 2009, Compania nu va beneficia de scutirea de la plata impozitului pe profit și prin urmare va plăti toate impozitele pe profit.

De-a lungul celor 16 ani de funcționare a proiectului, se preconizează că RMGC îi va plăti României suma de 284 milioane USD ca impozit pe profit (luând ca bază un preț al aurului de 600 USD/uncie).

De la înființarea ei, societatea RMGC își achită toate impozitele către Statul Român, inclusiv impozitele pe activitatea de explorare și exploatare, taxele și obligațiile datorate la bugetul statului pentru angajații societății, impozitele pe teren, etc. RMGC este deja cel mai mare plătitor de impozite din județ, iar plata impozitelor va continua pe toată durata de existență a proiectului, la impozitele existente adăugându-se redevențele pe activitatea de minerit, impozitul pe profit și dividende. Societatea își va plăti toate impozitele și taxele în România, nu în Canada.

Cu privire la întrebarea dvs "ce se va întâmpla cu oamenii la sfârșitul exploatarei?" și la întrebarea despre durabilitate, iată răspunsul nostru:

Având în vedere experiența și abilitățile dobândite de muncitori, aceștia pot ocupa locuri de muncă existente în cadrul altor proiecte de minerit, într-o regiune cu potențial semnificativ de dezvoltare a resurselor minerale.

De asemenea, trebuie menționat faptul că în conformitate cu prevederile Art. 52 (1) din Legea Minelor nr. 85/2003, pentru încetarea activităților miniere, companiile ar trebui să înainteze autorităților competente o cerere însoțită de planul de încetare a activităților miniere, cu descrierea detaliată a acțiunilor necesare pentru o închidere eficientă a minei. Planul de închidere a Minei ar trebui să conțină, printre altele, un program, de protecție socială pentru personal.

Desfășurată de-a lungul a 20 ani, infuzia de investiții în zonă, dacă este administrată corect, ar trebui să stimuleze și alte tipuri de dezvoltare. Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se angajează să promoveze oportunități de dezvoltare pe termen lung în cadrul planului său de dezvoltare durabilă.

La momentul închiderii, compania va face tot ce îi va sta în putință pentru forța de muncă existentă, asigurându-i asistență în găsirea unui alt loc de muncă. Având în vedere experiența și abilitățile dobândite de muncitori, aceștia pot ocupa locuri de muncă existente în cadrul altor proiecte de minerit într-o regiune cu potențial semnificativ de dezvoltare a resurselor minerale. Ca alternativă, RMGC va asigura oportunități de recalificare și asistență pentru înființarea unor afaceri în alte domenii decât cel minier.

Unele dintre aspectele cele mai importante ale dezvoltării sunt îmbunătățirea și dezvoltarea capacităților comunității și ale autorităților locale. Chiar înainte să înceapă proiectul, compania este interesată să lucreze împreună cu comunitatea pentru găsirea celor mai bune soluții de dezvoltare pentru zonă. Sub auspiciile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), se va înființa un număr de grupuri de lucru, dintre care unuia i se va încredința sarcina explorării oportunităților de dezvoltare.

Între timp, un număr de programe deja existente au ca scop îmbunătățirea profilului educațional și a nivelului de calificare, pentru a corespunde necesităților proiectului și pentru a încuraja oamenii să se gândească la alte căi de câștigare a existenței, în afară de minerit. Programul de calificare profesională este unul dintre aceste programe. Instruirea în domeniul afacerilor face parte din programul de calificare profesională. Se înființează de asemenea un incubator de afaceri.

Programul nostru de instruire profesională pe bază de cursuri de calificare profesională își propune să formeze la nivel local forța de muncă necesară pentru etapa de construcție (în următoarele meserii: lăcătuș mecanic pentru întreținere, sudor, automatist întreținere, electrician întreținere, încărcător, operator excavatoare cu motor de mare tonaj, betonist, dulgher, electrician construcții, faianțar, oțelar, instalator, muncitor specializat în instalații de încălzire cu gaz și centrală, muncitor specializat în instalații de ventilație și aer condiționat, izolator, zidar tencuitor, zugrav, maistru restaurator clădiri, tehnician în domeniul comunicațiilor și transportului, instalator pentru conducta de alimentare cu apă, operator pentru instalația de alimentare cu apă, operator circuite pentru rețeaua de alimentare cu apă, sudor conducte și armături din polietilenă, dulgher – tâmplar – parchetar, operator macara, tencuitor pereți și tavane, mozaicar, zugrav – tencuitor – montator tapet – vopsitor, zidar, pietrar – tencuitor, turnător de asfalt, auditor în domeniul mediului, chimist-analist apă, operator tratare apă industrială, operator stivuitor, agent de securitate – control acces – ordine și intervenție, manipulator materiale neinflamabile, secretar-dactilograf, responsabil cu aprovizionarea echipamentelor de birou, contabil, ghid turistic intern, menajeră hotel, portar, recepționar, bucătar șef panificație și patiserie, agent de turism, agent de turism extern, barman, bucătar șef, ospătar, administrator pensiune turistică, ghid turism ecvestru, asistent medical și social, îngrijitor pentru bătrâni și copii, lucrător social, soră medicală, asistent social de nivel mediu, educator social, pompier.

În ianuarie 2007, RMGC a înființat Roșia Montană MicroCredit, sub numele de "IFN Gabriel Finance SA", pentru încurajarea investitorilor locali. Acest micro-creditor va furniza finanțare și resursele necesare pentru localnicii din Roșia Montană, Abrud, Câmpeni și Bucium, cu scopul de a sprijini înființarea de microîntreprinderi sau extinderea celor deja existente.

Planul de închidere al proiectului Roșia Montana (RMP) este de asemenea conceput astfel încât amplasamentul minei să fie redat folosinței publice în scopuri productive.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – programe și parteneriate pentru dezvoltare durabilă la Roșia Montană.

În ceea ce privește „distrugerea” Roșiei Montane, cea mai veche așezare atestată documentar din România, iată răspunsul nostru:

În contextul implementării unui nou proiect minier, au fost elaborate planuri de management specifice pentru gestionarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană, în conformitate cu cerințele Ministerului Mediului și al Gospodăririi Apelor, respectiv ale Ministerului Culturii și Cultelor în cadrul documentației privind Raportul la studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană (vezi Raportul de evaluarea a impactului asupra mediului, vol. 32-33, Plan M – Plan de management al patrimoniului cultural, partea I – Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, partea II-a – Plan de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană, partea III-a – Plan de management pentru patrimoniul cultural).

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane USD, așa cum a fost făcut public în Studiul de impact asupra mediului în mai 2006 (vezi Raport la studiul de impact asupra mediului, vol. 32, Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tăul Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană**.

Amplele cercetări și studii de patrimoniu efectuate în perioada 2000-2006 au permis conturarea unei imagini cuprinzătoare a acestor valori aparținând patrimoniului cultural național, precum și adoptarea unor măsuri specifice în ceea ce privește protejarea acestora.

Cercetările de arheologie minieră efectuate – începând din anul 1999 și până în prezent – de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea – în premieră în România – a unui studiu de detaliu asupra galeriilor miniere istorice din această zonă. Studiarea acestor structuri a însemnat așadar, mai buna lor cunoaștere și a determinat în aceeași măsură luarea unor decizii pertinente în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare. În baza rezultatelor cercetărilor efectuate până acum (finalizate pentru masivele Cetate, Cârnic, Jig și în curs de desfășurare în masivul Orlea), s-a luat decizia conservării și punerii în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:

- galeria Cătălina Monulești – galerie situată în Centrul Istoric al satului Roșia Montană, unde în trecut au fost descoperite cel mai însemnat lot de tăblițe cerate și un sistem antic de drenare a apelor de mină;
- sectorul minier Păru Carpeni – situat în zona de sud-est a masivului Orlea unde a fost decoperit un sistem de camere suprapuse echipat cu instalații romane de lemn (roți, canale etc.) pentru drenarea apelor de mină;
- zona Piatra Corbului – situată în partea de sud-vest a masivului Cârnic, aici fiind păstrate urme ale exploatărilor cu foc și apă din perioada antică și medievală;
- zona masivului Văidoaia – în partea de nord-vest a satului Roșia Montană, unde se păstrează zone de exploatare de suprafață datând din epoca antică;

În ceea ce privește galeriile miniere istorice datând din epoca romană descoperite în sectoarele miniere Cătălina Monulești și Păru Carpeni, sunt prevăzute ample lucrări de redeschidere, consolidare și amenajare care să permită conservarea lor in situ și amenajarea lor pentru un circuit public de vizitare. Această decizie a luat în considerare valoarea și semnificația vestigiilor arheologice excepționale păstrate în aceste galerii, respectiv instalații romane din lemn realizate în epoca romană pentru evacuarea apelor de mină (așa-numitele „roți romane”). În același timp, galeria Cătălina Monulești are faima de a fi cea în care – la mijlocul secolului al XIX-lea – a fost descoperit cel mai semnificativ lot de tăblițe cerate (conform surselor de arhivă istorică fiind vorba de 11 piese, dintr-un total cunoscut până astăzi de 32 de astfel de artefacte).

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic parțial inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Menționăm faptul că vor exista însă porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*. Ca o măsură de minimizare impactului asupra acestei categorii de vestigii arheologice, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acesteia, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană.

Prin cercetările arheologice preventive de suprafață din anii 2001-2006 au fost conturate și cercetate 13 situri arheologice, pentru unele dintre acestea – după finalizarea cercetărilor exhaustive – s-a luat decizia aplicării procedurii de descărcare de sarcină arheologică, iar în alte cazuri s-a luat decizia conservării *in situ* – incinta funerară de la Tăul Găuri, vestigiile romane de pe Dealul Carpeni; zona Orlea va fi cercetată în detaliu în intervalul 2007-2012.

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cârnic sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O’Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, vă rugăm să consultați broșurile anexate – „Informații de sinteză referitoare la Patrimoniul Roșiei Montane”. Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană, a rezultatelor acestor cercetări și a perspectivelor de punere a lor în valoare sunt disponibile în Studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – *Studiu de condiții inițiale*, p. 26, 32-53, 79-105.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, monumentele istorice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile

specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „**Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia**”.

Cu privire la întrebarea dvs. despre relocare, vă rugăm consultați Planul de Acțiune pentru Relocare și Strămutare, disponibil la adresele de Internet www.GabrielResources.com și www.povesteaadevarata.ro.

În ceea ce privește biodiversitatea de la Roșia Montană, iată răspunsul nostru:

- per total, aproximativ 1600 hectare (ha) sunt necesare pentru RMP, din care 205 ha sunt necesare operațiunilor miniere. Din cele 205 ha, aproape jumătate (95 ha) au fost deja afectate de activitățile miniere istorice. Pe lângă operațiunile miniere, RMGC a realizat proiectul pentru reducerea la minim a tăierii copacilor, atunci când acest lucru este posibil. Pe durata operațiunilor miniere, un program de reîmpădurire va avea loc în jurul fragmentelor de pădure pentru extinderea zonelor împădurite. De asemenea, pentru promovarea biodiversității, lângă aceste zone împădurite vor fi amenajate coridoare, creându-se legături între zonele împădurite pentru ca animalele să se poată deplasa. De asemenea, a fost întocmit un plan de reabilitare progresivă, pe măsura finalizării zonelor necesare pentru proiect;
- în timpul studierii condițiilor inițiale, în zona RMP nu s-a găsit nici o specie de plante sau animale care să fie protejată sau pe cale de dispariție. RMP a fost elaborat pentru a spori biodiversitatea zonei pe termen lung, în timp ce proiectul necesită achiziționarea de terenuri dintr-o zonă relativ mare și va afecta păduri, lacuri și biodiversitatea locală pe termen scurt. Îmbunătățirile aduse calității apei, prin implementarea proiectului, vor îmbunătăți semnificativ starea habitatului acvatic pentru speciile de faună și floră. Cursurile locale de apă vor fi repopulate, ceea ce în prezent nu este posibil în mediul poluat existent (afectat de practicile miniere din trecut).
- planul de management al biodiversității permite intensificarea zonelor existente de interes ca biodiversitate și pentru crearea unei perdele de biodiversitate în jurul amplasamentului minei. De asemenea, permite refacerea biodiversității în zona amplasamentului minier și pe haldele de steril, odată încheiate operațiunile miniere ale RMP.
- în ceea ce privește impactul cianurii (CN), nu există posibilitatea evaporării acesteia din lazul de Decantare a Sterilelor (IDS), care să afecteze angajații RMGC sau localnicii. Experții au reexaminat toate zonele proiectului în scopul stabilirii nivelurilor de acid cianhidric (HCN) pentru a asigura respectarea legislației române și a celei europene. După ce ajunge în IDS, CN este supusă câtorva reacții chimice la presiune redusă, și formează amoniac. Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN din atmosferă (dacă HCN degajat în aer nu este supus reacțiilor chimice) a scos în evidență că cele mai ridicate concentrații se află la nivelul solului, în sectorul industrial, și anume în zona IDS, iar în anumite zone din uzina de procesare ar putea atinge o concentrație maximă de 382 $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{h}$, care este de 2,6 ori mai mică decât valoarea limită stipulată de legislația națională pentru protecția muncii. Concentrația de HCN din atmosferă, în zonele populate aflate aproape de RMP, ar putea fi de maxim 4-80 $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{h}$, în timp ce legislația națională pentru protecția muncii permite o limită de 5.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{h}$ (legislația română și cea europeană, cu privire la calitatea aerului, nu stipulează limite pentru protecția sănătății populației).

Mai trebuie menționat că, din informațiile pe care le avem, RMGC se află printre doar cele patru instituții din România care au un plan de management al biodiversității, celelalte trei fiind parcuri naționale!

Referitor la soluțiile propuse de dvs., iată răspunsul nostru:

Există numeroase ramuri industriale alternative posibile pentru Roșia Montană. Totuși, este puțin probabil ca aceste activități menționate în întrebare să poată asigura suficiente slujbe pentru toți locuitorii din Roșia Montană și orașele învecinate.

Este adevărat că turismul poate fi o sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substituit pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare a turismului de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Informații despre ramurile industriale existente, cum ar fi agricultura și turismul, puteți găsi în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și în Volumul 31, Planul L - Planul de dezvoltare durabilă a comunității. Aceste informații au fost prezentate mai ales pentru a oferi posibilitatea realizării unei evaluări cu privire la posibilele efecte ale proiectului propus asupra acestor ramuri industriale. O analiză detaliată a posibilității de dezvoltare a unor afaceri alternative în absența proiectului nu este, în mod normal, realizată, conform reglementărilor Uniunii Europene sau internaționale. În cazul în care proiectul nu se realizează, acest lucru nu ar trebui să aibă nici un efect asupra afacerilor alternative.

Prezența proiectului Roșia Montană (RMP) ca investiție majoră, va îmbunătăți climatul economic din zonă, încurajând și promovând dezvoltarea activităților care nu sunt legate de minerit. Se estimează că acest climat de investiții îmbunătățit, combinat cu o economie de piață funcțională, va duce la identificarea de noi oportunități de afaceri, care se pot dezvolta odată cu RMP.

Care sunt noile afaceri care se vor dezvolta, depinde de cererea de pe piață, de viabilitatea și fezabilitatea afacerii pe piață și de inițiativa oamenilor din comunitate. Pe durata de viață a minei, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se angajează – prin Planul de dezvoltare durabilă a comunității – să deruleze o campanie proactivă pentru crearea unui mediu de afaceri permisiv, care să promoveze dezvoltarea durabilă la nivel local. Elementele acesteia vor include: disponibilitatea unei micro-finanțării ușor accesibile, un incubator de afaceri care să asigure consultanță de afaceri, programe de pregătire profesională și dezvoltare a abilităților și oportunități pentru educație. Obiectivul este acela de a crea – cu mult timp înainte de închiderea minei – o economie robustă, care să nu depindă de mină și să poată continua să existe și după închiderea acesteia.

Chiar dacă proiectul Roșia Montană nu ar fi aprobat, ar fi imposibil ca această zonă să fie declarată parc natural. Nu există o propunere de a declara zona drept “SPA” (zonă specială de protejare a florei și faunei), iar propunerea de a declara zona “SCI” (loc de interes public) a fost respinsă, ca fiind nejustificată, de către o comisie de experți tehnici, convocați pentru a evalua propunerile Natura 2000. Acestea demonstrează că zona nu este printre prioritățile în materie de conservare a naturii, în parte din cauza poluării determinate de metodele de minerit rudimentare din trecut.

Desemnarea ca zonă de conservare a naturii trebuie să aibă la bază o documentație care să respecte legislația română și pe cea europeană și trebuie să declare un obiect anume care trebuie protejat. Deoarece zona nu a fost acceptată ca rezervație, în conformitate cu directivele europene (Habitaturi și Păsări), este foarte puțin probabil să se găsească suficiente obiecte care să justifice protejarea acestei zone, spre deosebire de multe alte zone din România care ar merita cu adevărat să fie desemnate drept parcuri naturale.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4.

În ceea ce privește comunicatul de presă atașat contestației dvs, iată răspunsul nostru:

RMGC s-a angajat într-un proces amplu de consultare publică în conformitate cu legislația română și cea europeană ca parte integrantă a procesului EIM. Compania a organizat 14 consultări publice în România și două în Ungaria. Acest proces nu este o campanie de relații cu publicul ci mai degrabă o parte integrantă a unui proces serios de consultare publică înainte de primirea acordului de mediu. RMGC sprijină acest proces și consideră că este foarte important în cadrul unei societăți democratice.

RMGC a constituit 45 de centre de informare unde s-au pus la dispoziția publicului copii ale EIM, și au fost tipărite 5000 de copii ale raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului. După depunerea EIM la Ministerul mediului și gospodăririi apelor și ca răspuns la consultările cu părțile interesate, RMGC a modificat anumite părți ale documentației propuse,

adică o reducere a dimensiunilor unor cariere propuse precum și amplificarea activităților de dezvoltare durabilă, un angajament mai ferm de conservare a patrimoniului cultural precum și atenuarea impactului asupra bisericilor din localitate. Ca urmare a reacțiilor la propunerea de proiect observate pe parcursul procesului de consultare publică, suntem încrezători că marea majoritate a oamenilor de la Roșia Montană sprijină proiectul.

Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. (47/1999) ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. (61/1998) în vigoare la data încheierii Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. (458/10.06.1999) publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. (285/21.06.1999).

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de S.C Roșia Montană Gold Corporation S.A (RMGC), au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatare miniere, dezbateră publică a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

În concluzie, nu este necesară obținerea unei alte licențe miniere, în condițiile în care RMGC este titularul unei licențe de concesiune pentru exploatarea perimetrului Roșia Montană.

În ceea ce privește concepția că mineritul este interzis pe terenurile unde "există monumente istorice, culturale și religioase, amplasamente arheologice de interes major și rezervații naturale [...]", desfășurarea cercetărilor și prospecțiunilor arheologice asupra monumentelor istorice din Roșia Montană au fost derulate în conformitate cu legislația în vigoare, adică:

- Legea 378/2001 – cercetare arheologică, amendată prin Legea 462/2003, amendată prin Legea 258/2006
- Legea 422/2001 – monumente istorice, amendată prin Legea 259/2006
- Legea 182/2001 – patrimoniu mobil
- Legea 311/2003 – muzee și colecții, amendată prin Legea 12/2006 – muzee și colecții
- Legea 258/2006 – cercetare arheologică
- Legea 259/2006 – monumente istorice
- Ordinul 2392/2004 – cu privire la Standardele și Procedurile Arheologice,

plus reglementările internaționale:

- Reglementările ICOMOS
- Principiile Ecuator
- Politica Operațională a Băncii Mondiale 11.03

Măsurile aplicate de către companie pentru protecția patrimoniului constă, în primul rând, în activități de cercetare.

Cercetarea multidisciplinară ce a fost derulată timp de 7 ani în Roșia Montană a concluzionat faptul că există atât zone în care proiectul poate fi desfășurat precum și zone protejate, unde este interzisă desfășurarea oricăror activități industriale.

Aceste zone sunt: amplasamentul arheologic Alburnus Maior – Roșia Montană (fără puncte de reper topografic) ; așezarea Romană din Alburnus Maior, zona Orlea; mina Romană din Alburnus Maior, Masivul Orlea;

Vestigii Romane din Alburnus Maior, zona Carpeni; incinte funerare Romane din zona Hop-Găuri; galeria Cătălina Monulești din zona protejată - centrul istoric;

Galeriile Romane din Masivul Cârnic – Piatra Corbului. Unele dintre zonele menționate mai sus includ valori de patrimoniu cultural, iar altele – valori de patrimoniu arhitectural.

Valorile arheologice (Câmpeni, Tău Găuri, Piatra Corbului, Cătălina Monulești, Păru Carpeni) vor fi restaurate și vor fi incluse în programul turistic din cadrul amplasamentului Roșia Montană. Rezervația este concentrată în zona Pieței din Roșia Montană.

**Answer to the contestation submitted by Răzvan Givulescu și Afrodita Iorgulescu
(on behalf „Grupul pentru savarea Roșiei din Academia de Studii Economice”)
on the 14th July 2006, under registration no. 11**

The Project fully complies with all applicable Romanian and European law and with international best practices without exception or exemptions.

The assessment of recoverable gold at Roșia Montană is based on the following research and calculations:

The Roșia Montană ore deposit evaluation is based on a modern and detailed research and exploration program carried out between 1997 and 2006. This program utilized the most modern procedures existing in domain all over the world. During this program, 1,108 drillings from surface and underground were performed totalizing 136,578 m and 62,754 of channel samples from surface outcrops and existing underground mining works were taken. The drilling network was of 80 x 80 m and in certain areas denser, of 40 x 40 m. The density of the performed works respects the regulations in force elaborated by the National Agency for Mineral Resources (ANRM) regarding the evaluation of the ore deposits of this type. In total, 191,320 samples with a length of 1 meter were collected, each sample being analyzed for gold and silver. All these data constituted the basis of resource estimations performed by independent companies both foreign and Romanian. Among the Romanian companies, Ipromin SA which in the past carried out the resource calculation for Roșia Poieni ore deposit may be listed.

The resource estimation was performed onto calculation units called “blocks” for which through statistic methods the average grade for Au and Ag was estimated. The total resource for whole ore deposit was obtained summing the blocks. This calculation method is used all over the world and has been certified and validated as a result of ore deposits mining.

Reserves were estimated by feasibility studies taking into account these resources, economic criteria and the shape of the designed open pits. Reserves represent the mineralization which will be effectively mined and processed having in regard the gold and silver recovery. Thus, a reserve of 215 million tones of ore with an average grade of 1.46 g/t Au and 6.9 g/t Ag and a total quantity of 314.11 tones of gold and 1480.36 tones of silver was put into evidence. This quantity lists the Roșia Montană ore deposit among the first ten world-wide gold ore deposits known until now.

All these documentations of resource and reserve calculations were submitted to ANRM in order to be verified and homologated.

Also, the resources and reserves which have been independently estimated and confirmed conform to Romanian Mining Law (85/2003), EU codes (Mineral Reporting Code, 2002) and International Law (NI 43-101). These results have all been independently verified and audited.

According to the aforementioned calculations, the deposit existing at Roșia Montană is the largest one in the entire Europe.

All mining, blasting and rehabilitation issues that have been raised in your contestation are widely discussed in the Report on Environmental Impact Assessment Study. Moreover, widely discussed issues like cultural heritage, resettlement and relocation can also be found.

The Romanian State through the Ministry of Economy and Commerce (MEC) has a 19.3% ownership interest in Roșia Montană Gold Corporation (RMGC), thus in Roșia Montană Project (RMP). This interest is a fully carried interest with no obligation to fund its share of the capital

investment. The direct financial benefit to the Romanian State, at the local, county, and national level, is projected to be US\$ 1,032 million. This includes the government's share of profits, profit taxes, royalties and other taxes such as payroll taxes. An additional US\$ 1.5 billion of Romanian goods and services will be acquired by the project. That leads to a total of US\$ 2.5 billion in Romania.

Gabriel Resources has an 80% ownership interest in RMGC, thus in RMP. Assuming the price of gold is US\$ 600/ounce and price of silver is US\$ 10.50/ounce, Gabriel's profit is US\$ 1,258 million. Please also note that as at the end of 2006, RMGC (through Gabriel resources) has invested US\$ 200 million, and the company expects to invest a total of nearly US\$ 1 billion before production begins.

This is our answer with regard to the international regulations and to the contract „against nature”:

The partnership between Gabriel Resources and Regia Autonoma a Cuprului Deva (currently, CNCAF Minvest SA) has been established based on Law no. 15/1990 on the reorganization of the state owned companies as public corporations and trade companies, published in the Official Gazette, Section I, no. 98/08.08.1990, as subsequently amended and supplemented. Art. 35 of this law provides the possibility of the regies autonomus to enter into partnerships with legal third parties, Romanian or foreign, for the purpose of setting up new trading companies.

Roşia Montană Gold Corporation SA was set up in 1997, according to the legal provisions in force as at that time, the setting up being made by observing all the conditions imposed by company Law no. 31/1990 and Trade Register Law no. 26/1990, in regard of the setting up of the joint stock companies with mixed capital.

We underline that the Articles of Associations of Roşia Montană Gold Corporation SA, representing the result of the parties agreement regarding the terms and conditions under which the partnership between the Romanian state and investor takes place represents a public document, being included in the category of documents which, as per Law no. 26/1990 on the Trade Register, are published in the Romanian Official Gazette and for which the Trade Register is obliged to issue, on the expense of the persons submitting a request, certified copies.

We also specify that the establishing of the shareholders' quotas to the benefits and losses of Roşia Montană Gold Corporation SA has been made by considering their contribution quota to the company's share capital. The current percentage of 80% for Gabriel Resources Ltd. and of 19.31% for CNCAF Minvest SA resulted from the initial contribution and the subsequent contributions of the shareholders to the company's share capital, in consideration also of Gabriel Resources Ltd. advancing all expenses and costs related to the development-exploitation and permitting of the Roşia Montană Mining Project.

The provisions of the Articles of Associations of Roşia Montană Gold Corporation SA on the necessary majority and quorum conditions for the decision-making process within the General Shareholders Meeting and the quotas to the benefits and losses of the company are taken from Law no. 31/1990, as no derogation exists in this regard.

Unlike the common international practice related to the distribution of profits, it should be noted that in relation to the Roşia Montană Project, the distribution of benefits is more favorable to Romania/Romanian State than to the investor/the titleholder of the project.

In this project, the distribution of benefits is more favorable for Romania than is typical of mining projects worldwide. No other country in the developed world is currently involved directly in assuming the risk of mining operations; instead, private capital assumes the risk while Romania will reap its share of the benefits without putting any capital into the project.

RMGC has been working on this project since 1998 and has invested over US\$200 million to date. By the time production begins, the company will have invested almost US\$1 billion. Mining is a high risk industry; it is an industry rule of thumb that for every 1,000 projects considered, 100 merit drilling, and only one is opened as an actual productive mine. Approval of this project will show the world that Romania welcomes this type of productive foreign investment.

As regards the financial amenities you have mentioned, our answer is as follows:

By GD no. 813/1999, the whole Apuseni mining area, Alba county, covering an area of 108.497 ha, was declared a disadvantaged area for a 10 years period. Please note that the incentives initially granted to investors in disadvantaged areas have been repealed, currently the only valid incentive being profit tax exemption. Consequently, any company headquartered in this area which obtained the certificate of investor prior to July 1st, 2003 benefits of profit tax exemption until October 2009.

This is not RMGC's case, as RMGC did not start the production process yet, and consequently obtains no profit from its activity. Moreover, as RMGC's production start is targeted for Fall 2009, the Company will not benefit from the profit tax exemption and will therefore pay all profit taxes.

Over the 16 year operating life of the project, RMGC is expected to pay US\$284 million in profit tax (based on a gold price of US \$600 per ounce) to Romania.

Since incorporation, RMGC is paying all taxes to Romanian State, including taxes on the exploration and exploitation activity, taxes and duties paid to the state budget for the employees, taxes on land, etc. RMGC is already the largest taxpayer in the county and tax payment would continue over the life of the project, mining royalties, profit tax, dividends being added to the existing taxes. RMGC will pay all taxes, duties and levies in Romania, not in Canada.

Our answer to your question "What will happen to the people after mine closure?" and to the question concerning sustainability is presented below:

Given the skills base and experience that the workers will have acquired, the locals might get jobs on other mining projects as Rosia Montana is situated in an area with recognized resource development potential.

According to the provisions of art. 52 (1) of the Mining Law no. 85/2003, the entity ceasing the mining activities should submit to the competent authority an application accompanied by the updated mining activities cessation plan, describing the details for the actions necessary to be performed for the effective mine closure. The Mine Closure Plan should contain, among others, a social protection program for the personnel.

Taken over 20 years, the injection of investment into the area, if handled correctly, should stimulate other development. Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) is committed to promoting long term development opportunities as part of the sustainable development plan.

At the time of closure, the company will do all it can for the existing workforce in providing assistance in finding alternative employment. Given the skills base and experience that the workers will have acquired, this might be jobs on other mining projects in a region with significant resource development potential. Alternatively, RMGC will provide the opportunity of re-training and support in setting up alternative businesses.

One of the most important sides of development is community and local authorities capacity building and development. Even before the project starts, the company is interested in working together with the community to finding the best development solutions for the area. Under the

auspices of the United Nations Development Program (UNDP), a number of working groups will be established, one of which will be assigned the task of exploring development opportunities.

Meanwhile, a number of programs already in place aim at raising both the educational profile and the level of skills in the community, to meet the needs of the project and to encourage people think of other ways of making a living apart from mining. The vocational training program is one of them. Business training is part of the vocational training program. A business incubator is also established.

Our professional training program developed by undertaking vocational courses is aimed at forming at local level qualified labor force necessary for the construction stage (for the following occupations : maintenance mechanic locksmith, welder, maintenance automation worker, maintenance electrician, charge worker, operator of excavators with heavy-duty motors, concreter, woodworker, constructions electrician, faience worker, steel-bender, plumber, gas and central heating worker, ventilation and air conditioning worker, isolating worker, mason plasterer, walls painter, building restorer foreman, communication and transport technician, plumber of water supply pipeline, operator of water supply installation, circuits operator of water supply network, pipes and PEHD fittings welder, woodworker – carpenter – floorer, crane operator, fitter of gypsum walls and ceilings, tessellated faience worker, painter – plasterer – paper hanger - dyer, mason, stoner – plasterer, asphalt operator, environmental auditor, water assayer, operator of processing water treatment, piler operator, security – access control – order and intervention agent, uninflamable materials worker, secretary-typist, office supplies worker, accountant, domestic tourism guide, hotel maid, concierge, receptionist, baking and pastry chef, tourism agent, outgoing agent, bartender, chef, waiter, tourist pension administrator, equestrian tourism guide, medical and social worker, elder and children house keeper, social laborer, nurse, midlevel social assistant, social educator, fireman.

RMGC established Rosia Montana MicroCredit in January 2007, as “IFN Gabriel Finance SA”, to encourage the local investors. This micro lender is designed to provide funding and necessary resources to the people of Rosia Montana, Abrud, Campeni and Bucium. The objective is supporting local people in establishing small businesses or expanding existing ones.

The Roșia Montană Project (RMP) closure plan is also designed to return the site to productive public use.

For more information, please see annex 4 – Rosia Montana Sustainable Development Programs and Partnerships.

As regards the “destruction” of Roșia Montană, the oldest settlement in Romania that has been documentary attested, please find our answer below:

In the context of implementing a new mining project, specific management plans have been developed for the management and conservation of the heritage assets of the Roșia Montană area, in accordance with the requirements of the Ministry of Environment and Waters Management, and of the Ministry of Culture and Religious Affairs, respectively, as part of the documentation developed under the Environmental Impact Assessment Study for the Roșia Montană Project, (see EIA Report, vol. 32-33, Plan M – Management Plan for the Cultural Heritage, part I – Management Plan for the Archeological Heritage of the Roșia Montană Area, part II – Management Plan for the Historical Monuments and Protected Zones of the Roșia Montană area, part III –Cultural Heritage Management Plan).

Considering the importance of the cultural heritage at Roșia Montană and the current legal provisions, the heritage research budget allocated between 2001-2006 by S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. amounted to more than USD 10 million. Moreover, based on the research results, on the specialists’ opinions and the decisions of competent authorities, the budget provided by the company for the research, conservation and restoration of the cultural heritage

at Roşia Montană in future years, provided the Project is implemented, will be USD 25 million, as disclosed in the Environmental Impact Assessment published in May 2006 (see the EIA Report vol. 32, Management Plan for the Archeological Heritage of the Roşia Montană area, p. 84-85). Therefore, the intention is to continue work in the Orlea area, and especially to create a **modern Mining Museum** with **geological, archeological, industrial and ethnographic heritage** exhibitions, and the development of tourist access to the **Cătălina-Monuleşti** gallery and to the monument at **Tăul Găuri**, as well as to **preserve and restore the 41 historical monument buildings and the protected area of Roşia Montană Historic Centre**.

Mining archeology research conducted – since 1999 – by a multi-disciplinary specialist team from the University of Toulouse Le Mirail (France), and coordinated by Dr. Beatrice Cauuet aimed to develop – for the first time in Romania – a detailed study of historic mining galleries of the Roşia Montană area. The study of these structures entailed better understanding and, at the same time, making pertinent decisions regarding their preservation and enhancement. Based on the results of research conducted to date (completed for Cetate, Cărnic, Jig but in progress in Orlea), it was decided to preserve and enhance the following areas of old mining works:

- the Cătălina Monuleşti Gallery – located in the Historic Center of Roşia Montană, where the most important collection of wax tablets and an ancient mine drainage system had been found in the past;
- the Păru Carpeni mining sector – located in the south-eastern part of the Orlea massif, where a drainage system of overlapped chambers equipped with Roman wooden mine water drainage installations (wheels, channels, etc.) was uncovered;
- the Piatra Corbului area – located in the south-western part of the Cărnic massif, this area bears traces of the ancient and medieval galleries dug by the fire setting technique;
- the Văidoaia massif area – located north-west of the Roşia Montană village, including segments of surface mining exploitations from ancient times.

As for the Roman mining galleries discovered in the mining sectors of Cătălina Monuleşti and Păru Carpeni, comprehensive rehabilitation, consolidation and development works have been planned, in order to allow their in situ preservation and their development for tourism. This decision was based on the value and significance of the exceptional archeological remains preserved in the galleries, i.e. the wooden Roman installations designed for dewatering the mines (the so-called “Roman wheels”). At the same time, the gallery at Cătălina Monuleşti is famous because – in mid 19th century – the most significant set of waxed tablets was discovered here (according to archive sources, more than 11 such pieces were discovered, out of a known total of 32 such artifacts discovered to date).

Most of the ancient mining works in the Cărnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating the visits of the public in museums all over the European Union, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved *in situ*. As a measure to mitigate the impact on this category of archaeological remains, apart from their full research and publication of the research results, specialists have considered it appropriate to develop a 3D graphic model and 1:1 replicas of these structures, to be included in the mining museum proposed to be developed at Roşia Montană.

The surface preventive archaeological investigations conducted in the period 2001-2006 have resulted in the identification and research of 13 archaeological sites; once this comprehensive research were completed, a decision was made for the archaeological discharge of some on these sites, while other structures will be preserved *in situ* – e.g. the funerary precinct of Tăul Găuri or the Roman remains from the Carpeni hill; thorough investigations are planned in the Orlea area in the period 2007-2012.

For further information on the history of the research and the main discoveries related to the historic galleries at Roşia Montană, as well as for the specialists’ conclusions on the matter, and

assessments of a potential tourist circuit including the historic mining structures at Cârnic, or for the opinions formulated in 2004 by Edward O'Hara, General Reporter on the Cultural Heritage of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, please consult the annex – “Information on the Cultural Heritage of Roşia Montană and Management Thereof”. Detailed information on the complex issue of the mining works at Roşia Montană, on their results and on their potential for enhancement, are available in the EIA Report, vol. 6, *Cultural Heritage Baseline Report* (pages 32, 36-55, 83-109).

For further information on the most important archaeological remains, historical monuments and a number of considerations on how to protect them and the specific measures designed in the Management Plans, please see the annex called “**Information on the Cultural Heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects**”.

Concerning your question on relocation, please see the Resettlement and Relocation Action Plan which may be found at the following Internet addressees: www.GabrielResources.com and www.truestory.ro.

As regards the biodiversity at Rosia Montana, our answer is as follows:

- overall, approximately 1600 hectares (ha) are required for the RMP of which 205 (ha) are required for mining operations. Of the 205 ha required almost half (95 ha) has already been impacted by historical mining activities. Apart from the mining operations, the RMGC has designed the project to minimize tree cutting wherever possible. During the life of the mine a program of re-forestation will take place around the fragmented forest remnants to increase the extent of the forested areas. Corridors will also be planted joining these forested areas to promote biodiversity by creating links between the forested areas for the animals to move along. In addition, we have undertaken a progressive rehabilitation plan for the mine as areas required for the project are completed;
- during the baseline studies, no endangered or protected species of plants or species were found in the RMP area. The RMP has been designed to increase biodiversity of the area on long term, while the project will require land take of a relatively large area and will affect forests, lakes and local biodiversity in the short term. The improvements to water quality from the implementation of the project will significantly improve aquatic habitat conditions for flora and fauna species. The local streams will see a return of water life that is currently not sustainable in the existing polluted environment (damaged by past poor mining practices);
- the biodiversity management plan allows for the enhancement of the existing areas of biodiversity interest and for the creation of a biodiversity curtain around the mine site. It also allows for the re-establishment of biodiversity in the mine site area and on the waste dumps once the RMP's mining operations are complete;
- as for the impacts of cyanide (CN⁻), there is no possibility of cyanide evaporation from the tailings management facility (“TMF”) to affect either RMGC employees or local residents. The industry has developed significant knowledge of HCN (“hydrocyanic acid cyanide”) in the ambient air. Experts have reviewed the all areas of the project to determine HCN levels to ensure compliance with Romanian and EU law. Once released from the TMF, the CN is subject to certain chemical reactions at low pressure to form ammonia. The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at ground level, within the industrial site, namely within the area of the TMF and within certain areas of the process plant could reach a maximum concentration of 382 µg/m³/h, which is 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection. The HCN concentration within the ambient air from the populated areas close by the RMP would be a maximum of 4 to 80 µg/m³/h, while the limit stipulated by the national legislation for labor protection is 5,000 µg/m³/h

(Romanian and EU legislation on air quality does not stipulate limits for the population's health protection).

We have to emphasize the fact that, from our information RMGC is among the only 4 institutions having a Biodiversity Management Plan in place, the rest of 3 are National Parks!

This is our answer with respect to your proposals:

There are numerous potential alternative industries for Roșia Montană. However, it is very unlikely that the activities mentioned in the question would provide enough jobs for all people in Roșia Montană and the neighbouring towns.

It is true that tourism may be a potential source of revenue and sustainable development for Roșia Montană and the region. There is, however, a vast difference between proposing tourism as an alternative or substitute for a major industrial project – and the development of tourism over time supported by the infrastructure investments driven by a large industrial project.

The former – for Roșia Montană, “tourism with no mine” – is not viable on its own, and certainly not in comparison to a plan to develop tourism over time with the help of infrastructure investment.

Information on current industries, such as agriculture and tourism is provided in Volume 14, 4.8 Social and Economical Environment, and in Volume 31, Plan L - Community Sustainable Development Management Plan. This information was presented primarily so that an assessment could be completed on the potential effects of the proposed project on these industries. A detailed analysis of the potential for alternate businesses to develop in absence of the project is not normally undertaken under EU regulations or International guidelines. If the project is not developed it should not have any effect on alternate businesses.

The presence of the Roșia Montană Project (RMP) as a major investment will improve the area's economic climate, encouraging and promoting the development of non-mining activities. It is expected that the improved investment climate, combined with a functioning market economy, will result in the identification of new business opportunities that can develop concurrent with the RMP.

What new businesses develop will depend on market demand, the viability and feasibility of the business relative to the market, and the initiative of people in the community to develop those businesses. During the life of the mine, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) is committed through its Community Sustainable Development Plans to a proactive campaign to create an enabling business environment promoting local sustainable development. Elements of this include: availability of affordable micro-financing, business incubator providing business advice, training & skills enhancement and education opportunities. The goal is to have established, well before mine closure, a robust economy not dependent on the mine and able to continue following mine closure.

Even if the Roșia Montană Project were not approved, it would be impossible to designate this area as a natural park. There is no proposal to declare the area as an “SPA” (avifaunistic preservation special areas), and the proposal to declare the area “SCI” (community interest sites) was rejected as unsubstantiated by a commission of technical experts convened for the assessment of the Natura 2000 proposals. Together, these show that the area has a low priority for natural preservation, in part because of pollution from past poor mining practices.

The designation of a preservation area must be based on documentation in accordance with Romanian and European law, and must declare an object to be protected. Because the area was not accepted as a preservation area following criteria established by European guidelines (Habitats and Birds), it is very unlikely that there could be found sufficient objects to justify

protection of this area, in contrast to the many other areas in Romania which truly deserve to be designated as natural parks.

For further information please see Annex 4.

As regards the press release that has been attached to your contestation, this is our answer:

RMGC has engaged in a broad process of public consultation in compliance with Romanian and European law as part of the EIA process. The company has held 14 public meetings in Romania and two in Hungary. This is not a public relations campaign but rather an integral part of a serious process of public consultation before the project is approved. RMGC supports this process and believes it is important in a democratic society.

RMGC set up 45 information centers where copies of the EIA were available, and 5000 copies of the EIA were printed. Before submission of the EIA, RMGC changed various parts of the proposal, notably a reduction in the size of several proposed pits as well as enhancing sustainable development activities, and a stronger commitment to preservation of cultural patrimony including a reduced impact on local churches, in response to stakeholder consultations. From the reactions to the proposal in our extensive efforts at public consultation, we are confident that the vast majority of the people of Rosia Montana support the project.

The concession license for exploitation in the Roșia Montană perimeter no. (47/1999) (“the Roșia Montană License”) was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. (61/1998), in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană license was approved by the Government Decision no. (458/10.06.1999), published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. (285/21.06.1999).

We specify that the Roșia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roșia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roșia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of S.C Roșia Montană Gold Corporation S.A (RMGC), the resources and reserves existing in the Roșia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

According to the legal provisions, RMGC follows the entire permitting procedure for the new mining exploitations, the public debate of the Report to the Environmental Impact Assessment Study being a compulsory stage within this permitting process.

In conclusion, there is no need for obtaining a new mining license, as RMGC is the titleholder of a concession license for the exploitation of the Roșia Montană perimeter.

Regarding the notion that mining is prohibited on lands where “historic, cultural and religious monuments, archeological sites of special interest, natural reservations [...] exists”, the development of the archaeological researches and the surveys on historical monuments in Rosia Montana were conducted in accordance with the legislation in force, i.e.:

- Law 378/2001- archaeological research, reviewed by Law 462/2003, reviewed by Law 258/2006
- Law 422/2001- historical monuments, reviewed by Law 259/2006

- Law 182/2001- movable patrimony
- Law 311/2003 – museums and collections, reviewed by Law 12/2006 – museums and collections
- Law 258/2006 – archaeological research
- Law 259/2006 – historical monuments
- Order 2392/2004 – on the Archaeology Standards and Procedures,

plus the international regulations:

- ICOMOS Recommendations
- Equator Principles
- World Bank Operational Policy note 11.03

The measures applied by the company for the protection of the patrimony consist, in the first place, of research activities. The multi-disciplinary research conducted for 7 years in Rosia Montana concluded that there are areas where the mining project can be developed, as well as areas of protection status, where the industrial activities are not permitted. They are: Alburnus Maior archaeological site – Rosia Montana (with no topographic bench-marks); the Roman settlement from Alburnus Maior, Orlea area; the Roman mine from Alburnus Maior, Orlea Mt.; Roman vestiges from Alburnus Maior, Carpeni area; Roman funeral premises from Hop-Gauri area; Catalina Monulesti mine from the protected area of the historical centre; the Roman galleries from Carnic Mt.- Piatra Corbului. Some of the areas aforementioned comprise patrimony archaeological values, other – patrimony architectural values. The archaeology values (Carpeni, Tau Găuri, Piatra Corbului, Catalina Monulești, Păru Carpeni) will be restored and included in the tourism program of Rosia Montana site. The architecture reservation is concentrated in the Square area of Rosia Montana.

Catre
108797 02.08.2006
Ministerul Mediei si Gospodarii apelor.

161

MINISTERUL MEDIEI SI GOSPODARIEI APELOR
Directia Generala Evaluare Impact, Controlul Poluarii
INTRARE NR 74348
IESIRE
ZILUA 02 LUNA 08 ANUL 2006

Subsemnata Bărcănescu Marparsta farmacia-
cista, ce au făcut foarte multa chimie, dovada
liata in str. Garii de Ford nr 2 nr 3 etr ap 21 sect 1 Buc
cod 010 856 cu telefonul 3110295, cer ministrului Mediei si
Gospodarii Apelor sa nu isi dea acordul pentru propunere
pea de exploatare miniera de aur in arfiint din
Rosia-Montana.

In opinia mea celor de mai sus, adica urmatoare
observatii si comentarii:

1) Inversul caz de decantare este ^{de ampra} orasului
Albuzul, la o supere are consecinte catastrofale
asupra orasului.

2) Pentru includerea minei, costurile ^{si cheltuielile} pe an ^{si cheltuielile} sa nu
fiarale de dolari.

3) Galeriile romane din Orles si Carnic sunt
inice si nu trebuie distruse.

4) Flora si fauna din Rosia Montana sunt deose-
bitate si sunt protejate de legislatia romana.

5) An inceput fara certificat de inlocuire care
sa facut in 2006, sa sa incomplet in completul cu
intentia de profit initala.

6) Incalcarea directivei privind evaluarea
strategica de mediu, transpusa in legislatia romana
prin HG 1075/2004.

7) Licenta prevede o capacitate de productie
de 400.000 tone/an, in timp ce RMGC propune
13.000.000 t/an. Aceasta incalca legea minelor din Romania

8) Raportul SIM nu mentioneaza garantiile finan-
ciare statului de pozitii de deserviri cerute de
HG 349/2004 in licenta pentru activitate locala. In a

9) nu există un raport de securitate,
consultarea publicului.

10) Raportul S.M.M. nu conține o evaluare a
impactului fenomenului numit "ploaie cu
ciamuri" prin evaporarea cianurilor diniaz

Ca incheiere de ce Canada nu se
aohesează ~~nu~~ ~~nu~~ ~~nu~~ ~~nu~~ care au contat
foarte mare de aur și ni l-a luat în al
doilea război, pe al nostru

Deci încă odată cer Ministerului
Medicinii și Gospodăririi Apelor să nu
își dea acordul pentru propunerea de
exploatare minieră de aur și argint
din Rosia Montană.

31 Iulie 2006

Marș Bărcă

Către Ministerul Medicinii și Gospodăririi Apelor

To the Ministry of Environment and Waters Management

I, the undersigned, Bărcănescu Margareta, an experienced chemist, residing at 20 Gara de Nord Street, sc. 3, 2nd floor, ap.21, 1st district, Bucharest, postal code 010856, telephone number 3110295, hereby call on the Ministry of Environment and Waters Management to refuse the environmental permit for the Rosia Montana gold and silver mining project.

I would like to make the following observations and comments in support to my request:

- 1) The huge tailings management facility is located upstream of the town of Abrud. Dam failure will result in catastrophic consequences for the town.
- 2) Costs for mine closure will amount to 2 \$ billion.
- 3) Orlea and Cărnic Roman galleries are unique in the world and mustn't be destroyed.
- 4) Rosia Montana is home to remarkable fauna and flora, protected under the Romanian legislation.
- 5) The project has started in the absence of the Urbanism Certificate, granted in 2006. However, the certificate was incomplete, incompatible with the initial project.
- 6) The project is an infringement of the EU Directive on the strategic environmental assessment, transposed into the Romanian legislation by GD 1075/2004.
- 7) The exploitation licence stipulates a capacity production of 400,000 tons/year, while RMGC proposes 13,000,000 t/year. This is an infringement of the Romanian Mining Law.
- 8) The EIA report does not stipulate financial guarantees for the waste facility, as required by GD no. 349 and EU Directive 1999.
- 9) No safety report or a report in connection with the public consultations has been drawn up.
- 10) The EIA report does not include an assessment of the impact generated by the „cyanide rain” phenomenon that forms as a result of cyanide evaporation at the surface of the pond.

I would like to end by asking the following question: why doesn't Canada approach Russia on this matter as they have large quantities of gold and have also taken ours, during the 2nd World War.

In conclusion, I would like to call, one more time, on the Ministry of Environment and Waters Management to refuse the environmental permit for the Rosia Montana gold and silver mining project

31 July 2006, Margareta Bărcănescu

Răspuns la contestația depusă de Bărcănescu Margareta la data 2 august 2006 și înregistrată cu numărul 161

1. Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacitate de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilelor include o capacitate de înmagazinare a două fenomene de viituri maxime probabile, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un fenomen meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. În plus, se va construi un descărcător de siguranță pentru cazul puțin probabil de apariție a unui alt fenomen după cel de-al doilea fenomen de precipitații maxime probabile. Descărcătorul este realizat numai din motive de siguranță pentru a asigura evacuarea corespunzătoare a volumelor de apă în cazul acestui fenomen improbabil, în vederea evitării deversării peste baraj care ar putea cauza ruperea acestuia. Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilelor depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitare de steril sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, capitolul 7 din raportul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod specific, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorsare și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea de steril. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

2. Cifra de 2 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analiza fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

În ceea ce privește paralela dintre proiectul Roșia Montană și cel de la Baia Mare, legislația românească s-a modificat de atunci, pentru a proteja contribuabilii români. Conform Legii Minelor nr. 85/2003, articolul 53 alineatele (1) și (2), RMGC este obligată să efectueze toate activitățile din Planul de închidere a minei pe propria cheltuială și răspundere. RMGC este eliberată de toate obligațiile legale numai când toate cerințele sunt îndeplinite. În conformitate cu articolul 20, alineatul (4) din Legea minelor și prevederile corespunzătoare din Directiva UE nr. 2006/21/CE privind deșeurile miniere, RMGC este obligată să constituie o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM). RMGC va putea obține autorizația de funcționare de la autoritatea competentă numai după constituirea GFRM.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeurii. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare

sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții ;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

3. După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor, galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană - susține aserțiunea potrivit căreia este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatarea romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vulcoi Corabia și zona Haneș – Amlașul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului Alburnus Maior - vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate in situ.

Astfel, în baza raportului științific înaintat de către specialiștii francezi, Comisia Națională de Arheologie a propus, iar Ministerul Culturii și Cultelor a emis certificatul de descărcare de sarcină arheologică pentru masivul Cârnic, cu excepția unei suprafețe de cca. 5 hectare ce include Piatra Corbului. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară și realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. În momentul de față acest certificat de descărcare face obiectul unui proces în contencios.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

Activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale (Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43). În baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată, investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”

Cu referire la galeriile din Orlea, în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: „Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând din 2007”.

În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi, un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu indentificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale de conservare in situ. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.

În masivul Orlea a fost amenajat în cursul anilor `80 un Muzeu al Mineritului la Roșia Montană. În acest sens, în acest perimetru minier s-au amenajat o serie de galerii aflate într-o stare bună de conservare, care au fost separate prin ziduri de beton de lucrările miniere moderne prin care erau accesibile. Ca și lucrările miniere din Cârnic, precum și din celelalte sectoare miniere de la Roșia Montană, galeriile din Orlea au profil trapezoidal caracteristic. De asemenea, și aceste lucrări antice au avut de suferit de-a lungul timpului „remodelări” succesive,

respectiv reluări miniere în scopul exploatării unor noi rezerve de minereu. Aceste activități miniere au condus la distrugerea unei părți a acestor vestigii antice. Mai mult, starea lor de conservare se degradează accentuat mai ales în urma activității miniere recente care a folosit abatarea prin perforare – pușcare, ceea ce a condus la destabilizarea rocilor și accentuarea degradării vestigiilor miniere subterane. Îndepărtarea rambleului din lucrările miniere antice din cursul cercetărilor arheologice miniere, reprezintă un alt factor care contribuie la fragilizarea lucrărilor miniere antice. Degradarea stării de conservare a vestigiilor miniere din toate epocile este accentuată și de închiderea exploatării miniere conduse de Minvest (1 iunie 2006), care asigură, e drept că la un nivel minim, drenajul de ansamblu al sistemului de galerii al minei de la Roșia Montană. Închiderea activității miniere, care în conformitate cu normele naționale în vigoare implică un spectru extrem de larg de măsuri de conservare, s-a tradus la Roșia Montană doar printr-o stopare a activității extractive, mina fiind pur și simplu abandonată. După numai câteva luni de abandon, principala cale de drenare a apelor de mină, respectiv galeria Sf. Cruce din Orlea, se află într-o stare critică, apele de mină colmatând de fapt căile de drenare lungi de mai mulți kilometri. În cazul în care acest patrimoniu minier va fi doar „înghețat”, fără a se organiza măsuri de întreținere, în scopul conservării lui pentru generațiile viitoare, rezultatul va fi dezastruos, iar ceea ce încă mai există va dispărea ca urmare a surpărilor și inundațiilor din subteran. Un exemplu edificator în acest sens îl constituie – din păcate - „treptele romane” de la Brad (vestigii miniere de epocă romană cuprinse de asemenea în Legea 5/2000), unde după ce s-au stopat lucrările de întreținere, acestea au devenit practic inaccesibile.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv - Așezarea romană de la Alburnus Maior, Zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).

Conform prevederilor Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată este posibilă aplicarea legală a procedurii de declasare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii, descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic, poate fi redat activităților umane curente. Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în faza a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea.

Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9 – Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare, RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, precum și amenajarea

accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul de la Tău Găuri, cât și conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea masivelor Orlea și Cârnic. Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană in situ și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

4. Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsură să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne important, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anume statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva Habitate (92/43/EEC), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6000 de DVD/CD în română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în aceasta zonă.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate¹, respectiv a Directivei 79/409 Păsări², cu atât mai mult cu cât în Planul

¹ art. 3.2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.

art. 4.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o lista de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

art. 4.2. [...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte³.

5. Față de aserțiunea conform căreia Certificatul de urbanism nr. 78/26.04.2006 ar fi incompatibil în raport cu cel inițial depus de RMGC pentru emiterea acordului de mediu, vă rugăm să aveți în vedere următoarele aspecte:

Emiterea certificatului de urbanism nr. 78/2006 a fost solicitată și în raport de modificările aduse proiectului și rezultate din realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), modificări care au avut drept scop implementarea rezultatelor evaluării de mediu în vederea evitării sau minimizării potențialelor impacturi negative evidențiate.

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire (inclusiv acordul de mediu).

Fiind un act de informare legea nu limitează numărul de certificate de urbanism care pot fi obținute de un solicitant pentru aceeași parcelă (art. 30 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul).

Conform articolul 6 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, „Certificatul de urbanism este actul de informare prin care autoritățile locale (n.n.), în conformitate cu prevederile planurilor urbanistice și ale regulamentelor aferente acestora ori ale planurilor de amenajare a teritoriului, după caz, avizate și aprobate potrivit legii, fac cunoscute solicitantului elementele privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor existente la data solicitării și stabilesc cerințele urbanistice care urmează să fie îndeplinite în funcție de specificul amplasamentului, precum și lista cuprinzând avizele și acordurile legale, necesare în vederea autorizării.” iar prin eliberarea certificatului de urbanism se asigură „aplicarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate”, conform articolului 29 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul certificatului de urbanism.

Modificările aduse Proiectului Roșia Montană reprezintă tocmai rezultatul firesc și așteptat al evaluării impactului asupra mediului și reflectă măsurile luate de titularul proiectului pentru a evita sau minimizeza potențialele impacturi negative asupra mediului relevante în urma parcurgerii acestei proceduri.

Așadar, în raport cu cele prezentate mai sus, nu se poate vorbi de o incompatibilitate între cele două certificate de urbanism.

6. Într-adevăr, punctul 3.12, aliniatul 2 al manualului de aplicare a HG 1076/2004 prevede că evaluarea de mediu pentru planuri și programe trebuie efectuată înaintea evaluării impactului asupra mediului (EIM) pentru proiecte. Însă în cazul Proiectului Roșia Montană (RMP), documentațiile de urbanism (Plan Urbanistic General / Plan Urbanistic Zonal zonă industrială – PUG / PUZ) au fost aprobate în 2002. Ca urmare a demarării procedurii de obținere

---

art.6.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...] în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu.

art. 4.1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...]. Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare. Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

³ Directiva 92/43 Habitate, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

a acordului de mediu și a procesului EIM în decembrie 2004 și dezvoltării de detaliu a proiectului au apărut anumite modificări ale limitelor obiectivelor după cum urmează:

- retragerea limitei nordice a carierei Cârnic în vederea creșterii zonei tampon dintre zona protejată și carieră;
- retragerea limitei sudice a carierei Orlea pentru a stabili o zonă tampon între carieră și biserica Greco-catolică;
- renunțarea la 1/3 din suprafața carierei Jig (zona de sud-est) pentru a crește zona tampon dintre carieră și zona protejată Centru istoric Roșia Montană;
- reconfigurarea traseului anumitor drumuri de exploatare pentru a mări zona tampon a unor clădiri declarate monument istoric și incluse în lista monumentelor publicată în Monitorul Oficial;
- mărirea zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană (inclusiv zona tampon) de la 52 la 135 ha.

Toate aceste modificări sunt, practic, rezultatul procesului EIM și au rolul de a crește performanțele de mediu ale RMP prin creșterea gradului de siguranță și menținerea calității factorilor de mediu în zona protejată, care are funcțiune de zonă rezidențială în conformitate cu prevederile standardelor de calitate pentru zone rezidențiale. Toate aceste mici modificări au condus la o schimbare a bilanțului teritorial și au impus modificarea PUZ – zona industrială Roșia Montană, procesul de avizare al PUZ fiind unul paralel și demarat ulterior EIM pentru RMP. În concluzie, nu poate fi vorba de o încălcare a prevederilor HG 1076/2004 în cazul de față.

7. Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data acordării Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatări miniere, dezbaterea publică a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

8. Informațiile cu privire la planul de închidere, costul programului și garanția financiară pentru refacerea mediului („GFRM”) sunt detaliate în Evaluarea Impactului asupra Mediului. Capitolul cu privire la închidere se regăsește în Planul J din volumul 29 și în Planul L din volumul 31 din cadrul EIM. Garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) este prezentată în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

Cu privire la HG 349/2005, aceasta transpune Directiva 1999/35/CE referitoare la depozitele de deșeuri în legislația românească. Nu este aplicabilă deșeurilor extractive generate de proiectul Roșia Montană, care sunt avute în vedere în noua Directivă 2006/21/CE privind deșeurile miniere.

Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC .

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul miniere dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale („ANRM”).

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

9. Raportul de Securitate a fost pus la dispoziția publicului prin publicarea acestuia pe adresa de Internet http://www.mmediu.ro/dep_mediu/rosia_montana_securitate.htm precum și în formă tipărită în mai multe puncte de informare în vederea dezbaterilor publice.

10. Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rațiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zone în care ar putea avea loc formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;
- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocivizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;

- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională (legislația națională și legislația UE pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației);
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001, Cicerone și Zellner, 1983);
- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), Cap. 2, Cap. 4.1 și Cap. 4.2 (secțiunea 4.2.3).

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) este o societate pe acțiuni românească, înființată conform legilor românești în vigoare, cu sediul social în România și plătitoare de taxe și impozite în România. Principalii acționari ai RMGC sunt:

- statul român, prin Ministerului Economiei și Comerțului (MEC), deține o cotă-parte de 19,3% din RMGC. Această participare este completă și de drept, fără obligația de a finanța participarea la investiția de capital;
- Gabriel Resources deține o cotă parte de 80% din RMGC.

Date fiind cele de mai sus, este normal ca o societate comercială românească să desfășoare un proiect în România.

Dorim totuși să amintim și care sunt beneficiile statului român în acest proiect:

Impozite, taxe și partea din profit a statului român (inclusiv cele platite până în prezent)	TOTAL (milioane USD)
Impozite salarii	177
Impozit pe profit (16%)	284
Redevență minieră (2%)	101
Impozite pe proprietate (Rosia Montana)	12
Impozite pe terenuri (Rosia Montana)	21
Taxe forestiere	13
Taxe agricole	1
Taxe înregistrare terenuri	3
Taxe vamale și accize	113
Alte taxe și impozite	1
Dividende (Ministerul Economiei și Comerțului)	306
Total	1.032

**Answer to the contestation submitted by Bărcănescu Margareta
on the 2nd August 2006 under registration no. 161**

1. The TMF is located approximately 2 km above the town of Abrud and therefore the design criteria for the dam have been established to address consequence of a dam failure. The proposed dam at the Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution.

Specifically, the facility has been designed for two Probable Maximum Precipitation (PMP) events and the associated Probable Maximum Flood (PMF). The design criterion for TMF includes storage for two PMF flood events, more rain than has ever been recorded in this area. The construction schedule for embankment and basin staging will be completed to ensure that PMP storage requirements are available throughout the project life. The Roșia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines. In addition, an emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that another event occurs after the second PMP event. A spillway is only built for safety reasons to ensure proper water discharge in an unlikely event and, thus, avoid overtopping which could cause a dam breach. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

Additional study was done regarding earthquakes, and, as indicated in the EIA the TMF is engineered to withstand the Maximum Credible Earthquake(MCE). The MCE is the largest earthquake that could be considered to occur at the site based on the historical record.

In addition, Section 7 of the EIA report includes an assessment of the risks cases that have been analyzed and include various dam break scenarios. Specifically, the dam break scenarios were analyzed for a failure of the starter dam and for the final dam configuration. The dam break modelling results indicate the extent of tailings run out. Based on the two cases analyzed, the tailings will not extend beyond the confluence of the Corna valley stream and the Abrud River.

However, the project recognizes that in the highly unlikely case of a dam failure that a Emergency Preparation and Spill Contingency Management Plan must be implemented. This plan was submitted with the EIA as Plan I, Volume 28.

2. The figure of US\$ 3 billion is both unsubstantiated and implausibly high. RMGC stands behind our closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions, bankruptcy or the like they are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Closure and rehabilitation at Roșia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;

- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense – that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape – can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the Economical Financial Guarantee (EFG) estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production

Concerning parallels between the RMP and Baia Mare, Romanian law has changed since Baia Mare to protect the nation's taxpayers. According to the Romanian Mining Legislation (Law 85/2003), Article 53 (1) and (2), RMGC must carry out all of the activities outlined in the Mine Closure Plan at its own cost and responsibility. RMGC is released from its legal obligations only when all requirements are satisfied. Furthermore, Article 20 (4) of the Mining Law and the corresponding stipulations in the European Mine Waste Directive 2006/21/EC require RMGC to establish a financial guarantee for environmental rehabilitation (EFG, Environmental Financial Guarantee). RMGC is able to obtain an operating license from the Competent Authority only once a satisfactory EFG is in place.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee ("EFG") is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD") and the Environmental Liability Directive ("ELD").

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roşia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roşia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives;
- Changes in Romania’s legal framework, including the implementation of EU directives;
- New technologies that improve the science and practice of reclamation;
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation.

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC’s financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roşia Montană project.

3. The reports and studies published by experts in the field make clear that the Roman galleries at Roşia Montană are significant, but not unique. As indicated in the gazetteer of the Roman mining sites from Transylvania and Banat-prepared as part of the Environmental Impact Assessment Study for the Roşia Montană project, it is difficult to justify the claim that the Roşia Montană site is unique importance if we consider the history of mining in the Roman Empire, and especially in the province of Dacia. There are at least 20 other sites with relatively similar features and some of them (Ruda Brad, Bucium – the Vulcoi Corabia area and Haneş – Amlaşul Mare area) have already produced concrete evidence proving that their archaeological potential

is, to a certain extent, similar to that of the ancient Alburnus Maior site. This aspect should also be taken into consideration when claiming that Roșia Montană is a site of unique importance.

Most of the ancient mining works in the Cărnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating similar activities in museums all over Europe, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved in situ.

Consequently, based on the scientific report submitted by French experts, on the proposal by the National Archaeology Commission, the Ministry of Culture and Religious Affairs has granted the archaeological discharge certificate for the Cărnic Massif, with the exception of an area of approximately 5 hectares, including Pietra Corbului. As part of the effort to minimize negative impacts, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation as well as replicas of these structures (at a scale of 1:1). These will be included in the mining museum that is proposed at Roșia Montană. A lawsuit has been filed with regard to the archaeological discharge certificate and the case is currently in progress.

As an alternative, the company considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cărnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif are prohibitive and such an investment would not be economically feasible (see Annex "Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cărnic", prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd).

Construction activities in the Orlea area, necessary for the development of the proposed mining project, cannot start until the archaeological investigations have been completed, in accordance with the Romanian legal provisions and international practices and guidelines. (Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 46). Under the Government Ordinance no. 43/2000 on the protection of the cultural heritage and the designation of some archaeological sites as areas of national interest, as last amended, "the investor shall finance a feasibility study and a technical proposal, describing the measures to be taken (later to be presented in detail) and the funds necessary for conducting preventive archaeological researches or, as the case may be, archaeological surveillance. Also, the investor shall finance the necessary works for the preservation of the archaeological heritage or, where appropriate, for the archaeological discharge of the area affected by works. The investor shall finance the enforcement of such measures".

With regard to the Orlea area, the Cultural Heritage Baseline Study - Volume 6 p.46 - specifies that preventive surface and underground archaeological research is planned to continue in an area of identified archaeological potential. It also specifies that the research undertaken to date is preliminary in character. Also, please note that the EIA report mentions the following: given that mining activities in the Orlea area are to be developed at a later stage, surface archaeological research in this area is planned to start in 2007.

In 2004, the preliminary underground investigations, undertaken in the Orlea Massif, have led to a significant discovery. The value of the discovery was confirmed in the summer of 2005. The French team led by Dr. Beatrice Cauuet uncovered a chamber with a hydraulic wheel, and subsequently an entire mine dewatering system. This complex, uncovered in the Păru Carpeni area, was dated to Roman times and has been subject to extensive archaeological investigations, while special measures have been taken to ensure its preservation in situ. The discovery would not be affected by the future development of the Orlea open pit. Surface preventive archaeological research in the Orlea area, as well as underground archaeological research in the Orlea- Țarina segment are planned to be undertaken between 2007 and 2012, as indicated in the Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 48.

In the 1980s, a mining museum was developed in the Orlea massif. The museum included a series of well-preserved galleries that have been separated from adjacent, access galleries by concrete walls. The Orlea galleries, as well as those in the Cârnic massif and in other mining areas in Roşia Montană, are trapezoidal in form. During the successive reworking and mining of these galleries, part of the Roman remains have been destroyed. In addition, the galleries suffered further deterioration, especially due to the recent mining works using drilling-blasting techniques that caused cave-ins and deterioration of underground mining remains. The removal of mine waste in the course of archaeological research adds to the process of deterioration of the Roman galleries, further accentuated by the closure of mining operations at Minvest (1st June, 2006) –given that the mining activities have ensured a minimal level of mine dewatering. Under the existing legislation, shutting down mining activities requires a comprehensive set of conservation measures. However, at Roşia Montană the mine was abandoned without any other restoration works. Just a couple of months later, drainage channels inside the Sfânta Cruce gallery, the main drainage gallery, got clogged, which led to the flooding of a number of galleries, several kilometers long. Proper maintenance works are needed if the archaeological remains are to be preserved for future generations. In the absence of such measures the result will be disastrous, and the parts of galleries that have been preserved will disappear as a result of cave-ins and flooding. The Roman steps at Brad (Roman mining remains covered by Law 5/2000) are illustrative in this respect-once maintenance works stopped, the galleries became inaccessible.

In accordance with the List of Historic Monuments published in the Official Gazette nr. 646 bis of 16 July 2004, the industrial area that is to be developed in the Orlea Massif includes 2 archaeological sites classified as historic monuments –the Roman settlement at Alburnus Maior, the Orlea area (code LMI AB-I-m-A-00065.01), and the Roman mining exploitation at Alburnus Maior, the Orlea Massif (AB-I-m-A-00065.02).

Law 422/2001 on the protection of historic monuments, as last amended, provides for the declassification of archaeological sites, once the archaeological discharge certificate has been granted, as approved by the National Archaeological Commission within The Ministry of Culture and Religious Affairs. The archaeological discharge procedure, as defined by the law, is the procedure by means of which an area of archaeological interest may be restored to its current use. Therefore, it is true that RMGC plans to mine the gold-silver deposits located in the Orlea Massif area, in the second phase of the proposed mining project.

Consequently, the proposed mining operations in the Orlea Massif can be developed only after the completion of preventive, surface and underground archaeological researches, that will produce a comprehensive body of data on the Roman site located in the Orlea area. As shown in Annex I to the Cultural Heritage Baseline Report (Archaeological Site Record Card-9. Orlea Massif, p.231-236), no archaeological investigations have been undertaken in this area, nor any expert studies that would determine in detail the characteristics and the spatial distribution of the archaeological remains in the area. RMGC has, therefore, committed to financing a preventive archaeological research program, to be undertaken between 2007-2012 by an expert team. Based on the research findings, a decision will be made as to whether the archaeological discharge procedure should be applied. There are no legal provisions that would prohibit conducting preventive archaeological researches in the areas with an identified archaeological heritage, such as the Orlea area.

Given the significance of the Roşia Montana's cultural heritage, and the current legal requirements, S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A allocated more than USD 10 million for the archaeological investigations carried out between 2001-2006. What is more, based on the research results, on the experts' opinions and on the decision of competent authorities, the budget for the next years, allocated for the research, conservation and restoration of the Roşia Montană's cultural heritage, undertaken as part of the project development, amounts to more than USD 25 million, as indicated in the Environmental Impact Assessment Study, published in May 2006 (see the EIA Report, vol. 32, Management Plan for the Archaeological Heritage from the Roşia Montană area, p. 84-85). Archaeological research in the Orlea area is to be continued,

and a Modern Mining Museum will be opened, including geology, archaeology, ethnographic and industrial heritage exhibitions. Other plans include the development for public access of the Cătălina-Monulești gallery and the Tău Găuri monument, as well as the restoration of the 41 historical buildings and of the protected zone Roșia Montană Historic Centre.

For further information on the most important archaeological remains, as well as on a series of comments on their preservation and on the special measures included in the management plans, please consult the Annex “Information on the Cultural heritage of Roșia Montană and Related Management Aspects”

In conclusion, with regard to your question, it is important to say that the company does not wish to destroy the Orlea and Cărnic massifs. Based on the research results, on the international guidelines and best practices in the field, it has been decided that the most effective solution for enhancing this type of cultural heritage is to preserve in situ the most significant underground mining archaeological remains uncovered at Roșia Montană, and to create exact replicas of the galleries that cannot be opened for public access, either due to safety reasons or because of the state of preservation of the remains.

4. The impact on protected flora and fauna will exist only locally, but this impact will not lead to the loss of any specie. The Project has been designed even from the beginning to fully comply with the requirements and norms imposed by Romanian and European environmental legislation.

The company believes the fact that the project impact on environment remains significant, especially because covers previous impacts. But, the investments required to ecologically restore/rehabilitate Roșia Montană area in order to address current complex environmental issues, are only achievable following the implementation of some economic projects that will generate and warrant implementation of some direct and responsible actions as a component of base principles of sustainable development concepts. Clean processes and technologies may be developed only in the presence of a solid economic environment fully compliant with the environment that will also resolve previous impacts of anthropic activities.

The base documents of the Project are in fact an unbiased reason of its implementation, considering the highly complex environmental commitment within Roșia Montană area.

Some of the Roșia Montană species that are under a certain protection status stand for an insignificant percentage of the scale of populations estimated at national level. The characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement imposed by the Habitats Directive. Due to their large volume of information, the annexes of chapter 4.6 Biodiversity can be found in the electronic version of the EIA disclosed by the company both in Romanian and English through approx. 6,000 DVD/CD copies, being accessible on the company website, and on the websites of Ministry of Environment and Water Management, local and regional environmental protection agencies of Alba, Sibiu, Cluj, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats¹, and EU Directive no. 79/409 Birds² respectively,

---

¹ art. 3.2 Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents³.

5. In regards with the assertion according to which the urbanism certificate no. 78/26.04.2006 would be not compatible with the one initially submitted by RMGC for the environmental permitting please note the following:

The issuing of the urbanism certificate no. 78/26.04.2006 was also applied for based on the project modifications resulted at the EIA Report completion and these modifications were meant to implement the results of the environmental impact assessment in order to avoid or mitigate the potential negative impacts revealed.

The urbanism certificate is an informative document only for informing the applicant about the legal, economic and technical regime of the existing lands and buildings and to establish the urbanism requirements and approvals necessary to obtain the construction permit (including the environmental permit).

As it is an informative document the law provisions do not limit the number of urbanism certificate an applicant may obtain for the same land plot (art. 30 of Law 350/2001 referring to the territorial planning and urbanism).

As per art. 6. of Law 50/1991, referring to the construction work permitting, republished, "The urbanism certificate is an information document through which the local authorities (a.n.) in accordance with the provisions of the urban plans and their related regulations or of the territorial planning plans, approved and permitted as per the law, inform the applicant the legal, economic and technical regime of the lands and buildings existing by the time of the application submission and establish the urbanism requirements which are to be met depending on the site characteristics as well as the list including the legal approvals and permits required for permitting purpose", and the issuing of the urbanism certificate ensures " the application of the approved territorial planning and urbanism documents" per article 29 of Law 350/2001 referring to the territorial planning and urbanism.

The approvals and permits necessary to carry out a project are provided by the laws governing each permitting domain (the environmental permitting is provided by the environmental protection laws, the urbanism requirements by the laws governing the territorial planning and

---

art. 4.1 On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...]

art. 4.2 Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory.[...]

art. 6.4 If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

art. 16. Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b): in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment.

² art. 4.1 The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...] Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations. Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species, taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies.

³ Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

urbanism), these authorizations being only mentioned and summarized in the urbanism certificate contents.

Roşia Montană Project modifications represent exactly the natural and expected result of the environmental impact assessment and reflect the measures taken by the project holder to avoid or mitigate the potential negative environmental impacts revealed further to the procedure undertaking.

Thus considering the above mentioned, it cannot be said that there is no compatibility between the two urbanism certificates.

6. Indeed, paragraph 2 point 3.12 of the enforcement handbook of GD 1076/2004 stipulates that environmental assessment for plans and programs must be performed prior to environmental assessment for projects. However, in the case of the Rosia Montana project, urbanism documentation (PUG/PUZ for the industrial zone) was approved in 2002. Following the initiation of environmental permitting procedure and the development of environmental impact assessment process, in December 2004, and detailed development of the project, several alterations have been made to the limits of mining facilities. The changes are set forth below:

- The Northern outline of Carnic open pit has been reduced in order to increase the buffer zone between protected area and open pit
- The Southern outline of Orlea open pit has been reduced in order to create a buffer zone between open pit and Greek Catholic church
- The surface covered by Jig pit has been reduced by one third (South-Eastern area), to increase the buffer zone between open pit and Rosia Montana protected area
- Some haulage roads have been re-designed so as to increase the buffer zone required to protect certain buildings listed as historical monuments and included on the list published in the Official Gazette
- The Rosia Montana protected area (the historic centre and the buffer zone) increased from 52 ha to 135 ha.

All these alterations are basically the result of the environmental assessment process and are meant to increase Project's environmental performances and its safety level, as well as to maintain the quality of the environmental factors in the protected area, which functions as a residential area, in accordance with the quality standards established for residential areas. All these small alterations have led to modifications of the territorial balance, resulting in the alteration of PUZ prepared for Rosia Montana industrial area. The permitting process for PUZ was conducted, being subsequently initiated after launching the impact assessment procedure for Rosia Montana Project. In conclusion, the present case is not in breach of GD 1076/2004.

7. The concession license for exploitation in the Roşia Montană perimeter no. 47/1999 ("the Roşia Montană License") was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roşia Montană license was approved by the Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

We specify that the Roşia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roşia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roşia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of RMGC, the resources and reserves existing in the Roşia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for

capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

According to the legal provisions, RMGC follows the entire permitting procedure for the new mining exploitations, the public debate of the Report to the Environmental Impact Assessment Study being a compulsory stage within this permitting process.

8. Information regarding our closure plan, the cost of the program and our Environmental Financial Guarantee ("EFG") are fully discussed in the Environmental Impact Assessment. The closure section can be found in Plan J of Vol. 29 and Plan L of Vol. 31, within the EIA. The EFG is discussed in the section of the EIA titled "Environmental and Social Management and System Plans" (Annex 1 of the subchapter titled "Mine Rehabilitation and Closure Management Plan").

With respect to GD 349/2005, it transposes the EU Landfill Directive 1999/35/EC into Romanian Law. It is not applicable to the extractive wastes generated by the Roşia Montană project, which are covered by the new EU Mine Waste Directive 2006/21/EC.

Roşia Montană Gold Corporation ("RMGC") recognizes that mining, while permanently changing some surface topography, represents a temporary use of the land. Thus from the time the mine is constructed, continuing throughout its lifespan, closure-related activities – such as rehabilitating the land and water, and ensuring the safety and stability of the surrounding area – will be incorporated into our operating and closure plans.

In Romania, the creation of an EFG is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD") and the Environmental Liability Directive ("ELD").

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roşia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part

of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives;
- Changes in Romania’s legal framework, including the implementation of EU directives;
- New technologies that improve the science and practice of reclamation;
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation.

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC’s financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

9. The Security Report has been made available for public access by being posted at the following Internet address http://www.mmediu.ro/dep_mediu/rosia_montana_securitate.htm as well as through the printed version which could have been found at several information locations established for public hearings.

10. It is stated precisely that a “cyanide rain” phenomenon will not exist. Neither was encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature doesn’t mention the so-called “cyanide rains” phenomenon, but only “acidic rains” phenomenon which can’t be generated by the cyanic compounds breaking down in the atmosphere.

The reasons for making the statement that ‘cyanide rains’ phenomenon won’t occur are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid

the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;

- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 mg/L within the leaching tanks up to 7 mg/L (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility. The drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the Tailings Management Facility (TMF) will be done by the detoxification system;
- The knowledge of the cyanide chemistry and on the grounds of the past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
- The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant. The maximum concentration is of 382 µg/m³/h;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the standard value stipulated by the national legislation for occupational safety;
- The HCN concentrations within the ambient air in the populated areas close by the industrial site will be of 4 to 80 µg/m³, more than 250 – 12.5 times lower than standard value stipulated by the national legislation for occupational safety – the national legislation and European Union (EU) legislation on the Air Quality don't stipulate standard values for the population's health protection;
- Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). The reactions are due to HCN being weak water-soluble at partially low pressures (feature of the gases released in open air), and the rain not effectively reducing the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001; Cicerone and Zellner, 1983);
- The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project be significantly higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

Details referring to the use of cyanide in the technological processes, to the cyanides balance as well as to the cyanide emission and the impact of the cyanides on the air quality are contained in the Environmental Impact Assessment (EIA) Report, Chapter 2, Subchapter 4.1 and Subchapter 4.2 (Section 4.2.3).

Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) is a Romanian based company, established in full compliance with Romanian current enforced laws, headquartered and a tax payer in Romania. The main shareholders of RMGC are set forth below:

- The Romanian Government through its Ministry of Economy and Commerce (MEC) has an ownership interest of 19.3% in RMGC. This interest is a fully carried interest with no obligation to fund its share of the capital investment;
- Gabriel Resources holds 80% of RMGC.

Considering all abovementioned facts, it is normal for a Romanian company to develop a project in Romania.

We would also like to remember the benefits for Romanian government:

Taxes, Fees and Government share of profits (incl. historical taxes paid)	TOTAL (\$USD million)
Payroll taxes	177
Profit tax (16% Corporate tax rate)	284
Royalties (2% net smelter revenue)	101
Property taxes (Rosia Montana)	12
Land taxes (Rosia Montana)	21
Forestry taxes	13
Agriculture taxes	1
Land registration taxes	3
Customs and excise taxes	113
Other taxes & fees	1
Dividends (Ministry of Economy and Commerce)	306
Total	1,032

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRIII APELOR
 Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării

INTRARE NR. 74349
 IEȘIRE
 ZIUA 02 LUNA 08 ANUL 2006

162

108792

02/08/2006

DOMNUL MINISTRU,

SUBSEMNAȚA - ARHITECT CONSTANȚA ANGHIEL DOMICILIATĂ
 ÎN STR. SIBIU NR. 23 BLOC H1 SCARA C APARTAMENT 44, SECTOR
 6 BUCUREȘTI, CER MINISTRULUI MEDIULUI ȘI GOSPODĂRIII
 APELOR SĂ NU ÎȘI DEA ACORDUL PENTRU PROIECTUL DE EXPLOATARE
 MINIERĂ DE AUR ȘI ARGINT DIN ROȘIA MONTANĂ. ÎN SPRIJINUL CERO
 DE MAI SUS, ADUC URMAȚOARELE OBSERVAȚII ȘI COMENTARIILOR:

1. LAZUL IMENS DE SECURITATE ESTE SITUAT ÎNTR-UN DEZERT
 ORĂȘULUI ABRUD, PUTÂND SĂ AIBĂ CONSECINȚE CATASTROFALE ÎN CAZ DE
 RUPERE. ȘI ACEASTĂ POSIBILITATE ESTE FOARTE MARE.
2. POTRIVIT RAPORTULUI SIM, COSTURILE TOTALE PENTRU ÎNCHEIERE
 MINIERĂ S-AR RIDICA LA 70.789.884 DE DOLARI. ACEASTA ESTE ÎNSĂ O
 CIFRĂ TOTAL NEFEABILĂ. POTRIVIT CALCULELOR AGENȚIEI DE PROTECȚIE
 A MEDIULUI DIN S.U.A. APLICATE LA PROIECTE SIMILARE DIN AMERICA,
 COSTURILE APROXIMATIVE LA ROȘIA MONTANĂ SE VOR RIDICA LA 2,6
 MILIARDE DE DOLARI.
3. GĂSERILE ROMANE DIN MACIVELE ORLEA ȘI CĂRNIC SUNT
 UNICE, DATORITĂ MĂESTRIȚII EXECUȚIEI LOR ȘI STĂRII DE CONSERVARE.
 DIN ANALIZA HĂRȚILOR PE CARE LE CONTINE STUDIUL DE IMPACT, SE POATE
 VEDA CĂ ACESTE MACIVE, ÎNTRERUNĂ CU VESTIGIILE LOR, VOR FI DISTRUSE
 O ACȚIUNE ÎLEGĂTĂ CONFORM ARTICOLELOR 9 ȘI 10 ALE LEGII 422/2001.
 CINE AȘTEPTĂ SE CEA CE AU REACȚAT MĂȘII ȘI STRĂMUTĂ LOR - ÎN VOR
 AVEA PARTE DE NICI UN VIITOR.

4. DIN PUNCT DE VEGERE AL BIODIVERSITĂȚII, ROȘIA MONTANĂ
 CONTINE HABITATE ȘI SPECII ÎMPORȚANTE DE FAUNĂ ȘI FLORĂ, CARE
 SUNT PE DEPLIN PROTEJATE CONFORM LEGISLAȚIEI ROMÂNEȘI ȘI
 DIRECTIVEI UNIUNII EUROPENE PRIVIND HABITATELE (92/43/EEC).

5. ETAPA DE CONSULTĂRI PUBLICE ȘI EVALUAREA CALITĂȚII
 RAPORTULUI SIM A ÎNCEPUT FĂRĂ UN CERTIFICAT DE URBANISM HABITAT

160

NOUL CERTIFICAT DE URBANISM, OBTINUT ÎN MAI 2006, REFLECTĂ O NOUĂ ÎNȚEȚE DE PROIECT, ÎNCOMPATIBILĂ CU ÎNȚEȚEA DE PROIECT ÎNȚEȚEA ÎNȚEȚEA, DEPUȘĂ LA MINISTERUL MEDIULUI.

6. ACTUALELE PLANURI DE URBANISM ALE COMUNEI ROȘLA MONTANĂ NU CORESPUNZĂ PROIECTULUI DE PROIECT MINIER DEȘCRIS ÎN RAPORTUL SIM. NICI MODIFICĂRILE PLANURILOR DE URBANISM ALE CRĂȘOR ABRUȘ ȘI CĂMPENI, PRECUM ȘI ALE COMUNEI BUCIUM, NU S-AU EFECTUAT PÂNĂ ÎN PREZENT. ACEȘTEA SUNT EXEMPLE DE ÎNCĂLCARE A DIRECTIVEI PRIVIND EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU (SEA) TRANSPUȘĂ ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNĂ PRIN H.G. 1076/2007.

7. ACORDUL DE MEDIU ÎN DISCUȚIE A FOST SOLICITAT ÎN BAZA UNEI LICENȚE MINIERE CARE NU REFLECTĂ PROIECTUL DE PROIECT MINIER AL RMSC. LICENȚA PREVEDE O CAPACITATE DE PRODUCȚIE DE 400.000 t/AN, ÎN TIMP CE RMSC PROPOUNE ÎN MOD OFICIAL O CAPACITATE DE PRODUCȚIE DE 13 MILIARDE DE TENE PE AN. ACEASTA ÎNCĂLCĂ LEGEA MINERELOR DIN ROMÂNIA.

8. LAZUL DE DECONTARE PROPOZ NU VA FI ÎMPERMEABILIZAT. AVEM DE-A FACE CU O ÎNCĂLCARE A DIRECTIVEI PRIVIND PROTECȚIA APELOR SUBTERANE, AȘA CUM A FOST TRANSPUȘĂ ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNĂ PRIN H.G. 351/2005.

9. RAPORTUL SIM NU MENȚIONEAȘĂ RĂBANTII FINANCIARE PRIVIND SECURITATEA DEPOZITULUI DE DEȘEURI (LERUTE DE HG 349/2005 ȘI DIRECTIVA EUROPEANĂ 1999/31/EC).

10. RAPORTUL CONFIRMA FAPTUL CĂ RMSC NU A GĂSIT NICI UN ASIGURATOR AL PROIECTULUI MINIER, CEEA CE ÎNCĂLCĂ DIRECTIVA 2007/35/CE PRIVIND RĂSPUNDEREA DE MEDIU.

11. NU EXISTĂ UN RAPORT DE SECURITATE DEPUȘ DE CONSULTAREA PUBLICULUI ȘI EVALUARE DIN PARTEA AUTORITĂȚILOR COMPETENTE, POTRIVIT H.G. 95/2003.

12. RAPORTUL SIM NU EVALUEAZĂ ALTERNATIVE, ADICĂ O EVALUARE ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII PROIECTULUI.

13. RAPORTUL SIM NU CONTINE O EVALUARE A IMPACTULUI

FENOMENULUI NUMIT „PLOIĂ CU CĂDĂRI”, GENERAT DE EVAPORAREA
CĂRURII DIN LAZUL DE DEZĂNTĂRE, ȘI NICI O GEBERIERE A IMPACTULUI
TRANSFRONTALIER. ÎN CAZUL UNUI ACCIDENT, ASUPRA UNOR ARĂ
NATURALE ÎMPORANTE, CUM AR FI PARCUL NAȚIONAL KÖRÖC - MÁRCS
DIN UNGARIA, SITUAT DE-A LUNGUL VĂII MUREȘULUI.

SPER CĂ VEȚI ANALIZA CU COMPETENȚĂ, RESPONSABILITATE
ȘI DRĂGOSTE FAȚĂ DE FIECĂRE PEȚEC ȘE RĂMÂNUT AL ȚĂRII NOASTRE.

30.07.2006

CU STIMĂ,
ARHITECT CONSTANȚA ANGHIEȘ
STR. SIBIU NR. 28 BUC H,
APART. YY SECTOR 6
BUCUREȘTI

an

TELEFON YY01232

Dear Sir Minister,

The undersigned, architect Constanța Anghel, resided in Bucharest, 23 Sibiu Street, bl.H, sc.C, ap.44, Sector 6, request the Ministry of Environment and Water Management not to grant its accord for the proposal of gold and silver mining operation from Rosia Montana.

To support the above, I submit the following observations and comments:

1. The huge tailings management facility is located just upstream of Abrud town, and could have catastrophic consequence in case of failure. This event is very possible.
2. According to EIA Report, the total costs for mine closure would raise at US\$ 70,789,884. This is however an amount totally unrealistic. In accordance with the calculation of the Environment Protection Agency from USA applied to similar projects from America, the approximate costs for Rosia Montana will raise at US\$ 2.6 billion.
3. The Roman galleries from the Orlea and Cârnic massifs are unique, due to the craftsmanship of their execution and preservation condition. From the analysis of the maps contained by Impact Study it can be seen that these massifs, together with their vestiges, will be destroyed. This is an illegal action according to articles 9 and 10 from Law 922/2001. Who destroys that their grandfathers and great-grandfathers performed will not enjoy of future.
4. From the biodiversity point of view, Rosia Montana contains important habitats and species of flora and fauna which are fully protected in accordance with the Romanian legislation and UE Directive regarding habitats (92/43/EEC)
5. The stage of public consultation and assessment of the EIA report quality started without a valid urbanism certificate. The new urbanism certificate, obtained in May 2006, reflects a new project intention, incompatible with the initial project intention submitted to the Ministry of Environment.
6. The present urbanism plans of the Rosia Montana commune do not correspond to the mining project proposal described in EIA report. Also, the modifications of the urbanism plans of the Abrud and Campeni towns and Bucium commune were not performed up to now. These are examples of violation of the Directive regarding the strategic environment assessment (SEA) transposed into Romanian legislation through the GD1076/2004.
7. The environment permit in question was solicited on the basis of a mining license which does not reflect the RMGC's mining project proposal. The license grants a production capacity of 400,000 t/year, while the RMGC officially proposes a production capacity of one thousand tones per year. This fact violates the Mining Law from Romania.
8. The proposed tailings management facility will not be lined. This means a violation of the Directive regarding the underground water protection, as it was transposed into the Romanian legislation through GD 351/2005.
9. The EIM Report does not mention financial guaranties regarding the waste deposit safety required by GD 349/2005 and European Directive 1999/31/EC.
10. The Report confirms the fact that RMGC does not find any warrantor for the mining project, fact that violates the Directive 2004/35/CE regarding the environment liability.
11. There is no a Safety Report submitted for public consultation and evaluation by the competent authorities, according to GD 95/2003.
12. The EIA Report does not evaluate the "zero alternative", namely an evaluation in the case when the project is not implemented.
13. The EIM Report does not contain an impact evaluation of the phenomenon so-called "cyanide rain", generated by the cyanide evaporation from the tailings pond, nor a description of the trans-frontier impact in case of accident on some natural important areas namely Koros – Maros National Park from Hungary situated along the Mures valley.

I hope you will analyze with competence, responsibility and love for each plot of land of our country.

30.07.2006

Respectfully,
Architect Constanța Anghel

Răspuns la contestația depusă de Anghel Constanța la data 2 august 2006 și înregistrată cu numărul 162

Toate problemele ridicate în această contestație au fost luate în calcul de SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a raportului la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană (RMP).

Răspunsurile noastre sunt:

1. Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacități de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriile de proiectare pentru IDS prevăd o capacitate de înmagazinarea a două precipitații maxime probabile (PMP), ceea ce reprezintă mai multe precipitații decât au fost vreodată înregistrate în această zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un eveniment meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. Pentru cazul puțin probabil de apariție a încă unui fenomen după cea de-a doua precipitație maximă probabilă se va construi un descărcător de siguranță. Descărcătorul de siguranță este construit din motive de securitate pentru a se asigura evacuarea corespunzătoare a apei în cazul unui fenomen meteorologic puțin probabil, evitându-se astfel revărsarea peste baraj care ar putea provoca cedarea acestuia. În consecință, proiectul iazului de decantare a sterilelor depășește semnificativ standardele impuse pentru siguranță. Acest lucru s-a făcut pentru a se asigura că riscurile pe care le implică folosirea văii Corna ca depozit pentru sterile sunt mult sub ceea ce se consideră în mod normal sigur.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, capitolul 7 din raportul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod concret, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorsare și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea de steril. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

Pentru o analiză tehnică mai detaliată, vă rugăm să vedeți capitolul 7, secțiunea 6.4.3.1 din cadrul EIM intitulată "Scenarii de cedare potențială a iazului de decantare a sterilelor".

2. Cifra de 3 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste

costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

În ceea ce privește paralela dintre proiectul Roșia Montană și cel de la Baia Mare, legislația românească s-a modificat de atunci, pentru a proteja contribuabilii români. Conform Legii Minelor nr. 85/2003, articolul 53 alineatele (1) și (2), RMGC este obligată să efectueze toate activitățile din Planul de închidere a minei pe propria cheltuială și răspundere. RMGC este eliberată de toate obligațiile legale numai când toate cerințele sunt îndeplinite. În conformitate cu articolul 20, alineatul (4) din Legea minelor și prevederile corespunzătoare din Directiva UE nr. 2006/21/CE privind deșeurile miniere, RMGC este obligată să constituie o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM). RMGC va putea obține autorizația de funcționare de la autoritatea competentă numai după constituirea GFRM.

În România constituirea unei GFRM este necesară pentru a se asigura disponibilitatea unor fonduri corespunzătoare din partea operatorului minei pentru curățarea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii Minelor nr. 85/2003. Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de

depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de Guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

De asemenea, mentionam faptul ca legislatia interna prevede doua categorii de garantii financiare pentru refacerea mediului, respectiv garantia de refacere a mediului anuala („GFM Anuala”)si garantia de refacere a mediului finala („GFM Finala”).

GFM Anuală, care este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de recuperare estimate asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 procente pe an din costurile totale, care rezulta din comenzile anuale.

GFM Finala, de asemenea actualizată anual, prevede costurile estimate pentru o posibilă închidere a minei Rosia Montana. Quantumul GFM Finale este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului monitorizare a factorilor de mediu postînchidere. Acest program face parte din Programul Tehnic de Închidere a Minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională de Resurse Miniere (“ANRM”).

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții ;
- Polițe de asigurare.

În aceste condiții, precizăm faptul ca, raspunderea materiala si raspunderea financiara privind activitatile de refacere si reabilitare a mediului in limitele perimetrului Licentei de Exploatare RMGC, activitati ce trebuie realizate atat pe parcursul desfasurarii activitatilor miniere, cat si ulterior incetarii exploatarii, apartine titularului de proiect.

3. După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra

Mediului pentru proiectul Roșia Montană - menționează faptul ca este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatărilor romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vulcoi Corabia și zona Haneș – Amlașul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului Alburnus Maior - vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate in situ.

Astfel, în baza raportului științific înaintat de către specialiștii francezi, Comisia Națională de Arheologie a propus, iar Ministerul Culturii și Cultelor a emis certificatul de descărcare de sarcină arheologică pentru masivul Cârnic, cu excepția unei suprafețe de cca. 5 hectare ce include Piatra Corbului. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară și realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

Activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale (Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43). În baza prevederilor art. 7 (1) a) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, astfel cum a fost modificată și completată ("OG nr. 43/2000"), investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”

Cu referire la galeriile din Orlea, în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: „Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând din 2007”.

În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi, un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu indentificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale de conservare in situ. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.

În masivul Orlea a fost amenajat în cursul anilor '80 un Muzeu al Mineritului la Roșia Montană. În acest sens, în acest perimetru minier s-au amenajat o serie de galerii aflate într-o stare bună de conservare, care au fost separate prin ziduri de beton de lucrările miniere moderne prin care erau accesibile. Ca și lucrările miniere din Cărnic, precum și din celelalte sectoare miniere de la Roșia Montană, galeriile din Orlea au profil trapezoidal caracteristic. De asemenea, și aceste lucrări antice au avut de suferit de-a lungul timpului „remodelări” succesive, respectiv reluări miniere în scopul exploatarei unor noi rezerve de minereu. Aceste activități miniere au condus la distrugerea unei părți a acestor vestigii antice. Mai mult, starea lor de conservare se degradează accentuat mai ales în urma activității miniere recente care a folosit abatarea prin perforare – pușcare, ceea ce a condus la destabilizarea rocilor și accentuarea degradării vestigiilor miniere subterane. Îndepărtarea rambleului din lucrările miniere antice din cursul cercetărilor arheologice miniere, reprezintă un alt factor care contribuie la fragilizarea lucrărilor miniere antice.. Închiderea activității miniere, care în conformitate cu normele naționale în vigoare implică un spectru extrem de larg de măsuri de conservare, s-a tradus la Roșia Montană doar printr-o stopare a activității extractive, mina fiind pur și simplu abandonată. După numai câteva luni de abandon, principala cale de drenare a apelor de mină, respectiv galeria Sf. Cruce din Orlea, se află într-o stare critică, apele de mină colmatând de fapt căile de drenare lungi de mai mulți kilometri. În cazul în care acest patrimoniu minier va fi doar „înghețat”, fără a se organiza măsuri de întreținere, în scopul conservării lui pentru generațiile viitoare, rezultatul va fi dezastruos, iar ceea ce încă mai există va dispărea ca urmare a surpărilor și inundațiilor din subteran. Un exemplu edificator în acest sens îl constituie – din păcate - „treptele romane” de la Brad (vestigii miniere de epocă romană cuprinse de asemenea în Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate (“Legea nr. 5/2000”)), unde după ce s-au stopat lucrările de întreținere, acestea au devenit practic inaccesibile.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv - Așezarea romană de la Alburnus Maior, Zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).

Conform prevederilor art. 11 (3) a) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, astfel cum a fost modificată și completată (“Legea nr. 442/2001”) este posibilă aplicarea legală a procedurii de declasare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii (art. 5 (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național (“OG nr. 43/2001”)), descărcarea de sarcină arheologică este „procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic, poate fi redat activităților umane curente”. Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în faza a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea.

Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9 – Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare, RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând

cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, precum și amenajarea accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul de la Tău Găuri, cât și conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istorice Roșia Montană.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea masivelor Orlea și Cărnice. Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană in situ și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

Raportorul Adunării Generale a Consiliului Europei a descris programul de cercetare arheologică preventivă finanțat de companie ca fiind “un proiect exemplar de dezvoltare responsabilă” ceea ce este departe de ideea distrugerii patrimoniului de la Roșia Montană, investiția cifrându-se până la 10 milioane de dolari până în prezent și programul este condus de renumiți arheologi minieri.

4. Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsură să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne important, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anumit statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva nr. 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei slabatice (“Directiva nr. 92/43/EEC”), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6000 de DVD/CD în română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei

drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în aceasta zonă.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate¹, respectiv a Directivei nr. 79/409 privind protejarea Păsărilor salbatice², cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte³.

5. Afirmația dumneavoastră privind inexistența unui certificat de urbanism la momentul demarării consultărilor publice nu este exactă. La data când a început etapa de consultări publice, există un certificat de urbanism valabil, respectiv certificatul de urbanism nr. 78 emis pe data de 26 aprilie 2006.

Totodată, condiționarea desfășurării consultărilor publice de existența unui certificat de urbanism, nu este fundamentată din punct de vedere juridic, față de reglementările legale în vigoare, respectiv Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu („Ordinul nr. 860/2002”) și Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată.

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire, conform articolul 5 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată. Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul certificatului de urbanism.

În concordanță cu prevederile articolului 6(2) din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002⁴ privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri, Proiectul Roșia Montană a fost considerat ca făcând parte din proiectele cu impact semnificativ asupra mediului, care se supun

¹ art. 3.2. "Fiecare Stat Membru va contribui la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I."

art. 4.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o lista de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

art. 4.2. [...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

art. 6.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...] în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu.

² art. 4.1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...] Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare. Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

³ Directiva 92/43 Habitate, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

⁴ Precizăm faptul că, HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 ("HG nr. 1213/2006"). Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că "Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării" menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

obligatoriu evaluării impactului asupra mediului. Această clasificare a Proiectului, ca având impact semnificativ asupra mediului, s-a realizat în considerare dimensiunilor Proiectului cât și naturii activitățile propuse a fi desfășurate, aceste caracteristici ale Proiectului – care au fundamentat încadrarea acestuia – neavând nici o legătură cu certificatul de urbanism și nefiind influențată în nici un mod de conținutul acestuia. Totodată, obligativitatea și necesitatea realizării evaluării impactului nu este întemeiată pe certificatul de urbanism și nici nu derivă din acesta ci, este intrinsec legată și condiționată numai de caracteristicile Proiectului, astfel cum acesta a fost propus de titular, pe baza propriilor planuri.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un Certificat de Urbanism pentru întregul proiect minier de la Roșia Montană. Numărul certificatului este 78 și a fost emis pe data de 26 aprilie 2006. Astfel, certificatul a fost obținut anterior etapei de consultări publice care a demarat cu depunerea Raportului la studiu de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) în peste 48 de locații în luna mai 2006 și a continuat cu începerea dezbaterilor publice în data de 24 iulie 2006, la Roșia Montană.

Certificatul de Urbanism se poate consulta la sediul Consiliului Județean Alba în fiecare zi de lucru, între orele 8-13.

6. Precizăm că în conformitate cu prevederile art. 41 alin. 2 din Legea Minelor nr. 85/2003, autoritățile administrației locale au obligația de a modifica și/sau actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere.

Distinct, menționăm faptul că în anul 2002 s-a realizat un Plan de Urbanism General (PUG) pentru întreaga localitate Roșia Montană care prevede reglementări urbanistice pentru toate cele 16 sate aflate pe teritoriul comunei Roșia Montană, precum și o zonă protejată, care să cuprindă clădirile cu valoare de patrimoniu. PUG a fost prezentat publicului și a fost subiectul unor dezbateri publice, timp în care toți cei interesați au putut să-și exprime opiniile legate de direcțiile de dezvoltare ale comunei. După parcurgerea etapei de participare a publicului, Planul de Urbanism General a obținut toate avizele necesare de la: ministerele de resort, Consiliul Județean Alba, Comisia de Urbanism, Agenția de Protecție a Mediului Alba, avizul deținătorilor de rețele și avizul final al Consiliului Local Roșia Montană.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un certificat de urbanism cu nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, inclusiv pentru iazul de decantare al sterilelor. Acest certificat de urbanism corespunde în totalitate cu propunerea de proiect al cărui impact este evaluat în Raportul EIM, se suprapune peste zona inclusă în Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială Roșia Montană și este inclusă în Licența de concesiune pentru exploatare emisă de Agenția Națională pentru Resurse Minerale. Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială a fost supus consultărilor și dezbaterilor publice organizate în Roșia Montană, Bucium, Cîmpeni și Abrud și a primit avizul de principiu pentru continuarea procedurilor de avizare de la toate cele 4 consilii locale.

În ceea ce privește planurile de urbanism ale celorlalte localități, PUG pentru orașul Abrud a fost reactualizat în anul 2002 și a încorporat partea de iaz care se află pe teritoriul administrat de Abrud și a parcurs aceeași procedură de avizare ca și Planul de Urbanism General al comunei Roșia Montană. Pentru orașul Cîmpeni, Planul de Urbanism General este în curs de reactualizare. Compania Roșia Montană Gold Corporation a solicitat Consiliului Local includerea în PUG a părții de conductă de alimentare cu apă și a captării din Râul Arieș. După finalizare, acesta va face obiectul procedurii de avizare descrise anterior.

Pe teritoriul administrativ al comunei Bucium va fi amplasat doar un drum care are un impact nesemnificativ asupra planului de urbanism. În consecință, în conformitate cu reglementările urbanistice aplicabile, nu este necesară includerea acestuia într-un nou plan de urbanism sau modificarea celui existent.

7. Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data încheierii Licenței. Licența Roșia Montană a fost

aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatare miniere, dezbateră publică a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

8. Proiectul cuvetei iazului de decantare a sterilului (IDS) prevede realizarea unui strat de etanșare pentru a asigura protecția apei subterane. Concret, iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană (IDS sau „iazul”) a fost proiectat astfel încât să se conformeze prevederilor Directivei UE privind protecția apelor subterane (80/68/CEE), transpusă în legislația românească prin HG 351/2005. IDS este, de asemenea, proiectat astfel încât să respecte Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), în conformitate cu Termenii de referință stabiliți de MMGA în luna mai 2005. Alineatele de mai jos explică modul în care iazul se conformează prevederilor acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril;
- barajul de sterile;
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor;
- barajul secundar de retenție; și
- puțuri de hidroobservație / puțuri de extracție pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametrii proiectați.

Directivele menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din șisturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din sol cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat “Planul de management al iazului de decantare a sterilelor”.

Stratul de etanșare din sol cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte elemente de proiectare suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- O diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- O serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

9. Planul de refacere ecologică elaborat de Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") și garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) aferentă acestuia, sunt integral prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

HG 349/2005 transpune Directiva UE 1999/35/CE privind depozitele de deșuri în legislație română. Aceasta nu se aplică deșeurilor rezultate din activitatea extractivă produse de proiectul Roșia Montană, care se supun prevederilor noii Directive 2006/21/CE a UE privind deșeurile miniere (art. 4 (2) din Directiva 2006/21/CE).

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului („GFRM”) este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt de minim 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările angajate anual.

Cea de a doua garanție, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile preconizate pentru eventuala închidere a exploatarei miniere Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește

costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

11. Această afirmație nu este adevărată. Raportul de securitate a fost depus odată cu Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) la 18 mai 2006 și a fost disponibil în vederea consultării în locațiile unde Raportul EIM a fost depus atât în format electronic, cât și versiune printată. Acesta se află atât pe site-ul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor cât și pe www.povesteaadevarata.ro.

12. Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a avut în vedere toate alternativele de dezvoltare, inclusiv aceea de a nu demara nici un proiect – o opțiune care nu va antrena niciun fel de investiții, ceea ce va face ca problemele de poluare existente și declinul socio-economic să continue (Capitolul 5 – Analiza alternativelor).

Raportul a luat în considerare, de asemenea, activități alternative – inclusiv agricultură, pășunat, procesarea cărnii, turism, silvicultură și produse forestiere, industria artizanală, colectarea de elemente de floră/faună pentru uz farmaceutic – și a ajuns la concluzia că niciuna dintre activități nu poate oferi aceleași avantaje economice, culturale și în privința mediului ca cele oferite de Proiectul Roșia Montană.

Capitolul 5 examinează, totodată, alternativele privind locația pentru cele mai importante instalații precum și variantele de tehnologie pentru minerit, procesare și managementul deșeurilor, la nivelul celor mai performante tehnici, și în conformitate cu documentația pentru cele mai bune tehnici disponibile publicată de UE (BAT).

13. Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rățiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zone în care ar putea avea loc formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;
- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocivizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în

sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;

- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 μg/m³;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 μg/m³, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională (legislația națională și legislația UE pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației);
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001, Cicerone și Zellner, 1983);
- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), Cap. 2, Cap. 4.1 și Cap. 4.2 (secțiunea 4.2.3).

Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.

Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 Impact Transfrontieră) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, RMGC a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include evaluarea impactului asupra mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (vezi www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și cianuri, nitrat, amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează

metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.

Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul Programul de Modelare a Râului Mureș iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.

Directiva nr. 2004/35/CE privind răspunderea pentru poluarea mediului și prevenirea și remedierea daunelor aduse mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. L143/56 ("Directiva nr. 35/2004") stabilește cadrul general de reglementare în domeniul răspunderii pentru poluarea mediului înconjurător.

Potrivit prevederilor art. 1 din Directiva nr. 35/2004 "scopul prezentei directive este de a stabili un cadru general în domeniul răspunderii pentru mediului înconjurător pe baza principiului poluatorul plătește, de a preveni și remedia pagubele cauzate mediului înconjurător".

Directiva nr. 35/2004 statuează la nivel de principiu în cuprinsul dispozițiilor art. 14 (1) faptul că "Statele Membre vor lua toate măsurile necesare pentru dezvoltarea piețelor și instrumentelor financiare de garantare prin intermediul operatorilor economici și financiari, inclusiv mecanisme financiare în cazul insolvenței, în scopul de a asigura operatorilor garanțiile financiare necesare pentru obligațiile asumate prin directivă".

Mai mult, conform prevederilor art. 19 (1) Directiva nr. 35/2004, Statele Membre vor implementa în legislația internă dispozițiile Directivei până la data de 31.04.2007. Precizăm faptul că, până la acest moment, Directiva nr. 35/2004 nu a fost transpusă în legislația noastră. Având în vedere aspectele menționate anterior, vă rugăm să observați faptul că, proiectul propus de RMGC nu încalcă Directiva nr. 35/2004 întrucât nu există reglementări interne cu caracter normativ care să stabilească aspectele de ordin material și procedural privind constituirea unei astfel de garanții.

Cu toate acestea, în măsura în care vor exista dispoziții legale specifice în privința constituirii unor garanții, RMGC va lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor legale care îi incumbă.

**Answer to the contestation submitted by Anghel Constanța
on the 2nd August 2006 under registration no. 162**

1. The TMF is located approximately 2 km above the town of Abrud and therefore the design criteria for the dam have been established to address consequence of a dam failure. The proposed dam at the Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution.

Specifically, the facility has been designed for two Probable Maximum Precipitation (PMP) events and the associated Probable Maximum Flood (PMF). The design criterion for TMF includes storage for two PMF flood events, more rain than has ever been recorded in this area. The construction schedule for embankment and basin staging will be completed to ensure that PMP storage requirements are available throughout the project life. The Roșia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines. In addition, an emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that another event occurs after the second PMP event. A spillway is only built for safety reasons to ensure proper water discharge in an unlikely event and, thus, avoid overtopping which could cause a dam breach. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

Additional study was done regarding earthquakes, and, as indicated in the EIA the TMF is engineered to withstand the Maximum Credible Earthquake(MCE). The MCE is the largest earthquake that could be considered to occur at the site based on the historical record.

In addition, Section 7 of the EIA report includes an assessment of the risks cases that have been analyzed and include various dam break scenarios. Specifically, the dam break scenarios were analyzed for a failure of the starter dam and for the final dam configuration. The dam break modelling results indicate the extent of tailings run out. Based on the two cases analyzed, the tailings will not extend beyond the confluence of the Corna valley stream and the Abrud River.

However, the project recognizes that in the highly unlikely case of a dam failure that a Emergency Preparation and Spill Contingency Management Plan must be implemented. This plan was submitted with the EIA as Plan I, Volume 28.

For a more detailed technical analysis, please refer to Chapter 7, Section 6.4.3.1, "TMF Potential Failure Scenarios" of the EIA.

2. The figure of US\$ 3 billion is both unsubstantiated and implausibly high. RMGC stands behind our closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions, bankruptcy or the like they are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Closure and rehabilitation at Roșia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense – that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape – can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the Economical Financial Guarantee (EFG) estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production

Concerning parallels between the RMP and Baia Mare, Romanian law has changed since Baia Mare to protect the nation's taxpayers. According to the Romanian Mining Legislation (Law 85/2003), Article 53 (1) and (2), RMGC must carry out all of the activities outlined in the Mine Closure Plan at its own cost and responsibility. RMGC is released from its legal obligations only when all requirements are satisfied. Furthermore, Article 20 (4) of the Mining Law and the corresponding stipulations in the European Mine Waste Directive 2006/21/EC require RMGC to establish a financial guarantee for environmental rehabilitation (EFG, Environmental Financial Guarantee). RMGC is able to obtain an operating license from the Competent Authority only once a satisfactory EFG is in place.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee ("EFG") is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD") and the Environmental Liability Directive ("ELD").

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roșia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives;
- Changes in Romania’s legal framework, including the implementation of EU directives;
- New technologies that improve the science and practice of reclamation;
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation.

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC’s financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

3. The reports and studies published by experts in the field make clear that the Roman galleries at Roșia Montană are significant, but not unique. As indicated in the gazetteer of the Roman mining sites from Transylvania and Banat-prepared as part of the Environmental Impact Assessment Study for the Roșia Montană project, it is difficult to justify the claim that the Roșia Montană site is unique importance if we consider the history of mining in the Roman Empire, and

especially in the province of Dacia. There are at least 20 other sites with relatively similar features and some of them (Ruda Brad, Bucium – the Vulcoi Corabia area and Haneş – Amlaşul Mare area) have already produced concrete evidence proving that their archaeological potential is, to a certain extent, similar to that of the ancient *Alburnus Maior* site. This aspect should also be taken into consideration when claiming that Roşia Montană is a site of unique importance.

Most of the ancient mining works in the Cărnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating similar activities in museums all over Europe, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved *in situ*.

Consequently, based on the scientific report submitted by French experts, on the proposal by the National Archaeology Commission, the Ministry of Culture and Religious Affairs has granted the archaeological discharge certificate for the Cărnic Massif, with the exception of a an area of approximately 5 hectares, including Piatra Corbului. As part of the effort to minimize negative impacts, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation as well as replicas of these structures (at a scale of 1:1). These will be included in the mining museum that is proposed at Roşia Montană. A lawsuit has been filed with regard to the archaeological discharge certificate and the case is currently in progress.

As an alternative, the company considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cărnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif are prohibitive and such an investment would not be economically feasible (see Annex “Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cărnic”, prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd).

Construction activities in the Orlea area, necessary for the development of the proposed mining project, cannot start until the archaeological investigations have been completed, in accordance with the Romanian legal provisions and international practices and guidelines. (Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 46). Under the Government Ordinance no. 43/2000 on the protection of the cultural heritage and the designation of some archaeological sites as areas of national interest, as last amended, “the investor shall finance a feasibility study and a technical proposal, describing the measures to be taken (later to be presented in detail) and the funds necessary for conducting preventive archaeological researches or, as the case may be, archaeological surveillance. Also, the investor shall finance the necessary works for the preservation of the archaeological heritage or, where appropriate, for the archaeological discharge of the area affected by works. The investor shall finance the enforcement of such measures”.

With regard to the Orlea area, the Cultural Heritage Baseline Study - Volume 6 p.46 - specifies that preventive surface and underground archaeological research is planned to continue in an area of identified archaeological potential. It also specifies that the research undertaken to date is preliminary in character. Also, please note that the EIA report mentions the following: given that mining activities in the Orlea area are to be developed at a later stage, surface archaeological research in this area is planned to start in 2007.

In 2004, the preliminary underground investigations, undertaken in the Orlea Massif, have led to a significant discovery. The value of the discovery was confirmed in the summer of 2005. The French team led by Dr. Beatrice Cauuet uncovered a chamber with a hydraulic wheel, and subsequently an entire mine dewatering system. This complex, uncovered in the Păru Carpeni area, was dated to Roman times and has been subject to extensive archaeological investigations, while special measures have been taken to ensure its preservation *in situ*. The discovery would not be affected by the future development of the Orlea open pit. Surface

preventive archaeological research in the Orlea area, as well as underground archaeological research in the Orlea- Țarina segment are planned to be undertaken between 2007 and 2012, as indicated in the Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 48.

In the 1980s, a mining museum was developed in the Orlea massif. The museum included a series of well-preserved galleries that have been separated from adjacent, access galleries by concrete walls. The Orlea galleries, as well as those in the Cârnic massif and in other mining areas in Roșia Montană, are trapezoidal in form. During the successive reworking and mining of these galleries, part of the Roman remains have been destroyed. In addition, the galleries suffered further deterioration, especially due to the recent mining works using drilling-blasting techniques that caused cave-ins and deterioration of underground mining remains. The removal of mine waste in the course of archaeological research adds to the process of deterioration of the Roman galleries, further accentuated by the closure of mining operations at Minvest (1st June, 2006) –given that the mining activities have ensured a minimal level of mine dewatering. Under the existing legislation, shutting down mining activities requires a comprehensive set of conservation measures. However, at Roșia Montană the mine was abandoned without any other restoration works. Just a couple of months later, drainage channels inside the Sfânta Cruce gallery, the main drainage gallery, got clogged, which led to the flooding of a number of galleries, several kilometers long. Proper maintenance works are needed if the archaeological remains are to be preserved for future generations. In the absence of such measures the result will be disastrous, and the parts of galleries that have been preserved will disappear as a result of cave-ins and flooding. The Roman steps at Brad (Roman mining remains covered by Law 5/2000) are illustrative in this respect-once maintenance works stopped, the galleries became inaccessible.

In accordance with the List of Historic Monuments published in the Official Gazette nr. 646 bis of 16 July 2004, the industrial area that is to be developed in the Orlea Massif includes 2 archaeological sites classified as historic monuments –the Roman settlement at Alburnus Maior, the Orlea area (code LMI AB-I-m-A-00065.01), and the Roman mining exploitation at Alburnus Maior, the Orlea Massif (AB-I-m-A-00065.02).

Law 422/2001 on the protection of historic monuments, as last amended, provides for the declassification of archaeological sites, once the archaeological discharge certificate has been granted, as approved by the National Archaeological Commission within The Ministry of Culture and Religious Affairs. The archaeological discharge procedure, as defined by the law, is the procedure by means of which an area of archaeological interest may be restored to its current use. Therefore, it is true that RMGC plans to mine the gold-silver deposits located in the Orlea Massif area, in the second phase of the proposed mining project.

Consequently, the proposed mining operations in the Orlea Massif can be developed only after the completion of preventive, surface and underground archaeological researches, that will produce a comprehensive body of data on the Roman site located in the Orlea area. As shown in Annex I to the Cultural Heritage Baseline Report (Archaeological Site Record Card-9. Orlea Massif, p.231-236), no archaeological investigations have been undertaken in this area, nor any expert studies that would determine in detail the characteristics and the spatial distribution of the archaeological remains in the area. RMGC has, therefore, committed to financing a preventive archaeological research program, to be undertaken between 2007-2012 by an expert team. Based on the research findings, a decision will be made as to whether the archaeological discharge procedure should be applied. There are no legal provisions that would prohibit conducting preventive archaeological researches in the areas with an identified archaeological heritage, such as the Orlea area.

Given the significance of the Roșia Montana's cultural heritage, and the current legal requirements, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A allocated more than USD 10 million for the archaeological investigations carried out between 2001-2006. What is more, based on the research results, on the experts' opinions and on the decision of competent authorities, the budget for the next years, allocated for the research, conservation and restoration of the Roșia Montană's cultural heritage, undertaken as part of the project development, amounts to more

than USD 25 million, as indicated in the Environmental Impact Assessment Study, published in May 2006 (see the EIA Report, vol. 32, Management Plan for the Archaeological Heritage from the Roşia Montană area, p. 84-85). Archaeological research in the Orlea area is to be continued, and a Modern Mining Museum will be opened, including geology, archaeology, ethnographic and industrial heritage exhibitions. Other plans include the development for public access of the Cătălina-Monuleşti gallery and the Tău Găuri monument, as well as the restoration of the 41 historical buildings and of the protected zone Roşia Montană Historic Centre.

For further information on the most important archaeological remains, as well as on a series of comments on their preservation and on the special measures included in the management plans, please consult the Annex "Information on the Cultural heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects"

In conclusion, with regard to your question, it is important to say that the company does not wish to destroy the Orlea and Cărnic massifs. Based on the research results, on the international guidelines and best practices in the field, it has been decided that the most effective solution for enhancing this type of cultural heritage is to preserve *in situ* the most significant underground mining archaeological remains uncovered at Roşia Montană, and to create exact replicas of the galleries that cannot be opened for public access, either due to safety reasons or because of the state of preservation of the remains.

Far from destroying Rosia Montana's patrimony, the Special Rapporteur from a committee of the Parliamentary Assembly/Council of Europe has called the company-sponsored rescue archaeology programme – an investment of \$10 million USD to date led by an internationally renowned mining archaeologist -- "an exemplary project of responsible development."

4. The impact on protected flora and fauna will exist only locally, but this impact will not lead to the loss of any specie. The Project has been designed even from the beginning to fully comply with the requirements and norms imposed by Romanian and European environmental legislation.

The company believes the fact that the project impact on environment remains significant, especially because covers previous impacts. But, the investments required to ecologically restore/rehabilitate Roşia Montană area in order to address current complex environmental issues, are only achievable following the implementation of some economic projects that will generate and warrant implementation of some direct and responsible actions as a component of base principles of sustainable development concepts. Clean processes and technologies may be developed only in the presence of a solid economic environment fully compliant with the environment that will also resolve previous impacts of anthropic activities.

The base documents of the Project are in fact an unbiased reason of its implementation, considering the highly complex environmental commitment within Roşia Montană area.

Some of the Roşia Montană species that are under a certain protection status stand for an insignificant percentage of the scale of populations estimated at national level. The characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement imposed by the Habitats Directive. Due to their large volume of information, the annexes of chapter 4.6 Biodiversity can be found in the electronic version of the EIA disclosed by the company both in Romanian and English through approx. 6000 DVD/CD copies, being accessible on the company website, and on the websites of Ministry of Environment and Water Management, local and regional environmental protection agencies of Alba, Sibiu, Cluj, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic

special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats¹, and EU Directive no. 79/409 Birds² respectively, especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents³.

5. Your statement according to which there was no urbanism certificate upon the initiation of public consultation process is not accurate. When the public consultation has been initiated, a valid urbanism certificate existed, i.e the urbanism certificate no. 78 issued on 26th of April 2006.

At the same time, from legal point of view there is no condition imposed to develop public consultations based on the existence of an urbanism certificate. That is by taking into account the legal requirements: The Order of Ministry of Waters and Water Management no. 860/2002 regarding the procedure for assessing the environmental impact and for issuing the environmental permit (Order no. 860/2002) and Law no. 50/1991 regarding the permitting process of construction, re-published.

The urbanism certificate is a document issued and is aimed at having an informative role that informs the applicant on the legal, economical and technical issues related to existing lands and buildings and establishes urbanism requirements and necessary permits for securing construction authorization, pursuant to the provisions of art. 5 of Law no. 50/1991 regarding the authorization of construction works, re-published. The permits and endorsements required for developing projects are included in the legislation governing each of the fields submitted to a permitting procedure (the environmental permit is included in the environmental legislation, the urbanism requirements are included in the urbanism and territorial arrangement legislation); these permits are only mentioned and summarized in the urbanism certificate.

---

¹ art. 3.2 Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

art. 4.1 On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...]

art. 4.2 [...] Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory.[...]

art. 6.4 If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

art. 16 Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b):[...] in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment.

² art.4.1 The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...] Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations. Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species, taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies.

³ Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

Pursuant to the provision of art. 6 (2) of Governmental Decision no. 918/2002⁴ regarding the establishment of the framework procedure of assessing the environmental impact and for the approval of the public or private projects subject to this procedure, the Roșia Montană Project has been considered as a project with significant impact on the environment, **a project that will undergo an environmental impact assessment, as this is a mandatory requirement.** The Project has been framed as having a significant impact on the environment by taking into account its dimensions and the nature of its activities. These characteristics, based on which its framing has been performed, have no relationship with the urban certificate and its content being under no circumstances altered. At the same time, the fact that an impact assessment is mandatory and required is not based on urbanism certificate and does not result from its content but it is intrinsic related and conditioned by Project's characteristics as proposed by titleholder based on its own plans.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) applied for and secured an Urbanism Certificate for the entire Roșia Montană. Mining project. The Certificate no.78 was issued by the Alba County Council on April 26, 2006, prior to the initiation of the public consultations process. The public consultations have been initiated in May 2006 when the EIA Report was submitted to the authorities, and in over 48 localities and continued with the public debates initiated on July 24th, 2006 at Roșia Montană.

The Urbanism Certificate is available for consultation at the headquarters of the Alba County Council, from 8 – 13 h during business days.

6. We underline the fact that pursuant to the provisions of art. 41, paragraph 2, from the Mining Law no.85/2003, the authorities from the local administration have the liability to adjust and/or update the territory arrangement plans and the general urbanism plans, in order to allow the development of all operations necessary for the development of mining activities.

In other words, we mention the fact that the General Urbanism Plan for the entire Roșia Montană settlement was prepared in 2002. This Plan stipulates urban-planning regulations for all 16 villages included in the Roșia Montană Commune, and for a protected area including historical buildings. The General Urbanism Plan has been presented to the public and subject to public debates, therefore all interested persons have been able to express their opinion regarding the development opportunities of the commune. After the completion of the public participation stage, the General Urbanism Plan has obtained all necessary approvals from the competent ministries, from Alba County Council, the Urbanism Committee, Alba Environmental Protection Agency, the network operators and the final approval of Roșia Montană Local Council.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) has requested and obtained, from Alba County Council, the Urbanism Certificate no. 78 of 26.04.2006 for the entire Roșia Montană mining project, including the tailings management facility (TMF). This urbanism certificate is fully compliant with the project proposal whose impact is assessed in the EIA Report. The certificate covers the area included in the Zonal Urbanism Plan for Roșia Montană Industrial Area and is included in the Mining License issued by the National Agency for Mineral Resources. The Zonal Urbanism Plan for the Industrial Area has been subject to public consultations and debates organized in Roșia Montană, Bucium, Câmpeni and Abrud and has received the approval to continue the permitting procedures, from all 4 local councils.

---

⁴ We would like to underline the fact that Governmental Decision no. 918/2002 has been abrogated by Governmental Decision no. 1213/2006 regarding the establishment of framework procedure for assessing the environmental impact for certain public and private projects, published in the Official Gazette, Part I no. 802 from 25/09/2006 ("Governmental Decision no. 1213/2006"). However, taking into account the provisions of art. 29 of Governmental Decision no. 1213/2006 where it is stipulated: "*The Projects submitted for securing environmental permits at the competent authorities and subjected to an environmental impact assessment, before enforcing this decision will be subjected to the procedure of environmental impact assessment and of issuing the environmental permit that was in force when the application was submitted*". We would like to state that RMGC's Projects is governed by the provisions included in the Governmental Decision no. 918/2002.

Concerning the urbanism plans of the other settlements, the General Urbanism Plan for Abrud city was updated in 2002, incorporating the part of the TMF located within the territory under Abrud administration. This General Urbanism Plan has been subject to the same approval procedure as the General Urbanism Plan of Roșia Montană Commune. The General Urbanism Plan for Câmpeni city is currently being updated, and Roșia Montană Gold Corporation requested the Local Council to include the part of the water supply pipe and the pipe collecting water from Aries River. After completion, it will be subject to the approval procedure described above.

Only one road will be constructed on the administrative territory of Bucium Commune, having a reduced impact on the urbanism plan. Consequently, in compliance with the applicable urbanism regulations it is not necessary to include it in a new urbanism plan or to modify the existing plan.

7. The concession license for exploitation in the Roșia Montană perimeter no. 47/1999 (“the Roșia Montană License”) was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană license was approved by the Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

We specify that the Roșia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roșia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roșia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of RMGC, the resources and reserves existing in the Roșia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

According to the legal provisions, RMGC follows the entire permitting procedure for the new mining exploitations, the public debate of the Report to the Environmental Impact Assessment Study being a compulsory stage within this permitting process.

8. An engineered liner is included in the design of the Tailings Management Facility (TMF) basin to be protective of groundwater. Specifically, the Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF or “the facility”) has been designed to be compliant with the EU Groundwater Directive (80/68/EEC), transposed as Romanian GD 351/2005. The TMF is also designed for compliance with the EU Mine Waste Directive (2006/21/EC) as required by the Terms of Reference established by the MEWM in May, 2005. The following paragraphs provide a discussion of how the facility is compliant with the directives.

The TMF is composed of a series of individual components including:

- the tailings impoundment;
- the tailings dam;
- the secondary seepage collection pond;
- the secondary containment dam; and
- the groundwater monitoring wells/extraction wells located downstream of the Secondary Containment dam.

All of these components are integral parts of the facility and necessary for the facility to perform as designed.

The directives indicated above require that the TMF design be protective of groundwater. For the Roșia Montană project (RMP), this requirement is addressed by consideration of the favorable geology (low permeability shales underlying the TMF impoundment, the TMF dam, and the Secondary Containment dam) and the proposed installation of a low-permeability (1×10^{-6} cm/sec) recompacted soil liner beneath the TMF basin. Please see Chapter 2 of EIA Plan F, “The Tailings Facility Management Plan” for more information.

The proposed low permeability soil liner will be fully compliant with Best Available Techniques (BAT) as defined by EU Directive 96/61 (IPPC) and EU Mine Waste Directive. Additional design features that are included in the design to be protective of groundwater include:

- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) cut off wall within the foundation of the starter dam to control seepage;
- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) core in the starter dam to control seepage;
- A seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline,
- A series of monitoring wells, below the toe of the secondary containment dam; to monitor seepage and ensure compliance, before the waste facility limit.

In addition to the design components noted above specific operational requirements will be implemented to be protective of human health and the environment. In the extremely unlikely case that impacted water is detected in the monitoring wells below the secondary containment dam, they will be converted to pumping wells and will be used to extract the impacted water and pump it into the reclaim pond where it will be incorporated into the RMP processing plant water supply system, until the compliance is reestablish.

9. The environmental rehabilitation plan of the Roșia Montană Gold Corporation (“RMGC”), and the accompanying Environmental Financial Guarantee (“EFG”), is fully discussed in the section of the Environmental Impact Assessment titled “Environmental and Social Management and System Plans” (Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan”).

GD 349/2005 transposes the EU Landfill Directive 1999/35/EC into Romanian Law. It is not applicable to the extractive wastes generated by the Roșia Montană project, which are covered by the new EU Mine Waste Directive 2006/21/EC.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee (“EFG”) is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roșia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources ("NAMR").

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

10. The Directive no. 2004/35/CE on the liability for the environment pollution and the prevention and rehabilitation of ecological damage, published in the Official Journal of the European Community no. L143/56 ("Directive no. 35/2004") provides the general legal framework regarding the liability for the environment pollution.

According to the provisions of art. 1 of the Directive no. 35/2004 *"the purpose of the present directive is to determine a general framework regarding the liability for the environment, according to the principle that the pollutor pays, for the prevention and rehabilitation of the damage caused to the environment"*.

The Directive no. 35/2004 determines as a principle, under the provisions of art. 14 (1), the fact that *"The Member States will take all the necessary measures for the development of the guarantee markets and financial instruments, through the economic and financial operators, including financial instruments in case of insolvency, with the view of ensuring for the operators the financial guarantees necessary for the obligations undertaken according to the directive"*.

Moreover, according to the provisions of art. 19 (1) of the Directive no. 35/2004, the Member States will transpose the disposals of the Directive, in the internal legislation, until 31.04.2007. We mention the fact that, until now, the Directive no. 35/2004 has not been transposed in the internal legislation. Considering the abovementioned issues, please notice the fact that the project proposed by RMGC does not breach the Directive no. 35/2004, as there are no internal regulations to determine the substantive and procedural aspects regarding the establishment of such a guarantee.

Nevertheless, considering there will be specific legal provisions regarding the establishment of certain guarantees, RMGC will take all the necessary measures for the observance of all the legal provisions.

11. This claim is not true. The safety report was submitted together with the Environmental Impact Assessment (EIA) Report on May 18th, 2006 and was available for public consultation at the locations where the EIA Report was submitted, both as hardcopy and in electronic form. The electronic copy of the report could be accessed both on the web page of the Ministry of Environment and Water Management, and on www.povesteaaadevarata.ro .

12. The Report on the Environmental impact assessment study (EIA) considered all alternative developments, including the option of not proceeding with any project – an option that would generate no investment, allowing the existing pollution problems and socio-economic decline to continue (Chapter 5 – *Assessment of Alternatives*).

The report also considered alternative developments – including agriculture, grazing, meat processing, tourism, forestry and forest products, cottage industries, and flora/fauna gathering for pharmaceutical purposes – and concluded that these activities could not provide the economic, cultural and environmental benefits brought by the Roşia Montană Project (RMP).

Chapter 5 also examines alternative locations for key facilities as well as alternative technologies for mining, processing and waste management, in line with best practice and as compared against published EU best available techniques (BAT) documentation.

13. It is stated precisely that a “cyanide rain” phenomenon will not exist. This phenomenon never was encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature mentions only the “acid rain” phenomenon which has no connection with the behavior of the cyanide compounds in the atmosphere.

The reasons for making this statement are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 mg/l within the leaching tanks up to 7 mg/l (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility. The drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the Tailings Management Facility (TMF) will be done by the detoxification system;
- The knowledge of the cyanide chemistry and on the grounds of the past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching

tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;

- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
- The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant. The maximum concentration is of 382 µg/m³/h;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
- The HCN concentrations within the ambient air from the populated areas close by industrial site will be of 4 to 80 µg/m³, over 250 – 12.5 times lower than limit value stipulated by the national legislation for labor protection – the national legislation and European Union (EU) legislation on the Air Quality don't stipulate limit values for the population's health protection;
- Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). The reactions are due to HCN being weak water-soluble at partially low pressures (feature of the gases released in open air), and the rain not effectively reducing the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001; Cicerone and Zellner, 1983);
- The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project to be significantly higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

Details referring to the use of cyanide in the technological processes, the cyanides balance as well as the cyanide emission and impact of the cyanides on the air quality are contained in the Environmental Impact Assessment (EIA) Report, Chapter 2, Chapter 4.1 and Chapter 4.2 (Section 4.2.3).

We appreciate that there is concern about transboundary impacts and have worked extensively with independent experts and scientists to fully assess all possibilities. These assessments, including a just-completed study of catastrophic failure scenarios by The University of Reading, have concluded that the Roşia Montană Project has no transboundary impact. A full copy of the University of Reading study can be found in the reference documents included as an annex to this report.

The Environmental Impact Assessment Report (EIA) (Chapter 10 *Transboundary Impacts*) assesses the proposed project with regard to potential for significant river basin and transboundary impacts downstream which could, for example, affect the Mureş and Tisa river basins in Hungary. The Chapter concludes that under normal operating conditions, there would be no significant impact for downstream river basins/transboundary conditions.

The issue of a possible accidental large-scale release of tailings to the river system was recognized to be an important issue during the public meetings when stakeholders conveyed their concern in this regard. As a result, further work has been undertaken by RMGC to provide additional detail to that provided in the EIA Report on impacts on water quality downstream of the project and into Hungary. This work includes modelling of water quality under a range of possible operational and accident scenarios and for various flow conditions.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial European Union Best Available Techniques (EU BAT) - compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the Tailings Management Facility -TMF- to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has also been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions.

For more information, an information sheet presenting the INCA modelling work is presented under the title of the Mureş River Modelling Program and the full modelling report is presented as Annex 5.1.

1. Referitor la procesul INCO pentru tratarea turburelii de steril, prezentarea influenței temperaturii asupra eficienței de tratare s-a făcut neclar, chiar cu elemente contradictorii (Procese Tehnologice vol. 8 pag. 90).

Uzina de Procesare a minereului de la Roșia Montană, va fi construită la o altitudine de aprox. 800m într-o zonă unde temperatura medie multianuală este destul de scăzută, zonă caracterizată iarna prin perioade lungi cu temperaturi foarte scăzute.

Ținând cont de faptul că mare parte din apa tehnologică utilizată în flux provine de la iazul de decantare la o temperatură de aprox. 4°C (în perioadele de iarnă când suprafața iazului e acoperită cu gheață), instalația de Procesare este în mare parte neprotejată termic (CIL, îngroșătorul de sterile), iar cantitatea totală de căldură generată în procesele fizico-chimice (căldura generată în faza de măcinare și căldura generată în procesele chimice exoterme) este mică, raportată la cantitățile mari de fluide reci, se ajunge la concluzia că temperatura fluidelor tehnologice se păstrează iarna la valori de 5-6°C pentru perioade lungi de timp.

Astfel, dacă se ia în considerare varianta unor autori prin care viteza de reacție oxidativă poate scădea de 10 ori la $t = 5^{\circ}\text{C}$ față de $t = 25^{\circ}\text{C}$, cu toată rezerva de creștere a timpului de reacție, se va ajunge la concentrații remanente de CN^- totale mai mari decât limita maximă admisă pentru efluentul Detox.

De asemeni, în aceleași condiții de temperaturi foarte scăzute, procesul de degradare-atenuare naturala a cianurilor din iazul de decantare este mult încetinit (vitezele reacțiilor de oxidare și hidroliză mult reduse, volatilizarea mult încetinită din cauza temperaturii și a stratului de gheață acoperitor de pe suprafața iazului), randamentul procesului de degradare-atenuare naturală coborând la nivelul de $\eta\text{CN}_i^- = 23-38\%$.

Daca se iau în calcul toate aceste aspecte, se poate concluziona faptul că, pentru varianta pesimistă a unor autori, concentrația remanentă a ionilor CN_i^- va fi în tot fluxul tehnologic (Procesare – iaz decantare) mai mare decât limita maxim admisă.

O explicație mai clară (și fără elemente contradictorii) a influenței pe care o are temperatura asupra procesului oxidativ INCO se putea face prin selectarea și exemplificarea unei aplicații practice care operează în condiții asemănătoare cu cele de la Roșia Montană (având în vedere cele aprox. 80 aplicații în industria minieră).

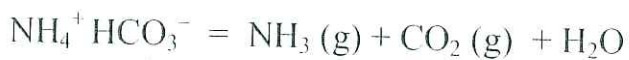
2. Din bilanțul cianurii la procesarea minereului de la Roșia Montană (Procese Tehnologice vol.8 pag 119) rezultă faptul că mare parte din cianura de sodiu se transformă chimic în procesul CIL în produși, care ar trebui cuprinși în bilanț până la final la închiderea sistemului.

Astfel, se specifică faptul că, anual, în procesul CIL, 950t CN^- se transformă în OCN^- , 370t CN^- se transformă în SCN^- , 2600t CN^- se transformă în NH_3 , iar în procesul Detox, 1800t CN^- se transformă în OCN^- , dar nu se specifică unde și cum, acești produși de reacție părăsesc sistemul.

Dacă analizăm chimismul proceselor de transformare ale ionului CN^- constatăm că principalul produs de reacții oxidative va fi OCN^- , care va hidroliza după reacția :

$$OCN^- + 3H_2O = NH_4^+ + HCO_3^- + HO^-$$

iar produșii formați se vor putea transforma (în mediu instabil) după reacția

Având în vedere cantitățile mari de CN^- utilizate în proces, se pune întrebarea dacă există zone în cadrul Uzinei de Procesare , unde concentrația NH_3 / NH_4^+ să depășească limitele admise, și să se prezinte clar modul și locul în care produșii rezultați din descompunerea ionului CN^- sunt descărcați din proces.

În cadrul procedurii de Evaluare a Impactului asupra Mediului doresc să prezint două probleme legate de chimismul proceselor tehnologice, în urma consultării Raportului la studiul EIM, cap. 2 Procese Tehnologice, vol.8

Aș dori să primesc în scris răspunsurile la cele două probleme, la următoarea adresă:

ALEXANDRU TOMUȘ
Str.MOȚILOR nr 5A CÂMPENI
515500 jud. ALBA

1. As regards the INCO process for slurry treatment, the description of the temperature's influence on the effectiveness of the treatment process was unclear, using even inconsistent elements. (Technological Processes Vol.8 p.90)

Rosia Montana Processing Plant will be built at almost 800 m, in an area where annual average temperature is rather low; this area is characterized during winter season as having long periods of extremely low temperatures.

The processing plant has no protection shield against low temperatures (CIL, tailings thickener) taking into account that much of the process water that enters the technological flow comes from the tailings management facility (TMF) at about 4°C (during winter season the TMF is covered with ice). The overall heat quantity generated by physical-chemical processes (heat generated during grinding and exothermal chemical processes) is rather low, if compared to the large quantity of cold fluids. The conclusion is that the temperature of the fluids within the technological flow stays at 5-6°C for long periods of time.

Alternatives have been provided by several authors. Thus, if these alternatives are taken into account where oxidative reaction speed may decrease 10 times or at $t=5^{\circ}\text{C}$ compared to $t=25^{\circ}\text{C}$, even if the reaction rate is considered, residual CN concentrations are going to be generated. These concentrations will be higher than the maximum accepted limit for the Detox effluent.

Also, considering the same low temperature conditions, natural cyanides degradation-mitigation process within the TMF is much decelerated (oxidation and hydrolyse reaction responses and volatilization process are much decreased due to the temperature and the ice cover existing at the surface of the TMF); thus, the coefficient of the natural degradation-mitigation process is decreasing to $\eta_{\text{CN}_1} = 23\text{-}28\%$.

If all these aspects are taken into account, one can get to the conclusion that residual concentration of CN_1 ions will exist through the entire technological flow (Processing – TMF) exceeding the maximum accepted limit, as it results from the pessimistic alternative of some authors.

A more efficient explanation (having no inconsistent elements) of the influence that temperature generates on INCO oxidative process might be given by selecting and exemplifying a practical use that operates in similar conditions as in Rosia Montana (taking into account those about 80 uses within mining industry).

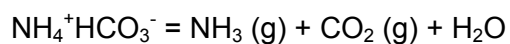
2. From the cyanide balance resulted from ore processing developed at Rosia Montana (Technological Processes Vol. 8, p.119) results the fact that a large quantity of NaCN compounds are chemically transformed, throughout chemical reactions within CIL process, in products that should be integrated in this balance until the closure of the system.

Thus, it is being stated that, annually, throughout CIL process, 950tons of CN are being transformed in OCN; 370 tons of CN are being transformed in SCN; 2600 tons of CN are being transformed in NH_3 ; and within Detox process, 1800tons of CN are being transformed in OCN, but it is not specified where and how these reaction products leave the system.

If the chemistry of the transformation processes undergone by the CN ion is analyzed, one could notice that OCN will be the main product resulted from oxidative reactions, and it will hydrolyze according to the reaction:

and the resulted chemical products may be transformed (in an instable environment) according to the chemical reaction:

Taking into consideration the large quantities of CN used within the process, the question is: Are there any areas, within the Processing Plant, where the $\text{NH}_3/\text{NH}_4^+$ concentration exceeds the accepted limits? One requests a clear explanation of the “how” and “where” these products, which have resulted from the CN ion decomposition, are discharged from the process.

After reading the EIA Report, chapter 2 Technological Processes Vol. 8, I would like to present two issues related to the chemistry of the technological processes, taking into account the development of Environmental Impact Assessment Study procedure.

I would also like to receive a written answer for these two issues, at the following address:

ALEXANDRU TOMUS
5A, Motilor Street
CAMPENI
515500
Alba County

Răspuns la contestația depusă de Tomuș Alexandru la data 20 iulie 2006 și înregistrată cu numărul 18

1. Cianura folosită în etapa de procesare va fi manipulată/stocată în concordanță cu standardele UE și prevederile Codului Internațional de Management al Cianurii (ICMC-www.cyanidecode.org) și păstrată în siguranță pe amplasamentul uzinei de procesare, pentru a preveni orice scurgeri potențiale. Cianura și compușii acesteia vor fi supuși detoxifierii prin procedeul INCO (DETOX) considerat Cea Mai Bună Tehnică Disponibilă (BAT), conform documentul BREF¹ [1] iar sterilele de procesare vor fi deversate în iazul de decantare conform Directivei UE 2006/21/CE privind managementul deșeurilor din industria minieră.

Procesul INCO de tratare a turburelii cu conținut de cianuri cu SO₂/aer în prezența unui catalizator (cupru solubil) este influențat de următorii parametri: raportul SO₂/CN⁻, concentrația de catalizator, pH (optim 8-10, asigurat prin adăugarea varului) și timp de reacție.

Funcționarea instalațiilor INCO, amplasate în aer liber, are loc la temperaturi variabile sezoniere și de la o zonă la alta.

Cercetările privind influența temperaturii asupra procesului de oxidare a cianurilor în procedeul INCO au condus la rezultate contradictorii:

- E. A. DEVUYST și colaboratorii² consideră că temperatura nu are un efect semnificativ asupra vitezei de oxidare a cianurii în domeniul 5-60°C;
- US EPA³ apreciază că procesul INCO este dependent de temperatură, menționând viteze mai mici de reacție în domeniul 25-50°C.

Procesul INCO descris în Proiectul Roșia Montană este controlat prin monitorizarea concentrației de CNue din turbureala tratată, care conform Directivei privind deșeurile din industria minieră, nu trebuie să depășească 10 mg/l.

Dacă temperaturile scăzute din timpul iernii vor avea ca efect reducerea vitezei de oxidare cianuri și respectiv creșterea concentrației CNue peste limita menționată, prin Proiect s-a luat în considerare un efect potențial și sunt prevăzute:

- creșterea raportului SO₂/CN⁻ (creștere consum SO₂);
- creșterea concentrației catalizatorului (adăugare cupru solubil față de cel existent);
- creșterea timpului de reacție (este prevăzută o capacitate dublă a reactorului).

În plus, la nevoie poate fi folosită capacitatea de reacție oferită de instalația de tratare ape cu conținut scăzut de cianuri, prevăzută a fi utilizată în condiții anormale de operare, când capacitatea de stocare a iazului de decantare (>2 PMP succesive) este depășită.

2. În cadrul Proiectului Roșia Montană (RMP) nu există depășiri ale limitelor legale stipulate de legislația română sau cea europeană.

---

¹ *Cele Mai Bune Tehnici Disponibile (Best Available Techniques) pentru managementul sterilelor de procesare și a rocilor sterile provenite din activități miniere.* Comisia Europeană, Directoratul-General JRC Centrul pentru cercetări, Institutul pentru studii tehnologice de explorare, Tehnologii folosite pentru dezvoltarea durabilă, Departamentul European IPPC, Raportul final, Iulie 2004 (<http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm>);

² DEVUYST, E.A., CONRAD, B.R., HUDSON, W; *Commercial operation of INCO's SO₂/air cyanide removal process* (Operațiunile comerciale ale sistemului INCO SO₂/ aer pentru distrugerea cianurilor); Conference on Cyanide and the Environment, Tucson, Arizona, dec. 1984;

³ US Env. Prot. Agency, Technical Report, *Treatment of Cyanide heap leaches and tailings* (Tratarea cianurii din haldele de leșiere și din sterile), EPA 530-R-94-037 (NTISPB94-201837), sept 1994.

**Answer to the contestation submitted by Tomuș Alexandru
on the 20th July 2006 under registration no. 18**

1. The cyanide used for the ore processing will be handled / stored in compliance with the EU standards and the provisions of the International Code for the Management of the Cyanide (ICMC - www.cyanidecode.org); it will be safely kept on the processing plant site in order to prevent any accidental spillage. The cyanide and its compounds will be subject to INCO detoxification procedure (DETOX) – this procedure is considered the Best Available Technique (BAT) as per BREF¹ document; the process tailings will be discharged into the TMF in accordance with EU Directive 2006/21/CE on the management of mining waste.

The INCO process used to treat the cyanide content tailings, by using SO₂/air in the presence of catalyst (soluble copper) is influenced by the following parameters: the SO₂/CN⁻ report, the concentration of the catalyst, the pH (the optimum level is from 8 to 10, obtained by adding lime) and reaction time.

The operation of INCO facilities, located outdoor, takes place at various seasonal temperatures.

The researches conducted for studying the impact of the temperature on the cyanide oxidation process within INCO procedure lead to contradictory findings:

- E. A. Devuyst and collaborators² consider that the temperature has not got a great impact against the speed of cyanide oxidation within the range of 5 to 60oC;
- US EPA³ estimates that the INCO process depends on the temperature, mentioning slower reaction speed within the range of 25 to 5oC.

The INCO process for Roșia Montană Project is controlled by monitoring the CNue concentration in the treated tailings which must not exceed 10 mg/L, as per the mine waste Directive.

If the low temperatures during winter lead to the reduction of the cyanide oxidation speed and the increase of the CNue concentration over the mentioned limit, the Project took into consideration a potential impact and stipulates:

- the increase of the SO₂/CN⁻ report (the increase of SO₂ consumption);
- the increase of the catalyst concentration (add soluble copper in comparison to the existing one);
- the increase of the reaction time (double capacity of the reactor is stipulated).

In addition, should the need arise, the reaction capacity provided by the wastewater treatment plant for low content cyanide designed to be used under abnormal operation conditions can be used when the storage capacity of the TMF (>2 consecutive PMPs) is exceeded.

2. Within the Roșia Montană Project (RMP), the legal limits provided by the Romanian and European legislation are not exceeded.

---

¹ *Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities*. EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL JRC JOINT RESEARCH CENTRE, Institute for Prospective Technological Studies, Technologies for Sustainable Development, European IPPC Bureau, Final Report, July 2004 (<http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm>);

² Devuyst, E.A., Conrad, B.R., Hudson, W; *Commercial operation of INCO's SO₂/air cyanide removal process; Conference on Cyanide and the Environment*, Tucson, Arizona, dec. 1984;

³ US Env. Prot. Agency, Technical Report, *Treatment of Cyanide heap leaches and tailings*, EPA 530-R-94-037 (NTISPB94-201837), sept 1994.

195

1783591032

Catre Ministerul Mediului si Padurilor si Ministerul Apelor,

Contestatie -

Subsemnatul, Diaconescu Nicobea - profes. pens. din mun. Craiova, Cart. Brazei lei Noxoc, Bl. C5-Se.B. prin prezenta, rog f.f. mult pe dna ministru Sufletina Barbu sa nu-si dea acordul pentru propunerea de exploatare miniera de aur si argint din Razla - Montana. Sunt numismaticel metale care ma determina sa iau pozitie fata de acest act-cu caracter criminal pentru Romania - Am citit cu multa atentie mult material stiintific, editat de foreini inalte ale lumii academice din Romania si din alte tari si roman tare mult ca pe nici unul din conducatorii de azi ai Romaniei - nu-i intereseaza acest caz - Am facut apel-surs catre cele mai importante ziare - Adevărul - Curierul, 22-, am rugat personal pe domnii - Christian T. Popescu, Cornelia Dragulescu - Rodica Calciu etc. sa ia o atitudine - de natura patriotica - in acest caz - dar nici un ecou - ba, dimpotriva, presa (oparte) si posturi de T.V. - chiar si cel Zis National, au inceput sa publice reclame favorabile Companiei R.M.G.C. Iti vine la minte cand seji niste ipochimeni, Ataman - de Romania cum cauta sa otravasca sufletele romanilor in sensul ca ei vor aduce o stafa feroce locuitorilor din Apusen - Vazand si citind toate aceste lucruri insistateare ma intreb mereu - Oare chiar toti oamenii - care o responsabilitate prin aceasta tara, trata presa - noua - dar absolut toti si toate - au fost platite cuis numai si numai sa faca? Care, de Razvan Teodorescu - cu o atit de multa pregatire - istorica si fost ministru al Culturii - cand doar in urma tentativii lui a dat aprobare de clasificare arheologica - pentru o intregă suprafata de peste 20 ha. - cum s-a fi gandit acest om - al stupidelor istorice? Cat sentiment de patriotie mai exista in sufletul acestor om -? Cindvahei ministru al Culturii - de Iorgulescu - in loc sa studeze - propunerea lui prof. Piso - care constata si documentara faptul - a gasit de curiozitate sa-i denunte pe dl Piso - Cati incostienti, cati Lipsa de raspundere pentru bunul stat de vestitate -!

Am mai pomene pe dl prezidinte al tarii care la Cluj - anul trecut, a facut stafi afirmative - eu sunt in acord cu - Razla Montana - da, stiu ca prima aplicare - a fost data in legislatura trecuta de catre democrati.

Aici dl Mugur Starescu - care spuna ca B.N.R. etc. - ma de ceta - cumva - mizer interes de a e e doborat de ani de zile - organe din loc. etc. din diferite partii suale - care si iubesc tara -

Dama ministru care si un bulgare de aur pastreaza in mosi - stamoni -

si pe aceasta, caei nu ne-a existat unu, cum ar fi
tra dat. La 1 dan pe care fi cum am, dat si pe cele
cestrite la care ^{nu} e sonda dar capete de strigata sa pusti
trase pe altii - Vedeti aici, cum te lura, ca intru un
an au castigat - - -

Doamna MINISTRU, nu fiti obediente, pasivitate eot.
Veritabil drept si vechi a via recunoscute - Cand vedeti
aici, ce poate sa face natura desconfiata - nu va
ganditi - insa la orasul Abud - Decesura caruia este astazi
timpul iaz de doborare? Am existat ce sa intamplat in
Kargastan - unde a fost aceasta companie - De ce taru
la Turcia si Bulgaria - au refuzat aceasta companie
criminala care sa opit in Romania unde s-a gasit oamanii
pe plac! Cui este de trist - Doamna Ministru Sultana Barbu
de Presedinte al statii - ca nu vreti sa vedeti - mar adunati
in vitor, nu cititi ce sa intamplat in alte locuri - unde
s-au facut astfel de lucruri cu clamor la suprafata -

Ascultati vorbele jum-at ale unei oamnei care - nu
pot simti romanesti si numai prin prismu bugandului papade

Seriu studenti din America si vor sa se de implice
in acest caz si arata cum - Compania R.M.G.C. prin oamanii
ei de afacoi - fac propagandii false - in sensul ca
aceste in apuseni - e un teren pentru ei nu-i nimic de
pierdut pentru Romania - Care, uza sa fie de la care
conduceti aceasta tara - mureu la chematul altora? Care,
cand va veni ceasul treptu noastre? Seru nu va mai
sena niciodata pentru Romania? Am ajutat sa ne sustina
mai mult Ungarii - care interese personal ce ar putea
lori si in interese ei -

Subintez, cum de nu gandim mai mai aprofundat lucrurile -
ei numai prin prismu interesului personal - De altfel, am
vedut ca oza trasul castig ce ar veni tunc este total
insignifiant. Cum putem noi gandii ca niste straniu - chiar
si duare de noi, lise lepe nuna pentru a ajuta pe
romania saraca -! Cum de nu vedem, sau nu facem
nu vedem cate falun, cate erori sunt in raportul si
dovada de multu falun si erori in raportul si
fate caritate de voi care te opun - si cu solii
si documente - ce siftoati realitatea si nu o iluzi

Festul prin-istru - A Nastate, a catudicist -
e datel intru un articol de se repune ajun - in general dar
nu am...

CRATIUK

Vlădești - Vâlcea

11-2859/03082006
si Apeilor,

Multe lucruri bune au venit chiar și în cazul 21
 12 kg cum se spune. Fie ca Bunul Dumnezeu să apere
 România și pe românii de o catastrofă - posibilă, să lase
 românii să te-a lăsat și Dumnezeu și conducătorii acestei
 țări să meargă pe țară ca țânțari în sensul de a căuta
 pe orice cale - această încercare a unei schimbări, nu numai de
 a ne fura singura mare bogăție ce o mai avem dar și
 de a expune unui adevărat cataclism - o întinsă regiune a
 țării - ce cuprinde nu numai deal și câmp ci și alte multe
 frumuseți - ale naturii care ajungă la 12 fire Valunghosta.
 Cu multă stăruință, considerație și speranță numai de sine -

Prof. prin. N. Nicolae

Str. Bonda lui Novac - Bl. C5

Sc. B - Crăiova -
(nu are telefon)

30-07-2006

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRIII APELOR	
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării	
INTRARE NR.	74395
IEȘIRE ZIUA	04 LUNA 08 ANUL 2006

108 859 0308 2006

Handwritten signature

105

To the Ministry of Environment and Waters Management
Contestation

I, the undersigned, Diaconeasa Nicolae, a retired school teacher from the town of Craiova, residing at Brazda lui Novac district bl. C5, sc. B, hereby call on Minister Sulfina Barbu to reject the environmental permit request for the Rosia Montana gold and silver mining exploitation. There are many reasons that have made me take a stand on this particularly criminal act for Romania.

I have carefully read many scientific books and papers, edited by the most important economic bodies from Romania and abroad and I have been surprised to see that none of the Romanian officials is interested in the case. I have made a written appeal to the most important newspapers: Adevărul, Cuvantul, I have personally asked Cristian Tudor Popescu, Corina Drăgorescu, Rodica Culcer to take a stand on this case, as real patriots will do. However, everything was in vain- on the contrary, some newspapers and TV channels, even the so called „National” channel, have shown advertisements in favour of the company. I am fed up to see these despicable foreigners trying to poison the minds of the Romanians by saying that they will bring happiness to the local people in Rosia Montana. When seeing and reading all these saddening things I often ask myself – why is it that all the people with responsibilities towards their fellow fellow citizens, all our news people (...¹), they all have been paid off– (...¹) to remain silent. How could Mr. Răzvan Theodorescu, such an accomplished history scholar and a former Minister of Culture, how could he grant the archaeological discharge certificate for an area of more than 20 ha by simply going over a document? How could this well-experienced history expert do such a thing, is there any trace of patriotism left in his soul? The current Minister of Culture, Mr. Iorgulescu should have analysed the proposals made by Prof. Piso— how reckless of him, what a lack of responsibility when it comes to such valuable patrimony.

Not to mention the Romanian President who made a very stupid remark on a visit at Cluj last year, stating that (...¹) Rosia Montana. Yes, we know that the necessary permit has been granted-the democrats had granted it during the last parliamentary term.

Mr. Mugur Isarescu has said that the National Bank of Romania (...¹)-you should not get the impression that...(...¹)-interested at least in-(...¹) the debate has been going on for years. Madam Minister, now not even a lump of gold from the old age (...¹). God gave us the gold to give it for free, as we gave the oil to the Austrians who have no (...¹) but are smart enough to cheat other people.

Madam Minister, do not be obedient, show integrity and you will have all our gratitude. You saw what violent nature could cause– have you thought about the fact that the huge tailings pond is located upstream of the Abrud town? I have read about the disaster happening in Kurghistan, where the company had operated. How come this criminal company was not accepted in countries such as Turkey and Bulgaria but came to Romania where they could find people to their liking? Madam Minister, Mister President, it is all so sad that you do not think at all about the future, that you haven't read about the things that had happened in other places where such open cast exploitations have been opened.

You are listening to the sweet talk coming from people with no regard for Romanian values, having money as their only interest.

Students from the United States are sending letters, showing that they would also want to get involved in the case. They say that businessmen serving the company's interests are spreading false ideas about the region by saying that this is a desolate area and that Romania will have nothing to lose. Is this really true? That's what I would like to ask the people ruling this country, a country always at the mercy of the others. When will the time of our awakening come? Or maybe it will never come for the Romanians. We are now in a situation where we get more support from Hungary, as they sense the threat that the project could pose.

---

¹ Illegible handwriting -(the translator's note)

Why can't we think things over in a larger context, why do we always act to suit our own interests? What is more, Romania's so called benefits are insignificant. How can anyone think that these foreigners, however rich they might be, could take pity on poor people and try to help them? How could anyone not see (or pretend not to) the false allegations and errors existing in (...¹) the Environment assessment? They have all been pointed out by those who oppose (...¹).

However, good things can come even at the eleventh hour, as they say! I wish that God and those in power in this country followed the right track. I wish they used any means to stop the actions of these foreigners, aimed not only at stealing our last single wealth, but also at exposing a large area to a natural disaster. The region is not only rich in gold and silver, but has natural beauties waiting to be used.

In the hope that things will turn out right,

Yours sincerely,

Nicolae Diaconeasa, a retired school teacher.

Răspuns la Contestația nr. 195 Depusă de Diaconeasa Nicolae

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a luat în calcul aceste probleme ridicate în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană. Răspunsurile noastre specifice la Contestația nr. 195 sunt după cum urmează:

Contestatarul pe de altă parte critică oficialii români de a fi sprijinit Proiectul Roșia Montană (vezi mai jos), dar aici reclamă faptul că nici un oficial nu și-a manifestat interesul față de proiect.

Compania neagă categoric acuzațiile de corupție lipsite de conținut ale contestatarului.

Toate cercetările arheologice cu caracter preventiv desfășurate la Roșia Montană începând cu anul 2001 și până în prezent au fost realizate în cadrul unui program complex de cercetare. În acest sens, au fost emise, în conformitate cu prevederile legale, Autorizații de Săpătură Arheologică preventivă. Cercetările arheologice au fost coordonate științific de către Muzeul Național de Istorie a României, la derularea acestora participând un număr de 21 de instituții de specialitate românești și 3 din străinătate. Toate cercetările au fost efectuate conform prevederilor legale în vigoare. Cercetările derulate în fiecare campanie arheologică sunt autorizate de către MCC (Ministerul Culturii și Cultelor) în baza planului anual de cercetare arheologică aprobat de către Comisia Națională de Arheologie.

Cercetarea arheologică preventivă din perimetrul de dezvoltare a proiectului minier Roșia Montană s-a desfășurat prin tehnicile specifice, respectiv sondarea tuturor zonelor accesibile și în același timp propice locuirii umane, ținându-se cont de informații bibliografice și de observațiile făcute în cursul campaniilor periegetice, de studiile geofizice și analizele zborurilor fotogrametrice. Dezvoltarea în suprafață a cercetărilor arheologice a survenit acolo unde realitățile arheologice au impus-o. La Roșia Montană cercetările arheologice au fost efectuate pe zone ample, având un caracter exhaustiv în zonele cu potențial arheologic. ASTFEL TOATE PERIMETRELE PENTRU CARE S-A APLICAT PROCEDURA DE DESCĂRCARE DE SARCINĂ ARHEOLOGICĂ AU FOST CERCETATE. Toate cercetările au fost realizate conform prevederilor legale în vigoare respectiv OMCC nr. 2392 din 06.09.2004 privind instituirea de către MCC a Standardelor și Procedurilor Arheologice. Conform aceleiași legislații române în vigoare, aplicabile în domeniul protejării patrimoniului arheologic, autorii cercetării nu sunt cei abilitați să acorde descărcarea de sarcină arheologică, procedura fiind următoarea: în urma procesului complex de cercetare se întocmește de către arheologi o documentație cuprinzătoare, redactată în format standard, cu privire la zona investigată, după consultarea căreia Comisia Națională de Arheologie recomandă sau nu, după caz, eliberarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică. În cazul cercetărilor din perioada 2001-2006, certificatului de descărcare de sarcină arheologică a fost emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau de structurile sale descentralizate, respectiv în cazul de față de către Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a județului Alba.

Mai mult, este sarcina fiecărui ministru de a respecta legislația în vigoare, iar persoanele la care vă referiți au acționat în mod sigur în consecință.

Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar al bazinului de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacitate de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului

datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare a sterilelor include o capacitate de înmagazinare a două fenomene de viituri maxime probabile, reprezentând un volum de precipitații mai mare decât a fost vreodată înregistrat în zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un fenomen meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. În plus, se va construi un descărcător de siguranță pentru cazul puțin probabil de apariție a unui alt fenomen după cel de-al doilea fenomen de precipitații maxime probabile. Descărcătorul este realizat numai din motive de siguranță pentru a asigura evacuarea corespunzătoare a volumelor de apă în cazul acestui fenomen improbabil, în vederea evitării deversării peste baraj care ar putea cauza ruperea acestuia. Prin urmare, normele de proiectare a iazului de decantare a sterilelor depășesc în mod semnificativ cerințele legale privind siguranța în funcționare. Aceasta pentru a se asigura că riscurile asociate utilizării văii Corna pentru depozitarea sterilelor de procesare sunt mult sub ceea ce este considerat ca sigur în viața de zi cu zi.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, și după cum se precizează în Studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, Capitolul 7 din EIM cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod specific, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorsare și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea sterilelor de procesare. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte puțin probabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, Volumul 28.

Gabriel Resources nu a avut niciodată proiecte de explorare sau de exploatare și nu a forat niciodată în țări precum Kurghistan sau Bulgaria.

Se știe despre accidentul din Kurdistan care, chiar dacă nu au existat pierderi de vieți omenești, a constituit unul dintre motivele pentru care a fost instituit un Cod Internațional de Management a Cianurilor. Scopul implementării acestui Cod constă în diminuarea probabilității unor astfel de accidente în viitor. Prevederile speciale care se aplică în cazul transportului cianurilor la Roșia Montană sunt prezentate în capitolul 5 al Planului G (*Plan de management a cianurilor*) anexat la Raportul de evaluare a impactului asupra mediului. Acesta stabilește măsurile de siguranță și de protecție care trebuie adoptate, inclusiv măsurile impuse de RMGC furnizorilor de cianuri și transportatorilor, în conformitate cu prevederile Codului Internațional de Management a Cianurilor, pe care RMGC l-a semnat. Conform Codului, obligațiile se referă la calificarea și instruirea șoferului/operatorului, prevenirea accidentelor și intervenția în caz de urgență, ambalarea, etichetarea, depozitarea înainte de livrare, evaluarea și alegerea rutei, comunicații cu șoferul și

urmărirea livrării, starea tehnică și funcționarea vehiculelor, și întocmirea de foi de parcurs, specificând inclusiv eventuale evenimente neprevăzute și starea proastă a drumurilor.

Referitor la respingerea unui asemenea proiect în alte țări, vă rugăm să aveți în vedere dispozițiile art. 2, pct. 31 din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, care definește "evaluarea impactului asupra mediului" ca fiind "*proces menit să identifice, să descrie și să stabilească, în funcție de fiecare caz și în conformitate cu legislația în vigoare, efectele directe, sinergice, cumulative, principale și secundare ale unui proiect asupra sănătății oamenilor și a mediului*".

Fiecare proiect supus evaluării impactului asupra mediului prezintă caracteristici care îi sunt proprii și de aceea evaluarea se face pentru fiecare caz în parte.

Proiectul minier propus de RMGC se suprapune peste zona minieră existentă, unde activitățile executate până în prezent cu tehnologii vechi și fără programe de rehabilitare au cauzat daune imense de mediu. Moștenirea secolelor de activități miniere subterane, dintre care primele datează din perioada romană, combinate cu exploatarea mai recentă la suprafață, a avut drept rezultat o zonă de halde de sterile dispuse la întâmplare și necontrolat, de lucrări miniere în subteran și în carieră, de iazuri de decantare a sterilului de decantare active și abandonate și de acumularea unui drenaj de ape acide (ARD) de amploare.

Zona amplasamentului este caracterizată de pâraie și teren contaminate, în apropierea așezărilor existente. Concentrațiile de contaminanți toxici de metale grele și apă acidă depășesc în prezent normele românești și internaționale și au condus la o contaminare de amploare a cursurilor de apă și a râurilor locale. Aceste cursuri de apă cuprind o parte a bazinului hidrografic a râului Arieș și a afluenților acestuia care formează o parte a bazinului hidrografic al Dunării. Proiectul Roșia Montană include în obiectivele sale și amenajările cerute de atenuarea acestor impacturi prin colectarea, înmagazinarea și tratarea sistematică a cursurilor de apă contaminată și izolarea și recuperarea ulterioară a multora din haldele de roci sterile din perimetrul proiectului. Proiectul a fost planificat și este proiectat conform standardelor internaționale și va folosi cele mai bune tehnici disponibile (BAT) și practici de management dovedite internațional pentru operarea sigură și protecția de mediu precum și pentru a se conforma obiectivelor de a minimaliza impactul potențial de mediu al proiectului și de a îmbunătăți condițiile existente de mediu.

De fapt Ungaria a fost singura țară vecină României care a ridicat probleme referitoare la proiectul Roșia Montană în conformitate cu prevederile Convenției Espoo. Toate celelalte țări au renunțat la drepturi. Conform Espoo, Ungaria a înaintat 122 de comentarii, fiecare din ele fiind luate în considerare în Termenii de Referință pentru EIM Roșia Monană.

Au existat și vor continua să existe consultări vaste între autoritățile române și cele maghiare cu privire la acest proiect, iar RMGC se angajează să abordeze problemele transfrontaliere. Procesul evaluării impactului asupra mediului coordonat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) are în vedere obligațiile pe care le are România conform Acordului Espoo. Proiectul RMGC este localizat în totalitate pe teritoriul României și, deși Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și-a dat acordul pentru un proces de consultanță, acordul Ungariei nu este necesar.

RMGC a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în documentele de referință anexate la acest raport.

Raportul EIM (Capitolul 10, Impact Transfrontalier) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Statul român, prin Ministerului Economiei și Comerțului (MEC), deține o cotă-parte de 19,3% din SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), deci din Proiectul Roșia Montană (RMP). Această participare este completă și de drept, fără obligația de a finanța participarea la investiția de capital. Beneficiile financiare directe pentru statul român, la nivel local, județean și național, sunt estimate la 1,032 miliarde USD. Această sumă include cota-parte de profit a statului, impozitele pe profit, redevențele și alte taxe cum ar fi impozitele pe salariu. În plus, achizițiile suplimentare de bunuri și servicii românești ale proiectului vor fi în valoare de 1,5 miliarde USD.

Rugăm identificați erorile specifice conținute în EIM, faceți-le publice, iar RMGC va răspunde la aceste chestiuni în scris.

Ca o informare generală, raportul EIM a fost elaborat în conformitate cu reglementările române privind EIM precum și cu standardele și liniile directoare române, UE și cele internaționale pentru elaborarea rapoartelor EIM. Raportul a fost întocmit pentru a răspunde în mod specific tuturor problemelor și întrebărilor puse de Termenii de Referință elaborați de MMGA. Echipa pentru studiul EIM a cuprins evaluatori de impact experți cu mulți ani de experiență în acest domeniu și acreditați pentru aceasta de Guvernul României. Acești experți au fost ajutați de specialiști în domeniul de mediu minier din România, Europa și din toată lumea.

Answer to Contestation no. 195
Submitted by Diaconeasa Nicolae

RMGC has fully taken these issues into consideration in the development of the comprehensive detailed EIA for the Roşia Montană project. Our specific responses to Contestation No. 195 are as follows:

The contestant otherwise criticizes Romanian officials for supporting the Roşia Montană Project (see below), but here claims no officials have shown an interest in the project.

The company categorically denies the contestant's blanket accusations of bribery.

All the preventive archaeological investigations conducted at Roşia Montană since 2001 have been carried out within a complex research program; permits for preventive archaeological excavations being issued in compliance with the legislation in force. These archaeological investigations have been carried out by representatives of 21 specialized institutions from Romania and 3 others from abroad, under the scientific coordination of the Romanian National Museum of History. All archaeological investigations have been conducted in compliance with the legislation in force. The investigations conducted during each archaeological campaign are authorized by the Ministry of Culture and Religious Affairs based on the Annual Archaeological Research Plan approved by the National Commission of Archaeology.

The specific techniques employed during the preventive archaeological investigations conducted in the RMP perimeter consisted of a survey of all the areas, which are accessible and, at the same time, suitable for human settlement, and took into account bibliographical data and observations made during field surveys, geophysical surveys, as well as data collected during the photogrammetric flights. The development in surface of the archaeological research has been conducted where required by the archaeological realities. The archaeological investigations conducted at Roşia Montană have covered large areas, and the areas with an archaeological potential have been thoroughly investigated. THUS, ALL THE AREAS THAT WERE ARCHAEOLOGICALLY DISCHARGED HAD BEEN PREVIOUSLY INVESTIGATED. All the investigations have been conducted in compliance with the legislation in force, namely the Order of the Minister of Culture and Religious Affairs no. 2392/06.09.2004 on the implementation of Archaeological Standards and Procedures. Under the same legislation in force in Romania on the protection of the archaeological heritage, the archaeologists who have conducted the research are not authorized to grant the archaeological discharge. The archaeological discharge procedure comprises the following steps: once the thorough research is completed, the archaeologists prepare a comprehensive standard documentation regarding the researched area. After consideration of this documentation, the National Commission of Archaeology recommends or not the granting of the archaeological discharge certificate. In the case of the research conducted in the period 2001-2006, the archaeological discharge certificate was issued directly by the Ministry of Culture and Religious Affairs. At present, this certificate is granted by the Directorate for Culture, Religious Affairs and National Cultural Heritage of Alba County.

Moreover, it is every minister's duty to observe the legislation in force, and the persons you refer to have certainly acted accordingly.

The TMF is located approximately 2 km above the town of Abrud and therefore the design criteria for the dam have been established to address consequence of a dam failure. The proposed dam at the Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution.

Specifically, the facility has been designed for two Probable Maximum Precipitation (PMP) events and the associated Probable Maximum Flood (PMF). The design criterion for TMF

includes storage for two PMF flood events, more rain than has ever been recorded in this area. The construction schedule for embankment and basin staging will be completed to ensure that PMP storage requirements are available throughout the project life. The Roşia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines. In addition, an emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that another event occurs after the second PMP event. A spillway is only built for safety reasons to ensure proper water discharge in an unlikely event and, thus, avoid overtopping which could cause a dam breach. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

Additional study was done regarding earthquakes, and, as indicated in the EIA the TMF is engineered to withstand the Maximum Credible Earthquake (MCE). The MCE is the largest earthquake that could be considered to occur at the site based on the historical record.

In addition, Section 7 of the EIA report includes an assessment of the risks cases that have been analyzed and include various dam break scenarios. Specifically, the dam break scenarios were analyzed for a failure of the starter dam and for the final dam configuration. The dam break modelling results indicate the extent of tailings run out. Based on the two cases analyzed, the tailings will not extend beyond the confluence of the Corna valley stream and the Abrud River..

However, the project recognizes that in the highly unlikely case of a dam failure that a Emergency Preparation and Spill Contingency Management Plan must be implemented. This plan was submitted with the EIA as Plan I, Volume 28.

Gabriel Resources never had an exploration or exploitation projects and never drilled in countries like Kurghistan, Turkey or Bulgaria.

The accident in Kurdistan is well documented and although it occasioned no loss of life, it provided one of the justifications for establishing an International Cyanide Management Code (ICMC). Implementation of the Code is designed to minimize the likelihood of such accidents in the future. The special provisions that will be applied to the transport of cyanide to Roşia Montană are presented in Chapter 5 of Plan G (*Cyanide Management Plan*) attached to the EIA report. This sets out the health and safety measures to be adopted including those measures that RMGC will require of its cyanide supplier and transporter under the terms of the International Cyanide Management Code, which RMGC has signed. Responsibilities under the Code include driver/operator qualifications and training, accident prevention and emergency response, packaging, labeling, storage prior to shipment, evaluation and selection of routes, driver communications and shipment tracking, maintenance and operation of vehicles, and the preparation of trip reports, including hazards and unsafe road conditions.

Regarding the rejection of such project in other countries, please consider the provisions in art. 2 (31) of GEO no. 195/2005 on environment protection, approved with amendments by Law no. 265/2006, which define "environmental impact assessment" as "*a process with the purpose to identify, describe and establish, depending on each specific case and in accordance with the enforceable legislation, a project direct, synergetic, cumulative, main and secondary effects on health and environment".*

Each project submitted to the environment impact assessment has its own features and therefore the assessment is made for each specific case.

The mining project proposed by RMGC overlaps the existing mined area, where the developed activities up to date with old technologies and without rehabilitation programs have caused tremendous environmental damages. The legacy of centuries of underground mine development, the first of which date the Roman period, combined with the more recent surface mining, resulted in an area of haphazard and uncontrolled waste rock disposal, open

underground mine workings, active and abandoned tailings disposal sites and the accumulation of extensive acid rock drainage (ARD).

Contaminated streams and land close to existing settlements characterize the site area. Heavy metal contaminants and acidic water toxicity concentrations currently exceed Romanian and international norms and has led to extensive contamination of the local rivers and watercourses. These watercourses comprise a portion of the Arieș watershed and the tributary headwaters that form a part of the hydrographic Danube Basin. The Roșia Montană Project includes in its scope the facilities required to mitigate these impacts through the systematic interception, containment and treatment of contaminated watercourses and waters and the isolation and later recovery of many of the waste rock piles within the project boundary. The project has been planned and is being designed to international standards and will employ Best Available Techniques (BAT) and internationally proven management practices for safe operation and environmental protection as well as to meet the objectives of minimizing the potential environmental impact of the project and improving existing environmental conditions.

Hungary was in fact the only neighboring country to Romania to raise issues relating to the Roșia Montană Project under the rules of the Espoo Convention. All other countries waived that right. Under Espoo, Hungary advanced 122 concerns, each of which were taken into the Terms of Reference for the Roșia Montană EIA.

More broadly, there has been, and will continue to be, extensive consultation between Romanian and Hungarian authorities regarding this project, and RMGC is committed to addressing transboundary concerns. The EIA process as administered by the Ministry of Environment and Water Management (MEWM) takes into account Romania's obligations under the Espoo Convention. The RGMC project is located entirely within Romanian boundaries, and although MEWM has agreed on a consultation process, Hungary's agreement is not required.

We have worked extensively with independent experts and scientists to fully assess all transboundary issues. These assessments, including a just-completed study of catastrophic failure scenarios by The University of Reading, have concluded that the Roșia Montană Project has no transboundary impact. A full copy of the University of Reading study can be found in the reference documents included as an annex to this report.

The EIA Report (Chapter 10, Transboundary Impacts) assesses the proposed project with regard to potential for significant river basin and transboundary impacts downstream which could, for example, affect the Mures and Tisa river basins in Hungary. The Chapter concludes that under normal operating conditions, there would be no significant impact for downstream river basins/transboundary conditions.

The Romanian State through the Ministry of Economy and Commerce (MEC) has a 19.3% ownership interest in the project. This interest is a fully carried interest with no obligation to fund its share of the capital investment. The direct financial benefits to the Romanian State, at the local, county, and national levels, is projected to be US\$ 1,032 million. This includes the government's share of profits, profit taxes, royalties and other taxes such as payroll taxes. Also, an additional US\$ 1.5 billion of Romanian goods and services will be acquired by the project.

Please identify the specific errors contained in the EIA, make them public, and RMGC will address these issues in writing

On a general note, the EIA Report has been prepared in accordance with Romanian EIA regulations as well as Romanian, EU and worldwide guidance and standards for EIA reporting. The Report was designed to specifically address all of the issues and questions posed by the EIA Terms of Reference issued by the MEWM. The EIA study team comprises expert impact assessors with many years of experience in this work and accredited as such by the Romanian Government. These experts were assisted by specialists in mining environmental work in Romania, Europe and worldwide.

Dr. Onceanu
H/O

MINISTERUL MEDICINII ȘI GOSPODĂRII APELOR
Direcția Generală Evaluare Impact, Contouri, Pondere
INTRARE NR. 4421
IESIRE NR. 04
ZIUA LUNA ORA ANUL
2016

Catre 68822 Bucuresti

Ministerul Medicinii și Gospodării Apelor

221

Substanțatul Gabriela Elena Valer, domiciliat în Turda
calea Victoriei Nr 50 C. Bl. B 18, sc. A. et. III, ap. 22
jud. Cluj, posesor al C.I. KX nr. 243475 și având
C.N.P. 1451026126201 eliberată de Poliția Turda la data
de 01.02.2003, cer Ministerului Medicinii și Gospodării
Apelor să nu își dea acordul pentru propunerea de explora-
țiune minieră de aur și argint din Retea Măntău.

În trînzirul celor de mai sus, aduc următoarele
observații și comentarii:

1. Tronțul faz de decantare este situat chiar deasupra orașului Abrud, putînd să aibă consecințe catastrofale în caz de ropere.
2. Potrivit raportului S.I.M., costurile totale pentru închiderea minei s-ar ridica la 70 milioane de dolari. Aceasta este însă o cifră total nerealistă. Potrivit calculelor Agenției de Protecție a Mediului din S.U.A. aplicate la proiecte similare din America, costurile aproximative la Retea Măntău se vor ridica la 2,6 miliarde de dolari.
3. Găseștile romane din măntău Orloa și Ciriac sînt unice, datele măntăuului executive lor și stăru de conservare. În analiza hărților pe care le conține studiul de impact, se poate vedea că aceste măntăuuri împreună cu vestigiile lor, vor fi distruse - o acțiune ilegală conform articolelor 9 și 10 de legislația H.G./2001.
4. Din punct de vedere al biodiversității, Retea Măntău conține habitate și specii importante de faună și floră, care sînt pe deplin protejate conform legislației românești și Directive U.E. privind habitatele (92/43/EE.C.)
5. Actualele planuri de urbanism ale Comunei Retea Măntău, nu sînt prin ele însele proiect minier descris în raportul S.I.M. Nici modificările planurilor de urbanism ale orașelor și sîmpeni, precum și ale comunei Orloa, nu sînt în prezent. Acestea sînt exemple de încălcare a Evaluarea Strategică de Mediu (S.E.A.) transpusă în România prin H.G. 1076/2004.
6. Etapa de consultări publice și evaluare a calității raportului S.I.M. a început fără un certificat de urbanism valabil, deși este un certificat de urbanism, obținut în anul 2006, reflecta o opinie științifică

166

de proiect, incompatibilă cu intenția de proiect în discuție, așa
cum în Ministerul Mediului.

7. Acordul de mediu în discuție, a fost eliberat în baza unei
licențe miniere, care nu reflectă prepararea de proiect minier al
R.M.G.C. Licența prevede o capacitate de producție de 400 000 t/an
în timp ce R.M.G.C. prezintă în mod oficial o capacitate de producție
de 1,3 milioane tone pe an. Această încălcare a legii minierelor din
România.

8. ~~În~~ ~~caz~~ de decantare papir, nu va fi impermeabilizat. Avem
de a face cu încălcarea a Directivei privind protecția apelor,
subterane, așa cum a fost transpusa de legislația românească
prin H.G. 351/2005.

9. Raportul S.I.M. nu menționează garanții financiare, privind
securizarea depozitului de deșeură (cerute de H.G. 349/2005). H.
Directiva europeană 1999/31/EC.

10. Raportul confirmă faptul că R.M.G.C. nu a găsit nici un
antigătur al proiectului minier, ceea ce încălca Directiva
2004/35/CE, privind răspunderea de mediu.

11. Nu există un raport de securitate deși s-au consultat
publicul și evaluate din partea autorităților competente
prevedut H.G. 95/2003.

12. Raportul S.I.M. nu evaluează "Alternativa Zero" adică o
evaluare în cazul neimplementării proiectului.

13. Raportul S.I.M. nu conține o evaluare a
impactului fenomenului numit "ploaie acidoasă", generat de
evaporarea cianurii din faza de decantare și nici o descriere
a impactului transfrontalier în cazul unui accident, asupra unor
arhive importante, cum ar fi Parcul Național Râșu Mareș din
Ungaria, și fruct de-a lungul râului Miercureșului.

ing. Peka Mărcuș Valer

tel. 0743 169950

To the Ministry of Environment and Waters Management

I, the undersigned, Palea Mircea Valer, residing at 5 C, Calea Victoriei Street, bl. B 18, sc.A, et.3, ap.22, Turda, County of Cluj, holder of the identity card CJ KX no.243475, issued by the local police in Turda, CNP(personal identification code) 1451020126201, request the Ministry of Environment and Waters Management not to grant the environmental permit for the proposed Rosia Montana gold and silver mining exploitation.

In this respect, I would like to make the following comments and observations:

- 1) The huge tailings management facility is located immediately above the town of Abrud, with catastrophic consequences in case of failure.
- 2) According to the EIA report, estimated costs for mine closure are \$ 70.789.884. This is an extremely unrealistic figure. According to the USEPA estimates (The United States Environment Protection Agency), based on similar projects in the USA, estimated costs for the Rosia Montana Project are \$ 2,6 billion.
- 3) The Roman galleries located in the Orlea and Carnic massifs are unique given their craftsmanship and state of preservation. From the maps included in the EIA one can see that the massifs and the associated archaeological remains are to be destroyed. According to articles 9 and 10 of Law 922/2001, this is an illegal action.
- 4) From a biodiversity point of view, Rosia Montana contains important flora and fauna habitats and species that are fully protected under Romanian legislation and the EU Directive on habitats (92/43 EEC).
- 5) Rosia Montana's current urbanism plans do not correspond to the proposal described in the EIA report. In addition, urbanism plans for the towns of Abrud, Campeni, and the commune of Bucium have not been changed so far. Each of these cases is an infringement of the Strategic Environmental Assessment (SEA) Directive transposed by GD 1076/2004.
- 6) The public consultations and review of the quality of the EIA stage has started in the absence of a valid urbanism certificate. The new urbanism certificate granted in May 2006 reflects a new project intention, incompatible with the initial project intention submitted to the Ministry of Environment.
- 7) The environmental permit under discussion was requested based on a mining licence which does not reflect the RMGC project proposal. The licence stipulates a production capacity of 400,000 t/year while RMGC officially proposes a 1,3 million tons/year production capacity. This is an infringement of the Romania's Mining Law.
- 8) The tailings pond proposed in the report is to be unlined. This is an infringement of the Groundwater Directive, as transposed into Romanian legislation by GD 351/2005.
- 9) The EIA report does not stipulate financial guarantees concerning the security of the waste disposal facility, as required by GD 349/2005 and the EU Directive 1999/31/EC.
- 10) The report confirms that RMGC was unable to secure insurance for the mining project. This is an infringement of Directive 2004/35/CE concerning environmental liability.
- 11) No security report is available for public consultation and assessment from the competent authorities, as required by GD 95/2003.
- 12) The EIA report fails to assess the „Zero Alternative”, meaning a No-project assessment.
- 13) The EIA report does not address the impact of the „cyanide rain” phenomenon, caused by cyanide evaporation on the pond's surface. Nor does it include a description of the transboundary impact in case of an accident on important natural sites, such as the Koros-Maros National Park along the Mures Valley, in Hungary.

Engineer Palea Mircea Valer

Răspuns la contestația nr. 221 – Mircea Valer

Problemele ridicate de către dumneavoastră au fost luate în calcul de Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană (RMP). Răspunsurile noastre cu directă referire la contestația nr. 221 sunt după cum urmează:

Iazul de decantare este situat chiar deasupra orașului Abrud putând să fie consecințe catastrofale în caz de rupere.

Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacități de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriile de proiectare pentru IDS prevăd o capacitate de înmagazinare a două precipitații maxime probabile (PMP), ceea ce reprezintă mai multe precipitații decât au fost vreodată înregistrate în această zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține scurgeri dintr-un eveniment meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. Pentru cazul puțin probabil de apariție a încă unui fenomen după cea de-a doua precipitație maximă probabilă se va construi un descărcător de siguranță. Descărcătorul de siguranță este construit din motive de securitate pentru a se asigura evacuarea corespunzătoare a apei în cazul unui fenomen meteorologic puțin probabil, evitându-se astfel revărsarea peste baraj care ar putea provoca cedarea acestuia. În consecință, proiectul iazului de decantare a sterilelor depășește semnificativ standardele impuse pentru siguranță. Acest lucru s-a făcut pentru a se asigura că riscurile pe care le implică folosirea văii Corna ca depozit pentru sterile sunt mult sub ceea ce se consideră în mod normal sigur.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, capitolul 7 din raportul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod concret, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorsare și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea de steril. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

Pentru o analiză tehnică mai detaliată, vă rugăm să vedeți capitolul 7, secțiunea 6.4.3.1 din cadrul EIM intitulată "Scenarii de cedare potențială a iazului de decantare a sterilelor".

Potrivit raportului EIM costurile totale pentru închiderea minei s-ar ridica la 70.789.884 de dolari. Aceasta însă este o cifră total nerealistă. Potrivit calculelor Agenției de Protecție a Mediului din SUA, aplicate la proiecte similare din America, costurile aproximative la Roșia Montană se vor ridica la 2,6 miliarde de dolari.

Cifra de 3 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analiza fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Cu toate ca, exista numeroase aspecte legate de închidere și refacere ecologică, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece cele mai mari cheltuieli – respectiv cele aferente lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului – pot fi estimate cu certitudine. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

În conformitate cu articolul 20, alineatul (4) din Legea minelor și prevederile corespunzătoare din Directiva UE nr. 2006/21/CE privind deșeurile miniere, RMGC este obligată să constituie o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM). RMGC va putea obține autorizația de funcționare de la autoritatea competentă numai după constituirea GFRM.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003 pentru aprobarea de Normelor de aplicare a Legii Minelor. Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de Guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

De asemenea, mentionăm faptul că legislația internă prevede două categorii de garanții financiare pentru refacerea mediului, respectiv garanția de refacere a mediului anuală („GFM Anuală”) și garanția de refacere a mediului finală („GFM Finală”).

GFM Anuală, care este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de recuperare estimate asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 procente pe an din costurile totale, care rezultă din comenzile anuale.

GFM Finală, de asemenea actualizată anual, prevede costurile estimate pentru o posibilă închidere a minei Roșia Montană. Cuantumul GFM Finale este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului monitorizare a factorilor de mediu postînchidere. Acest program face parte din Programul Tehnic de Închidere a Minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională de Resurse Miniere („ANRM”). Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții ;
- Polițe de asigurare.

În aceste condiții , precizăm faptul ca, răspunderea materială și răspunderea financiară privind activitățile de refacere și reabilitare a mediului în limitele perimetrului Licenței de Exploatare RMGC, activități ce trebuie realizate atât pe parcursul desfășurării activităților miniere, cât și ulterior încetării exploatarei, aparține titularului de proiect.

Galeriile romane din masivele Orlea și Cârnic sunt unice datorită măiestriei execuției lor și stării de conservare. Din analiza hărților pe care le conține studiul de impact se poate vedea că aceste masive, împreună cu vestigiile lor vor fi distruse.

După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor, galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană - menționează faptul că este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatărilor romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vulcoi Corabia și zona Haneș – Amlașul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului Alburnus Maior - vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activități publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate in situ.

Astfel, în baza raportului științific înaintat de către specialiștii francezi, Comisia Națională de Arheologie a propus, iar Ministerul Culturii și Cultelor a emis certificatul de descărcare de sarcină arheologică pentru masivul Cârnic, cu excepția unei suprafețe de cca. 5 hectare ce include Piatra Corbului. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară și realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

Activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale (Studiul de condiții

inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43). În baza prevederilor art. 7 (1) a) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, astfel cum a fost modificată și completată ("OG nr. 43/2000"), investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”

Cu referire la galeriile din Orlea, în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: „Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând din 2007”.

În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi, un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu indentificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale de conservare in situ. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.

În masivul Orlea a fost amenajat în cursul anilor `80 un Muzeu al Mineritului la Roșia Montană. În acest sens, în acest perimetru minier s-au amenajat o serie de galerii aflate într-o stare bună de conservare, care au fost separate prin ziduri de beton de lucrările miniere moderne prin care erau accesibile. Ca și lucrările miniere din Cărnic, precum și din celelalte sectoare miniere de la Roșia Montană, galeriile din Orlea au profil trapezoidal caracteristic. De asemenea, și aceste lucrări antice au avut de suferit de-a lungul timpului „remodelări” succesive, respectiv reluări miniere în scopul exploatarea unor noi rezerve de minereu. Aceste activități miniere au condus la distrugerea unei părți a acestor vestigii antice. Mai mult, starea lor de conservare se degradează accentuat mai ales în urma activității miniere recente care a folosit abaterea prin perforare – pușcare, ceea ce a condus la destabilizarea rocilor și accentuarea degradării vestigiilor miniere subterane. Îndepărtarea rambleului din lucrările miniere antice din cursul cercetărilor arheologice miniere, reprezintă un alt factor care contribuie la fragilizarea lucrărilor miniere antice.. Închiderea activității miniere, care în conformitate cu normele naționale în vigoare implică un spectru extrem de larg de măsuri de conservare, s-a tradus la Roșia Montană doar printr-o stopare a activității extractive, mina fiind pur și simplu abandonată. După numai câteva luni de abandon, principala cale de drenare a apelor de mină, respectiv galeria Sf. Cruce din Orlea, se află într-o stare critică, apele de mină colmatând de fapt căile de drenare lungi de mai mulți kilometri. În cazul în care acest patrimoniu minier va fi doar „înghețat”, fără a se organiza măsuri de întreținere, în scopul conservării lui pentru generațiile viitoare, rezultatul va fi dezastruos, iar ceea ce încă mai există va dispărea ca urmare a surpărilor și inundațiilor din subteran. Un exemplu edificator în acest sens îl constituie – din păcate - „treptele romane” de la Brad (vestigii miniere de epocă romană cuprinse de asemenea în Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate (“Legea nr. 5/2000”)), unde după ce s-au stopat lucrările de întreținere, acestea au devenit practic inaccesibile.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv - Așezarea romană de la Alburnus

Maior, Zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).

Conform prevederilor Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, astfel cum a fost modificată și completată ("Legea nr. 442/2001") este posibilă aplicarea legală a procedurii de declarare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii (art. 5 (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național ("OG nr. 43/2001")), descărcarea de sarcină arheologică este „procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic, poate fi redat activităților umane curente.” Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în fața a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea.

Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9 – Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare, RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, precum și amenajarea accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul de la Tău Găuri, cât și conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea masivelor Orlea și Cărnice. Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană in situ și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

Raportorul Adunării Generale a Consiliului Europei a descris programul de cercetare arheologică preventivă finanțat de companie ca fiind “un proiect exemplar de dezvoltare responsabilă ” ceea ce este departe de ideea distrugerii patrimoniului de la Roșia Montană, investiția cifrându-se până la 10 milioane de dolari până în prezent și programul este condus de renumiți arheologi minieri.

Din punct de vedere al biodiversității Roșia Montană conține habitate și specii importante de floră și faună, care sunt amenințate cu dispariția.

Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsură să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne important, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anumit statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva nr. 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (“Directiva nr. 92/43/EEC”), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6000 de DVD/CD în română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în această zonă.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei nr. 79/409 privind protejarea Păsărilor sălbatice („Directiva nr. 79/409/EEC”)[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte[3].

Etapă de consultări publice și evaluare a calității raportului EIM a început fără un certificat de urbanism valabil. Noul certificat de urbanism, obținut în mai 2006, reflectă o nouă intenție de proiect incompatibilă cu intenția de proiect inițială, depusă la Ministerul Mediului.

Afirmația dumneavoastră privind inexistența unui certificat de urbanism la momentul demarării consultărilor publice nu este exactă. La data când a început etapa de consultări publice, există

un certificat de urbanism valabil, respectiv certificatul de urbanism nr. 78 emis pe data de 26 aprilie 2006.

Totodată, condiționarea desfășurării consultărilor publice de existența unui certificat de urbanism, nu este fundamentată din punct de vedere juridic, față de reglementările legale în vigoare, respectiv Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu („Ordinul nr. 860/2002”) și Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată („Legea nr. 50/1991”).

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire, conform articolul 5 din Legea nr. 50/1991. Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul certificatului de urbanism.

În concordanță cu prevederile articolului 6(2) din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 [4] privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri, Proiectul Roșia Montană a fost considerat ca făcând parte din proiectele cu impact semnificativ asupra mediului, care se supun obligatoriu evaluării impactului asupra mediului. Această clasificare a Proiectului, ca având impact semnificativ asupra mediului, s-a realizat în considerarea dimensiunilor Proiectului cât și naturii activitățile propuse a fi desfășurate, aceste caracteristici ale Proiectului – care au fundamentat încadrarea acestuia – neavând nici o legătură cu certificatul de urbanism și nefiind influențată în nici un mod de conținutul acestuia. Totodată, obligativitatea și necesitatea realizării evaluării impactului nu este întemeiată pe certificatul de urbanism și nici nu derivă din acesta ci, este intrinsec legată și condiționată numai de caracteristicile Proiectului, astfel cum acesta a fost propus de titular, pe baza propriilor planuri.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un Certificat de Urbanism pentru întregul proiect minier de la Roșia Montană. Numărul certificatului este 78 și a fost emis pe data de 26 aprilie 2006. Astfel, certificatul a fost obținut anterior etapei de consultări publice care a demarat cu depunerea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) în peste 48 de locații în luna mai 2006 și a continuat cu începerea dezbaterilor publice în data de 24 iulie 2006, la Roșia Montană.

Certificatul de Urbanism se poate consulta la sediul Consiliului Județean Alba în fiecare zi de lucru, între orele 8-13.

Actualele planuri de urbanism ale comunei Roșia Montană nu corespund propunerii de proiect minier descrisă în raportul EIM.

Precizăm că în conformitate cu prevederile art. 41 alin. 2 din Legea Minelor nr. 85/2003, autoritățile administrației locale au obligația de a modifica și/sau actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere.

Distinct, menționăm faptul că în anul 2002 s-a realizat un Plan de Urbanism General (PUG) pentru întreaga localitate Roșia Montană care prevede reglementări urbanistice pentru toate cele 16 sate aflate pe teritoriul comunei Roșia Montană, precum și o zonă protejată, care să cuprindă clădirile cu valoare de patrimoniu. PUG a fost prezentat publicului și a fost subiectul unor dezbateri publice, timp în care toți cei interesați au putut să-și exprime opiniile legate de direcțiile de dezvoltare ale comunei. După parcurgerea etapei de participare a publicului, Planul de Urbanism General a obținut toate avizele necesare de la: ministerele de resort, Consiliul

Județean Alba, Comisia de Urbanism, Agenția de Protecție a Mediului Alba, avizul deținătorilor de rețele și avizul final al Consiliului Local Roșia Montană.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un certificat de urbanism cu nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, inclusiv pentru iazul de decantare al sterilelor. Acest certificat de urbanism corespunde în totalitate cu propunerea de proiect al cărui impact este evaluat în Raportul EIM, se suprapune peste zona inclusă în Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială Roșia Montană și este inclusă în Licența de concesiune pentru exploatare emisă de Agenția Națională pentru Resurse Minerale. Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială a fost supus consultărilor și dezbaterilor publice organizate în Roșia Montană, Bucium, Cîmpeni și Abrud și a primit avizul de principiu pentru continuarea procedurilor de avizare de la toate cele 4 consilii locale.

În ceea ce privește planurile de urbanism ale celorlalte localități, PUG pentru orașul Abrud a fost reactualizat în anul 2002 și a încorporat partea de iaz care se află pe teritoriul administrat de Abrud și a parcurs aceeași procedură de avizare ca și Planul de Urbanism General al comunei Roșia Montană. Pentru orașul Cîmpeni, Planul de Urbanism General este în curs de reactualizare. Compania Roșia Montană Gold Corporation a solicitat Consiliului Local includerea în PUG a părții de conductă de alimentare cu apă și a captării din Râul Arieș. După finalizare, acesta va face obiectul procedurii de avizare descrise anterior.

Pe teritoriul administrativ al comunei Bucium va fi amplasat doar un drum care are un impact nesemnificativ asupra planului de urbanism. În consecință, în conformitate cu reglementările urbanistice aplicabile, nu este necesară includerea acestuia într-un nou plan de urbanism sau modificarea celui existent.

Acordul de mediu în discuție a fost solicitat în baza unei licențe miniere care nu reflectă propunerea de proiect minier a RMGC, licența prevede o capacitate de producție de 400.000 t/an, în timp ce RMGC propune în mod oficial o mie de tone pe an. Aceasta încalcă legea minelor din România.

Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data încheierii Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatare miniere, dezbaterile publice a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

Iazul de decantare propus nu va fi permeabilizat. Avem de-a face cu o încălcare a Directivei privind protecția apelor subterane, așa cum a fost transpusă în legislația românească prin HG 352/2005.

Proiectul cuvetei iazului de decantare a sterilului (IDS) prevede realizarea unui strat de etanșare pentru a asigura protecția apei subterane. Concret, iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană (IDS sau „iazul”) a fost proiectat astfel încât să se conformeze prevederilor Directivei UE privind protecția apelor subterane (80/68/CEE), transpusă în legislația românească prin Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 privind aprobarea Programului de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase (“HG nr. 351/2005”). IDS este, de asemenea, proiectat astfel încât să respecte Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), în conformitate cu Termenii de referință stabiliți de MMGA în luna mai 2005. Alineatele de mai jos explică modul în care iazul se conformează prevederilor acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril;
- barajul de sterile;
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor;
- barajul secundar de retenție; și
- puțuri de hidroobservație / puțuri de extracție pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametrii proiectați.

Directivele menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din șisturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din sol cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat “Planul de management al iazului de decantare a sterilelor”.

Stratul de etanșare din sol cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte elemente de proiectare suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

Raportul EIM nu menționează garanții financiare privind securizarea depozitului de deșeuri.

Planul de refacere ecologică elaborat de Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") și garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) aferentă acestuia, sunt integral prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

Hotararea Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor („HG nr. 349/2005”) transpune în legislație internă Directiva UE 1999/35/CE privind depozitele de deșeururi. Aceasta nu se aplică deșeurilor rezultate din activitatea extractivă produse de proiectul Roșia Montană, care se supun prevederilor noii Directive 2006/21/CE a UE privind deșeurile miniere (art. 4 (2) din Directiva 2006/21/CE).

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului („GFRM”) este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și Hotararea Guvernului nr. 1208/2003 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii Minelor. Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru : 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeururi. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii miniere, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate. De asemenea, menționăm faptul că legislația internă prevede două categorii de garanții financiare pentru refacerea mediului, respectiv garanția de refacere a mediului anuală („GFM Anuală”) și garanția de refacere a mediului finală („GFM Finală”).

GFM Anuală, care este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de recuperare estimate asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 procente pe an din costurile totale, care rezultă din comenzile anuale.

GFM Finală, de asemenea actualizată anual, prevede costurile estimate pentru o posibilă închidere a minei Rosia Montana. Quantumul GFM Finală este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului monitorizare a factorilor de mediu postînchidere. Acest program face parte din Programul Tehnic de Închidere a Minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională de Resurse Miniere („ANRM”). Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

Raportul EIM nu conține o evaluare a impactului fenomenului numit „ploaie de cianură”, generat de evaporarea cianurii din iazul de decantare și nicio descriere a impactului transfrontalier în cazul unui accident, asupra unor arii naturale importante.

Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rațiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zonă în care ar putea avea loc formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;
- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocivizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională (legislația națională și legislația UE pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației);
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001, Cicerone și Zellner, 1983);

- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), Cap. 2, Cap. 4.1 și Cap. 4.2 (secțiunea 4.2.3).

Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.

Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 Impact Transfrontieră) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, RMGC a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include evaluarea impactului asupra mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și cianuri, nitrat, amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.

Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul Programul de Modelare a Râului Mureș iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.

Referințe:

[1] art.3, alin. 2. Fiecare Stat Membru va contribui la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.

art.4, alin.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o lista de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspandire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

alin.2.[...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

art.6, alin.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...]

- în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu;

[2] art.4, alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...].Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare.

Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

[3] Directiva 92/43 Habitatare, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

[4] Precizăm faptul că, HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 ("HG nr. 1213/2006"). Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că "Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de

emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării” menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

Answer to contestation No. 221 – Mircea Valer

Contestation No. 221 raises a number of issues; Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) has fully taken these issues into consideration in the development of the comprehensive, detailed Environmental Impact Assessment (EIA) for the Roșia Montană project (RMP). Our answers with reference to contestation 221, are as follows:

The huge tailings management facility is located right above the Abrud town, and could have catastrophic consequence in case of failure.

The TMF is located approximately 2 km above the town of Abrud and therefore the design criteria for the dam have been established to address consequence of a dam failure. The proposed dam at the Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution.

Specifically, the facility has been designed for two Probable Maximum Precipitation (PMP) events and the associated Probable Maximum Flood (PMF). The design criterion for TMF includes storage for two PMF flood events, more rain than has ever been recorded in this area. The construction schedule for embankment and basin staging will be completed to ensure that PMP storage requirements are available throughout the project life. The Roșia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines. In addition, an emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that another event occurs after the second PMP event. A spillway is only built for safety reasons to ensure proper water discharge in an unlikely event and, thus, avoid overtopping which could cause a dam breach. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

Additional study was done regarding earthquakes, and, as indicated in the EIA the TMF is engineered to withstand the Maximum Credible Earthquake(MCE). The MCE is the largest earthquake that could be considered to occur at the site based on the historical record.

In addition, Section 7 of the EIA report includes an assessment of the risks cases that have been analyzed and include various dam break scenarios. Specifically, the dam break scenarios were analyzed for a failure of the starter dam and for the final dam configuration. The dam break modelling results indicate the extent of tailings run out. Based on the two cases analyzed, the tailings will not extend beyond the confluence of the Corna valley stream and the Abrud River.

However, the project recognizes that in the highly unlikely case of a dam failure that a Emergency Preparation and Spill Contingency Management Plan must be implemented. This plan was submitted with the EIA as Plan I, Volume 28.

For a more detailed technical analysis, please refer to Chapter 7, Section 6.4.3.1, “TMF Potential Failure Scenarios” of the EIA.

According to EIA, the total costs for mine closure would raise at USD 70,789,884. This is however an amount totally unrealistic. In accordance with the calculation of the Environment Protection Agency from USA applied to similar projects from America, the approximate costs for Roșia Montană will raise at USD 2.6 billion.

The figure of US\$ 3 billion is both unsubstantiated and implausibly high. RMGC stands behind our closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions,

bankruptcy or the like they are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Closure and rehabilitation at Roșia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense – that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape – can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the Economical Financial Guarantee (EFG) estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production

According to article 20 (4) of the Mining Law and the corresponding stipulations in the European Mine Waste Directive 2006/21/EC require RMGC to establish a financial guarantee for environmental rehabilitation (EFG, Environmental Financial Guarantee). RMGC is able to obtain an operating license from the Competent Authority only once a satisfactory EFG is in place.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee (“EFG”) is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations,

with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roşia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roşia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives;
- Changes in Romania’s legal framework, including the implementation of EU directives;
- New technologies that improve the science and practice of reclamation;
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation.

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC’s financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roşia Montană project.

The Roman galleries from the Orlea and Cârnic massifs are unique, due to the craftsmanship of their execution and preservation state. From the analysis of the maps contained by Impact Study it can be seen that these massifs, together with their vestiges, will be destroyed.

The reports and studies published by experts in the field make clear that the Roman galleries at Roşia Montană are significant, but not unique. As indicated in the gazetteer of the Roman mining sites from Transylvania and Banat-prepared as part of the Environmental Impact Assessment Study for the Roşia Montană project, it is difficult to justify the claim that the Roşia Montană site is unique importance if we consider the history of mining in the Roman Empire, and especially in the province of Dacia. There are at least 20 other sites with relatively similar features and some of them (Ruda Brad, Bucium – the Vulcoi Corabia area and Haneş – Amlaşul Mare area) have already produced concrete evidence proving that their archaeological potential is, to a certain extent, similar to that of the ancient Alburnus Maior site. This aspect should also be taken into consideration when claiming that Roşia Montană is a site of unique importance.

Most of the ancient mining works in the Cârnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating similar activities in museums all over Europe, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved in situ.

Consequently, based on the scientific report submitted by French experts, on the proposal by the National Archaeology Commission, the Ministry of Culture and Religious Affairs has granted the archaeological discharge certificate for the Cârnic Massif, with the exception of a an area of approximately 5 hectares, including Pietra Corbului. As part of the effort to minimize negative impacts, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation as well as replicas of these structures (at a scale of 1:1). These will be included in the mining museum that is proposed at Roşia Montană. A lawsuit has been filed with regard to the archaeological discharge certificate and the case is currently in progress.

As an alternative, the company considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cârnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif are prohibitive and such an investment would not be economically feasible (see Annex “Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cârnic”, prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd).

Construction activities in the Orlea area, necessary for the development of the proposed mining project, cannot start until the archaeological investigations have been completed, in accordance with the Romanian legal provisions and international practices and guidelines. (Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 46). Under the Government Ordinance no. 43/2000 on the protection of the cultural heritage and the designation of some archaeological sites as areas of national interest, as last amended, “the investor shall finance a feasibility study and a technical proposal, describing the measures to be taken (later to be presented in detail) and the funds necessary for conducting preventive archaeological researches or, as the case may be, archaeological surveillance. Also, the investor shall finance the necessary works for the preservation of the archaeological heritage or, where appropriate, for the archaeological discharge of the area affected by works. The investor shall finance the enforcement of such measures”.

With regard to the Orlea area, the Cultural Heritage Baseline Study - Volume 6 p.46 - specifies that preventive surface and underground archaeological research is planned to continue in an area of identified archaeological potential. It also specifies that the research undertaken to date is preliminary in character. Also, please note that the EIA report mentions the following: given

that mining activities in the Orlea area are to be developed at a later stage, surface archaeological research in this area is planned to start in 2007.

In 2004, the preliminary underground investigations, undertaken in the Orlea Massif, have led to a significant discovery. The value of the discovery was confirmed in the summer of 2005. The French team led by Dr. Beatrice Cauuet uncovered a chamber with a hydraulic wheel, and subsequently an entire mine dewatering system. This complex, uncovered in the Păru Carpeni area, was dated to Roman times and has been subject to extensive archaeological investigations, while special measures have been taken to ensure its preservation in situ. The discovery would not be affected by the future development of the Orlea open pit. Surface preventive archaeological research in the Orlea area, as well as underground archaeological research in the Orlea- Țarina segment are planned to be undertaken between 2007 and 2012, as indicated in the Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 48.

In the 1980s, a mining museum was developed in the Orlea massif. The museum included a series of well-preserved galleries that have been separated from adjacent, access galleries by concrete walls. The Orlea galleries, as well as those in the Cărnic massif and in other mining areas in Roșia Montană, are trapezoidal in form. During the successive reworking and mining of these galleries, part of the Roman remains have been destroyed. In addition, the galleries suffered further deterioration, especially due to the recent mining works using drilling-blasting techniques that caused cave-ins and deterioration of underground mining remains. The removal of mine waste in the course of archaeological research adds to the process of deterioration of the Roman galleries, further accentuated by the closure of mining operations at Minvest (1st June, 2006) –given that the mining activities have ensured a minimal level of mine dewatering. Under the existing legislation, shutting down mining activities requires a comprehensive set of conservation measures. However, at Roșia Montană the mine was abandoned without any other restoration works. Just a couple of months later, drainage channels inside the Sfânta Cruce gallery, the main drainage gallery, got clogged, which led to the flooding of a number of galleries, several kilometers long. Proper maintenance works are needed if the archaeological remains are to be preserved for future generations. In the absence of such measures the result will be disastrous, and the parts of galleries that have been preserved will disappear as a result of cave-ins and flooding. The Roman steps at Brad (Roman mining remains covered by Law 5/2000) are illustrative in this respect—once maintenance works stopped, the galleries became inaccessible.

In accordance with the List of Historic Monuments published in the Official Gazette nr. 646 bis of 16 July 2004, the industrial area that is to be developed in the Orlea Massif includes 2 archaeological sites classified as historic monuments –the Roman settlement at Alburnus Maior, the Orlea area (code LMI AB-I-m-A-00065.01), and the Roman mining exploitation at Alburnus Maior, the Orlea Massif (AB-I-m-A-00065.02).

Law 422/2001 on the protection of historic monuments, as last amended, provides for the declassification of archaeological sites, once the archaeological discharge certificate has been granted, as approved by the National Archaeological Commission within The Ministry of Culture and Religious Affairs. The archaeological discharge procedure, as defined by the law, is the procedure by means of which an area of archaeological interest may be restored to its current use. Therefore, it is true that RMGC plans to mine the gold-silver deposits located in the Orlea Massif area, in the second phase of the proposed mining project.

Consequently, the proposed mining operations in the Orlea Massif can be developed only after the completion of preventive, surface and underground archaeological researches, that will produce a comprehensive body of data on the Roman site located in the Orlea area. As shown in Annex I to the Cultural Heritage Baseline Report (Archaeological Site Record Card-9. Orlea Massif, p.231-236), no archaeological investigations have been undertaken in this area, nor any expert studies that would determine in detail the characteristics and the spatial distribution of the archaeological remains in the area. RMGC has, therefore, committed to financing a preventive archaeological research program, to be undertaken between 2007-2012 by an expert team. Based on the research findings, a decision will be made as to whether the archaeological

discharge procedure should be applied. There are no legal provisions that would prohibit conducting preventive archaeological researches in the areas with an identified archaeological heritage, such as the Orlea area.

Given the significance of the Roşia Montana's cultural heritage, and the current legal requirements, S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A allocated more than USD 10 million for the archaeological investigations carried out between 2001-2006. What is more, based on the research results, on the experts' opinions and on the decision of competent authorities, the budget for the next years, allocated for the research, conservation and restoration of the Roşia Montană's cultural heritage, undertaken as part of the project development, amounts to more than USD 25 million, as indicated in the Environmental Impact Assessment Study, published in May 2006 (see the EIA Report, vol. 32, Management Plan for the Archaeological Heritage from the Roşia Montană area, p. 84-85). Archaeological research in the Orlea area is to be continued, and a Modern Mining Museum will be opened, including geology, archaeology, ethnographic and industrial heritage exhibitions. Other plans include the development for public access of the Cătălina-Monuleşti gallery and the Tău Găuri monument, as well as the restoration of the 41 historical buildings and of the protected zone Roşia Montană Historic Centre.

For further information on the most important archaeological remains, as well as on a series of comments on their preservation and on the special measures included in the management plans, please consult the Annex "Information on the Cultural heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects"

In conclusion, with regard to your question, it is important to say that the company does not wish to destroy the Orlea and Cărnic massifs. Based on the research results, on the international guidelines and best practices in the field, it has been decided that the most effective solution for enhancing this type of cultural heritage is to preserve in situ the most significant underground mining archaeological remains uncovered at Roşia Montană, and to create exact replicas of the galleries that cannot be opened for public access, either due to safety reasons or because of the state of preservation of the remains.

Far from destroying Roşia Montană's patrimony, the Special Rapporteur from a committee of the Parliamentary Assembly/Council of Europe has called the company-sponsored rescue archaeology programme – an investment of \$10 million USD to date led by an internationally renowned mining archaeologist -- "an exemplary project of responsible development."

From the biodiversity point of view, Roşia Montană contains important habitats and species of flora and fauna which are threatened by disappearing.

The impact on protected flora and fauna will exist only locally, but this impact will not lead to the loss of any specie. The Project has been designed even from the beginning to fully comply with the requirements and norms imposed by Romanian and European environmental legislation.

The company believes the fact that the project impact on environment remains significant, especially because covers previous impacts. But, the investments required to ecologically restore/rehabilitate Roşia Montană area in order to address current complex environmental issues, are only achievable following the implementation of some economic projects that will generate and warrant implementation of some direct and responsible actions as a component of base principles of sustainable development concepts. Clean processes and technologies may be developed only in the presence of a solid economic environment fully compliant with the environment that will also resolve previous impacts of anthropic activities.

The base documents of the Project are in fact an unbiased reason of its implementation, considering the highly complex environmental commitment within Roşia Montană area.

Some of the Roşia Montană species that are under a certain protection status stand for an insignificant percentage of the scale of populations estimated at national level. The

characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement imposed by the Habitats Directive. Due to their large volume of information, the annexes of chapter 4.6 Biodiversity can be found in the electronic version of the EIA disclosed by the company both in Romanian and English through approx. 6000 DVD/CD copies, being accessible on the company website, and on the websites of Ministry of Environment and Water Management, local and regional environmental protection agencies of Alba, Sibiu, Cluj, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats[1], and EU Directive no. 79/409 Birds[2] respectively, especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents [3].

The stage of public consultation and assessment of the EIA report quality started without a valid urbanism certificate. The new urbanism certificate, obtained in May 2006, reflects a new project intention, incompatible with the initial project intention submitted to the Ministry of Environment.

Your statement according to which there was no urbanism certificate upon the initiation of public consultation process is not accurate. When the public consultation has been initiated, a valid urbanism certificate existed, i.e the urbanism certificate no. 78 issued on 26th of April 2006.

At the same time, from legal point of view there is no condition imposed to develop public consultations based on the existence of an urbanism certificate. That is by taking into account the legal requirements: The Order of Ministry of Waters and Water Management no. 860/2002 regarding the procedure for assessing the environmental impact and for issuing the environmental permit (Order no. 860/2002) and Law no. 50/1991 regarding the permitting process of construction, re-published.

The urbanism certificate is a document issued and is aimed at having an informative role that informs the applicant on the legal, economical and technical issues related to existing lands and buildings and establishes urbanism requirements and necessary permits for securing construction authorization, pursuant to the provisions of art. 5 of Law no. 50/1991 regarding the authorization of construction works, re-published. The permits and endorsements required for developing projects are included in the legislation governing each of the fields submitted to a permitting procedure (the environmental permit is included in the environmental legislation, the urbanism requirements are included in the urbanism and territorial arrangement legislation); these permits are only mentioned and summarized in the urbanism certificate.

Pursuant to the provision of art. 6 (2) of Governmental Decision no. 918/2002 [4] regarding the establishment of the framework procedure of assessing the environmental impact and for the approval of the public or private projects subject to this procedure, the Roşia Montană Project has been considered as a project with significant impact on the environment, a project that will undergo an environmental impact assessment, as this is a mandatory requirement. The Project has been framed as having a significant impact on the environment by taking into account its dimensions and the nature of its activities. These characteristics, based on which its framing has been performed, have no relationship with the urban certificate and its content being under no circumstances altered. At the same time, the fact that an impact assessment is mandatory and required is not based on urbanism certificate and does not result from its content but it is intrinsic related and conditioned by Project's characteristics as proposed by titleholder based on its own plans.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) applied for and secured an Urbanism Certificate for the entire Roșia Montană. Mining project. The Certificate no.78 was issued by the Alba County Council on April 26, 2006, prior to the initiation of the public consultations process. The public consultations have been initiated in May 2006 when the EIA Report was submitted to the authorities, and in over 48 localities and continued with the public debates initiated on July 24th, 2006 at Roșia Montană.

The Urbanism Certificate is available for consultation at the headquarters of the Alba County Council, from 8 – 13 h during business days.

The current urbanism plans of the Roșia Montană commune do not correspond to the proposal of mining project described in EIA report.

We underline the fact that pursuant to the provisions of art. 41, paragraph 2, from the Mining Law no.85/2003, the authorities from the local administration have the liability to adjust and/or update the territory arrangement plans and the general urbanism plans, in order to allow the development of all operations necessary for the development of mining activities.

In other words, we mention the fact that the General Urbanism Plan for the entire Roșia Montană settlement was prepared in 2002. This Plan stipulates urban-planning regulations for all 16 villages included in the Roșia Montană Commune, and for a protected area including historical buildings. The General Urbanism Plan has been presented to the public and subject to public debates, therefore all interested persons have been able to express their opinion regarding the development opportunities of the commune. After the completion of the public participation stage, the General Urbanism Plan has obtained all necessary approvals from the competent ministries, from Alba County Council, the Urbanism Committee, Alba Environmental Protection Agency, the network operators and the final approval of Roșia Montană Local Council.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) has requested and obtained, from Alba County Council, the Urbanism Certificate no. 78 of 26.04.2006 for the entire Roșia Montană mining project, including the tailings management facility (TMF). This urbanism certificate is fully compliant with the project proposal whose impact is assessed in the EIA Report. The certificate covers the area included in the Zonal Urbanism Plan for Roșia Montană Industrial Area and is included in the Mining License issued by the National Agency for Mineral Resources. The Zonal Urbanism Plan for the Industrial Area has been subject to public consultations and debates organized in Roșia Montană, Bucium, Câmpeni and Abrud and has received the approval to continue the permitting procedures, from all 4 local councils.

Concerning the urbanism plans of the other settlements, the General Urbanism Plan for Abrud city was updated in 2002, incorporating the part of the TMF located within the territory under Abrud administration. This General Urbanism Plan has been subject to the same approval procedure as the General Urbanism Plan of Roșia Montană Commune. The General Urbanism Plan for Câmpeni city is currently being updated, and Roșia Montană Gold Corporation requested the Local Council to include the part of the water supply pipe and the pipe collecting water from Aries River. After completion, it will be subject to the approval procedure described above.

Only one road will be constructed on the administrative territory of Bucium Commune, having a reduced impact on the urbanism plan. Consequently, in compliance with the applicable urbanism regulations it is not necessary to include it in a new urbanism plan or to modify the existing plan.

The environment accord under discussion was solicited on the basis of a mining license which does not reflect the RMGC's mining project proposal. The license grants a production capacity of 400,000 t/year, while the RMGC officially proposes a production capacity of 13 million tones per year. This fact violates the Mining Law from Romania.

The concession license for exploitation in the Roșia Montană perimeter no. 47/1999 (“the Roșia Montană License”) was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană license was approved by the Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

We specify that the Roșia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roșia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roșia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of RMGC, the resources and reserves existing in the Roșia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

According to the legal provisions, RMGC follows the entire permitting procedure for the new mining exploitations, the public debate of the Report to the Environmental Impact Assessment Study being a compulsory stage within this permitting process.

The proposed tailings management facility will be not lined. This means a violation of the Directive regarding the underground water protection, such it was transposed into the Romanian legislation through GO 352/2005.

An engineered liner is included in the design of the Tailings Management Facility (TMF) basin to be protective of groundwater. Specifically, the Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF or “the facility”) has been designed to be compliant with the EU Groundwater Directive (80/68/EEC), transposed as Romanian GD 351/2005. The TMF is also designed for compliance with the EU Mine Waste Directive (2006/21/EC) as required by the Terms of Reference established by the MEWM in May, 2005. The following paragraphs provide a discussion of how the facility is compliant with the directives.

The TMF is composed of a series of individual components including:

- the tailings impoundment;
- the tailings dam;
- the secondary seepage collection pond;
- the secondary containment dam; and
- the groundwater monitoring wells/extraction wells located downstream of the Secondary Containment dam.

All of these components are integral parts of the facility and necessary for the facility to perform as designed.

The directives indicated above require that the TMF design be protective of groundwater. For the Roșia Montană project (RMP), this requirement is addressed by consideration of the favorable geology (low permeability shales underlying the TMF impoundment, the TMF dam, and the Secondary Containment dam) and the proposed installation of a low-permeability (1×10^{-6} cm/sec) recompacted soil liner beneath the TMF basin. Please see Chapter 2 of EIA Plan F, “The Tailings Facility Management Plan” for more information.

The proposed low permeability soil liner will be fully compliant with Best Available Techniques (BAT) as defined by EU Directive 96/61 (IPPC) and EU Mine Waste Directive. Additional design features that are included in the design to be protective of groundwater include:

- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) cut off wall within the foundation of the starter dam to control seepage;
- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) core in the starter dam to control seepage;
- A seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline,
- A series of monitoring wells, below the toe of the secondary containment dam; to monitor seepage and ensure compliance, before the waste facility limit.

In addition to the design components noted above specific operational requirements will be implemented to be protective of human health and the environment. In the extremely unlikely case that impacted water is detected in the monitoring wells below the secondary containment dam, they will be converted to pumping wells and will be used to extract the impacted water and pump it into the reclaim pond where it will be incorporated into the RMP processing plant water supply system, until the compliance is reestablish.

The EIM Report does not mention financial guaranties regarding the assurance of security for the waste deposit.

The environmental rehabilitation plan of the Roşia Montană Gold Corporation (“RMGC”), and the accompanying Environmental Financial Guarantee (“EFG”), is fully discussed in the section of the Environmental Impact Assessment titled “Environmental and Social Management and System Plans” (Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan”).

GD 349/2005 transposes the EU Landfill Directive 1999/35/EC into Romanian Law. It is not applicable to the extractive wastes generated by the Roşia Montană project, which are covered by the new EU Mine Waste Directive 2006/21/EC.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee (“EFG”) is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roşia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roşia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roşia Montană project.

The EIM Report does not contain an impact evaluation of the phenomenon named “cyanide rain”, generated by the cyanide evaporation from the tailings pond and a description of the trans-boundary impact on some natural important areas in case of accident.

It is stated precisely that a “cyanide rain” phenomenon will not exist. This phenomenon never was encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature mentions only the “acid rain” phenomenon which has no connection with the behavior of the cyanide compounds in the atmosphere.

The reasons for making this statement are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN-) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 mg/l within the leaching tanks up to 7 mg/l (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility. The drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the Tailings Management Facility (TMF) will be done by the detoxification system;
- The knowledge of the cyanide chemistry and on the grounds of the past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks,

- 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
  - The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant. The maximum concentration is of 382 µg/m³/h;
  - The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
  - The HCN concentrations within the ambient air from the populated areas close by industrial site will be of 4 to 80 µg/m³ , over 250 – 12.5 times lower than limit value stipulated by the national legislation for labor protection – the national legislation and European Union (EU) legislation on the Air Quality don't stipulate limit values for the population's health protection;
  - Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). The reactions are due to HCN being weak water-soluble at partially low pressures (feature of the gases released in open air), and the rain not effectively reducing the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001; Cicerone and Zellner, 1983);
  - The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project to be significantly higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

Details referring to the use of cyanide in the technological processes, the cyanides balance as well as the cyanide emission and impact of the cyanides on the air quality are contained in the Environmental Impact Assessment (EIA) Report, Chapter 2, Chapter 4.1 and Chapter 4.2 (Section 4.2.3).

We appreciate that there is concern about transboundary impacts and have worked extensively with independent experts and scientists to fully assess all possibilities. These assessments, including a just-completed study of catastrophic failure scenarios by The University of Reading, have concluded that the Roşia Montană Project has no transboundary impact. A full copy of the University of Reading study can be found in the reference documents included as an annex to this report.

The Environmental Impact Assessment Report (EIA) (Chapter 10 Transboundary Impacts) assesses the proposed project with regard to potential for significant river basin and transboundary impacts downstream which could, for example, affect the Mureş and Tisa river basins in Hungary. The Chapter concludes that under normal operating conditions, there would be no significant impact for downstream river basins/transboundary conditions.

The issue of a possible accidental large-scale release of tailings to the river system was recognized to be an important issue during the public meetings when stakeholders conveyed their concern in this regard. As a result, further work has been undertaken by RMGC to provide additional detail to that provided in the EIA Report on impacts on water quality downstream of the project and into Hungary. This work includes modelling of water quality under a range of possible operational and accident scenarios and for various flow conditions.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial European Union Best Available Techniques (EU BAT) - compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the Tailings Management Facility -TMF- to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has also been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions.

For more information, an information sheet presenting the INCA modelling work is presented under the title of the Mureş River Modelling Program and the full modelling report is presented as Annex 5.1.

References:

[1] art.3, 2nd paragraph, Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

art.4, 1st paragraph. On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...] 2nd paragraph.[...] Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory.[...]

Art. 6, 4th paragraph. If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

Art. 16. Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status

in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b):[...]

- in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment;

[2] Art.4, 1st paragraph. The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...]

Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations. Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species, taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies.

[3] Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

[4] We would like to underline the fact that Governmental Decision no. 918/2002 has been abrogated by Governmental Decision no. 1213/2006 regarding the establishment of framework procedure for assessing the environmental impact for certain public and private projects, published in the Official Gazette, Part I no. 802 from 25/09/2006 ("Governmental Decision no. 1213/2006"). However, taking into account the provisions of art. 29 of Governmental Decision no. 1213/2006 where it is stipulated: "The Projects submitted for securing environmental permits at the competent authorities and subjected to an environmental impact assessment, before enforcing this decision will be subjected to the procedure of environmental impact assessment and of issuing the environmental permit that was in force when the application was submitted". We would like to state that RMGC's Projects is governed by the provisions included in the Governmental Decision no. 918/2002.

FUNDAȚIA
PENTRU O
SOCIETATE
DESCHISĂ

61

108604

28 07 2006

Scrisoare deschisă adresată Guvernului României

**“Proiectul Roșia Montană”: o consecință a slăbiciunii
statului de drept din România**

Căderea Bastiliei, nr.33
București, 010613,
România
Tel.: +40 21 212 1101
+40 21 212 1102
Fax: +40 21 212 1032
E-mail: info@osf.ro
www.osf.ro

Fundația pentru o Societate Deschisă consideră că urșișele conflicte de interese ale oficialilor și lipsa de transparență sunt elemente care ar putea face posibilă exploatarea minieră de la Roșia Montană, un proiect care înscrie România pe o hartă a țărilor subdezvoltate și corupte unde domnește “legea celui mai tare”, în disprețul interesului public, al dreptului de proprietate, având totodată efecte devastatoare asupra mediului, patrimoniului arhitectural și arheologic prin distrugerea uneia dintre cele mai vechi comunități din România - Alburnus Maior - atestată documentar în urmă cu peste 2000 de ani.

Lipsa de preocupare reală a administrației privind soluțiile de dezvoltare locală durabilă, într-o zonă mai puțin dezvoltată, susține implicit poziția investitorilor care, sub pretextul creării câtorva sute de locuri de muncă pe perioada exploatarei (maximum 14 ani), nu urmăresc nimic altceva decât derularea unui business extrem de avantajos pentru acționariatul majoritar al unui “off-shore” cu sediul într-o căsuță poștală din Insulele Barbados.

Succint, proiectul își propune dinamitarea a patru munți care înconjoară localitatea Roșia Montană și crearea unui iaz de peste 600 de hectare (comparabil cu mărimea lacului Vidraru) pentru decantarea sterilului tratat cu cianuri. Un baraj de 185 m înălțime ar despărți localitatea Abrud, aflată la 1 km distanță, de cele 214 de milioane tone de steril ce ar rezulta în urma extragerii minereului din ceea ce ar deveni cea mai mare exploatare de suprafață din Europa.

Acest proiect mamut amintește mai degrabă de epoca în care, în România, atât mediul înconjurător, cât și comunități întregi erau sacrificate pentru “construirea socialismului multilateral dezvoltat”. Doar obiectivul s-a schimbat: promovarea capitalismului de tip sălbatic, care nu are nimic în comun cu tipul de dezvoltare ce trebuie să caracterizeze o țară care va deveni în cel mai scurt timp membră a Uniunii Europene.

În opinia noastră, un exemplu de răspuns adecvat prezentului este cel al Cehiei, membră a UE, care, aflată în fața unui proiect similar cu cel de la Roșia Montană, a interzis prin lege acest tip de exploatare minieră. Este, de asemenea, de menționat că Ungaria, membră a UE, se opune acestui proiect, considerându-se în mod direct afectată de efectele pe care le-ar putea produce. Trecutul recent este mai mult decât grăitor: în urma declarării falimentului companiei “Aurul” Baia Mare, statul român a fost obligat să plătească Ungariei despăgubiri în valoare de 144 milioane EURO, ca urmare a poluării râului Tisa cu cianuri provenite din iazul de decantare al exploatarei băimărene.

Fundația pentru o Societate Deschisă solicită Guvernului să investigheze:

- existența unor conflicte de interese la nivelul consiliului local Roșia Montană, unde cei mai mulți dintre consilieri sunt pe statul de plată al Gold Corporation, fie direct, fie prin intermediul soțiilor/soților/copiilor, așadar neavând dreptul legal de a lua decizii în legătură cu acest proiect,
- legalitatea certificatelor de urbanism emise pentru Roșia Montană Gold Corporation,

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRII APELOR
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării
INTRARE NR. 74229
IEȘIRE
ZIUA 28 LUNA 07 ANUL 2006

Consiliul Național

Renate Weber
Președintă
rweber@osf.ro

Levente Salat
Andrei Oişteanu
Sabina Fati
Horațiu Pepine
Miklos Bakk
Dezideriu Gergely

Director Executiv
Gabriel Petrescu
gprescu@osf.ro

156

FUNDAȚIA
PENTRU O
SOCIETATE
DESCHISĂ

- activitatea Consiliului Județean,
- activitatea Prefecturii Alba, cu privire la acest proiect.

Solicităm, de asemenea, declasificarea actelor prin care Minvest Deva a intrat în posesia licenței de concesiune pentru exploatare și transferul acesteia împreună cu dreptul de explorare către Roșia Montană Gold Corporation SA.

FSD consideră că trebuie investigată și lămurită ușurința cu care s-au acordat descărcările de sarcină arheologică de către oficiali ai Ministerului Culturii, având în vedere că galeriile minelor romane și pre-romane din Cornwall - Marea Britanie, având o vechime comparabilă cu cele de la Roșia Montană, au fost declarate, de curând, monument în categoria celor din patrimoniul universal.

La fel, trebuie investigată lipsa de reacție a autorităților răspunzătoare de patrimoniul arhitectural al Roșiei Montane, unde câteva zeci de case declarate "monument istoric" și inscripționate ca atare sunt într-o avansată stare de deteriorare.

Sușinem în continuare că trebuie analizată lipsa de fermitate a Ministerului Mediului care nu pare să țină cont de opoziția Ungariei și nici să ia exemplu de la alte state vecine, precum Cehia, Bulgaria, Grecia, care s-au manifestat neechivoc și cu maximă fermitate împotriva unor asemenea proiecte care ar fi putut să ia ființă pe teritoriile lor. Reacția de moment a ministrului Mediului din România, cu ocazia prezenței comisarului European pentru mediu la București, s-a dovedit un *bluff*, Roșia Montană Gold Corporation continuând nestingherită acțiunea sa de păcălire a opiniei publice românești cu sprijinul direct sau indirect al autorităților statului român.

Renate Weber
Președintă
Fundatia pentru o Societate Deschisă

**Open Letter to the Romanian Government
„The Roșia Montană Mining Project”:
a consequence of the weakness of the Romanian state**

The Open Society Foundation believes that the conflict of interests of officials and the lack of transparency are the main elements that could make the Rosia Montana mine possible - a project that would set Romania on a map of underdeveloped and corrupt states, where “the law of the strongest” is governing, in contempt of both public interest and individual right to property, and having disastrous effects on the environment and also on the architectural and archaeological heritage by destroying one of the oldest human settlements in Romania - Alburnus Maior – documentary attested over 2000 years ago.

There’s no interest at public administration’s level to provide solutions for sustainable local development in an underdeveloped area, and this would consequently support the investors’ position. Their primary concern is to develop a business under the promise of providing a few hundred jobs during the operational period (i.e. for a maximum of 14 years), a business that would be highly economic only for the main shareholders of an offshore headquartered in a PO Box from Barbados Islands.

Briefly, the project is proposing to blast away four mountains that surround Roșia Montană and to create a 600 hectare tailings pond (almost the size of Vidraru Lake) in order to decant the cyanides-processed tailings. A 185 meter dam would separate the town of Abrud, located only 1Km away, from the 214 million tones of tailings that would result from ore processing resulting from what would be the largest open pit from Europe.

This mammoth project is rather reminiscent from a time when, in Romania, both the environment and entire communities were sacrificed for “building the multilaterally developed socialism”. Only the objective has been changed: promoting a savage type of capitalism, and this has nothing to do with the type of development that must be relevant for a country that will soon become an EU member.

In our opinion, an example of adequate answer to the issue was provided by Czech Republic, an EU member, which, when facing a similar project, prohibited by law the development of this type of mining. It must be mentioned the fact that Hungary, an EU member as well, strongly opposes this project, stating that it could be directly affected by project’s potential impacts. Our recent past is more than illustrating: following the bankruptcy of “Aurul”, a company based in Baia Mare, the Romanian state was bound to pay Euro 144 million to Hungary as damages for polluting Tisa River with cyanides resulted from the tailings pond of the respective company from Baia Mare.

The Open Society Foundation asks the Government to investigate:

- the existence of conflict of interests at the level of Roșia Montană Local Council, where most of the council members are on Rosia Montana Gold Corporation’s payroll, either directly or through husband/spouse/children, thus they have no legal right to make decisions related to this project
- the legal status of urbanism certificates that have been issued for Roșia Montană Gold Corporation,

- Alba County Council's activity
- Alba County Prefecture's activity with respect to this project

We hereby also ask for the declassification of the documentation related to the concession license granted to Minvest Deva to perform mining, together with its subsequent transfer jointly with the accompanying mining rights to Roșia Montană Gold Corporation SA.

The Open Society Foundation considers that the authorities must also investigate and settle the easiness with which the Ministry of Culture issued the archaeological discharge certificates, taking into account that the Roman and pre-Roman mining galleries in Cornwall (Great Britain) – dating approx. as back as the ones from Roșia Montană – have been recently declared as monuments from World Heritage category.

Similarly an investigation should be conducted to assess the lack of response of authorities relevant for preserving Roșia Montană's architectural heritage, where tens of houses formally declared as being "historical monuments", and tagged accordingly, and which have been acquired by Rosia Montana Gold Corporation, are currently in an advanced state of deterioration.

We still support the fact that there must be assessed the lack of determination from Ministry of Environment's part who appears that is not considering the position of Hungary on this and to study the lessons learnt by neighboring countries like Check Republic, Bulgaria, and Greece that have strongly stated their position against the development of such projects that could have been developed within their territories. The response of Romania's Minster of Environment occasioned by the presence of European commissioner for environment in Bucharest has proved to be a bluff, because Rosia Montana Gold Corporation is still continuing its actions of deceiving the Romanian public opinion with the direct or indirect support of Romanian authorities.

Renate Weber
President of Open Society Foundation

RĂSPUNS REFERITOR LA CONTESTAȚIA Nr. 61 **Fundația pentru o Societate Deschisă**

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a luat în calcul aceste probleme ridicate în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană. Răspunsurile noastre cu directă referire la contestația nr. 1479 sunt după cum urmează:

Din coroborarea prevederilor art. 47 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale și ale art. 70 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, pentru a exista un conflict de interese în exercitarea unei funcții publice trebuie să ne aflăm în prezența unui interes personal direct de natură patrimonială în problema supusă dezbaterilor consiliului local.

În ceea ce privește situația consilierilor locali în legătură cu care există suspiciunea că s-ar afla în conflict de interese în raport cu problemele supuse dezbaterilor consiliului, având în vedere faptul ca sunt angajați ai RMGC (sau au rude/afini angajați ai RMGC), cu titlu general, se cuvin menționate următoarele:

- (i) Având în vedere ca RMGC deține o licență de exploatare pentru perimetrul Roșia Montană, Consiliul Local are obligația legală (conform Legii Minelor) să modifice planurile generale de urbanism pentru a permite realizarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere concesionate. În acest sens, Consiliul Local a aprobat Planul de Urbanism General, Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială și Planul de Urbanism Zonal Noua Roșia Montană în zona Piatra Albă, iar celelalte hotărâri subsecvente nu au făcut altceva decât să concretizeze și să pună în aplicare o obligație legală a Consiliului Local. Această obligație este așadar impusă de lege, nefiind o concretizare a interesului personal al vreunui dintre consilieri și neexistând implicații de natură patrimonială în adoptarea unei astfel de hotărâri;
- (ii) Chestiunile supuse dezbaterii Consiliului Local și hotărârile adoptate nu sunt de natură a implica un interes personal direct de natură patrimonială în legătură cu consilierii vizați, acestea privind întreaga comunitate;
- (iii) Raportul de munca existent între unul dintre consilieri sau vreuna dintre rudele acestuia și RMGC nu este de natură să conducă în mod direct la existența unui conflict de interese, întrucât nu există identitate de interese între interesul patrimonial al angajatorului și interesul patrimonial al angajatului. Prevederile legale relevante în această materie sunt de strictă interpretare și aplicare, astfel că extinderea prin analogie a noțiunii de interes patrimonial („folos material personal”), prin esența personal și direct, la interesul companiei pentru care lucrează respectivii consilieri, este lipsită de fundament juridic;
- (iv) Proiectul Minier Roșia Montană este un proiect de amploare, a cărui implementare implică întreaga comunitate, așa încât invocarea unui interes patrimonial al unui angajat RMGC echivalează cu invocarea unui atare interes în legătură cu oricare membru al comunității, susținere care este lipsită de logică și de fundament legal.

Dezaprobam în totalitate afirmația conform căreia lipsește transparența. RMGC a înființat 45 centre de informare unde au fost puse la dispoziție copii ale EIM și au fost imprimate 6.000 de copii pe DVD/CD. Mai mult decât atât, Compania s-a angrenat într-un lung proces de consultări publice. Înainte de prezentarea EIM, RMGC a modificat unele părți din propunerea de proiect, în special în ceea ce privește dimensiunea și forma unor cariere propuse precum și intensificarea activităților de dezvoltare durabilă și un angajament ferm în activitățile de conservare a patrimoniului cultural inclusiv diminuarea impactului produs de proiect asupra bisericilor locale, în replică la consultările publice.

Din reacțiile față de propunerea noastră și prin eforturile depuse de noi în cadrul consultărilor

publice, suntem încrezători că proiectul Roșia Montană se bucură de sprijinul majorității localnicilor din Roșia Montană.

Dezaprobam ideea conform căreia Proiectul va avea ca urmări distrugerea mediului în zona Roșia Montană și în zonele învecinate. Există o legislație clară pentru protecția mediului în vigoare în întreaga lume inclusiv în România, care nu permite distrugerea mediului înconjurător indiferent de circumstanțe. Proiectul Roșia Montană va fi realizat cu respectarea legilor și altor reglementări legislative europene și românești și în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Proiectul va aduce Cele Mai Bune Tehnologii Disponibile în România, multe dintre ele fiind proiectate astfel încât să se reducă la minimum impactul produs de activitățile miniere asupra mediului. Urmare a depunerii EIM, mai multe bănci internaționale din sectorul privat și instituții financiare de creditare au concluzionat că proiectul este elaborat conform Principiilor Equator pentru promovarea acordării responsabile de împrumuturi de către instituțiile financiare pentru proiecte care implică probleme de mediu și sociale.

Așa cum este prezentat în detaliu în studiul EIM, RMGC va elabora și un Plan de reabilitare a mediului pe amplasamentul minier, nu numai pentru a diminua impactul asupra mediului generat de Proiect, dar și pentru a înlătura impactul produs de practicile miniere precare utilizate în trecut. Va exista mai puțină poluare pe amplasament după ce se va închide exploatarea decât în prezent.

În ceea ce privește patrimoniul arhitectonic și arheologic de la Roșia Montană, și departe de a distruge acest patrimoniu, Raportorul Special al Adunării Europei / Consiliul Europei a numit programul de arheologie preventivă finanțat de companie – o investiție de 10 milioane USD până în prezent, condus de un arheolog de renume mondial – un proiect exemplar de dezvoltare responsabilă.”

Proiectul Roșia Montană (RMP) va acționa ca un catalizator pentru dezvoltarea economică locală și regională. La fel ca și în cazul altor proiecte mari, va fi un impact pozitiv, dar și negativ. În cazul Roșiei Montane, impactul benefic va fi intensificat la maximum prin implicarea autorităților locale și regionale și a altor părți interesate din cadrul comunității în inițiativele de dezvoltare ca parte a abordării participative. Impactul negativ va fi diminuat prin adoptarea unor măsuri asemenea celor prezentate în raportul SIM.

RMGC recunoaște că dezvoltarea durabilă este un concept multi-dimensional care combină cinci arii cheie interdependente, de capital:

Capitalul financiar

Impactul asupra dezvoltării economice, administrării fiscale, taxelor și impozitelor:

- O medie de 1200 de locuri de muncă pe perioada construcției pentru mai mult de 2 ani, dintre care majoritatea vor fi ocupate cu forță de muncă locală 1140 (95%),
- 634 locuri de muncă pe durata desfășurării operațiunilor (locuri de munca directe inclusiv contracte pentru servicii de curățenie, securitate, transport și altele, timp de 16 ani din care 602 (95%) ocupate de localnici;
- Aproximativ 6000 locuri de munca indirecte pe o perioadă de 20 de ani , pentru forța de muncă locală și regională;
- 1 miliard de US\$ venituri din impozite, redevențe și taxe plătite către bugetul local, regional și de stat;
- 1,772 miliarde US\$ contracte de achiziții de servicii și bunuri din România. 450 US\$ milioane în etapa de construcție (2 ani) și 1170 milioane US\$ pe perioada de producție(17ani);
- Inființarea unei instituții pentru micro-credite în zonă permițându-se astfel accesul la finanțare,
- Promovarea afacerilor locale și regionale, inființarea unor centre și incubatoare de afaceri care oferă consiliere, consultanță (antreprenorială, planuri de afaceri, management fiscal și administrativ etc), consultanța juridică, financiară și administrativă.

Capitalul material

Infrastructura – inclusiv clădiri, energie, transport, apă și managementul deșeurilor

- Creșterile de venit pentru agențiile guvernamentale, de ordinul a 1 miliard USD pentru mai mult de 23 de ani (construcție - activitate de producție - închidere) vor însemna fonduri suplimentare pe care autoritățile le pot aloca pentru îmbunătățirea infrastructurii din comunitate;
- De asemenea, RMGC va construi localitățile Piatra Albă și Dealul Furcilor din Alba Iulia pentru strămutarea populației. Piatra Albă va include un nou centru civic, zone comerciale și rezidențiale. La finalizare, acestea vor fi transferate autorităților. Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (RRAP) conține toate detaliile acestor inițiative.

Capitalul uman

Sănătate și educație

- Un dispensar și o clinică privată în Piatra Albă (a se vedea RRAP), accesibile întregii comunități prin asigurări de sănătate;
- Modernizarea unei aripi a spitalului din Abrud, accesibil întregii comunități prin sistemul național de asigurări de sănătate;
- Implementarea sistemului medical SMURD (Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare) în regiune;
- Construirea unei noi școli, centru civic și rezidențial în Piatra Albă. Acest program este descris în detaliu în RRAP;
- Campanii de sănătate pentru conștientizare (în parteneriat cu autoritățile locale și ONG-uri) cu referire la: sănătatea reproducției, nutriție și stil de viață printre altele;

Parteneriate cu organizații de învățământ și ONG-uri referitoare la accesul și îmbunătățirea unităților de învățământ din regiune, cum ar fi Ovidiu Rom și autoritățile locale

Capital social

Pregătire profesională, relații cu comunitatea și rețele sociale și capacitatea instituțiilor de a le sprijini, conservarea patrimoniului cultural:

- Eforturi pentru dezvoltarea și promovarea moștenirii culturale din Roșia Montană atât pentru localnici, cât și în scopuri turistice;
- Oportunități de educație pentru adulți și îmbunătățirea abilităților prin programe de instruire, fonduri și burse școlare, pentru mărirea șanselor de angajare atât direct prin RMGC, cât și indirect;
- Programe de asistență pentru persoane și grupuri vulnerabile, și consolidarea rețelei sociale, în special în Roșia Montană (Programul de Bună Vecinătate, Programul Social);
- Parteneriate cu ONG-uri care lucrează cu tinerii din zonă pentru îmbunătățirea și creșterea potențialului comunității.

Capitalul natural

Peisaj, biodiversitate, calitatea apei, ecosisteme:

- Măsurile incluse în planurile de management ale RMP și SOP (Proceduri Standard de Operare pentru prevenirea accidentelor și managementul urgențelor) vor avea ca rezultat atenuarea impacturilor asupra mediului și îmbunătățirea condițiilor de mediu, așa cum este prevăzut în EIM;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu va crește calitatea vieții în Roșia Montană;
- Instruire și asistență pentru integrarea aspectelor legate de calitatea mediului în planurile de afaceri;
- Campanii de conștientizare cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului în cadrul activităților economice;
- Standarde de mediu asociate cu împrumuturi acordate prin micro-finanțare, incluzând monitorizarea măsurilor de protecție a mediului;
- Codul de Conduită în Afaceri prin care se solicită furnizorilor RMP să respecte standardele RMGC cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului.

Aceste cinci sfere importante susțin, la rândul lor, trei elemente de bază ale dezvoltării viabile – elementul social, de mediu și economic.

Viziunea RMGC asupra beneficiilor sociale și economice ale RMP este prezentată în Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității și în EIM Capitolul 4.8 – Mediul Social și Economic.

În chestiunile de dezvoltare comunitară, RMGC va colabora cu părțile interesate din cadrul comunității. Agajamentul de colaborare va cuprinde autoritățile locale, regionale și naționale. Această abordare permite comunității să dețină, să orienteze și să controleze toate chestiunile de dezvoltare relevante, în mod integrat și printr-un acționariat multiplu.

În spiritul acestui angajament, RMGC a efectuat deja consultații extinse, constând în 1.262 întâlniri individuale și interviuri, și în distribuirea de chestionare prin care s-au obținut peste 500 răspunsuri, în 18 întâlniri cu grupuri centrale și 65 de dezbateri publice, pe lângă discuțiile cu autoritățile guvernamentale, cu organizațiile neguvernamentale și potențialii acționari implicați. Feedback-ul a fost folosit pentru pregătirea Planurilor de Management ale EIM precum și la elaborarea unor parteneriate și programe de dezvoltare.

În prezent, RMGC, dezvoltă un program complex de monitorizare pentru evaluarea măsurilor de atenuare a impactului socio-economic și îmbunătățirea a sa, și va include propunerile și observațiile factorilor interesați, afectați sau potențial afectați. Pentru instituționalizarea acestor propuneri, RMGC – în asociere cu un număr de grupuri locale de factori interesați – se află în proces de înființare a unor parteneriate locale și regionale care să ajute compania și comunitatea în monitorizarea progresului RMP.

Programul de monitorizare al RMGC se va desfășura într-o manieră transparentă, permițând părților să evalueze progresul eficienței sale și să sugereze îmbunătățiri privind implementarea RMP. Acest proces va continua pe toată durata de viață a proiectului, în scopul maximizării beneficiilor și minimizării efectelor negative

A fost stabilit un cadru preliminar care va asista ghidarea dezvoltării planului de monitorizare (a se vedea Volumul 14, Secțiunea 4.8, Mediul Social și Economic, Tabel 7-1, din EIM pentru Proiectul Roșia Montană).

Compania s-a angajat în promovarea unor oportunități de dezvoltare pe termen lung ca parte a planului de dezvoltare responsabilă. Sub auspiciile UNDP se vor înființa câteva grupuri de lucru , unul dintre acestea fiind desemnat să cerceteze oportunitățile de dezvoltare. Aceste grupuri de lucru vor include reprezentanți ai statului, ai comunității și ai RMGC. Grupurile de lucru vor saluta orice sugestie sau contribuție din partea părților interesate.

Statul român prin Ministerul Industriei și Comerțului ("MEC") deține o cotă parte de 19,3 % în proiect. Această participare este deplină și de drept fără obligația de a finanța participația la investiția de capital. Beneficiile directe ale Statului român, la nivel local, județean și național sunt estimate la cca. 1.032 milioane US \$. Aceasta sumă include dividendele ce îi revin statului funcție de cota sa de participare, impozitele pe profit, redevențele și alte taxe cum ar fi impozitul pe salarii. Statul român va obține și beneficii indirecte în urma acestei investiții.

România va primi 68% din activitatea economică generată de proiect. Cheltuielile totale legate de proiect se ridică la 3.703 milioane US\$ în care sunt incluse investițiile RMGC în capitalul inițial, capitalul de dezvoltare și cheltuielile de operare precum și dividendele, impozitele pe profit, redevențe și alte taxe, ca de exemplu impozitul pe salarii. Din această sumă de 3.703 milioane US\$, 2.523 \$ milioane vor fi cheltuiți în România, astfel încât 68% din cheltuieli vor fi făcute atât pentru plăți către statul român sau către furnizorii români de servicii și bunuri.

Gabriel Resources Ltd. este o companie canadiană listată la Bursa din Toronto. Echipa de conducere a companiei are peste 60 ani de experiență în domeniul autorizării și operării a șapte

exploatări miniere situate pe patru continente. Gabriel Resources a adoptat o structură corporatistă similară celorlalte companii canadiene pentru resurse care acționează în toată lumea. Proiectul Roșia Montană va fi operat prin S.C. Roșia Montană Gold Corporation SA., care este responsabilă pentru plata tuturor impozitelor și taxelor. Toate aceste taxe și impozite vor fi plătite în România.

Aceasta reprezintă o fundamentare puternică a activității în cadrul Proiectului Roșia Montană. Proiectul va funcționa respectând pe deplin legislația română și europeană și în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Proiectul va aduce pentru prima oară, cele mai bune tehnologii disponibile (BAT) și practicile moderne în România.

References

[1] Efectul multiplicator în cazul Proiectului Roșia Montană este pentru 1 loc de muncă direct sunt create 30 de locuri de muncă indirecte pentru o perioadă de peste 20 de ani. Se folosește o metodologie complexă pentru a obține acest efect multiplicator, iar aceasta poate fi obținută prin intermediul RMGC. Cu toate acestea, raportul de 1 : 10 locuri de muncă directe : indirecte este utilizat pentru a fi în conformitate cu efectele de multiplicare unanim acceptate la nivel internațional în cazul proiectelor miniere de mari dimensiuni implementate în regiuni sărace, așa cum se prezintă în UNCTAD (2006) Politicile privind dezvoltarea: un nou cadru pentru lupta împotriva sărăciei. TD/B/COM.1/75, Geneva, Elveția.

[2] INTERRES 2006.

[3] Ref: INTERRES (2006): Investment: Creating Jobs & Opportunities. Case study: The Roșia Montană Project. Bucharest, Romania, October 2006. Available upon request through RMGC.

[4] 1064

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. va continua activitatea de exploatare a zăcămintului auro-argentifer din Roșia Montană, prin re tehnologizarea capacităților de producție, creșterea cantității de minereu exploatat și procesat, în așa fel încât mina să fie rentabilă din punct de vedere economic și cu respectarea strictă a legislației din România și UE. Realizarea acestei investiții va crea locuri de munca pentru comunitatea locală și din zona înconjurătoare creând premisele pentru o dezvoltare economică durabilă a acestei zone, în prezent monoindustrială. Proiectul minier va avea o durată totală de 35 ani, din care 10 ani au fost necesari pentru derularea activităților de cercetare, dezvoltare și autorizare, 2 ani sunt necesari pentru construcția obiectivelor miniere, 16 ani va dura exploatarea propriu-zisă și apoi cca. 7 ani sunt necesari pentru activități de închidere și re-ecologizare. În perioada de exploatare se estimează o capacitate de producție anuală de 13 milioane de minereu din cele patru cariere propuse: Cetate, Cârnic, Jig și Orlea, carierele Cetate și Cârnic fiind primele exploatare, în primii 9 ani de viață a minei, iar începând cu anul 10, Cârnicul va fi oprit și exploatarea continuată în carierele Orlea și Jig. Minereul va fi procesat în uzina de procesare, sterilul de procesare va fi depozitat în iazul de decantare amplasat în Valea Cornei (cu o suprafață totală de 363 Ha și nu 600 de Ha indicate de petent) , iar sterilul de exploatare va fi depozitat în două halde de steril localizate lângă carierele Cetate și Cârnic. Transportul de la cariere la uzina de procesare se va realiza cu camioane de mare capacitate de cca. 150 tone. Alte obiective miniere constau din: iazul de colectare a apelor acide Cetate, stivele de sol vegetal, carierele de anrocamente Sulei și Pârâul Porcului, drumuri de exploatare, canale de colectare / deviere a apei, depozitul de material explozibil, organizarea de șantier, conducta de alimentare cu apă industrială din Râul Arieș, alimentarea cu energie, etc.

Extragerea aurului se va realiza printr-un flux tehnologic ce cuprinde concasare, măcinare, cianurare, absorbția aurului pe cărbune activ, recuperarea acestuia prin electroliza și denocvizarea sterilelor de procesare la concentrații ale cianurii sub 10 ppm, urmată de descărcarea lor în iazul de decantare, nivel prevăzut de legislația în vigoare. Tehnologia folosită este identică cu cea folosită la alte mine de aur din Europa, precum Spania, Suedia și Italia.

Activitățile de reabilitare a mediului vor începe încă din perioada de operare a minei, respectiv începând cu anul 9, odată cu închiderea carierei Cârnic, prin haldarea interioară a acesteia și vor continua atât în perioada de operare cât și după închidere și post închidere. Carierele Orlea

și Jig vor fi și acestea reumplute în conformitate cu prevederile BREF, cele mai bune practici disponibile.

Conform Convenției Espo, a cărei semnatară este și România, proiectele de mare anvergură având potențialul de a produce impact transfrontalier trebuie să permită țărilor învecinate să pună întrebări și să facă comentarii pe parcursul procesului de avizare.

În conformitate cu art. 9 (1) din Ordinul nr. 864/2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontier și de participare a publicului la luarea deciziei în cazul proiectelor cu impact transfrontier, pentru activitățile care pot genera un impact transfrontalier major și în scopul asigurării unei consultări adecvate și eficiente, partea unde își are originea impactul transfrontalier potențial va notifica orice altă parte, pe care o consideră ca fiind o parte afectată, cât mai curând posibil și nu mai târziu de momentul în care își va informa propriul public interesat în privința activității propuse

În cazul Proiectului Roșia Montană, numai Ungaria a fost implicată în procesul de consultare și a pus întrebări la care i s-a răspuns în cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM). Nicio altă țară învecinată nu a pus întrebări referitoare la Proiect. În plus, compania Roșia Montană Gold Corporation (RMGC), ca parte a procesului de consultări publice, a organizat două consultări publice în Ungaria și alte 14 în România pentru a permite publicului să pună întrebări.

Înțelegem și respectăm preocupările pe care le au unele persoane de naționalitate maghiară datorită tragicului accident de la Baia Mare din anul 2000. Acesta este și unul dintre motivele pentru care am organizat consultări publice atât în România, cât și în Ungaria. Accidentul de la Baia Mare a fost un dezastru care nu se va mai repeta. Pentru a evita acest tip de accident, la Roșia Montană, sistemul iazului de decantare va fi construit în conformitate cu cele mai înalte standarde internaționale. Aceasta va fi o construcție sigură din punct de vedere ecologic pentru depozitarea permanentă a sterilelor de procesare denocivizate rezultate din procesarea minereului. Vor fi utilizate echipamente sofisticate pentru monitorizarea geotehnică precum și pentru monitorizarea nivelului apei. Deoarece denocivizarea (epurarea) va avea loc înainte ca sterilele de procesare să fie depozitate în iazul de decantare, acestea vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5 -7 părți per milion sau mg/l); adică o concentrație sub limita legală de 10 ppm, adoptată recent de UE în Directiva privind deșeurile miniere.

Întrucât Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) nu are nicio responsabilitate în privința accidentului de la Baia Mare, întrebările referitoare la costurile ce au legătură cu accidentul de la Baia Mare ar trebui puse Guvernului României.

În privința acuzațiilor generale cum că Roșia Montană ar fi “o altă Baia Mare”, proiectul nostru din Roșia Montană nu suferă nici o comparație. De la proiectare până la managementul proiectului în sine, asigurarea finanțării, raportarea publică, implicarea întreprinzătorilor, procedurile de verificare și conformitate – toate fiind conforme cu cele mai înalte standarde în cadrul proiectului nostru – cele două proiecte sunt mult diferite.

Guvernul României, în îndrumarul de elaborare a studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), a impus ca noi să ne conformăm noii Directive europene asupra Administrării Deșeurilor, chiar înainte ca aceasta să devină lege în Europa sau în România.

Accidentul de la Baia Mare a schimbat fundamental legile și reglementările europene privind producția, transportul și utilizarea cianurii. Noile standarde, mai stricte, (cele mai severe din lume) au făcut imposibilă acceptare, în Europa, a unui proiect minier similar, ca operare și construcție, cu cel de la Baia Mare.

EIM pe care l-am prezentat anul trecut este primul studiu realizat în România conform reglementărilor Uniunii Europene (UE) și a fost realizat astfel încât să nu fie necesară nici măcar o excepție de la vreo lege existentă sau în stadiu de proiect. Pentru a demonstra

conștiințiozitatea cu care aplicăm mereu cele mai înalte standarde, în fiecare caz în care reglementările românești sunt diferite de cele ale UE, RMGC a ales să le urmeze pe cele mai stricte dintre cele două. În plus, în timp ce minele de aur deja existente vor avea la dispoziție 10 ani pentru a se conforma noilor reglementări, bazate pe standarde mai stricte, proiectul nostru pentru Roșia Montană se va conforma acestor standarde din prima zi de operare.

O schimbare importantă survenită după accidentul de la Baia Mare constă în introducerea Codului Internațional de Management al Cianurilor, la care Gabriel Resources/RMGC este semnatar, și care stipulează un cadru strict pentru producerea, transportul și utilizarea cianurilor. Codul conține, de asemenea, cerințe privitoare la asigurările financiare, prevenirea accidentelor, măsurile în caz de accident, pregătire, raportare publică, implicarea persoanelor afectate de proiect și procedurile de verificare. Codul Internațional de Management al Cianurilor poate fi consultat la www.cyanidecode.org.

Dacă facem o comparație specifică, Proiectul Roșia Montană ("RMP") este diferit de cel de la Baia Mare în ceea ce privește fiecare indicator-cheie – cum ar fi neutralizarea cianurilor în uzina de prelucrare, proiectarea și construcția iazului de decantare a sterilului (TMF) și depozitarea acestuia, managementul proiectului în sine, asigurările financiare, raportarea publică, implicarea persoanelor afectate de proiect și procedurile de verificare.

Pe scurt, Proiectul Roșia Montană nu se compară, din nici un punct de vedere, cu cel de la Baia Mare.

Cianurile utilizate la RMP vor fi supuse procesului de distrugere a cianurilor iar reziduurile vor fi depozitate, împreună cu sterilul, în iazul de decantare a sterilului ("TMF") unde se vor degrada rapid până la niveluri mult sub cele maxime permise. Datorită faptului că neutralizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilului în iazul de decantare, acesta va conține concentrații foarte scăzute de cianuri (aprox. 5-7 părți pe million, sau ppm, sau mg/l) valori aflate sub limita legală de 10 ppm adoptată recent prin Directiva UE privind Deșeurile Miniere (2006/21/EC). Acest sistem de utilizare și gestionare a cianurilor este clasificat ca cea mai buna tehnică disponibilă (BAT) de către UE.

Aceasta reprezintă o diferență fundamentală față de Baia Mare: Baia Mare nu avea un mecanism de distrugere a cianurilor (proces de neutralizare) în cadrul uzinei de prelucrare, mecanism care la RMP există. Ca rezultat, concentrația de cianuri în sterilul depozitat în iazul de decantare la Baia Mare era între 120-400 ppm. Conținutul apropiat de valoarea zero, oferit de soluția propusă pentru RMP înseamnă, de aceea, că în cazul puțin probabil al unor scurgeri, cantitatea de cianuri din apă va fi doar un procent foarte mic din ceea ce s-a întâmplat la Baia Mare.

Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilului (TMF) de la Roșia Montană și al doilea baraj din bazinul de captare sunt proiectate cu rigurozitate, pentru a se conforma directivelor românești și europene, pentru a permite acumularea de precipitații torențiale și pentru a preveni scurgerea peste baraj asociată cu o scurgere de cianuri sau poluarea apelor de suprafață sau a pânzei freatice. Baia Mare nu a beneficiat de un proiect realizat la aceleași standarde înalte și nu avea calitățile necesare pentru a face față furtunii din anul 2000.

Pentru a beneficia de o capacitate suficientă pentru a evita depășirea barajului, înălțimea iazului de decantare în fiecare etapă a proiectului este determinată prin calcularea sumei volumelor planificate necesare pentru: (1) a depozita apa industrială și sterilul și nivelul mediu al bazinului de decantare; (2) a depozita scurgerile rezultate de pe urma PMP – precipitațiile Maxime Posibile – furtunilor și (3) a oferi o plajă de steril și o rezistență suplimentară pentru protejarea împotriva valurilor pentru volumul de sedimente existent în fiecare etapă a operațiunilor; un criteriu pentru construcția rezistenței se bazează pe adăugarea unui metru înălțime la nivelul existent al PMF.

Iazul a fost proiectat pentru a se conforma celui mai critic eveniment PMP. Mai mult, pentru a fi siguri că iazul de decantare (TMF) poate stoca integral volumul PMF, în orice situație, aceasta este proiectată pentru a putea face față precipitațiilor din două evenimente PMP consecutive. Iazul de decantare de la Roșia Montană este, astfel, proiectat pentru a face față unui volum total al inundațiilor de 4 ori mai mare decât cel impus de Guvernul României și de zece ori mai mare decât nivelul de precipitații înregistrat la Baia Mare în momentul cedării barajului. O scurgere de urgență a barajului va fi construită, pentru cazul puțin probabil în care pompele vor ceda, datorită unor stricăciuni sau unei pene de curent survenite în același timp cu al doilea eveniment PMP. Planul iazului depășește, astfel, în mod semnificativ standardele legale privind siguranța. Acest lucru a fost făcut astfel încât să fim siguri că riscurile presupuse de folosirea văii Corna pentru depozitarea sterilului sunt mult sub ceea ce este considerat sigur în viața de zi cu zi.

Iazul de decantare a RMP va fi construit pe baza unei metode principale, folosind umplutură și piatră procesuală – adică ceea ce reprezintă BAT în industrie. EIM descrie modul în care barajul va fi construit cu materiale solide, proiectat și ridicat de către MWH, unul dintre cei mai buni designeri de baraje din lume, controlat și aprobat de către experții români în materie de siguranță a barajelor, (membri ai comitetului ICOLD).

Înainte de începerea operațiunilor, barajul va trebui aprobat de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB) și trebuie supus unui audit independent la fiecare doi ani. RMGC a apelat la cei mai buni experți mondiali în aceste domenii pentru a garanta siguranța muncitorilor implicați în proiect și pe cea a comunităților locale. Barajul de la Baia Mare a fost construit cu materiale ușoare din steril – nu rocă dură – și nu a putut face față, de aceea, greutății suplimentare generate de furtuna din anul 2000.

RMP va avea o structură de scurgere liberă deasupra barajului inițial, și un sistem de scurgeri subterane, zone de filtrare granulară și pompe – conform BAT – pentru a colecta, controla și monitoriza orice fel de scurgere. În mod special, bazinul de steril și barajul au fost proiectate la cele mai înalte standarde pentru a preveni poluarea pânzei freatice, și pentru a monitoriza în permanență apele freatice și a extrage orice exfiltrații detectate – un sistem verificat prin studii hidro-geologice. Mai mult, proiectul include un sistem de trase din sol slab permeabil încadrat în bazinul iazului de decantare , proiectat pentru a avea o permeabilitate de 10^{-8} m/s, un perete suplimentar în fundația barajului inițial pentru a controla scurgerile și un baraj de colectare a scurgerilor și un bazin plasate la piciorul barajului de steril pentru a colecta și stoca orice scurgere care depășește linia barajului principal.

În ceea ce privește managementul, iazul de decantare de la Baia Mare a fost încadrat în Categoria C – care nu necesită supraveghere și monitorizare specială. Proiectul Roșia Montană, însă, este încadrat în Categoria A, ceea ce înseamnă că este necesară un EIM care să detalieze condițiile de bază, impactul proiectului și măsurile de control înainte de a primi aprobarea, la fel cum este necesară și monitorizarea și raportarea ulterioară.

În sfârșit, Baia Mare nu beneficia de existența unui Plan de Gestionare a Cianurilor. Prin comparație, Proiectul Roșia Montană are un Plan de Gestionare a Cianurilor care este în conformitate cu Codul Internațional de Management al Cianurilor (ICMC) – considerat BAT pentru proiectele contemporane.

În concluzie, sperăm că am furnizat o explicație detaliată a motivelor pentru care proiectul nostru în Roșia Montană nu numai că este foarte diferit de mina din Baia Mare, dar a și fost proiectat pentru a fi un model în privința mineritului responsabil, încorporând cele mai Bune Tehnici Disponibile și implementând cele mai ridicate standarde de mediu.

Conform articolul 6 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, „Certificatul de Urbanism este actul de informare prin care autoritățile locale (n.n.), în conformitate cu prevederile planurilor urbanistice și ale regulamentelor aferente acestora ori ale planurilor de amenajare a teritoriului, după caz, avizate și aprobate potrivit legii, fac cunoscute solicitantului elementele privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și

construcțiilor existente la data solicitării și stabilesc cerințele urbanistice care urmează să fie îndeplinite în funcție de specificul amplasamentului, precum și lista cuprinzând avizele și acordurile legale, necesare în vederea autorizării.” iar prin eliberarea Certificatului de Urbanism se asigură „aplicarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate”, conform articolului 29 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul certificatului de urbanism.

Modificările aduse Proiectului Roșia Montană reprezintă tocmai rezultatul firesc și așteptat al evaluării impactului asupra mediului și reflectă măsurile luate de titularul proiectului pentru a evita sau minimiza potențialele impacturi negative asupra mediului relevate în urma parcurgerii acestei proceduri.

Pentru o mai clară înțelegere a prevederilor legale aplicabile și a evenimentelor derulate în cadrul proiectului minier din zona Roșia Montană, dorim să facem următoarele precizări:

- Procedura de emitere a acordului de mediu în cazul proiectului Roșia Montană a demarat la data de 14 decembrie 2004 prin depunerea memoriului tehnic și a certificatului de urbanism nr. 68 din 26 august 2004 (certificat valabil la data respectivă). S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un nou Certificat de Urbanism - nr. 78 din 26.04.2006 - pentru întregul proiect minier Roșia Montană, valabil la data depunerii EIM (15 mai 2006) și anterior începerii consultării publicului (iunie 2006);
- Emiterea Certificatului de Urbanism nr. 78/2006 a fost solicitată și în raport de modificările aduse proiectului și rezultate din realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), modificări care au avut drept scop implementarea rezultatelor evaluării de mediu în vederea evitării sau minimizării potențialelor impacturi negative evidențiate.
- Certificatul de Urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire (inclusiv acordul de mediu), conform art. 6 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și a art. 27 alin. 2 din Normele de aplicare a legii 50/1991- M.Of. 825 bis/13.09.2005.

Fiind un act de informare legea nu limitează numărul de certificate de urbanism care pot fi obținute de un solicitant pentru aceeași parcelă (art. 30 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul).

În ceea ce privește activitatea Consiliului Județean Alba și a Prefecturii Alba în ceea ce privește Proiectul Roșia Montană, societatea noastră nu are competența de a analiza sau comenta în vreun fel acest subiect.

Declasarea unui document se realizează doar de emitentul aceluși document, respectiv Agenția Națională pentru Resurse Minerale și cu respectarea legislației în vigoare, respectiv Legea nr. 182 / 2002 privind protecția informațiilor clasificate. Licența de concesiune pentru exploatare nr. 47/1999 și documentele legate de aceasta este clasificată ca document “Secret de Serviciu” și informațiile conținute în aceasta sunt reglementate de Legea nr. 182 / 2002, Aceste documente pot fi consultate doar de persoane care au atestare specială, eliberată în conformitate cu HG 585 privind normele de aplicare a Legii nr. 182/2002. Informațiile conținute în aceste documente nu sunt accesibile publicului și nici un minister nu le poate pune la dispoziția publicului deoarece aceasta ar însemna încălcarea legislației în vigoare.

RMGC a asigurat – conform prevederilor legale în vigoare în România – resursele financiare necesare pentru evaluarea și studierea acestor tipuri de vestigii arheologice. Respectând opiniile și concluziile cercetătorilor care au efectuat aceste studii și deciziile autorităților competente – Ministerul Culturii și Cultelor, Comisia Națională de Arheologie, respectiv Comisia Națională a Monumentelor Istorice – compania nu a făcut decât să asigure o serie de cheltuieli materiale – dotări, echipamente de lucru și de protecția muncii, cheltuieli cu forța de muncă, conform prevederilor legale.

Noțiunea de cercetare arheologică nu presupune numai efectuarea de săpături arheologice propriu-zise. Acest tip de cercetare se realizează prin mijloace specifice și metodologii adaptate realităților unui anumit sit. În cazul nostru, la Roșia Montană, acestea au constat în:

- studii de arhivă;
- perieghetă și evaluare de teren; sondaje arheologice;
- survol aerian și interpretare aerofoto; imagine satelitară de mare rezoluție;
- studii de arheologie minieră, topografie subterană și modelare 3D;
- studii de geofizică;
- cercetări arheologice ample în zonele cu potențial arheologic identificat – efectuarea de săpături arheologice propriu-zise;
- studii interdisciplinare – sedimentologie, arheozoologie, palinologie comparată, arheometalurgie, geologie, mineralogie;
- datare radiocarbon și dendrocronologică;
- înregistrarea cercetărilor și a rezultatelor acestora într-o bază de date integrată;
- topografie arheologică în format clasic și digital și elaborarea proiectului GIS; realizarea arhivei foto – clasică și digitală;
- restaurarea artefactelor;
- inventarierea și catalogarea digitală a artefactelor;
- studii de specialitate pentru valorificarea rezultatelor cercetărilor – publicarea de volume științifice, expoziții, sit Web etc.

Toate cercetările arheologice cu caracter preventiv desfășurate la Roșia Montană începând cu anul 2000 și până în prezent au fost realizate în cadrul unui program complex de cercetare, fiind emise, în conformitate cu prevederile legale, autorizații de săpătură arheologică preventivă. Cercetările arheologice au fost coordonate, din punct de vedere științific de către Muzeul Național de Istorie a României, la derularea acestora participând un număr de 21 de instituții de specialitate românești și 3 din străinătate.

Toate cercetările au fost efectuate conform prevederilor legale în vigoare. Cercetările derulate în fiecare campanie arheologică sunt autorizate de către MCC în baza planului anual de cercetare arheologică aprobat de către Comisia Națională de Arheologie.

Cercetarea arheologică preventivă din perimetrul de dezvoltare a proiectului minier Roșia Montană s-a desfășurat prin tehnicile specifice, respectiv sondarea tuturor zonelor accesibile și, în același timp, propice locuirii umane, ținându-se cont de informații bibliografice și de observațiile făcute în cursul campaniilor perieghetice, de studiile geofizice și analizele zborurilor fotogrametrice. Dezvoltarea în suprafață a cercetărilor s-a produs acolo unde realitățile arheologice au impus-o. La Roșia Montană cercetările arheologice au fost efectuate pe zone ample, având un caracter exhaustiv în zonele cu potențial arheologic. ASTFEL, TOATE PERIMETRELE PENTRU CARE S-A APLICAT PROCEDURA DE DESCĂRCARE DE SARCINĂ ARHEOLOGICĂ AU FOST CERCETATE. Toate cercetările au fost realizate conform prevederilor legale în vigoare respectiv OMCC nr. 2392 din 06.09.2004 privind instituirea de către MCC a Standardelor și Procedurilor Arheologice.

Conform aceleiași legislații române în vigoare aplicabile în domeniul protejării patrimoniului arheologic, autorii cercetării nu sunt cei abilitați să acorde descărcarea de sarcină arheologică, procedura fiind următoarea: în urma procesului complex de cercetare se întocmește de către arheologi o documentație cuprinzătoare, redactată în format standard, cu privire la zona

investigată, după consultarea căreia Comisia Națională de Arheologie recomandă sau nu, după caz, eliberarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică, care a fost emis, în cazul cercetărilor din perioada 2001 – 2006, direct de către Ministerul Culturii și Cultelor sau de structurile sale deconcentrate, respectiv în cazul de față de către Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a județului Alba.

Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice. Astăzi, după cercetări ample desfășurate în ultimii 7 ani, sunt bine cunoscute natura, caracteristicile și distribuția acestei categorii aparținând patrimoniului – galeriile miniere istorice din zona Roșia Montană. Cercetările arheologice în subteran și studiile complexe de specialitate efectuate în perioada 2000-2006 au permis conturarea unei imagini cuprinzătoare asupra acestor vestigii, precum și adoptarea unor măsuri specifice în ceea ce privește protejerea acestora. Enumerăm pe scurt câteva concluzii:

- vestigiile miniere din masivele situate în jumătatea de sud a văii Roșiei au fost cercetate în detaliu și s-au propus măsuri de conservare specifice pentru zonele Cătălina Monulești și Piatra Corbului;
- vestigiile miniere din zona de nord-est ale văii Roșiei au fost cercetate în detaliu și s-au propus măsuri de conservare specifice pentru zona Văidoaia;
- vestigiile miniere din masivele situate în jumătatea de nord a văii Roșiei au fost cercetate preliminar și în cazul unor descoperiri importante precum cele din sectorul minier Păru Carpeni s-au propus măsuri de conservare specifice; zona Orlea – Țarina va fi cercetată în detaliu în intervalul 2007-2012.

Cu referire la ansamblul de valori de patrimoniu din această zonă reamintim că prin cercetările arheologice preventive din anii 2001-2006 au fost conturate și cercetate 13 situri arheologice, pentru unele dintre acestea - după finalizarea cercetărilor exhaustive - s-a luat decizia aplicării procedurii de descărcare de sarcină arheologică, iar în alte cazuri s-a luat decizia conservării *in situ* – incinta funerară de la Tăul Găuri sau vestigiile romane de pe Dealul Carpeni. În ceea ce privește cele 41 de clădiri monument istoric din Roșia Montană, acestea nu vor fi afectate de dezvoltarea proiectului minier, ci vor fi luate ample măsuri de reastaurare și conservare a acestor structuri. Pentru 11 dintre acestea sunt deja în lucru documentațiile de specialitate necesare pentru demararea procesului de restaurare și conservare.

În mod particular, referitor la amenajarea muzeală a galeriilor romane de la Roșia Montană, dr. Beatrice Cauuet afirma încă din anul 2003: „în perspectiva organizării unui muzeu de sit, cu conservarea și păstrarea unor vestigii miniere *in situ*, este mult mai indicat să se selecționeze zone remarcabile în care să existe diferite tipuri de lucrări miniere specifice minelor antice de la Roșia Montană. În perspectiva punerii în valoare a lucrărilor miniere antice, se poate lua în considerare o concentrare a mijloacelor tehnice și financiare existente pentru restaurarea unui sector mai restrâns, mai ferit de reluări moderne recente (prin urmare cu un grad mai mare de autenticitate) și situat într-o zonă a sitului care se găsește mai aproape de celelalte monumente istorice care urmează să fie puse în valoare, cum este cazul centrului istoric al comunei Roșia Montană. În sfârșit, există și alte zone mai restrânse din cadrul sitului, situate în exteriorul perimetrului de impact al proiectului minier, cum este versantul estic al Cârnicului - sectorul Piatra Corbului și sectorul Păru Carpeni, care s-ar preta în egală măsură la un program de amenajare în vederea accesului publicului. În particular, în sectorul Piatra Corbului se găsesc șantiere romane de exploatare săpate cu focul, vestigii extraordinare, impresionante prin dimensiunile lor mari, dar a căror poziție în imediata vecinătate a viitoarei cariere trebuie luată în considerare în vederea luării unor măsuri de protecție adecvate, necesare pentru evitarea degradării lor din cauza pușcărilor din carieră.”

Referitor strict la ceea ce afirmați dumneavoastră, legislația română (Legea nr.422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, modificată, Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția

patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată) prevede două aspecte clare:

- posibilitatea efectuării cercetării arheologice în cazul monumentelor istorice și în baza concluziilor acestora, aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică – demers care determină declasarea din oficiu a respectivului monument;
- strămutarea monumentelor istorice - situație care se referă cu precădere la elemente de patrimoniu construit, respectiv imobilele (case) monument istoric, ceea ce în cazul de față nu va fi necesar deoarece toate casele monument istoric vor fi conservate și restaurate pe loc.

Cercetările de arheologie minieră efectuate – începând din anul 1999 și până în prezent – de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea – în premieră în România – a unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai.

În ceea ce privește galeriile miniere datând din epoca romană descoperite în sectoarele miniere Cătălina Monulești și Păru Carpeni, sunt prevăzute ample lucrări de redeschidere, consolidare și amenajare care să permită conservarea lor *in situ* și amenajarea lor pentru un circuit public de vizitare. Această decizie a luat în considerare valoarea și semnificația vestigiilor arheologice păstrate în aceste galerii, respectiv instalații romane din lemn pentru evacuarea apelor de mină (așa numitele „roți romane”). În același timp, galeria Cătălina Monulești are faima de a fi cea în care – la mijlocul secolului al XIX-lea – a fost descoperit cel mai semnificativ lot de tăblițe cerate (conform surselor de arhivă istorică fiind vorba de peste 11 piese, dintr-un total cunoscut până astăzi de 32 de astfel de artefacte).

În condițiile în care în masivul Cârnic, accesul în subteran al specialiștilor este extrem de dificil, iar cel al publicului larg este practic imposibil, s-a ajuns la concluzia că realizarea unor replici fidele ale tipurilor principale de lucrări miniere antice reprezintă singura modalitate de punere în valoare a acestor lucrări. Printre alte lucrări de specialitate ale echipei de arheologi miniere francezi de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța), putem enumera ridicarea topografică de detaliu a lucrărilor miniere antice și realizarea unei inventarieri fotografice integrale a vestigiilor miniere subterane de epocă romană.

Mai mult, modelul 3D realizat de specialiștii francezi a permis reconstituirea morfologiei inițiale a minei antice, eliminându-se distrugerile provocate de trecerea timpului și de lucrările miniere ulterioare. Aceste rezultate științifice vor sta la baza realizării reconstituirilor lucrărilor miniere antice.

Astfel, situația actuală arată clar că în cea mai mare parte lucrările miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană.

Spre deosebire de țara noastră în care noțiunea de copie duce cu gândul la un lucru de calitate îndoielnică, un surrogat, în țări precum Franța (replicile peșterilor pictate Lascaux și Cosquer) sau Marea Britanie (mina de plumb Killhope, Scoția), astfel de replici sunt practic imposibil de distins de original. Este recreată cu fidelitate nu numai morfologia spațiului subteran și textura pereților, dar și ambianța generală, respectiv umiditatea, temperatura, iluminarea redusă,

curenții de aer etc. Mai mult, aceste construcții realizate la suprafață sau în subteran, permit un control riguros al factorilor de risc potențial, spre exemplu inundații, surpare, aeraj, care nu pot fi controlați într-un labirint subteran ce depășește 75 km lungime și se etajează pe o diferență de nivel de peste 400 m, cum este cazul minei de la Roșia Montană.

În ceea ce privește realizarea de replici ale unor structuri miniere, există astfel de cazuri în diverse țări europene. Pentru a cita un exemplu relevant, poate fi menționată reconstruirea minei romane de la Rio Tinto (în cadrul muzeului minier de la Rio Tinto, Huelva, Spania, care înfățișează o istorie de 5.000 de ani a mineritului în Peninsula Iberică; acest sit constituie poate una dintre cele mai apropiate analogii pentru patrimoniul arheologic minier de la Roșia Montană, inclusiv prin descoperirea aici la sfârșitul secolului al XIX-lea a unui sistem de drenare a apelor de mină datând din epoca romană similar celor două cunoscute deja la Roșia Montană în sectoarele miniere Păru Carpeni și Cătălina Monulești).

De asemenea, referitor la posibilitatea de acces a turiștilor în acest sistem de galerii, vă punem la dispoziție fragmentul referitor la această problemă din raportul oficial întocmit în urma vizitei la Roșia Montană efectuată de către dl. Eddie O'Hara (MP) (Raportor General pentru Patrimoniu Cultural) și dl. Christopher Grayson (Secretar Șef pentru Cultură, Știință și Învățământ), ambii reprezentanți oficiali ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

- [...] "Criticii și-au manifestat îngrijorarea privind procedura (descărcarea de sarcini arheologice a suprafeței) și etica conservării fapt care implică distrugerea programată a galeriilor romane. Această îngrijorare nu pare a fi pe deplin justificată. Galeria reexploatare din zonele aferente carierelor principale Cârnic și Cetate nu par să conțină niciun fel de vestigii arheologice interesante. Accesul turiștilor în cea mai mare parte a galeriilor ar fi imposibil. Cu toate acestea, trebuie impuse condiții clare pentru continuarea săpăturilor arheologice și monitorizarea a ceea ce se descoperă." [...];
- [...] "Cercetările nu implică în mod obligatoriu necesitatea ca orice descoperire să fie și conservată, iar ideea academicienilor privind o conservare *in situ* totală nu este probabil adecvată întotdeauna ținând cont de realitățile arheologiei de salvare și ale lumii comerciale. Cel puțin astfel stau lucrurile în cazul conservării *in situ* a galeriilor romane de la Roșia Montană. Există peste 5 km de astfel de lucrări miniere, aparent cu o varietate limitată și cu puține vestigii care au supraviețuit. Majoritatea sunt inaccesibile, de fapt chiar periculoase pentru turism. Propunerile alternative cum ar fi desemnarea unei întregi zone ca peisaj cultural ce trebuie dezvoltat pentru scopuri turistice nu are suport viabil." [...].

Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune vă rugăm să consultați broșura anexată. Informații de detaliu asupra problematicei complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană și a rezultatelor acestor cercetări sunt disponibile în Studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – *Studiu de condiții inițiale*, p. 26, 32-53, 79-105.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea necondiționată a galeriilor romane de la Roșia Montană sau de replicarea acestora fără o alternativă clară. Au fost efectuate pe parcursul a 8 ani studii complexe de specialitate și în baza concluziilor acestora s-au luat decizii privind adoptarea unui set de măsuri adecvate care presupun lucrări complexe privind conservarea unor tronsoane originale de galerii și amenajarea lor pentru accesul publicului, păstrarea altora pentru cercetări

viitoare (rezerve arheologice) sau replicarea altor tronsoane. Trebuie reamintit însă că ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată. Pe de altă parte, orice cercetare arheologică presupune, mai mult sau mai puțin distrugerea iremediabilă a unui context arheologic pentru salvarea informației. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare – se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției Europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic.

Așa cum s-a evidențiat în *Planul de management referitor la Zona Protejată Centru Istoric (zonă denumită generic și „Piață”) și monumente istorice*, toate imobilele monument istoric vor fi restaurate. Dealtfel, chiar în momentul de față sunt în curs de desfășurare lucrările pentru definitivarea proiectelor pentru restaurarea a 11 case monument istoric din zona Piață.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată de Ministerul Culturii și Cultelor în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004, în prezent, sunt clasate ca monument istoric 41 de imobile de pe cuprinsul localității Roșia Montană, respectiv două biserici și 39 de case (cod L.M.I. 2004: AB-II-s-B-00269, și apoi de la de la AB-II-m-B-00271 la AB-II-m-B-00311).

În momentul de față compania RMGC deține 14 clădiri cu statut de monument istoric. Acestea au fost achiziționate urmând procedurile legale prevăzute de către Legea 422/2001, la momentul achiziției imobilele aflându-se în diferite stări de conservare, acest lucru fiind consemnat atât în contractele de vânzare-cumpărare, cât și în diferite imagini realizate de la achiziționarea acestora și până astăzi.

Conform Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, art. 38 - completată prin Legea 259/2006 – RMGC își îndeplinește obligațiile de proprietar de imobile monument istoric (vezi anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”). În acest sens, datorită faptului că îndatoririle imediate ale proprietarilor de imobile monument istoric constau în întreținerea acestora, odată începută achiziționarea acestor imobile a fost constituită – din anul 2003 – o echipă din 10 persoane cu meserii conexe construcțiilor, care se ocupă permanent de întreținerea și mentenanța zilnică a acestor imobile. Ca o primă măsură luată în cazul tuturor caselor monument istoric proprietate a RMGC, a fost efectuată repararea tuturor acoperișurilor (pentru a evita deteriorarea clădirilor de intemperii sau infiltrări de apă pluvială), montarea de burlane și jgheaburi (pentru a stopa infiltrarea apei pluviale în pereții și la fundația clădirii), reparații curente ale imobilelor, repararea gardurilor împrejmuitoare și a *maurilor* (zid din piatră seacă), debarasarea materialelor menajere acumulate de-a lungul timpului.

Pe de altă parte, trebuie amintit că zona protejată a Roșiei Montane va avea o suprafață de peste 130 ha și va cuprinde 35 de monumente istorice și alte valori de arhitectură din cadrul acestei localități (restaurate și puse în valoare), aici urmând a fi organizat un modern muzeu al mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, etnografie (cu o secție în aer liber), patrimoniu industrial și o importantă componentă subterană localizată în jurul galeriei Cătălina Monulești. În această parte a localității compania va urmări să promoveze dezvoltarea turismului tradițional (pensiuni, mici localuri). În zona estică și sud-estică a centrului vechi se află tăurile istorice: Tăul Mare, Tăul Brazi și Tăul Anghel. Aici se poate dezvolta un turism modern, de agrement. Toate propunerile făcute de companie în acest sens trebuie însă să primească girul și sprijinul comunității locale, precum și al autorităților competente.

Toate aceste realități compania dorește să le protejeze și să le promoveze, iar pentru asta vor fi luate măsuri speciale atât în cuprinsul zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană (restaurare-consolidare-conservare), cât și în perimetrul industrial (utilizarea de tehnici speciale de pușcare,

crearea de zone tampon între cele 2 perimetre, monitorizarea continuă a vibrațiilor și adaptarea pușcărilor în funcție de viteza de propagare a undelor, etc.)

Fondurile pe care compania urmează să le pună la dispoziție în anii următori – în contextul implementării proiectului său – pentru lucrări de conservare, restaurare și întreținere în Zona Protejată Centru Istoric Roșia Montană, cât și pentru clădirile monument istoric situate în afara acesteia se ridică la 3.385.000 \$.

RMGC s-a angajat să realizeze proiectul Roșia Montană în deplină conformitate cu legislația română și europeană și cu cele mai bune practici internaționale. Acest angajament include și respectarea cu strictețe a Directivei 2006/21/EEC privind depozitarea deșeurilor generate de industria extractivă (Directiva privind Deșeurile Miniere). Sperăm să înțelegeți că nici noi, RMGC, nici Gabriel, nu putem comenta cu privire la presupusele practici ale unei alte companii miniere independente sau modul de implementare a unor proiecte miniere în alte state.

ANSWER TO CONTESTATION No. 61
Submitted by
Open Society Foundation – Fundația pentru o Societate Deschisă

Further to the corroboration of the provisions of art.47 of the Law 215/2001 referring to the public local administration and of art.70 of the Law 161/2003 referring to some measures for ensuring the transparency of the public office exercise, functions and business environment, the prevention and sanctioning of corruption, there can be a conflict of interest related to the public office exercise if there exist any **direct personal patrimony interest submitted to the local council debates**.

As for the local councilors suspected to be in conflict of interest in relation with the issues submitted to the council debates, taking into account that they are RMGC employees (or have relatives who are RMGC employees),the following general comments are to be made:

- (i) Taking into account that RMGC holds a mining license for Roșia Montană perimeter, the Local Council has the legally obliged (according to the Mining Law) to modify the general urbanism plans to allow the completion of all the operations required to carry out leased mining activities. So the Local Council approved the General Urban Plan , the Zonal Urban Plan for the Industrial Zone and the Zonal Urban Plan – New Roșia Montană in Piatra Albă, and the **other subsequent decisions** did nothing but applied and implemented the Local Council legal obligation. This obligation is a law requirement and not the concrete interest of the personal interest of any of the councillors and there are no patrimony interests when adopting such decision;
- (ii) The issues under the local council's debate and the adopted decisions do not imply a direct personal interest of patrimonial nature in relation with any of the suspected councillors as the said issues concern the entire community;
- (iii) The employment relation type existing between the councillors or any of their relatives and RMGC does not lead directly to the existence of a conflict of interest as there is no identity between the the employer patrimonial interest and the employee's one. The relevant law provisions in the field refer strictly to the interpretation and application so that the extension by analogy of the patrimonial interest phrase („personal physical use”), by essence, **personal and direct**, to the company interest for each the respective councillors work, is not reasoned from legal point of view;
- (iv) Roșia Montană Project is a vast project which implementation involves the entire community so that the pleading of one RMGC employee patrimonial interest is equivalent to pleading of such interest in relation with any member of the community, which is neither logical nor legally reasoned.

We strongly disagree with the assertion that there has been a lack of transparency. RMGC set up 45 information centers where copies of the EIA were available, and 6.000 copies of the EIA were made available on DVD/CD. Beyond this, the Company has engaged in a long process of public consultation. Before submission of the EIA, RMGC changed various parts of the proposal, notably a reduction in the size of several proposed pits as well as enhancing sustainable development activities, and a stronger commitment to preservation of cultural patrimony including a reduced impact on local churches, in response to stakeholder consultations. From the reactions to the proposal in our extensive efforts at public consultation, we are confident that the vast majority of the people of Rosia Montana support the project.

We strongly disagree with the view that the Project will lead to environmental destruction in the Roșia Montană area and the surrounding region. The environmental protection laws that are in effect all over the world, including in Romania, do not allow the destruction of the environment under any circumstances. The Roșia Montană Project will be conducted in full compliance with Romanian and European environmental and other laws and in accordance with international best practices. The Project will bring best available techniques (BAT) to Romania, many of

which are designed to minimize the impact of mining operations on the environment. Subsequent to submission of the EIA, several international private sector banks and export credit agencies have concluded that it complies with the Equator Principles designed to promote responsible lending by financial institutions to projects which raise environmental and social concerns.

As detailed in the EIA study, RMGC will also undertake a significant plan of environmental rehabilitation at the site not only to mitigate the environmental effects of the current Project but to clean up the effects of past poor mining practices as well. There will be less pollution at the site after the mine closure process is complete than there is now.

Regarding Roşia Montană's architectural and archaeological heritage, far from destroying Roşia Montană's patrimony, the Special Rapporteur from the Parliamentary Assembly/Council of Europe has called the company-sponsored rescue archaeology programme – an investment of \$10 million USD to date led by an internationally renowned mining archaeologist -- “an exemplary project of responsible development.”

We strongly disagree with the contestor's assertion. The Roşia Montană Project (RMP) will be a catalyst for local and regional economic development. As with any major industrial development, impacts will be positive and negative. In the case of Roşia Montană, beneficial impacts will be maximized by involving local and regional governments and other relevant parties from the community in development initiatives as part of a participatory approach. Negative impacts will be mitigated through measures as described in the EIA report.

RMGC recognizes that sustainable development is a multi-dimensional concept which combines five key interrelated areas of capital:

Financial Capital

Economic Development Impact, fiscal management, taxes:

- Average of 1,200 jobs during construction over 2 years, of which 1,140 (95%) sourced locally;
- 634 jobs during operations (direct employment including contracted employment for cleaning, security, transportation, and other, for 16 years, of which 602 (95%) sourced locally;
- Some 6,000 indirect jobs for 20 years, locally & regionally;[1]
- US\$ 1billion in taxes, royalties & fees to Romanian local, regional & national government.;[2]
- US\$ 1.772 billion procuring goods & services. [3]US\$ 450 million during construction (2 years) and US\$ 1.170 million during production, from Romania (17 years);
- The set up of a micro-credit finance facility in the area to allow access to affordable financing;
- To promote local & regional business development, set up a business centre and incubator units, offering mentoring, training (entrepreneurial, business plans, fiscal & administrative management, etc), legal, financial & administrative advice.

Physical Capital

Infrastructure – including buildings, energy, transport, water and waste management facilities

- Increases in revenue to government agencies, on the order of US\$ 1 billion over 23 years (construction + production + closure) will result in additional money the government may allocate to improving community infrastructure;
- RMGC will also develop the resettlement sites of Piatra Albă and Dealul Furcilor in Alba Iulia. Piatra Albă will contain a new civic centre, commercial and residential areas These will be transferred to the local

authorities once complete. The RRAP contains full details of these initiatives.

Human Capital

Health and education

- A private dispensary & health clinic in Piatra Albă (see RRAP), accessible to wider community through health insurance;
- Upgrading of a wing of Abrud hospital, accessible to the wider community through the national Romanian health system;
- Implementation of the SMURD medi-vac system in the area;
- The building of a new school, residential & civic centre in Piatra Albă. This is fully described in the RRAP,
- Health awareness campaigns (in partnership with local authorities & NGOs) covering: reproductive health, diet, and lifestyle amongst others;
- Partnerships with education providers & NGOs concerning access to & improvement of education facilities in the area, eg: Ovidiu Rom & local authorities.

Social Capital

Skills training, community relationships and social networks and the institutional capacity to support them, preservation of cultural patrimony

- Efforts to develop and promote Roşia Montană's cultural heritage for both locals and tourism;
- Providing adult education opportunities and skills enhancement including training programs, funds and scholarships, to increase employment chances both direct with RMGC and indirect;
- Programs assisting vulnerable people & groups, and to consolidate social networks particularly in Roşia Montană (Good Neighbour Program, Social Program);
- Partnerships with NGOs working with the youth in the area to improve and increase the capacity of the community.

Natural Capital

Landscape, biodiversity, water quality, ecosystems

- Measures contained in the RMP management plans and SOPs will result in mitigation of environmental impacts and conditions as identified in the EIA;
- The improved environmental condition will enhance the quality of life in Roşia Montană;
- Training & assistance in integrating environmental considerations into business plans;
- Awareness-building regarding positive environmental performance of business activities;
- Environmental standards associated with loans through the micro-credit finance facility including monitoring of environmental performance;
- Business Code of Conduct requiring suppliers to RMP to comply with RMGC's environmental performance standards.

These five capital spheres in turn support the three pillars of sustainable development -- social, environmental and economic.

RMGC's view of the social and economic benefits of the RMP is described in the Community Sustainable Development Plan and EIA Chapter 4.8 – the Social and Economic Environment.

RMGC will collaborate on community development issues with interested parties from the Community. RMGC's commitment to collaboration will extend to local, regional and national authorities. This approach allows the Community to own, direct and control all relevant development issues in a multi-stakeholder and integrated manner.

In the spirit of that commitment, to date, RMGC has conducted extensive consultations, including 1262 individual meetings and interviews, and the distribution of questionnaires for which over 500 responses have been received, 18 focal group meetings, and 65 public debates, in addition to holding discussions with government authorities, non-governmental organisations and potentially affected stakeholders. Feedback has been used in the preparation of the Management Plans of the independent Environmental Impact Assessment as well as the drafting of Partnerships and development programs.

A comprehensive monitoring programme is currently being developed by RMGC to evaluate our socio-economic mitigation and enhancement measures. This monitoring programme will include the input and considerations of impacted and potentially impacted stakeholders. To institutionalize this input, RMGC - in association with a number of local stakeholder groups -- is in the process of setting up local and regional partnerships to aid RMGC and the community in monitoring the progress of the RMP.

RMGC's monitoring programme will be conducted in a transparent manner, allowing parties to evaluate progress of the effectiveness and to suggest implementing improvements. This process will continue throughout the life of the project with the aim of maximising benefits and minimising negative impacts.

A preliminary framework that will assist in guiding the development of the monitoring plan has been set up (see Volume 14, Section 4.8, Social and Economical Environment, Table 7-1, of the Roşia Montană project EIA).

The company is committed to promoting long term development opportunities as part of the sustainable development plan. Under the auspices of the UNDP, a number of working groups will be established one of which will be assigned the task of exploring development opportunities. These working groups will be made up of Government, community representatives and RMGC. The working groups will welcome suggestions and contributions from all interested parties. [4]

The Romanian State through the Ministry of Industry and Commerce ("MEC") has a 19.3% ownership interest in the project. This interest is a fully carried interest with no obligation to fund its share of the capital investment. The direct financial benefits to the Romanian State, at the local, county, and national level is projected to be USD1,032 million. This includes the government's share of profits, profit taxes, royalties and other taxes such as payroll taxes. Also, 49% of the total revenues will stay in Romania. The Romanian State will also receive many indirect benefits related to this investment.

Romania will receive 68% of the economic activity generated by the project. Total expenditures related to the project will be \$3,703 million. This includes RMGC's investments in initial capital, sustaining capital, and operating expenses as well as the government's share of profits, profit taxes, royalties, and other taxes such as payroll taxes. Of this \$3,703 million, \$2,523 million will be spent in Romania; thus 68% of expenditures will be made either to the Romanian government or to Romanian suppliers of goods and services.

Gabriel Resources Ltd. is a Canadian company listed on the Toronto Stock Exchange. Its management team has 60 years of experience permitting and operating seven mines on four continents. Gabriel Resources has adopted a corporate structure similar to all other Canadian-based resource companies operating worldwide. The Roşia Montană Project will be operated by S.C. Roşia Montană Gold Corporation SA., which is liable for payment of all taxes. All taxes will be paid in Romania.

This is an extremely strong foundation for the work on the Roşia Montană Project. The Project will be operated in full compliance with Romanian and European law and in accordance with

international best practices. The Project will bring best available techniques (BAT) and modern mining practices to Romania for the first time.

References:

- [1] The multiplier effect for the RMP is in the order of 1 Direct job to 30 Indirect Full Time Job Equivalents over twenty years. A complex methodology used to derive this multiplier effect is available via RMGC. However, the more conservative 1 : 10 Direct : Indirect figure is used to maintain consistency with internationally accepted multiplier effects for large mining projects in impoverished regions, such as mentioned in UNCTAD (2006) Commodity policies for development: a new framework for the fight against poverty. TD/B/COM.1/75, Geneva, Switzerland.
- [2] INTERRES 2006.
- [3] Ref: INTERRES (2006): Investment: Creating Jobs & Opportunities. Case study: The Roşia Montană Project. Bucharest, Romania, October 2006. Available upon request through RMGC.
- [4] 1064

S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A. will continue Roşia Montană gold-silver deposit mining by the re-technologisation of the production capacities , increase o he tonnage of ore mined out and processed so that the mine become profitable from the economic point of view and by strictly complying with the Romanian and EU laws. The completion of this investment will create new jobs for the local community and from the neighboring areas and thus there will be established the premises for the sustainable development of as area which has been mono-industrial so far. The mining project life is 35 years, of which 10 years were necessary for the completion of exploration, development and permitting operations, 2 years are required to build the mine , 16 years for the mining operations themselves and then about 7 years for the closure and re-habilitation works. During the mining period it is estimated an annual production capacity of 13 million tons from the four proposed open pits: Cetate, Cârnic, Jig and Orlea; Cetate and Cârnic open pits being the first to be mined out, in the first 9 years of the mine life, and since the year 10 Carnic open pit operations stop and the mining works continue in Orlea and Jig open pits. The ore will be processed in the processing plant while the tailings will be stored in the tailing management facility of Valea Corna (a total surface area of 363 Ha and not 600 Ha as indicated by the questioner) , and the waste will be piled on two waste dumps located near Cetate and Cârnic open pits. The transport from the open pit to the processing plant will be carried out using 150 t trucks Other mining projects include the Cetate acid water dam, vegetal soil piles, the Şulei and Pârâul Procului rockfill quarries , roads, collecting channels/ water diversion, explosive warehouse, site organization, industrial water supply from Aries river, power supply, etc.

The gold recovery is carried out in a technological flow-sheet including crushing, grinding, cyanidation, active carbon adsorption, its recovery by electrolysis and processing tailings detoxification to obtain cyanide concentrations of less than 10 ppm, followed by the tailings discharge in the tailings management facility, the value being provided by the law in force. The technology used is identical to the one used at other gold mines of Europe, namely Spain, Sweden and Italy.

The environmental rehabilitation will start since the mine operation period, that is since the year 9 once Carnic open pit is closed, by backfilling and will continue both during the operating and closure and post –closure periods. Orlea and Jig open pits will be refilled as per the provisions of BREF and the best available practices.

Resource development activities such as the Roşia Montană project are fully in line with EU policy and directives. The EU which was founded as the “European Coal and Steel Community” in 1951 based on the “Treaty of Paris” which followed the “Schumann Declaration” is founded on resource development and resource trade. The EU requires Romania to possess a fully functional market economy and the development of resources falls within this category especially in a region such as Roşia Montană which possesses no other major employment opportunities. The EU has developed directives to encourage and cover such activities (e.g.

Mine Waste Directive, 2006/21/EC). This is also reflected in Romania's development strategies (e.g. 2004-2010 Mining Area development strategy), which specifically stipulates that private investment should be sought in the resource sector and over historical mining areas. Socio-Economic studies (e.g. EIA, Community Sustainable Development Management Plan and supporting base-line studies, Plan L) support the conclusion found in this strategy at Roșia Montană for the sustainable development of the area. The UN under the UNDP also supports such activities as highlighted in the recent UN Development of Romania press release to cover the UN Millenium Development Goals (MDG's) designed to eliminate poverty which specifically mentions Roșia Montană as an agent of poverty reduction.

Under the Espoo Convention, to which Romania is a signatory, large-scale projects with potential transboundary impact must allow for neighboring nations to raise comments and questions during the permitting process.

According to art. 9(1) of the Order no. 864/2002 for approval of transboundary environmental impact assessment and public participation in the decision-making procedures for projects with transboundary impact, for the activities that are likely to cause a significant adverse transboundary impact, the party of origin shall, for the purpose of ensuring adequate and effective consultation, notify any party which it considers may be an affected party as early as possible and no later than when informing its own public about the proposed activity.

In the case of the Roșia Montană Project, only Hungary took part in the process and raised questions, which were answered in the EIA study. No other neighboring country has raised a question about the Project. Further, RMGC, as part of its public consultation process, held two public consultation meetings in Hungary as well as 14 in Romania to permit the public to ask questions about the process.

We understand and respect the concerns that some Hungarians and Romanians of Hungarian descent have raised because of the tragic accident at Baia Mare in 2000. Baia Mare was a disaster that must not happen again. To avoid this type of accident, at Roșia Montană, the Tailings Management Facility will be constructed to the highest international standards. It will be an environmentally safe construction for permanent deposition of detoxified tailings resulting from ore processing. Sophisticated equipment will be used for geotechnical and water level monitoring. Because detoxification will take place before the tailings are deposited to the TMF, they will contain very low concentrations of cyanide (5-7 parts per million or ppm or mg/l), which is below the regulatory limit of 10 ppm recently adopted by the EU Mining Waste Directive (2006/21/EC).

As RMGC has no responsibility for Baia Mare, questions on costs related to the Baia Mare accident should be directed to the Romanian Government.

As for general charges that Roșia Montană is "another Baia Mare", our project in Roșia Montană bears no comparison. From design to management of the facility itself, financial assurance, public reporting, stakeholder involvement, verification procedures and compliance – all of which are followed to the highest standards in our project – the two projects are vastly different.

Also, to our knowledge, no one died as a result of the Baia Mare accident.

The Romanian Government, in our Terms of Reference, requested that we follow the new European Directive on Waste Management even before it became law in Europe or Romania.

The Baia Mare accident has fundamentally changed the rules and regulations in Europe for the production, transportation and use of cyanide. The new stricter standards (toughest in world) make it impossible for any new mining project with a design and operating procedures similar to the Baia Mare mine to ever be permitted in Europe.

The Environmental Impact Assessment (EIA) study we submitted last year is the first in Romania to be EU compliant and is designed so that not a single exemption from existing or planned laws is necessary. To illustrate our commitment to high standards, wherever Romanian and EU requirements differ, RMGC has chosen to abide by the stricter of the two. In addition, while existing gold mines will have as long as 10 years to come into compliance with stricter regulatory standards, our Roșia Montană Project will meet these standards from the first day of operation.

A large part of the changes since the Baia Mare accident is the introduction of the International Cyanide Management Code, to which Gabriel Resources/RMGC is a signatory, and which stipulate strict guidelines for the production, transportation and use of cyanide. The Code also includes requirements related to financial assurance, accident prevention, emergency response, training, public reporting, stakeholder involvement and verification procedures. The International Cyanide Management Code can be referenced at www.cyanidecode.org.

As for a specific comparison, the Roșia Montană Project (“RMP”) differs from Baia Mare on every key indicator – such as cyanide detoxification in the process plant, design and construction of the Tailings Management Facility (TMF) and embankments, management of the facility itself, financial assurance, public reporting, stakeholder involvement and verification procedures.

In short, the Roșia Montană Project is in no way comparable to Baia Mare.

The cyanide used in the RMP will be subject to a cyanide destruction process and residual cyanide deposited with the process tailings in the Tailings Management Facility (“TMF”) will degrade rapidly to levels well below maximum regulatory levels. Because detoxification will take place before the tailings are deposited to the TMF, they will contain very low concentrations of cyanide (approx. 5-7 parts per million or ppm or mg/l) which is well below the regulatory limit of 10 ppm recently adopted in the EU Mining Waste Directive (2006/21/EC). This system of use and disposal of cyanide in gold mining is classified as Best Available Techniques by the EU.

This is a key difference with Baia Mare: Baia Mare did not have a cyanide destruction mechanism (detoxification process) in the process plant, as the RMP has. As a result, the concentration of cyanide in the tailings disposed in the TMF at Baia Mare was between 120-400 ppm of cyanide. The near-zero content of the RMP solution would therefore, in the unlikely event of a spillage, mean that the quantity of cyanide in the water would be a small fraction of what was experienced at Baia Mare.

The proposed dam at the Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution. Baia Mare was not designed to the same high standards and did not have the requisite capacity to withstand the storm event in 2000.

In order to ensure sufficient capacity to avoid overtopping, the elevation of each stage of the TMF through the life of the project is determined as the sum of the design volume required to: (1) store process water and tailings for the maximum normal operation volume of tailings and the average decant pond volume; (2) store run-off resulting from two PMP – Possible Maximum Precipitation – storms and, (3) Provide a tailings beach and additional freeboard for wave protection to the tailings volume at each stage during operations; a conservative freeboard criterion is based on the PMF storage plus 1 metre of wave run-up.

The TMF has been designed to meet the more stringent PMP event. Furthermore, in order to ensure that the TMF can store a full PMF volume at all times, it is actually designed to safely hold the flood waters from two consecutive PMP events. The Roșia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines and 10 times more than the rainfall that was recorded during the Baia Mare dam

failure. An emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that pumps fail due to malfunction or power interruption at the same time as the second PMP event. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

The TMF for RMP will be built along the centerline method, by using borrowed rockfill and waste rock – which is BAT for the industry. The EIA describes how the dam will be built with solid rock materials, designed and engineered by MWH, one of the leading dam designers in the world and reviewed and approved by certified Romanian dam safety experts, (members of ICOLD committee). Prior to operation, the dam must be certified for operations by the National Commission for Dams Safety (CONSIB) and perform an independent audit every two years. RMGC has utilized the world's foremost experts in these areas to ensure the safety of the project's workers and the surrounding communities. Baia Mare was built of coarse tailings materials – not rockfill – and therefore was not able to handle the additional weight of the storm event in 2000.

RMP will have a free draining structure above the starter dam, and a system of under-drains, granular filter zones and pumps – as per BAT – to collect, control and monitor any seepage. Specifically, the tailings ponds and tailings dam have been designed to the highest standards to prevent pollution of groundwater and to continuously monitor the groundwater and extract any pollution detected – a system verified by hydro-geologic studies. Specifically, the design features include an engineered clay liner system within the TMF basin to meet a permeability specification 10^{-8} m/s, a cut-off wall within the foundation of the starter dam to control seepage, a low permeability core for the starter dam to control seepage and a seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline.

In terms of management, Baia Mare was rated a Category C facility – requiring no special surveillance and monitoring. Roșia Montană Project, however, is Category A, meaning that a full EIA detailing baseline conditions, project impacts and mitigation measures, is required before receipt of permits, as well as future monitoring and reporting requirements.

Finally, Baia Mare lacked a Cyanide Management Plan. By comparison, the Roșia Montană Project has a Cyanide Management Plan, in compliance with the International Cyanide Management Code (ICMC) – BAT for today's projects.

In conclusion, we hope we have provided a detailed account of why our project in Roșia Montană isn't only vastly different from the mine in Baia Mare but that it is also designed to be a model of responsible mining, incorporating Best Available Techniques and implementing the highest environmental standards.

As per art. 6. of Law 50/1991, referring to the construction work permitting, republished, "The urbanism certificate is an information document through which the local authorities (a.n.) in accordance with the provisions of the urban plans and their related regulations or of the territorial planning plans, approved and permitted as per the law, inform the applicant the legal, economic and technical regime of the lands and buildings existing by the time of the application submission and establish the urbanism requirements which are to be met depending on the site characteristics as well as the list including the legal approvals and permits required for permitting purpose", and the issuing of the urbanism certificate ensures "the application of the approved territorial planning and urbanism documents" per article 29 of Law 350/2001 referring to the territorial planning and urbanism.

The approvals and permits necessary to carry out a project are provided by the laws governing each permitting domain (the environmental permitting is provided by the environmental protection laws, the urbanism requirements by the laws governing the territorial

planning and urbanism), **these authorizations being only mentioned and summarized in the urbanism certificate contents.**

Roşia Montană Project modifications represent exactly the natural and expected result of the environmental impact assessment and reflect the measures taken by the project holder to avoid or mitigate the potential negative environmental impacts revealed further to the procedure undertaking.

For better understanding the applicable legal provisions and the facts developed within the mining project of Roşia Montană zone we would like to make several comments:

- The procedure for issuing the environmental permit for Roşia Montană project started up on the 14th December 2004 by submitting the technical memorandum and the urbanism certificate no.68/26.August 2004 (certificate applicable by that time). S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) applied for and obtained a new urbanism certificate no.78/26.04.2006 issued by Alba County Council for the entire Roşia Montană Project applicable on the date of the EIA Report submission (15th May 2006) and prior to the public debate strat up (June 2006);
- The issuing of the urbanism certificate no. 78/26.04.2006 was also applied for based on the project modifications resulted at the EIA Report completion and these modifications were meant to implement the results of the environmental impact assessment in order to avoid or mitigate the potential negative impacts revealed.
- The Urbanism Certificate is an informative document and its goal is only to inform the applicant about the legal, economic and technical regime of the existing lands and buildings and to establish the urbanism requirements and the approvals necessary to obtain the construction permit (including the environmental permit) as per art.6 of Law 50/1991 referring to the completion of construction works, republished and art 27 paragraph 2 of the Norms for the application of Law 50/1991 – Official Journal 825 bis/13.09.2005).

As it is an informative document, it does not limit the number of certificates an applicant may obtain for the same land plot (art. 30 of Law no. 350/2001 regarding the territorial planning and urbanism).

Referring to the activity of Alba County Council and Alba Prefecture in relation with Roşia Montană Project, our company is not entitled to make comments or review in any way this issue.

The declassification of a document is carried out only by the said document issuer respectively, the National AGnecy for Mineral Resources and in strict compliance with the laws in force, that is Law 182/2002 regarding the classified information protection. The mining license no. 47/1999 and the related documents are classified as “Professional Secret “ and the information contained in such documents are regulated by the Law 182 / 2002, These documents can be consulted only by the persons who hold a special cerificate issued in accordance with the GD 585 regarding the application rules of Law 182/2002. The information contained in these documents are not for public disclosure and no minsitry is allowed to make them available for public because it would mean the breach of the legislation in force.

In compliance with the existing legislation, RMGC has provided the necessary funds for the investigation and assessment of these types of archaeological remains. Considering the opinions and conclusions of the researchers who conducted these surveys and the decisions of competent authorities (i.e. the Romanian Ministry of Culture and Religious Affairs, the National Commission of Archaeology and the National Commission for the Historical Monuments), the company has also provided funds to cover a series of material expenses, such as facilities, work and work safety equipment, costs related to the labor force, in accordance with the existing legislation.

The notion of archaeological research does not refer only to the proper archaeological excavations. Specific investigative tools and methodologies are used for this type of research, which are adjusted to meet the realities of every site researched. The archaeological research of the Roşia Montană site consisted in the following steps:

- studies of the archive;
- archaeological surveys, trial trenches (test trenches);
- aerial reconnaissance/survey and aerial photo interpretation ; high resolution satellite images;
- mining archaeology studies; underground topography and 3D modeling;
- geophysical surveys;
- thorough archaeological investigations in the areas with an identified archaeological potential - this implied carrying out archaeological excavations;
- interdisciplinary studies - sedimentology, archaeo-zoology, comparative palynology, archaeo-metallurgy, geology, mineralogy;
- radiocarbon dating and dendrochronology;
- this research and its outcomes were included in an integrated database;
- traditional and digital archaeological topography and development of the GIS project; generate a photo archive - both traditional and digital;
- restoration of artifacts;
- an inventory and a digital catalogue of the artifacts;
- studies conducted by specialists in order to enhance the outcomes of this research - publication of monographs and scientific volumes, exhibitions, websites, etc.

All the preventive archaeological researches conducted at Roşia Montană since 2001 have been carried out within a complex research program; permits for preventive archaeological excavations being issued in compliance with the legislation in force. These archaeological investigations have been carried out by representatives of 21 specialized institutions from Romania and 3 others from abroad, under the scientific coordination of the Romanian National Museum of History. All archaeological researches have been conducted in line with the legislation in force. The investigations conducted during each archaeological research campaign are authorized by the Ministry of Culture and Religious Affairs based on the Annual Archaeological Research Plan approved by the National Commission of Archaeology. The specific techniques employed during the preventive archaeological investigations conducted on the RMP perimeter consisted in a survey of all the areas, which are accessible and, at the same time, suitable for human dwellings, and took into account bibliographical data and observations made during field surveys, geophysical surveys, as well as data resulting from the analysis of photogrammetric flights. Archaeological research has been developed where required by the archaeological realities. The archaeological investigations conducted at Roşia Montană have covered large areas, and the areas with an archaeological potential have been thoroughly investigated. THUS, ALL THE AREAS THAT WERE ARCHAEOLOGICALLY DISCHARGED HAD BEEN PREVIOUSLY INVESTIGATED. All the investigations have been conducted in accordance with the legislation in force, specifically the Order of the Minister of Culture and Religious Affairs no. 2393/06.09.2004 on the implementation of Archaeological Standards and Procedures.

Under the same legislation in force in Romania on the protection of the archaeological heritage, the archaeologists who have conducted the research are not authorized to grant the archaeological discharge. The archaeological discharge procedure comprises the following steps: once the thorough research is completed, the archaeologists prepare a comprehensive standard documentation regarding the researched area. After consideration of this documentation, the National Commission of Archaeology recommends or not the granting of the archaeological discharge certificate. In the case of the research conducted in the period 2001-2006, the archaeological discharge certificate was issued directly by the Ministry of Culture and Religious Affairs. At present, this certificate is granted by the Directorate for Culture, Religious Affairs and National Cultural Heritage of Alba County.

Although their presence was known for more than 150 years, the Roşia Montană Roman galleries had never been archaeologically investigated prior to 1999. Basically, prior to 2000, this type of archaeological remains have never been subject to a specialized research, but only mentioned empirically. At present, following the extensive archaeological research conducted in the last 7 years, the nature, features and distribution of this special category of heritage i.e. the historic mining galleries from Roşia Montană are well understood.

The comprehensive research conducted in the underground and the complex specialized studies undertaken in the area in the period 2000-2006 have helped creating a comprehensive picture of these remains and have led to the adoption of specific measures for their protection. Here is a brief list of these conclusions:

- the mining remains from the massifs located in the southern part of the Roşia valley have been thoroughly researched and specific preservation measures have been taken for the Cătălina Monuleşti and Piatra Corbului areas;
- the mining remains from the northeastern part of the Rosia valley have been thoroughly researched and conservation measures have been proposed, which are specific for the Văidoaia area;
- the mining remains from the massifs located in the northern part of the Roşia valley have been subject to preliminary investigations and for specific preservation measures have been taken for the significant finds such as those from the Păru Carpeni mining sector; the Orlea – Țarina area is going to be thoroughly researched in the period 2007-2012.

As regards the complex of heritage assets from this area, note that 13 archaeological sites have been identified and researched during the preventive archaeological investigations undertaken in the period 2001-2006; once this comprehensive research were completed, a decision was made for the archaeological discharge of some on these sites, while other structures will be preserved *in situ* (e.g. the funerary precinct of Tăul Găuri or the Roman remains from the Carpeni hill). The development of the mining project would not affect the 41 historic buildings from Roşia Montană. Measures will be taken for the restoration and conservation of these structures. Specialized documentation necessary for the initiation of the restoration and conservation process is currently being prepared for 11 of these structures.

With regard to the organization of a mining museum in the Roman galleries from Roşia Montană, Dr. Beatrice Cauuet said in 2003: „in the perspective of establishing a site museum for the conservation and preservation *in situ* of mining remains it is much more advisable to choose outstanding areas comprising different types of mining works, which are characteristic for the ancient mines from Roşia Montană. In the perspective of the enhancement of the ancient mining works, the existing technical and financial means may be used to restore a smaller sector, which has been less impacted by modern and recent mining works (and therefore it has a higher degree of authenticity) and which is located in the proximity of the other historical monuments to be enhanced, such as the historical centre of the Roşia Montană commune. Finally, there are other smaller areas within the site, which are located outside the project's impact perimeter (e.g. the eastern slope of the Cărnici massif-the Piatra Corbului and Păru Carpeni sectors), which are equally suitable to be arranged for public access. The Piatra Corbului sector, in particular, comprises Roman mining sectors dug by the fire setting technique, outstanding remains, impressive by their large size; but their position in the proximity of the future pit must be considered in order to take the appropriate protection measures which are necessary in order to avoid it from being deteriorated by the blasting”.

Referring strictly to your statement, the Romanian legislation (Law 422/2001 on the protection of historical monuments, modified, the Government Ordinance no.43/2000 on the protection of the archaeological heritage and the designation of certain archaeological sites as areas of national interest, modified) stipulates two distinct aspects:

- the possibility of conducting the archaeological research of the historical monuments and the application of the archaeological discharge measure based

- on its conclusions – this means that the monument at issue is automatically declassified;
- the relocation of historical monuments- this aspect refers mostly to elements of the built heritage (houses), which is not the case here as all the historic houses in Roșia Montană are going to be restored and preserved *in situ*.

The mining archaeological research conducted since 1999 by a multidisciplinary team of specialists from the University Toulouse Le Mirail (France) led by Dr. Beatrice Cauuet have been focused –for the first time in Romania- on a detailed study of this type of archaeological remains- the old mining galleries dating from the Roman and later periods.

The Roman mining galleries found in the Cătălina Monulești and Păru Carpeni sectors will be subject to extensive works for their re-opening, consolidation and development, which would allow them to be preserved *in situ* and to be included in a public tourism circuit. This decision was based on the value and significance of the archaeological remains preserved in these galleries, namely wood-made Roman devices for mine water drainage (the so-called “Roman wheels”). The Cătălina Monulești is also famous as the place where the largest number of wax tablets were uncovered mid 19th century (more than 11 tablets out of the 32 tablets known to date, according to sources of historical archive).

Given that the specialists’ access to the underground remains found in the Cărnic massif is extremely difficult and that tourist access is practically impossible, it was concluded that the only way to enhance the main types of mining works is to create replicas of them. Among the specialized studies conducted by the team of French mining archaeologists from the University Le Mirail of Toulouse (France) the detailed topographical survey of the ancient mining works and the making of a complete inventory of photos of the underground Roman mining works are noteworthy. Moreover, the 3D modeling made by the French specialists allowed the reconstruction of the original morphology of the ancient mine, removing the deteriorations caused by the flow of time and by the subsequent mining works. These scientific results will represent the starting point in the creation of replicas of the ancient mining works.

Thus, the current situation clearly points out that most of the ancient mining works from the Cărnic massif and from the other mining sectors are hardly accessible to specialists and almost inaccessible to the public. Moreover, the safety standards for public visits in museums all across the European Union, which will be adopted in Romania as well, do not allow these galleries constantly exposed to high risk factors to be developed for public access. However, note that significant segments of Roman galleries will be preserved *in situ*. As an impact mitigation measure, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation of these structures as well as 1:1 scale replicas of these structures. These will be then included in the mining museum, which will be developed at Roșia Montană.

In Romania, the concept of a copy or replica is perceived as a low quality product, a substitute, whereas in other countries such as France (for example the replicas of the painted caves of Lascaux and Cosquer) or the Great Britain (the Killhope lead mine, Scotland), one cannot distinguish the replica from the original. The creation of replicas implies the accurate reproduction of the entire underground environment: the morphology of the underground space and of the walls texture as well as of the general environment including the temperature, humidity, limited light, air streams, etc. Moreover, these structures-whether created above or under the ground -allow a thorough control of the potential risk factors such as floods, caves-in, ventilation, which cannot be monitored in an underground labyrinth more than 75 km long with a difference in level of 400 m as is the case of the Roșia Montană mine.

As for the creation of replicas of certain mining structures, there are such cases in several European countries. A relevant example would be **reconstruction of the Rio Tinto mine** (in the mining museum of Rio Tinto Huelva, Spain, a museum which presents the 5000 year history of mining in the Iberian Peninsula; this site represents perhaps one of the most similar analogies

with the mining archaeological heritage from Roșia Montană, moreover, a Roman mine water drainage system was uncovered here at the end of the 19th century, which is similar to the two mine dewatering systems found at Roșia Montană, in the Păru Carpeni and Cătălina Monulești sectors).

Moreover, with regard to the possibility of tourist access to this system of galleries, we provide you with an excerpt which addresses this issue from the official report drafted by Mr. Eddie O'Hara MP (General Rapporteur on Cultural Heritage) and Mr. Christopher Grayson (Chief Secretary for Culture, Science and Education) from the Parliamentary Assembly of the Council of Europe after they visited Roșia Montană.

- “[...] Concern has been expressed by critics over the procedure (allegedly superficial archaeological discharges) and conservation ethics, involving the programmed destruction of Roman galleries. **This concern does not appear to be entirely justified.** The reworked galleries in the areas of the main pits Cârnic and Cetate appear empty of any archaeologically interesting remains. **Tourist access to most galleries would be impossible.** However, the condition must clearly be imposed of continued archaeological excavation and monitoring of what is found [...]”.
- “[...] Research does not necessarily imply the need for everything found to be preserved and the academic ideal of total in situ preservation is perhaps not always and altogether appropriate in a situation of rescue archaeology and a commercial world. This is certainly so in the case of in situ preservation of the Roman galleries at Roșia Montană. There are over 5 km of them, apparently with a limited variety of distinctiveness between them and few surviving remains in them. Most of them are inaccessible, indeed dangerous of access to tourists. Alternative proposals such as designation of the whole area as a cultural landscape to be developed for tourism lack viability [...]”.

For condensed information on the history of the archaeological research and of the main finds made in the historic galleries of Roșia Montană as well as for the experts' conclusions on this issue. Detailed information on the complex issue of the research of ancient mining works from Roșia Montană and on the results thereof are available for consultation in the Environmental Impact Assessment for the Roșia Montană project, volume 6 – *Cultural Heritage Baseline Report*, pages 32, 36-55, 83-109.

As an alternative, the company also considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cârnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif amount to a value that is not justified from an economic point of view (see Annex “Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cârnic Massif”, prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd.)

In conclusion, in response to your question, note that the company does not plan to destroy the Roman galleries from Roșia Montană or to create replicas thereof, without having a clear alternative in this respect. Complex specialized studies have been conducted during eight years and their conclusions served as a basis for the adoption of a series of specific measures which imply complex works for the conservation of certain original sectors of galleries and their development for public access, while others will be preserved for future research (the archaeological reserves), and replicas will be made for other segments of galleries. Note that we are now facing some sort of a paradox, specifically given the state of preservation and the nature of these remains, their physical existence would be threatened in the absence of archaeological research. On the other hand, any archaeological research implies, to a certain extent, the irretrievable loss of an archaeological context in order to save the information. However, this type of research – known as rescue/preventive archaeological research – is conducted everywhere in the world in relation to the economic interest for certain areas. And the costs for this research as well as the costs for the enhancement and maintenance of the areas preserved are covered by the investors through a public-private partnership for the protection of

the cultural heritage, in compliance with the provisions of the European Convention of Malta (1992) on the protection of the archaeological heritage.[1]

All the historical monument buildings in Roşia Montană are going to be restored as specified in the *Management Plan for the Protected Area-Historical Centre of Roşia Montană – an area generically named Piaţa (Square) – and for the historical monuments from Roşia Montană*. Moreover, projects are currently almost completed for the restoration of 11 historical monument buildings located in the Square (Piaţa) area.

At present, 41 buildings from Roşia Montană are classified as historical monuments under the List of Historical Monuments published by the Ministry of Culture and Religious Affairs in the Official Gazette of Romania no. 646 bis/16.07.2004. These 41 buildings (39 houses and 2 churches) are classified under the codes L.M.I. 2004: AB-II-s-B-00269, and then from AB-II-m-B-00271 to AB-II-m-B-00311.

RMGC currently owns 14 of the historical monument buildings. These have been acquired in accordance with the legal procedures stipulated by Law 422/2001 and were in different states of preservation when acquired as shown both in the sale-purchase contracts and in various pictures taken since their acquisition to the present day.

Under Law 422/2001 on the protection of historical monuments, article 38 as amended by Law 259/2006-RMGC fulfills its obligations as owner of historical monument buildings (see Annex "Information on the Cultural Heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects"). The owner's immediate obligation is to maintain these historic buildings. Therefore, a team was set up in 2003, as soon as the company began buying these buildings, made up of 10 people with constructions-related qualifications. This team is in charge of the permanent maintenance of these houses. First of all, the historic houses acquired by RMGC were subject to repair works: roof repair works (measure meant to avoid the deterioration of the building because of weather conditions or rainwater infiltration), installation of gutters and downpipes (in order to prevent the rainwater from infiltrating through the building foundation or walls), usual repair works for the houses, repair works to the surrounding fences and *moors* (ancient walls traditional in Roşia Montană) and disposal of the domestic waste piled up over the years.

On the other hand, we have to mention that the Protected Area from Roşia Montană is going to cover over 130 ha and it will include 35 historical monuments and other local architectural resources (restored and enhanced). A modern mining museum is planned to be established at Roşia Montană. This museum will include exhibits of geology, archaeology, ethnography (including an open-air section), industrial heritage as well as a significant underground part organized around the Cătălina Monuleşti gallery. In this part of Roşia Montană, the company plans to promote the development of traditional tourism activities (e.g. guesthouses; small pubs). The historic lakes of Tăul Mare, Tăul Brazi and Tăul Anghel are located in the eastern and southeastern parts of the old centre of the village. This area is suitable for modern, recreational tourism. However, all the proposals submitted by the company in this respect have to be endorsed by the local community and approved by the competent authorities.

The company wants to protect and promote all these heritage assets. Therefore, special measures will be taken both inside the protected area Historical Centre of Roşia Montană (restoration-consolidation-conservation) and in the industrial area (special blasting techniques, buffer areas between the 2 perimeters, permanent monitoring of vibrations and the blasting adjusted to the waves' propagation speed, etc.).

In the coming years, the company plans to provide **US\$ 3,385,000**- if the Roşia Montană Project is implemented-for conservation, restoration and maintenance works to be undertaken in the Protected Area Historical Centre of Roşia Montană as well as for the historical monument buildings located outside this perimeter.

RMGC has committed to operate the Roşia Montană project in full compliance with Romanian and European law and in accordance with international best practices. This commitment includes full compliance with Directive 2006/21/EEC regarding the storage of the waste generated by extractive industries (the Mining Waste Directive). We hope you understand that neither RMGC nor Gabriel can comment on the alleged practices of another independent mining company.

References:

The text of the Convention is available at the following address: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG>

108/106
05.07.2006

7

108/106

05.07.2006

BUCHURESTI 02.07.2006

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRII AP
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării

INTRARE NR. 74076

IEȘIRE ZIUA 07 LUNA 07 2006

Stimata doamna ministru,

A. Fulea,
06.07.2006

Amerindienii aveau un proverb care spune: "Natura este o moștenire pe care copiii noștrii ne-au incredintat-o spre pastrare", la fel cum Stefan cel Mare, a cărui pomenire o sarbătorim azi, ne-a lasat o vorba: "Moldova nu-i a mea și nu-i a voastră, ci a urmașilor urmașilor voștri".

În acest context va revine împreună cu factorii de decizie din minister o grea răspundere, aceea de a da unda verde sau de a stopa odata pentru totdeauna proiectul minier al companiei Gabriel Resources sau Rosia Montana Gold Corporation.

Am fost la Rosia Montana de doua ori, prima data in 2002 și ulterior in 2003. Au fost multe lucruri care m-au surprins in mod placut: de la caldura sufleteasca a localnicilor, la peisajul patriarhal, Muzeul Mineritului, Galeriile Romane, la modul in care nationalitati și religii diferite sau apropiate au convietuit sute și chiar mii de ani.

Neplacut m-a surprins dezbinarea pe care a introdus-o acolo RMGC, chiar intre tineri și parintii lor, intre tinerii dornici sa plece la oras și batrinii legati de meleagurile natale. Chiar am participat la actiuni civice pe plan local și am fost neplacut impresionat de comentariile oamenilor platiti de companie. Chiar la primaria din localitate se vedea pozitia vadit partinica vizavi de politica RMGC.

Desi ar fi trebuit sa se manifeste neutru, autoritatile locale: primar, politie, preot parca erau angajati de companie. Desi nu avea toate aprobarile de exploatare și de mediu, cum nu le are nici acum, compania aplica politica pasilor mici și presiunii asupra localnicilor: puscaturi in zone in care nu aveau aprobari, oameni platiti sa cumpere case și duca zvonuri mai departe, medicii și invatatorii determinati sa plece, nevasta preotului angajata la RMGC și preotul sprijinind mutarea cimitirului și a bisericii locale. Adevarata masura a coruptiei pe plan local a dat-o primarul Naritza, care a și fost destituit de prefect.

Peisajul industrial de la Zlatna și Rosia Poieni mi-a dat insa masura exploatarii miniere devastatoare asupra naturii. Daca e sa muti munti și sa decantezi aurul de steril, atunci nu te poti lauda ca vei reface ceea ce natura a facut in milioane de ani. Mitul omului care stapânește natura a luat sfârșit. Astazi vedem pretutindeni efectele acestuia: de la inundatii catastrofale la alunecari de teren și secete, alternante extreme de temperatura, tornade care nici nu se pomeneau pe meleagurile noastre.

Lasând acum argumentele aparent emotionale, ma voi referi la raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului privind proiectul minier "Rosia Montana".

1. Oportunitatile economice alternative mineritului

Se consideră ca singura alternativa viabila si prospera pentru regiune ar fi mineritul.

Atunci numiti o singura localitate miniera din tara asta care e prospera si spuneti-mi: Sunteti in stare sa traiti si sa munciti acolo?

La Baia Mare compania care exploata aurul a intrat in faliment. Cine va plati despagubirile pentru accidentul de acolo si cine va reface ce s-a stricat?

Capitolul 5, "Analize alternative", nu pomeneste de mestesuguri traditionale, nu crediteaza zona ca avand potential turistic. Cunosc un om, Achim Emilian, din comuna Almasu Mare din apropiere, care din pozitia de consilier cultural si mai mult cu mijloace proprii a reusit sa intemeieze un muzeu local si sa editeze "Zestrea", o culegere de etnografie si folclor din Tara Motilor in 3 volume.

Primaria din Rosia Montana, desi are un muzeu pe plan local, galeriile romane, biserici si cimitire vechi si peisaje extraordinare, n-a fost interesata sa le promoveze.

Cunosc oameni care ar fi vrut sa investeasca pe plan local in intreprinderi mici, dar li s-a spus ca alta este destinatia zonei. Cine si-a asumat aceasta decizie?

Planul de urbanism general nu presupune responsabilitati fata de legile tarii si fata de normele europene?

2. Refacerea mediului evaluata pe termen lung dupa inchiderea minei

Studiul de impact nu raspunde la intrebari precum:

- Care vor fi pierderile economice generate de scoaterea din circuitul economic a circa 1500 ha pe care se va dezvolta exploatarea miniera de suprafata?
- Care va fi costul pierderii resurselor de apa?
- Care va fi costul pierderii resurselor turistice?
- Care va fi valoarea padurilor defrisate ? Exista obligatia sa planteze puiet pentru refacerea padurilor in alta zona?
- Pierderea vestigiilor arheologice unice in Europa cât ne va costa?

3. Garantii financiare in caz de catastrofe si urgente

În aceste cazuri Studiul nu prevede nici o resursa financiara imediata.

Dupa lectia de la Baia Mare, acceptarea acestei conditii este curata inconstienta pentru autoritatile române. Fara garantii financiare care sa asigure masuri reparatorii imediate Studiul trebuie respins si returnat pentru completare.

4. Garantiile financiare pentru reconstructia mediului

Directivele UE prevad scurgeri nule de reziduuri in panza freatica. RMGC nu prevede nici o masura pentru a impiedica infiltrarea apei cu reziduuri din iazul de decantare in panza freatica.

Daca RMGC nu garanteaza, atunci cine plateste?

Vrem sa intram in UE, dar ne batem joc de normele europene?

Este Rosia Montana in viziunea RMGC un stat in stat, care va ramâne in afara granitelor UE?

Tinând cont de argumentele si îndoielile exprimate mai sus NU sunt de acord cu exploatarea miniera propusa de Rosia Montana Gold Corporation nici macar pentru o tara bananiera, daramite pentru o tara cu pretentii de dezvoltare durabila in context european.

Astept raspunsuri pertinente la intrebarile de mai sus si o decizie justa in deplina cunostinta de cauza si responsabilitate fata de poporul român si nu fata de interesele particulare ale unei firme private.

Cu stima,

COSTEL COTÎRLAN
ALEEA PRICOPAN 3, BL.13, AP.15
SECTOR 5
051935 BUCURESTI

149

Bucharest, 02.07.2006

Dear Madam Minister,

The Native Americans had an old saying: "Nature is a heritage left by our children for safe keeping", as Stefan cel Mare (Steven the Great) whose name we remember today, left us a great saying: "Moldavia is not mine and not yours, but of your children's children".

Taking into account all these, you and the decision makers from your Ministry have a great responsibility today, to grant the green light or to stop for good the mining project of Gabriel Resources or Rosia Montana Gold Corporation.

I have been in Rosia Montana on two occasions, in 2002 and 2003. Many things have pleasantly surprised me: from locals' soul affection to the patriarchal landscape, the Mining Museum, the Roman Galleries and by the way in which many different nationalities and religions, totally different or similar, have lived peacefully for hundreds or even thousands of years.

I have been unpleasantly surprised by the separation brought there by RMGC, even between youths and their parents, between youths willing to leave for the big cities and the old people who are tight to their native places. I have participated in civic actions at local level and I have been unpleasantly impressed by the comments of people paid by the company. Even the Mayor Hall had an attitude that was obviously favorable to RMGC's policy.

Even though the local authorities should have been neutral, the mayor, the police and the priest have been acting as company's employees.

Although the company does not have all necessary permits for mining and for environment as it does not have them even now, the company applies the policy of small steps and pressure on locals: blasting in areas for which they have no permit, people paid to purchase houses and to spread rumors, doctors and teachers forced to leave, the wife of the priest hired and the priest is supporting relocation of the local graveyard and church. The real corruption was proved even by the mayor, Mr. Naritza who was removed from office by the Prefect.

The industrial landscape from Zlatna and Rosia Poieni proved to me how devastating is mining for nature. If you are to move mountains and decant the gold from tailings, then you mustn't brag about the fact that you will rebuild what nature has done in several millions of years. Myth of the man ruling over nature has ceased to exist. Nowadays one can see the impacts of that myth: from catastrophic floods, landslides and droughts, to alternates of extreme temperatures, and tornados that were unknown to our areas.

Moving away from apparent emotional reasons, I will make references to the Environmental Impact Assessment Report of Rosia Montana Project.

1. Economic opportunities alternative to mining

It is considered that the only viable and prosperous alternative for the region would be mining.

Then I would like you to name one single mining locality from this country which is prosperous and tell me: Are you able to live and work there?

At Baia Mare the company who was mining gold there, entered bankruptcy. Who will pay for the damages resulted from the accident occurred there and who will rebuild everything that was destroyed?

Chapter 5 "Assessment of the Alternatives" does not include anything related to traditional handcrafting and does not suggest that the area has tourist potential.

I know a man, Achim Emilian from Almasu Mare, a nearby commune that from its position of cultural councilor and with its own means has managed to establish a local museum and to publish a book called "Zestrea" (Tocher), which is basically a composition of ethnographic and folklore works and issues from Tara Motilor (Motilor Country) compiled in three volumes.

The Rosia Montana Town Hall, although it has a local museum, roman galleries, old graveyards and outstanding landscapes was never interested in promoting them.

I know people who were willing to invest at local level to develop small enterprises, but they were informed that the area is intended for other purposes. Who assumed this decision?

Is the Urban General Plan not assuming responsibilities in front of the country's laws and in front of European norms?

2. The environmental rehabilitation must be assessed for a long term after mine closure

The impact study does not answer to several questions like:

- What will be the economic losses generated by the fact that 1500ha of land will be removed from economic circuit and used for the development of an open pit mine?

- What will be the cost of loosing water resources?

- What will be the cost of loosing tourist resources?

- What will be the value of the cleared forests? Is there any obligation related with planting new seedlings in order to remake these forests in other area?

- How much will cost the loss of the archaeological vestiges which are unique at European level?

3. Financial warranties in case of catastrophes and emergency cases

For these cases, the study does not stipulate any immediate financial resource. Taking into account the experience of Baia Mare, this is purely incognizance from Romanian authorities' part. With no financial warranties in place that will ensure that immediate corrective actions will be taken, the study must be denied and returned for completion.

4. The financial warranties necessary for environmental rehabilitation

The EU Directives provide that mustn't be any waste discharges in underground waters. RMGC doesn't provide any measures for preventing waste waters to enter from tailings facility into the underground water.

If RMGC doesn't warrant this, who is going to pay for this?

We want to join the EU, but we mock the EU norms?

Is Rosia Montana considered by RMGC a state in another state, which will remain outside EU?

Taking into account all the above-mentioned arguments and doubts, I am NOT agreeing with the mine proposed by Rosia Montana Gold Corporation not even in a poor country, not to mention here in a country who wants to have sustainable development within an European context.

I am expecting pertinent answers to the above questions and correct, fully aware and responsible decision, taken in front of the Romanian people and not in front of the private interests of a private company.

Respectfully yours,

Costel Cotirlan
3rd, Pricopan Alley, Apts. Building no. 13, Apartment no. 15
5th District
051935, Bucharest

Răspuns la contestația depusă de Cotîrlan Costel la data 7 iulie 2006 și înregistrată cu numărul 7

SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) și-a luat angajamentul de a răspunde tuturor întrebărilor în spiritul unei dezbateri oneste și corecte. Acest lucru devine însă foarte dificil atunci când se aduc acuzații, așa cum o faceți și dumneavoastră, fără a fundamenta și a argumenta. Astfel, vom răspunde problemelor ridicate de contestația dvs. în măsura în care ele sunt relevante și justificate din punct de vedere al procesului de Evaluare a Impactului asupra mediului pentru Proiectul Roșia Montană (RMP). Ca o considerație generală, RMP se conformează, în totalitate, legislație române și celei europene, precum și celor mai bune practice internaționale în domeniu, fără excepție.

Proiectul va aduce în România, pentru prima dată, cele mai bune tehnici disponibile (Best Available Techniques - BAT), multe dintre ele de protecție a mediului. Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se va angaja și în reabilitarea mediului pentru a înlătura efectele poluării rezultate prin vechile practici miniere defectuoase și s-a angajat deja în depunerea de eforturi în vederea îmbunătățirii vieții sociale și culturale din Roșia Montană.

Viața în Roșia Montană va fi mult îmbunătățită. O zonă a satului Roșia Montană a fost desemnată drept zonă protejată, propunerea incluzând renovarea și restaurarea centrului istoric al Roșiei Montane și construirea a două noi amplasamente de strămutare: unul în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km de centrul istoric), celălalt la Dealul Furcilor, un cartier în vecinătatea capitalei județului, Alba Iulia. Amplasamentul de la Piatra Albă va avea noul centru civic al comunei, care poate fi numit cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale, se vor construi un sediu nou și modern pentru Primărie, centru comunitar și cultural, o secție de poliție, un dispensar, o școală și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va păstra caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, dar va beneficia de toate avantajele și utilitățile construcțiilor din secolul al XXI-lea. Școala va fi singura clădire care va fi construită în stil arhitectural modern. Trebuie menționat faptul că programul de achiziție de terenuri al RMGC a fost planificat conform liniilor directoare ale Băncii Mondiale, fiind bazat pe un model "vânzare voluntară, achiziționare voluntară", care oferă oportunități de dezvoltare individuală și diverse programe de asistență. Din această perspectivă, RMGC a oferit pachete compensatorii corecte locuitorilor din zona afectată, în deplină conformitate cu politicile Băncii Mondiale în acest domeniu, descrise și în Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (Resettlement and Relocation Action Plan - RRAP) al RMGC, care poate fi consultat pe pagina de internet a RMGC.

Nu ezităm în a afirma că viața în Roșia Montană și în regiune, în timpul și după terminarea operațiunilor miniere, va fi ce mai bună oferită de orice oraș minier din România.

Rolul procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) este acela de a evalua, estima, cuantifica și previziona impactul potențial asupra factorilor de mediu ca urmare a implementării anumitor proiecte, și nu acela de a furniza o analiză financiară. În cap.(4.1), secțiunea (7) 'Impact Potențial' din studiul EIM (Evaluarea Impactului asupra Mediului), sunt evaluate și cuantificate toate tipurile de impact (pozitiv și negativ), corelate cu implementarea proiectului.

Întrucât Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) nu are nicio responsabilitate în privința accidentului de la Baia Mare, întrebările referitoare la costurile ce au legătură cu accidentul de la Baia Mare ar trebui puse Guvernului României.

Proiectul de la Baia mare și proiectul propus de RMGC nu suferă nici o comparație, de la proiectare pînă la managementul proiectului în sine, asigurarea finanțării, raportarea publică, implicarea întreprinzătorilor, procedurile de verificare și conformitate – toate fiind conforme cu cele mai înalte standarde în cadrul proiectului nostru – cele două proiecte sunt mult diferite.

Guvernul României, în îndrumarul de elaborare a studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), a impus ca noi să ne conformăm noii Directive europene asupra Administrării Deșeurilor, chiar înainte ca aceasta să devină lege în Europa sau în România.

Accidentul de la Baia Mare a schimbat fundamental legile și reglementările europene privind producția, transportul și utilizarea cianurii. Noile standarde, mai stricte, (cele mai severe din lume) au făcut imposibilă acceptare, în Europa, a unui proiect minier similar, ca operare și construcție, cu cel de la Baia Mare.

EIM pe care l-am prezentat anul trecut este primul studiu realizat în România conform reglementărilor Uniunii Europene (UE) și a fost realizat astfel încât să nu fie necesară nici măcar o excepție de la vreo lege existentă sau în stadiu de proiect. Pentru a demonstra conștiinciozitatea cu care aplicăm mereu cele mai înalte standarde, în fiecare caz în care reglementările românești sunt diferite de cele ale UE, RMGC a ales să le urmeze pe cele mai stricte dintre cele două. În plus, în timp ce minele de aur deja existente vor avea la dispoziție 10 ani pentru a se conforma noilor reglementări, bazate pe standarde mai stricte, proiectul nostru pentru Roșia Montană se va conforma acestor standarde din prima zi de operare.

O schimbare importantă survenită după accidentul de la Baia Mare constă în introducerea Codului Internațional de Management al Cianurilor, la care Gabriel Resources/RMGC este semnatar, și care stipulează un cadru strict pentru producerea, transportul și utilizarea cianurilor. Codul conține, de asemenea, cerințe privitoare la asigurările financiare, prevenirea accidentelor, măsurile în caz de accident, pregătire, raportare publică, implicarea persoanelor afectate de proiect și procedurile de verificare. Codul Internațional de Management al Cianurilor poate fi consultat la www.cyanidecode.org.

Dacă facem o comparație specifică, Proiectul Roșia Montană ("RMP") este diferit de cel de la Baia Mare în ceea ce privește fiecare indicator-cheie – cum ar fi neutralizarea cianurilor în uzina de prelucrare, proiectarea și construcția iazului de decantare a sterilului (TMF) și depozitarea acestuia, managementul proiectului în sine, asigurările financiare, raportarea publică, implicarea persoanelor afectate de proiect și procedurile de verificare.

Pe scurt, Proiectul Roșia Montană nu se compară, din nici un punct de vedere, cu cel de la Baia Mare¹.

Cianurile utilizate la RMP vor fi supuse procesului de distrugere a cianurilor iar reziduurile vor fi depozitate, împreună cu sterilul, în iazul de decantare a sterilului ("TMF") unde se vor degrada rapid până la niveluri mult sub cele maxime permise. Datorită faptului că neutralizarea va avea loc înainte de depozitarea sterilului în iazul de decantare, acesta va conține concentrații foarte scăzute de cianuri (aprox. 5-7 părți pe million, sau ppm, sau mg/l) valori aflate sub limita legală de 10 ppm adoptată recent prin Directiva UE privind Deșeurile Miniere (2006/21/EC). Acest sistem de utilizare și gestionare a cianurilor este clasificat ca cea mai buna tehnică disponibilă (BAT) de către UE.

Aceasta reprezintă o diferență fundamentală față de Baia Mare: Baia Mare nu avea un mecanism de distrugere a cianurilor (proces de neutralizare) în cadrul uzinei de prelucrare, mecanism care la RMP există. Ca rezultat, concentrația de cianuri în sterilul depozitat în iazul de decantare la Baia Mare era între 120-400 ppm. Conținutul apropiat de valoarea zero, oferit de soluția propusă pentru RMP înseamnă, de aceea, că în cazul puțin probabil al unor scurgeri, cantitatea de cianuri din apă va fi doar un procent foarte mic din ceea ce s-a întâmplat la Baia Mare.

Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilului (TMF) de la Roșia Montană și al doilea baraj din bazinul de captare sunt proiectate cu rigurozitate, pentru a se conforma directivelor românești și europene, pentru a permite acumularea de precipitații torențiale și pentru a preveni scurgerea peste baraj asociată cu o scurgere de cianuri sau poluarea apelor de suprafață sau a pânzei freatice. Baia Mare nu a beneficiat de un proiect realizat la aceleași standarde înalte și nu avea calitățile necesare pentru a face față furtunii din anul 2000.

Pentru a beneficia de o capacitate suficientă pentru a evita depășirea barajului, înălțimea iazului de decantare în fiecare etapă a proiectului este determinată prin calcularea sumei volumelor planificate necesare pentru: (1) a depozita apa industrială și sterilul și nivelul mediu al bazinului de decantare; (2) a depozita scurgerile rezultate de pe urma PMP – precipitațiile Maxime Posibile – furtunilor și (3) a oferi o plajă de steril și o rezistență suplimentară pentru

---

¹ Vă rugăm să consultați raportul privitor la Baia Mare din Anexă, pentru o comparație detaliată între Roșia Montană și Baia Mare, inclusiv rezultatele evaluării UNDP de la Baia Mare.

protejarea împotriva valurilor pentru volumul de sedimente existent în fiecare etapă a operațiunilor; un criteriu pentru construcția rezistenței se bazează pe adăugarea unui metru înălțime la nivelul existent al PMF.

Iazul a fost proiectat pentru a se conforma celui mai critic eveniment PMP. Mai mult, pentru a fi siguri că iazul de decantare (TFM) poate stoca integral volumul PMF, în orice situație, aceasta este proiectată pentru a putea face față precipitațiilor din două evenimente PMP consecutive. Iazul de decantare de la Roșia Montană este, astfel, proiectat pentru a face față unui volum total al inundațiilor de 4 ori mai mare decât cel impus de Guvernul României și de zece ori mai mare decât nivelul de precipitații înregistrat la Baia Mare în momentul cedării barajului. O scurgere de urgență a barajului va fi construită, pentru cazul puțin probabil în care pompele vor ceda, datorită unor stricăciuni sau unei pene de curent survenite în același timp cu al doilea eveniment PMP. Planul iazului depășește, astfel, în mod semnificativ standardele legale privind siguranța. Acest lucru a fost făcut astfel încât să fim siguri că riscurile presupuse de folosirea văii Corna pentru depozitarea sterilului sunt mult sub ceea ce este considerat sigur în viața de zi cu zi.

Iazul de decantare al RMP va fi construit pe baza unei metode principale, folosind umplutură și piatră procesuală – adică ceea ce reprezintă BAT în industrie. EIM descrie modul în care barajul va fi construit cu materiale solide, proiectat și ridicat de către MWH, unul dintre cei mai buni designeri de baraje din lume, controlat și aprobat de către experții români în materie de siguranță a barajelor, (membri ai comitetului ICOLD). Înainte de începerea operațiunilor, barajul va trebui aprobat de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB) și trebuie supus unui audit independent la fiecare doi ani. RMGC a apelat la cei mai buni experți mondiali în aceste domenii pentru a garanta siguranța muncitorilor implicați în proiect și pe cea a comunităților locale. Barajul de la Baia Mare a fost construit cu materiale ușoare din steril – nu rocă dură – și nu a putut face față, de aceea, greutății suplimentare generate de furtuna din anul 2000.

RMP va avea o structură de scurgere liberă deasupra barajului inițial, și un sistem de scurgeri subterane, zone de filtrare granulară și pompe – conform BAT – pentru a colecta, controla și monitoriza orice fel de scurgere. În mod special, bazinul de steril și barajul au fost proiectate la cele mai înalte standarde pentru a preveni poluarea pânzei freatice, și pentru a monitoriza în permanență apele freatice și a extrage orice exfiltrații detectate – un sistem verificat prin studii hidro-geologice. Mai mult, proiectul include un sistem de trase din sol slab permeabil încadrat în bazinul iazului de decantare , proiectat pentru a avea o permeabilitate de 10^{-8} m/s, un perete suplimentar în fundația barajului inițial pentru a controla scurgerile și un baraj de colectare a scurgerilor și un bazin plasate la piciorul barajului de steril pentru a colecta și stoca orice scurgere care depășește linia barajului principal.

În ceea ce privește managementul, iazul de decantare de la Baia Mare a fost încadrat în Categoria C – care nu necesită supraveghere și monitorizare specială. Proiectul Roșia Montană, însă, este încadrat în Categoria A, ceea ce înseamnă că este necesară un EIM care să detalieze condițiile de bază, impactul proiectului și măsurile de control înainte de a primi aprobarea, la fel cum este necesară și monitorizarea și raportarea ulterioară.

În sfârșit, Baia Mare nu beneficia de existența unui Plan de Gestionare a Cianurilor. Prin comparație, Proiectul Roșia Montană are un Plan de Gestionare a Cianurilor care este în conformitate cu Codul Internațional de Management al Cianurilor (ICMC) – considerat BAT pentru proiectele contemporane.

În concluzie, sperăm că am furnizat o explicație detaliată a motivelor pentru care proiectul nostru în Roșia Montană nu numai că este foarte diferit de mina din Baia Mare, dar a și fost proiectat pentru a fi un model în privința minieritului responsabil, încorporând cele mai Bune Tehnici Disponibile și implementând cele mai ridicate standarde de mediu.

Cercetările arheologice la Roșia Montană au demarat în anul 2000 prin participarea colectivelor de arheologi de la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia și de la Institutul Național al Monumentelor Istorice, București. Începând cu martie 2001, prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr.2504/2001 a fost instituit *Programul Național de Cercetare "Alburnus Maior"*. Coordonatorul acestui program de cercetare este Muzeul Național de Istorie a României, responsabil științific fiind dr. Paul Damian. Practic, la Roșia Montană au participat colective de arheologi din mai multe instituții (muzee, institute de cercetare, universități) aparținând

Ministerului Culturii, Academiei Române sau Ministerului Educației și Cercetării. Conform prevederilor legale în vigoare, colectivele de cercetare au propus sau nu acordarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică pentru suprafețe bine delimitate.

Cercetările arheologice preventive de la Roșia Montană au permis studierea a cinci necropole de incinerare din perioada romană (Tăul Corna, Hop - Găuri, Țarina, Jig - Piciorag și Pârâul Porcului - Tăul Secuilor) și a două zone funerare (Carpeni și Valea Nanului), a unor zone sacre (Hăbad și valea Nanului), a unor zone de habitat (Hăbad, Carpeni, Tăul Țapului, Hop), dintre care se disting clădirile romane din zona Dealului Carpeni, și monumentul funerar circular de la Tău Găuri. Tuturor acestor cercetări de suprafață li se adaugă cele efectuate – în premieră în România – în subteran în masivele Cetate, Cârnic, Jig și Orlea, în cazul acestora distingându-se descoperirile unor vestigii deosebite în zona Piatra Corbului, a galeriei Cătălina Monulești și a sectorului minier Păru-Carpeni.

Pentru efectuarea acestor cercetări au fost efectuate o serie de studii speciale legate de interpretarea fotografiilor aeriene, cele de arheomagnetometrie și rezistivitate electrică, precum și cele de palinologie, dendrocronologie, geologie și analiza probelor prin metodele izotop radio-carbon și dendrocronologică. Pentru buna gestionare a unităților de cercetare și implicit a descoperirilor arheologice s-au folosit baze de date, conținând informație text și fotografică - inclusiv 4 imagini satelitare (o imagine satelitară de arhivă SPOT Pancromatic (10 m) din anul 1997; 2 imagini satelitare de arhivă LANDSAT 7 MS (30 m) din anii 2000, 2003; o imagine satelitară programare prioritară SPOT 5 SuperMode color (2,5 m rezoluție) 19 iulie 2004) - toate acestea fiind integrate într-un amplu proiect GIS care a reprezentat la prima sa versiune o premieră în cercetarea arheologică din România.

Cercetarea arheologică s-a desfășurat prin sondarea tuturor zonelor accesibile și în același timp propice locuirii umane, ținându-se cont de informații bibliografice și de observațiile făcute în cursul campaniilor periegetice, de analizele magnetometrice, de studiile de rezistivitate electrică și de datele zborurilor fotogrametrice. Dezvoltarea în suprafață a cercetărilor s-a produs acolo unde realitățile arheologice au impus-o. La Roșia Montană cercetările arheologice au fost efectuate pe zone ample, având un caracter exhaustiv în zonele cu potențial arheologic. Într-o serie de situații arheologice sau când monumentele istorice se situau aproape de obiective industriale, acestea din urmă au fost reproiectate astfel încât respectivele vestigii arheologice sau monumentele istorice să nu fie afectate. Practic, acolo unde a fost cazul, s-a recurs la conservarea și restaurarea *in situ* a obiectivului arheologic, așa cum este cazul monumentului funerar circular de la Hop-Găuri (volumul monografic *Alburnus Maior* II, București 2004), a dealului Carpeni, considerat ca „rezervație arheologică” sau al zonei Piatra Corbului, toate fiind incluse în urma cercetărilor efectuate și a concluziilor acestora în Lista Monumentelor Istorice din 2004. Acestora li se adaugă zonele în care vor fi păstrate in situ vestigiile antice miniere ca în cazul galeriei Cătălina Monulești și al sectorului minier Păru Carpeni. Acestora li se adaugă zona centrului istoric Roșia Montană unde sunt situate o serie de valori de arhitectură (35 de case monument istoric).

Pe de altă parte, în cazul celorlalte zone cu potențial arheologic, cercetarea preventivă s-a făcut integral. Conform aceleiași legislații române în vigoare aplicabile în domeniul protejării patrimoniului arheologic, autorii cercetării nu sunt cei abilitați să acorde descărcarea de sarcină arheologică, procedura fiind următoarea: în urma procesului complex de cercetare se întocmește de către arheologi o documentație cuprinzătoare, redactată în format standard, cu privire la zona investigată, după consultarea căreia Comisia Națională de Arheologie recomandă sau nu, după caz, eliberarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică, care a fost emis, în cazul cercetărilor din perioada 2001 – 2006, direct de către Ministerul Culturii și Cultelor sau de structurile sale deconcentrate, respectiv în cazul de față de către Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a județului Alba.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și de deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea

cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.**

No source:

Pentru detalii privind cadrul legal al desfășurării cercetărilor arheologice de la Roșia Montană, al obținerii certificatelor de descărcare arheologică sau după caz al delimitării zonelor protejate și a monumentelor conservate *in situ*, al planurilor de management și dezvoltare durabilă a zonei din punct de vedere al patrimoniului cultural vă rugăm să consultați materiale informative enumerate mai jos:

- **Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia**
- **Raport comparativ cu privire la planul de management elaborat de către S.C. OPUS - Atelier de arhitectură S.R.L.**
- **Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic**
- **Referat asupra concluziilor studiilor geomecanice realizate pentru determinarea efectelor lucrărilor de derocare asupra construcțiilor din zona protejată**
- **Raportul O'Hara**

Sperăm ca aceste date suplimentare să vă ajute în mai buna înțelegere a Proiectului propus de către compania noastră.

Zona Industrială a Proiectului Roșia Montană ocupă cca. 25% din teritoriul Comunei Roșia Montană. În acest areal sunt permise activități și construcții cu funcțiuni industriale, inclusiv afaceri care merită operațiunile miniere, cum ar fi: materiale de construcții, consumabile, piese de schimb, echipamente de protecție, etc.

Prin planurile de management realizate în procesul de evaluare a impactului asupra mediului, existența activităților turistice sau diversificarea și dezvoltarea serviciilor în zona proiectului și în zonele învecinate, sunt încurajate și imperios necesare pentru bunul mers al proiectului. Acest fapt poate fi ilustrat prin parteneriatele inițiate și dezvoltate de către companie, dintre care am dori să menționăm:

- Microbanca pentru finanțarea micilor afaceri;
- programele de instruire și îmbunătățire a abilităților locuitorilor din Roșia Montană și comunitățile învecinate;
- programul de dezvoltare și consiliere a tineretului prin Centrul de resurse pentru tineri CERT Apuseni, deschis la Abrud.

Față de cele precizate de dumneavoastră, vă rugăm să observați că există dispoziții legale imperative care restricționează dezvoltarea altor proiecte decât cele destinate exploatarea și prelucrării resurselor naturale în zonele în care acestea sunt identificate. În acest sens, menționăm următoarele prevederi legale:

- art. 41 (2) din Legea Minelor nr. 85/2003 "consiliile județene și consiliile locale vor modifica și/sau vor actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere concesionate";
- art. 6 (1) din Hotărârea de Guvern nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism („HG nr. 525/1996”) "autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatarea și prelucrării resurselor în zone delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă";
- art. 4.4. din Regulamentul Local de Urbanism al comunei Roșia Montană aferent Planului Urbanistic General din 2002, "autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatarea și prelucrării resurselor în zonele delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă".

Pe cale de consecință, vă rugăm să aveți în vedere faptul că, prevederile legale anterior menționate au caracter imperativ și sunt aplicabile oricărui proiect similar, dezvoltat de entități de drept public și/sau privat.

În ceea ce privește decizia de a aproba zona industrială a proiectului Roșia Montană, vă prezentăm lista completă a avizelor și acordurilor necesare pentru aprobarea Planului de Urbanism Zonal, deci a factorilor decizionali implicați în proiect:

1. Consiliul Local Roșia Montană - aviz
2. Consiliul Local Abrud - aviz
3. Consiliul Local Câmpeni - aviz
4. Consiliul Local Bucium - aviz
5. Agenția de Protecția Mediului (AGRARO)
6. Agenția de Gospodărire a Apelor (IPROMIN)
7. Inspectoratul pentru Sănătate Publică
8. Administratorul județean a căilor de comunicație C.J. – Alba
9. Gestionarul rețelelor de distribuție a apei, precum și al rețelelor de canalizare - S.C. APA C.T.T.A. ALBA S.A.
10. Beneficiarul rețelelor de echipare tehnico – edilitară Primăria comunei Roșia Montană
11. Gestionarul rețelelor de distribuție a energiei electrice S.C. ELECTRICA S.A.
12. Gestionarul rețelelor de telecomunicații S.N. ROMTELECOM S.A. DIRECȚIA DE TELECOMUNICAȚII ALBA
13. Grupul Pompierilor Militari
14. Inspectoratul de Protecție Civilă
15. Ministerul de Interne
16. Serviciul Român de Informații
17. Ministerul Apărării Naționale - U.M. 2515 București
18. Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Alba
19. Ministerul Culturii și Cultelor
20. Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
21. Comisia Tehnică de Urbanism a Consiliului Județean Alba - aviz
22. Consiliul Județean Alba - aprobare
23. Consiliul Local Roșia Montană - aprobare
24. Consiliul Local Abrud - aprobare
25. Consiliul Local Câmpeni - aprobare
26. Consiliul Local Bucium - aprobare

Conform reglementărilor de urbanism în vigoare, inițiatorul unui Plan de Urbanism General este administrația publică locală. Odată avizat, autoritățile locale și județene sunt responsabile pentru implementarea regulamentelor de urbanism care au fost avizate prin acesta.

În anul 2002 s-a realizat un Plan de Urbanism General (PUG) pentru întreaga localitate Roșia Montană. Acesta prevede reglementări urbanistice pentru toate cele 16 sate aflate pe teritoriul comunei Roșia Montană, precum și o zonă protejată, care să cuprindă clădirile cu valoare de patrimoniu. Proiectul minier propus de RMGC ocupă doar 25% din teritoriul comunei Roșia Montană și afectează doar 4 din cele 16 sate ale comunei prin interdicțiile de construire a unor obiective (altele decât cele cu funcțiuni industriale).

În continuare, Planul de Urbanism General, a fost prezentat publicului și a fost subiectul unor dezbateri publice, timp în care toți cei interesați au putut să-și exprime opiniile legate de direcțiile de dezvoltare ale comunei. După parcurgerea etapei de participare a publicului, PUG a obținut toate avizele necesare de la: ministerele de resort, Consiliul Județean Alba, Comisia de Urbanism, Agenția de Protecție a Mediului Alba, avizul deținătorilor de rețele și avizul final al Consiliului Local Roșia Montană în conformitate cu legislația românească în vigoare, care este aliniată la cea europeană.

În concluzie, Planul de Urbanism General s-a realizat și aprobat în deplină conformitate cu legislația din România și UE, având în vedere armonizarea celor două legislații ca urmare a integrării în UE.

În ceea ce privește închiderea minei și reabilitarea zonei, costurile estimative ale RMGC, recent majorate pe baza unor date suplimentare de la suma de 73 milioane USD precizată în studiul EIM, totalizează în prezent 76 milioane USD.

Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

De asemenea, nu există discrepanță între "sumele necesare și cele stabilite" - RMGC (sau succesorul său legal) este singurul responsabil pentru cheltuielile de închidere și reabilitare.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică. De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

Considerăm că aceste costuri estimative dovedesc gradul înalt de responsabilitate față de procesul de închidere și reabilitare. Doar ca o comparație, cel mai mare producător de aur din lume a rezervat suma de 683 milioane USD (începând cu 31 decembrie 2006) pentru

refacerea ecologică a 27 de exploatări, ceea ce înseamnă în medie 25 milioane USD pe exploatare.

Mai întâi, trebuie să facem o corectură, Proiectul Roșia Montană (RMP) nu afectează decât 1.257 ha, conform certificatului de urbanism emis în aprilie 2006 pentru zona industrială din Roșia Montană.

Zona industrială se suprapune peste fosta zonă industrială RoșiaMin, puternic afectată de poluare din cauza metodelor de minerit necorespunzătoare. Așa că este greșit să se spună că acest teren abia acum se „pierde” din cauza mineritului.

Este foarte ușor de explicat de ce nu se vor înregistra niciun fel de pierderi generate de schimbarea utilizării terenului pentru proiectul de exploatare minieră propus:

1. Conform legislației românești în vigoare, schimbarea încadrării de utilizare a terenului este precedată, în mod obligatoriu, de plata în avans a unor anumite taxe. Aceste taxe trebuie plătite integral de către beneficiarul investiției. Pentru proiectul Roșia Montană, aceste taxe vor depăși suma de 60 milioane USD;
2. Terenurile care sunt sub amprenta proiectului sunt degradate, fără nici un potențial productiv și o valoare scăzută în sine.

În conformitate cu legislația de mediu, obligația titularului de proiect este de a reabilita zona din punct de vedere ecologic la închiderea activităților de exploatare minieră.

Așadar, terenul nu este „scos din circuitul economic”. Practic, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se obligă să efectueze în mod responsabil închiderea minei și reabilitarea mediului la Roșia Montană și avem un plan pentru realizarea acestui obiectiv. Planul de Reabilitare și Închidere a Minei (Plan J din studiul EIM – Evaluarea Impactului asupra Mediului) stabilește o serie de măsuri pentru ca mina să afecteze cât mai puțin peisajului din Roșia Montană. Aceste măsuri sunt următoarele:

- Acoperirea și revegetarea haldelor de steril, în măsura în care nu sunt folosite ca umplutură pentru cariere;
- Umplerea carierelor, cu excepția carierei Cetate, care va fi inundată pentru a forma un lac;
- Acoperirea și revegetarea iazului de decantare și zona stăvilărilor acestuia;
- Dezmembrarea instalațiilor de producție ieșite din uz și revegetarea zonelor curățite;
- Tratarea apelor prin sisteme semi-pasive (având ca rezervă sisteme convenționale de tratare) până ce toți efluenții au ajuns la standardele pentru ape uzate și nu mai au nevoie de tratare;
- Întreținerea vegetației, controlul eroziunii, ca și monitorizarea întregului amplasament, până ce RMGC va demonstra că au fost realizate în mod constant toate obiectivele de ecologizare.

Reabilitarea zonei amplasamentului va satisface sau chiar va depăși standardele fixate prin Directiva Uniunii Europene privind Deșeurile Miniere, care impune ca RMGC să „readucă terenul la o stare satisfăcătoare, cu accent special pus pe calitatea solului, animalele sălbatice, habitatul natural, rețele de ape curgătoare, peisaj și folosință benefică corespunzătoare.”

Proiectul colectează apele contaminate din bazinele de recepție Roșia și Corna și, în același timp, apa de suprafață curată va fi returnată în cursurile de apă. Cu toate acestea, o parte din apele tratate în instalația de tratare a apelor reziduale ARD este deversată înapoi în cursurile de apă, ca debit de compensare. Aparenta reducere a debitului în cele două râuri (71,9 m³/hr, 20 L/s) este explicată aproape exact de debitele de apă interceptată din mină, care împreună totalizează 67,3 m³/hr (18.7 L/s) – astfel încât cele 23% (maxima) ale reducerii de debit este compensată de eliminarea celei mai contaminate componente. Impactul pe care îl are asupra Râului Abrud reducerea de 71,9 m³/hr (20 l/s) este neglijabil – cca. 1,4% din debitul său mediu total.

În afară de aceasta, Proiectul se obligă să mențină niște debite minime în râurile Roșia și Corna de 72 m³/hr (20 L/s) și respectiv 25,2 m³/hr (7 L/s). Acestea sunt debite de bază de compensare biologică estimate, care vor duce la capacitatea de susținere ecologică atunci când râurile se vor reface suficient din punct de vedere al calității pentru a putea întreține fauna și

flora acvatică. În cazul cursului râului Roșia, au fost deja înregistrate debite mai mici decât acest debit minim în datele de bază dintre anii 2000 și 2005.

Pentru a confirma disponibilitatea sursei de apă, necesarul de apă tratată a fost comparat cu debitele râului Arieș înregistrate în timpul perioadelor uscate, în combinație cu captările de apă autorizate existente de la Câmpeni și Roșia Poieni. Trebuie subliniat faptul că extragerea maximă actuală din zona de la Câmpeni la Gârda între anii 1995 și 2000 a fost doar de 1.340 m³/hr (372 L/s), echivalentă cu numai 16% din volumul de captare aprobat.

Dacă utilizatorii existenți ar fi să extragă apă până la cantitatea maximă pentru care au autorizare, râul Arieș tot ar satisface întregul necesar în 96% din timp. Restul de 4% din timp reprezintă perioade de debit extrem de scăzut. Având în vedere că extragerea actuală este de numai 16% din cantitatea de captare autorizată, pare improbabil să nu fie disponibil un debit suficient de mare. În orice caz, dacă toți utilizatorii care au autorizație ar folosi întreaga cantitate care le este alocată, s-ar putea să existe câteva zile în care captările din râul Arieș vor trebui eventuale reduse, alimentarea cu apă pentru Proiect fiind compensată cu adaosuri din rezervă și realocări temporare în bilanțul de apă. La momentul de față, extracția minereului de cupru de la Roșia Poieni a fost oprită; debitul de apă interceptat din râul Arieș este mult mai mic, reprezentând numai apa necesară pentru instalația pentru var.

Ameliorarea calității apei obținute va depăși durata de existență a Proiectului. Proiectul s-a angajat să reabiliteze zona amplasamentului, astfel încât să diminueze sau chiar să elimine sursele de poluare a apei și să trateze toate debitele poluate reziduale. La închiderea proiectului, apa care este evacuată de pe amplasament corespunde și va continua să corespundă cu valorile NTPA 001. Sursele actuale, din perioada dinaintea de funcționarea Proiectului, cum ar fi debitele din steril și din galeriile minei, sunt incluse din principiu în programul de închidere și reabilitare. În timpul funcționării exploatarea minierei, vor fi eliminate cele mai multe dintre actualele halde de steril și abatajele care contribuie la evacuările supuse influențelor. Ameliorarea calității apei corelată cu aceste acțiuni va fi permanentă. Celelalte surse potențiale vor fi corelate în cea mai mare măsură cu Proiectul. Aceste surse vor fi închise prin utilizarea unor metode de control a surselor, pentru a reduce evacuările în mediu cu orice debite reziduale tratate pentru a satisface standardele de calitate pentru apă. Închiderea va fi realizată astfel încât necesarul de tratare a apei va scădea în anii ce vor urma după acest proiect. Procesul de închidere este descris în detaliu în Planul de Reabilitare și de Închidere a Minei (Planurile ESMS, Plan J).

Valoarea pădurii de pe amplasamentul proiectului este dată de valoarea intrinsecă a produselor și serviciilor oferite de aceasta. Valoarea produselor constă în principal în valoarea lemnului din arboretele de pe această suprafață, care se estimează la cca 30.000 mc, ce se va extrage eșalonat în 4 etape succesive, în conformitate cu dezvoltarea proiectului (anul 0, 7, 14, 16). Această valoare poate fi evaluată teoretic, înmulțind volumul de lemn estimat a se recolta cu prețul mediu al lemnului pe picior stabilit de Ordinul nr. 416/2006 (69 RON/mc), dar a cărei valoare reală va fi dată de prețul mediu obținut pe piața liberă a lemnului în momentul vânzării.

În prezent, resursele turistice din Roșia Montană sunt doar potențiale, deoarece infrastructura necesară pentru susținerea turismului lipsește.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, dezvoltarea Roșiei Montană în acest sens, se poate face în paralel cu operațiunile miniere.

Capitolul 5 din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) identifică și evaluează alternativele proiectului, inclusiv turismul. Important este că raportul la studiul EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile necorespunzătoare de acces și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Roșia Montană ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul turistic. Există inițiative de a face acest lucru, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA).

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus, de asemenea, realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Cu siguranță, restricțiile urbanistice se vor aplica zonelor ce ar putea fi afectate de funcționarea proiectului, dar acest lucru va avea loc pe o perioadă determinată de timp, iar prin intermediul Planului său de dezvoltare durabilă a comunității (Volumul 31 din raportul EIM), RMGC se obligă să pună bazele dezvoltării de proiecte pe termen lung, cum ar fi turismul. Planul de Urbanism General (PUG), întocmit în 2000 și aprobat în 2002, este un document vizat de Consiliul Local după ce a fost depus spre consultare de către publicul din comunitatea locală. PUG a fost prezentat și discutat în 11 adunări de consiliu și dezbateri publice. Zona industrială este evidențiată în acest PUG, dar această regiune nu este adecvată pentru activități turistice. În același timp, a fost evidențiată și o zonă protejată. După ce Planul de Urbanism Zonal (PUZ) este aprobat de Consiliul Local din Roșia Montană, în această zonă pot fi inițiate activități turistice (pensiuni, restaurante, etc.). PUZ care prezintă, în detaliu, suprafața de teren necesară pentru RMP afectează doar aproximativ 25% din comuna Roșia Montană. Deși unele afaceri au luat deja ființă pe restul de 75% din comună, după finalizarea PUZ, dezvoltarea afacerilor va fi încurajată și mai mult.

Există câteva exemple bune în care turismul și mineritul s-au dezvoltat împreună. Au fost menționate exemplele Minei de aur Martha, din Waihi, Noua Zeelandă și a Minei de aur Rio Narcea din Spania, iar cel din urmă exemplu apare și în documentul „Cea mai bună referință” al UE, privind managementul deșeurilor miniere. Acest lucru se întâmplă deoarece minele sunt exploatate eficient, în siguranță și protejează mediul. Deoarece aceste mine se află în regiuni cu un istoric îndelungat în minerit, vizitatorilor li se poate prezenta atât vechea tehnologie, cât și cea nouă. Roșia Montană se află într-o bună poziție și poate profita de istoricul său în domeniul mineritului, iar RMGC își propune să-și administreze operațiunile cu respectarea acestei practici. Alte exemple au fost dezbătute în cadrul Roșia Montană Propuneri Inițiale pentru Turism.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Programe și parteneriate pentru dezvoltare durabilă la Roșia Montană.

Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation (“RMGC”) sunt prezentate în capitolul din Evaluarea

Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și rehabilitare a minei").

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

RMGC a angajat pe unul dintre cei mai renumiți brokeri de asigurări din lume, care este bine reprezentat în România și are o lungă și remarcabilă experiență în realizarea de evaluări de risc pentru proiecte miniere. Brokerul va colabora cu cei mai buni specialiști în asigurări de bunuri și asigurări pentru cazurile de avarii accidentale ale utilajelor, pentru a efectua analize de risc și evaluări ale strategiei de prevenire a pierderilor pe parcursul activităților de construcție și exploatare de la Roșia Montană, în vederea reducerii la minim a riscurilor. Brokerul va stabili suma asigurată și va colabora cu cele mai bine cotate societăți de asigurare pentru a pune la punct acest program pentru RMGC, pentru toate fazele proiectului, de la construcție, exploatare și apoi închidere.

RMGC se angajează să adopte cele mai înalte standarde cu privire la securitatea și sănătatea în muncă pentru personalul său și furnizorii de servicii. Faptul că se utilizează cele mai bune tehnici disponibile asigură realizarea acestui obiectiv. Nici o firmă nu câștigă de pe urma unei pierderi, iar în acest scop vom avea în vedere implementarea de soluții tehnice care să prevină riscurile deoarece acestea sunt net superioare soluțiilor de asigurare contra riscurilor. Se poate elimina până la 75% din riscul de pierdere în fazele de proiectare și de construcție ale unui proiect.

Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu punerea în funcțiune cu întârziere, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.

Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului („GFRM”) este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt de minim 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările angajate anual.

Cea de a doua garanție, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile preconizate pentru eventuala închidere a exploatării miniere Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică.)

**Answer to the contestation submitted by Cofirlan Costel
on the 7th July 2006, under registration no. 7**

Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) has committed to answer all questions in the spirit of an honest and fair debate. This thing becomes very difficult to achieve when unfounded and unsupported accusations are made, as it is your case. Therefore, we will answer your issues included in your contestations if they are relevant and justified from the point of view of EIA process developed for Roşia Montană Project (RMP). As a general consideration, please be advised that RMP is fully compliant with Romanian and European legislation, as well as with best international practices of the field, without any exception.

The Project will bring best available techniques, many of which are concerned with environmental protection, to Romania for the first time. RMGC will also engage in environmental rehabilitation to clean up the effects of pollution from past poor mining practices and is already engaging in efforts to improve the social and cultural life of Roşia Montană.

Life in Roşia Montană will be significantly enhanced. An area of the village of Roşia Montană has been designated as a protected area, the proposal includes the renovation and restoration of the historical center of Roşia Montană and the construction of two new relocation sites: one in the Piatra Albă area (situated at approximately 6 km away from the historical center) and one at Dealul Furcilor, a subdivision of Alba Iulia, the county's capital. Piatra Albă site will be the new civic center of the commune, which will be the most modern in Romania. In addition to individual homes, new and modern quarters for the City Hall, cultural and community centers, a police station, a dispensary, a school, and other buildings will be built. This new and modern location will preserve the character and tradition of the mountain villages of the Apuseni Mountains but will benefit from all the advantages and facilities of 21st century construction. The school will be the only building built in a modern architectural style. Please also note that the property purchase program established by the company has been designed according to World Bank guidelines, and is based on a "willing seller, willing buyer" model, offering individual development opportunities and various support programs. To this extent, RMGC provided fair compensation packages for the affected inhabitants of the impacted area, in full compliance with the World Bank policies in this field, as detailed in the Resettlement and Relocation Action Plan (RRAP) developed by RMGC, which may be found on company's official website.

We have no hesitation in saying that life in Roşia Montană and the region during and after the mine operations will be the best offered by any mining town in Romania.

The role of the process of assessing the impact on the environment is to evaluate, estimate, quantify and forecast potential impact on the environmental factors as a result of the implementation of certain projects, and not that of providing a financial analysis. In chapter (4.1), section (7) 'Residual Impacts' of the EIA, all impacts (positive and negative) associated to the implementation of the project are assessed and quantified.

As RMGC has no responsibility for Baia Mare, questions on costs related to the Baia Mare accident should be directed to the Romanian Government.

The Baia Mare Project and the one proposed by RMGC cannot be compared from design to management of the facility itself, financial assurance, public reporting, stakeholder involvement, verification procedures and compliance – all of which are followed to the highest standards in our project – the two projects are vastly different.

The Romanian Government, in our Terms of Reference, requested that we follow the new European Directive on Waste Management even before it became law in Europe or Romania.

The Baia Mare accident has fundamentally changed the rules and regulations in Europe for the production, transportation and use of cyanide. The new stricter standards (toughest in world) make it impossible for any new mining project with a design and operating procedures similar to the Baia Mare mine to ever be permitted in Europe.

The Environmental Impact Assessment (EIA) study we submitted last year is the first in Romania to be EU compliant and is designed so that not a single exemption from existing or planned laws is necessary. To illustrate our commitment to high standards, wherever Romanian and EU requirements differ, RMGC has chosen to abide by the stricter of the two. In addition, while existing gold mines will have as long as 10 years to come into compliance with stricter regulatory standards, our Roșia Montană Project will meet these standards from the first day of operation.

A large part of the changes since the Baia Mare accident is the introduction of the International Cyanide Management Code, to which Gabriel Resources/RMGC is a signatory, and which stipulate strict guidelines for the production, transportation and use of cyanide. The Code also includes requirements related to financial assurance, accident prevention, emergency response, training, public reporting, stakeholder involvement and verification procedures. The International Cyanide Management Code can be referenced at www.cyanidecode.org.

As for a specific comparison, the Roșia Montană Project (“RMP”) differs from Baia Mare on every key indicator – such as cyanide detoxification in the process plant, design and construction of the Tailings Management Facility (TMF) and embankments, management of the facility itself, financial assurance, public reporting, stakeholder involvement and verification procedures.

In short, the Roșia Montană Project is in no way comparable to Baia Mare¹.

The cyanide used in the RMP will be subject to a cyanide destruction process and residual cyanide deposited with the process tailings in the Tailings Management Facility (“TMF”) will degrade rapidly to levels well below maximum regulatory levels. Because detoxification will take place before the tailings are deposited to the TMF, they will contain very low concentrations of cyanide (approx. 5-7 parts per million or ppm or mg/l) which is well below the regulatory limit of 10 ppm recently adopted in the EU Mining Waste Directive (2006/21/EC). This system of use and disposal of cyanide in gold mining is classified as Best Available Techniques by the EU.

This is a key difference with Baia Mare: Baia Mare did not have a cyanide destruction mechanism (detoxification process) in the process plant, as the RMP has. As a result, the concentration of cyanide in the tailings disposed in the TMF at Baia Mare was between 120-400 ppm of cyanide. The near-zero content of the RMP solution would therefore, in the unlikely event of a spillage, mean that the quantity of cyanide in the water would be a small fraction of what was experienced at Baia Mare.

The proposed dam at the Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution. Baia Mare was not designed to the same high standards and did not have the requisite capacity to withstand the storm event in 2000.

In order to ensure sufficient capacity to avoid overtopping, the elevation of each stage of the TMF through the life of the project is determined as the sum of the design volume required to: (1) store process water and tailings for the maximum normal operation volume of tailings and the average decant pond volume; (2) store run-off resulting from two PMP – Possible Maximum Precipitation – storms and, (3) Provide a tailings beach and additional freeboard for wave

---

¹ Please see Baia Mare information sheet in the Annex, for a detailed comparison between Roșia Montană and Baia Mare, including results of the UNDP assessment of Baia Mare.

protection to the tailings volume at each stage during operations; a conservative freeboard criterion is based on the PMF storage plus 1 metre of wave run-up.

The TMF has been designed to meet the more stringent PMP event. Furthermore, in order to ensure that the TMF can store a full PMF volume at all times, it is actually designed to safely hold the flood waters from two consecutive PMP events. The Roşia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines and 10 times more than the rainfall that was recorded during the Baia Mare dam failure. An emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that pumps fail due to malfunction or power interruption at the same time as the second PMP event. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

The TMF for RMP will be built along the centerline method, by using borrowed rockfill and waste rock – which is BAT for the industry. The EIA describes how the dam will be built with solid rock materials, designed and engineered by MWH, one of the leading dam designers in the world and reviewed and approved by certified Romanian dam safety experts, (members of ICOLD committee). Prior to operation, the dam must be certified for operations by the National Commission for Dams Safety (CONSIB) and perform an independent audit every two years. RMGC has utilized the world's foremost experts in these areas to ensure the safety of the project's workers and the surrounding communities. Baia Mare was built of coarse tailings materials – not rockfill – and therefore was not able to handle the additional weight of the storm event in 2000.

RMP will have a free draining structure above the starter dam, and a system of under-drains, granular filter zones and pumps – as per BAT – to collect, control and monitor any seepage. Specifically, the tailings ponds and tailings dam have been designed to the highest standards to prevent pollution of groundwater and to continuously monitor the groundwater and extract any seepage detected – a system verified by hydro-geologic studies. Specifically, the design features include an engineered low permeability soil liner system within the TMF basin to meet a permeability specification 10^{-8} m/s, a cut-off wall within the foundation of the starter dam to control seepage, a low permeability core for the starter dam to control seepage and a seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline.

In terms of management, Baia Mare was rated a Category C facility – requiring no special surveillance and monitoring. Roşia Montană Project, however, is Category A, meaning that a full EIA detailing baseline conditions, project impacts and mitigation measures, is required before receipt of permits, as well as future monitoring and reporting requirements.

Finally, Baia Mare lacked a Cyanide Management Plan. By comparison, the Roşia Montană Project has a Cyanide Management Plan, in compliance with the International Cyanide Management Code (ICMC) – BAT for today's projects.

In conclusion, we hope we have provided a detailed account of why our project in Roşia Montană isn't only vastly different from the mine in Baia Mare but that it is also designed to be a model of responsible mining, incorporating Best Available Techniques and implementing the highest environmental standards.

The archaeological researches from Roşia Montană have begun in 2000 with the participation of archaeological teams from Alba Iulia Union National Museum and National Institute of Historical Monuments from Bucharest. In March 2001, the "Alburnus Maior" National Research Program was established through the Order of the Minister of Culture and Religious Affairs no. 2504. The scientific coordinator responsible for this research program is Dr. Paul Damian of the National History Museum of Romania. In fact, at Roşia Montană archaeologists' teams from more

institutions (museums, research institutes, and universities) belonging to the Ministry of Culture, Romanian Academy or Ministry of Education and Research have participated. According to the legal provisions in force, the research teams proposed or not the granting of the Certificate of archaeological discharge for surfaces well delimited.

Preventive archaeological researches at Roșia Montană have allowed the research of five Roman cremation necropolis (Tău Corna, Hop-Găuri, Țarina, Jig - Piciorag and Pârâul Porcului – Tăul Secuilor), two funerary areas (Carpeni, Nanului Valley), sacred areas (Hăbad, Nanului Valley), habitation areas (Hăbad, Carpeni, Tăul Țapului, Hop), the most significant being the Roman structures on the Carpeni Hill and the circular funerary monument at Tău Găuri. In addition, for the first time in Romania, surface investigations have been paralleled by underground investigations of Cetate, Cârnic, Jig and Orlea massifs, with important discoveries in the Piatra Corbului, area, Cătălina-Monulești gallery and the Păru Carpeni mining sector.

The research consisted of aerial photo interpretation, archaeological magnetometric studies, electrical resistivity, palynology, sedimentology, geology studies, radiocarbon and dendrochronology dating. For a better management of the research units and of the archaeological findings, data bases were used, including text and photographs-among which 4 satellite images (an archive satellite image type SPOT Panchromatic (10m) from 1997; 2 satellite images LANDSAT 7 MS (30 m), dating from 2000 and 2003; a satellite image with priority programming SPOT 5 SuperMode color (2,5 m resolution-19 July 2004); all data have been included in a comprehensive GIS program, a first in the Romanian archaeological research.

The archaeological investigation was performed through the research of all areas both accessible and suitable for human settlements, taking into account the bibliographic information and observations made during the campaigns of archaeological surveys, magneto-metric analyses, electric resistivity studies and the data of photogrammetry flights. The investigation was intensively developed where the archaeological results required it. At Roșia Montană, the archaeological researches were performed on ample areas, having an exhaustive character within the areas with archaeological potential. In the case of archaeological monuments that are located close to industrial facilities, plans have been redesigned to ensure that the archaeological remains in question will not be affected. Where appropriate, the archaeological monument was preserved in situ and restored, i.e. the circular funerary monument at Hop-Găuri (see The "Alburnus Maior" monograph series, volume II, Bucharest, 2004). Another example in this respect is the Carpeni Hill, designated an "archaeological " reserve, and the Piatra Corbului area. In 2004, after being thoroughly investigated, these areas have been included on the List of Historic Monuments. Add to this the areas where ancient mining remains will be preserved, such as the Cătălina Monulești gallery and the mining sector Păru Carpeni, as well as the protected area Roșia Montană Historic Center, including a number of heritage assets (35 historic monument houses).

Other areas with archaeological potential have been subject to thorough preventive investigations. According to the same Romanian legislation in force applicable in the field of archaeological heritage protection, the research authors are not entitled to grant the archaeological discharge, the procedure being as follows: after the complex process of research, the archaeologists elaborate a comprehensive documentation edited into a standard format regarding the investigated area. Upon consideration of the material submitted, the Archaeological National Commission decides whether to recommend or not the granting of the archaeological discharge certificate. This certificate was issued in the case of the researches from 2001 – 2006 directly by the Ministry of Culture and Religious Affairs or by its local departments, respectively by the Direction for Culture, Religious Affairs and National Cultural Heritage of Alba County.

Considering the importance of the cultural patrimony from Roșia Montană and current legal requirements, SC Roșia Montană Gold Corporation SA allocated a budget of over US\$ 10 million for heritage investigation for the period 2001-2006. Moreover, taking into account the

research results, the specialists' opinions, and competent authorities' decisions, the budget estimated by the company for the research, preservation and restoration of the Roșia Montană cultural heritage during the project implementation, is US\$ 25 million, as was publicly announced within the Report on Environment Impact Study in May 2006 (see the Report on Environment Impact Study, vol. 32, Management Plan for Archaeological Patrimony from Roșia Montană Area, p. 84-85). In this way the establishment of a **Modern Mining Museum** with exhibitions of **geology, archaeology, industrial and ethnographic patrimony**, the development for public access of the **Cătălina Monulești** gallery and the **Tău Găuri** monument, the **preservation and restoration of the 41 buildings historical monument and protected area Roșia Montană Historical centre**, and the continuation of the researches in Orlea area, are all included in the proposals.

No source:

For details regarding the law frame of the archaeological investigations from Rosia Montana, of the discharge certificate issue and of the outlining of the protected zones and in situ preserved monuments, of the management plans and sustainable development of the zone from cultural heritage point of view we would like to consult the informative materials mentioned above:

- **Information referring to the cultural heritage of Rosia Montana and its administration**
- **Comparative report regarding the management plan drawn up by S.C. OPUS – Architecture Workshop S.R.L.**
- **Evaluation of the costs related to the historical mining work network of Carnic massif**
- **Report regarding the conclusions of the geo-mechanical studies achieved to determine the impact of the blasting operations on the constructions from the protected zone**
- **O'Hara report**

We hope that these additional data will ensure a better understanding of the project proposed by our company (RMGC).

The Industrial zone of Roșia Montană Project occupies approximately 25% of Roșia Montană Commune territory. Industrial activities and constructions are allowed inside this area, including businesses serving the mining operations, such as: construction materials, consumables, spare parts, protection equipment, etc.

The management plans prepared as part of the environmental impact assessment process encourage the existence of tourism activities or diversification and development of services in the project area and in the neighboring areas, such activities and services being absolutely necessary for the proper development of the project. This may be illustrated by the partnerships initiated and developed by the company, such as:

- the micro bank for financing small businesses
- training and skill development programs for Roșia Montană locals and of the neighboring communities,
- the development and consultation program for youth implemented through the Youth Resource Center - CERT Apuseni, established in Abrud.

As for your comments, please note that there exist law provisions which limit the development of project, others than those for natural resource mining and processing within the ozone's where they were identified. To this aim we would like to underline the following legal provisions :

- (i) art.41(2) of Law 85/2003 *“the county and local councils will modify and/or update the territorial planning and general urbanism plans to allow the completion of all the operations necessary to develop the leased mining activities”;*
- (ii) art. 6(1) of the Government Decision no.525/1996 referring to the approval of the General Urbanism Regulations (“GD 525/1996”) *“ the permitting of the final construction completion, others than the industrial ones, necessary for the development of mining and*

processing operations of the resources within the areas delimited as per laws and containing underground identified resources, is not allowed;

- (iii) Art.4.4 of the Local Urbanism Regulation of Roșia Montană commune and corresponding to the 2002 General Urban Plan saying that “ *the permitting of the final construction completion, others than the industrial ones, necessary for the development of mining and processing operations of the resources within the areas delimited as per laws and containing underground identified resources, is not allowed*”.

Consequently please note that, the, law provisions previously mentioned are imperative and applicable to any mining project developed by public and/or private entities.

As for the decision to approve the industrial zone of the Roșia Montană project, please find below the complete list of the approvals and permits necessary for the approval of the Zonal Urbanism Plan, *i.e.* a list of the decision-making factors involved in the project:

1. Roșia Montană Local Council – approval
2. Abrud Local Council – approval
3. Câmpeni Local Council – approval
4. Bucium Local Council – approval
5. Environmental Protection Agency (AGRARO)
6. Water Management Agency (IPROMIN)
7. Public Health Inspectorate
8. County administrator of communication ways – Alba County Council
9. Administrator of the water distribution networks and sewerage networks - S.C. APA C.T.T.A. ALBA S.A.
10. Beneficiary of the municipal technical equipment networks – Roșia Montană Commune Mayoralty I
11. Administrator of the electric power distribution networks S.C. ELECTRICA S.A.
12. Administrator of the telecommunications networks S.N. ROMTELECOM S.A. ALBA TELECOMMUNICATIONS DIRECTORATE
13. Military Fire Brigade
14. Civil Protection Inspectorate
15. Ministry of Interior
16. Romanian Intelligence Service
17. Ministry of National Defense - U.M. 2515 Bucharest
18. County Directorate for Religious Affairs and National Cultural Heritage
19. Ministry of Culture and Religious Affairs
20. Ministry of Transports, Constructions and Tourism
21. Technical Urbanism Committee of Alba County Council – approval
22. Alba County Council – permit
23. Roșia Montană Local Council – permit
24. Abrud Local Council – permit
25. Câmpeni Local Council – permit
26. Bucium Local Council – permit

According to the town planning regulations in force, the originator of a General Urbanism Plan is the local public administration. After the approval of the plan, the local and county authorities are responsible for the implementation of the town planning regulations approved there under.

A General Urbanism Plan for the entire Roșia Montană settlement was prepared in 2002. This Plan stipulates urban-planning regulations for all 16 villages included in the Roșia Montană Commune, and for a protected area including historical buildings. The mining project proposed by RMGC occupies only 25% of Roșia Montană Commune territory, and impacts only 4 of the 16 villages of the commune, by the restrictions regarding the construction of certain facilities (other than for industrial purposes).

Then, the General Urbanism Plan was presented to the public and subject to public debates; therefore all interested persons have been able to express their opinion regarding the development opportunities of the commune. After the completion of the public participation stage, the General Urbanism Plan has obtained all necessary approvals from the competent ministries, from Alba County Council, the Urbanism Committee, Alba Environmental Protection Agency, the network operators and the final approval of Roșia Montană Local Council, in accordance with the Romanian laws in force, which are aligned to the European legislation.

In conclusion, the General Urbanism Plan has been prepared and approved in full compliance with the Romanian and EU laws, harmonized following accession to the EU.

With respect to mine closure and area's rehabilitation, RMGC's estimated costs, recently revised upward from the US \$73 million reported in the EIA based on additional information, currently total US \$76 million.

RMGC's closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions, bankruptcy or the like they are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Furthermore, there is no discrepancy between the "necessary and assigned amounts" – RMGC (or its legal successor) is solely responsible for closure and rehabilitation costs.

Closure and rehabilitation at Roșia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense – that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape – can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the

unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs. Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the EFG estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production

We believe that our cost estimates are evidence of our high level of commitment to closure and rehabilitation. Just as a comparison, the world's largest gold producer has set aside US \$683 million (as of December 31, 2006) for the rehabilitation of 27 operations, which equates to US \$25 million on average per mine.

Firstly, we need to make a correction, the Roşia Montană Project (RMP) only affects 1,257 ha, as per the urbanism certificate issued in April 2006 for the industrial zone of Roşia Montană.

This industrial zone is superimposed on the former RoşiaMin industrial area, strongly affected by pollution due to poor mining methods. So it is wrong to say this land is somehow only now being "lost" to mining.

It is very easy to explain why there will be no losses generated by the change of the land use for the proposed mining project:

- As per the Romanian laws in force, the change of the land use is preceded, compulsorily, by the payment in advance of certain taxes. These taxes are to be paid entirely by the beneficiary of the investment. For the Roşia Montană project, these taxes will exceed the amount of US\$60 million;
- The lands under the incidence of the project are degraded, with no productive potential and low preservation value.

As per the environmental legislation, the obligation of the project titleholder is to rehabilitate the area from an environmental point of view upon closure of the mining activities.

So, the land is not "taken out of the economic circuit". In fact, Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) is committed to responsible mine closure and rehabilitation in Roşia Montană and we have a plan to achieve it. Our Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA) sets out a series of measures to ensure that the mine leaves as small an imprint as possible on Roşia Montană's landscape. These measures are as follows:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

The mine's rehabilitation will meet or exceed the standards set by the EU Mining Waste Directive, which dictates that RMGC must "restore the land to a satisfactory state, with particular regard to soil quality, wild life, natural habitats, freshwater systems, landscape, and appropriate beneficial uses".

The Project intercepts contaminated water from the Roşia and Corna catchments while diverting as much clean surface water as possible for return to the streams. Nevertheless, part of the waters treated in the ARD waste water treatment plant is discharged back to the streams as compensation flow. The apparent reduction in flow in the two streams (71.9 m³/hr, 20 L/s) is accounted for almost exactly by the intercepted mine water flows which together total 67.3 m³/hr (18.7 L/s) – so the 23% (maximum) reduction in flow is offset by the removal of the most contaminated component. The impact on the River Abrud of the 71.9 m³/hr (20 l/s) reduction is negligible – about 1.4% of its total average flow.

Further, the Project is committed to maintaining minimum flows in the Roşia and Corna streams of 72 m³/hr (20 L/s) and 25.2 m³/hr (7 L/s) respectively. These are the estimated biological compensation baseflows which will be conducive to ecological sustainability when the streams have recovered sufficiently in quality terms to support aquatic fauna and flora. In the case of the Roşia stream lower flows than this minimum flow have already been recorded in the baseline data between 2000 and 2005.

In order to confirm the availability of the water source, the plant water demand was compared to the recorded Arieş River flows during dry periods, combined with the existing authorized water abstraction at Câmpeni and Roşia Poieni. It should be noted that the actual maximum abstraction in the area of Câmpeni to Gârde during 1995 to 2000 was only 1,340 m³/hr (372 L/s), equivalent to only 16% of the licensed abstraction rate.

If the existing users were to abstract up to their maximum licensed amount, the Arieş River would still meet all demands 96% of the time. The remaining 4% of the time represents periods of extreme low flow. Given that actual abstraction is only 16% of the licensed abstraction, it appears unlikely that sufficient flow would not be available. However, if all licensed users utilized their full allotment, there may be a few days when withdrawals from the Arieş River may have to be reduced, with water supply to the Project being made up from storage and temporary reallocations in the water balance. At the moment, the mining of the copper ore in Roşia Poieni has been stopped; the water flow intercepted from the Arieş river is much lower, representing only the water required for the lime installation.

The improvement of the quality of obtained water will go beyond the life of the Project. The Project has committed to rehabilitate the site in such way as to mitigate or eliminate the water pollution sources and treat all residual polluted flows. At project closure, water discharging from the site complies and will continue to comply with the NTPA 001 values. Current pre-Project sources such as waste rock and mine adit flows are included by default in the closure and rehabilitation program. During the course of mining most of the current waste rock piles and mine workings that contribute to impacted discharges will be removed. The water quality improvement associated with these actions will be permanent. The remaining potential sources will largely be associated with the Project. These sources will be closed using source controls to reduce environmental discharges with any residual flow treated to meet water quality standards. Closure will be implemented in such a way that treatment requirements will decrease in the years following the project. The closure process is described in detail in the Mine Rehabilitation and Closure Plan (ESMS Plans, Plan J).

The assessment of the value of forest located within Project site is provided by the intrinsic value of products and services that the respective forest provides. The value of the products consist mainly of the value of the wood estimated at approximately 30,000 mc, cleared in successive stages according with the development of the project (years 0, 7, 14, 16). This value may be theoretically assessed by multiplying the estimated wood volume with the average price of raw wood, which is established by Order no. 416/2006 (69 RON/mc), but its real value will be provided by the average value secured upon sale on the wood open market.

At present, Roşia Montană's touristic resources are potential only, as its infrastructure to support tourism is lacking.

As the Roşia Montană Project (RMP) project affects only 4 of Roşia Montană's 16 sub-comuna, the development of Roşia Montană's tourism potential can be done in parallel with active mining operations.

Chapter 5 of the Environmental Impact Assessment Study Report (EIA) identifies and assesses project alternatives, including tourism. Importantly, the EIA concludes that the project does not preclude the development of other industries such as tourism. On the contrary, the mining project would remove some of the existing significant impediments to establishment of other industries, such as pollution, poor access and other problems that have arisen through lack of inward investment. As described in Volume 14, 4.8 Social and Economical Environment, and in Volume 31, Community Sustainable Development Management Plans, there are currently some tourism activities in Roşia Montană. However the tourism industry is not at present a significant economic driver.

Roşia Montană could continue to develop its tourism potential. There are initiatives to do so, such as "Tourism development model and its contribution to sustainable development in Zlatna, Bucium, Roşia Montană and Baia de Arieş as alternative to mono-industrial mining activities" prepared by the National Institute for Research and Development in Tourism (INCDT) published in April 2006, just as the EIA report was being submitted to the Ministry of Environment and Water Management (MEWM).

Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) has also commissioned a study which sets out how the potential tourism markets and how these might best be approached in an integrated project:

"From experience, tourism will be possible and profitable only when there is something to offer to tourists in terms of clean environment, proper infrastructure (good roads, accommodation, restaurants, running water, proper sewage system, waste disposal facilities, etc.), attractions (museums, other things to see such as historical monuments, etc). A mining project such as the one proposed by RMGC will provide, through taxes, and the development of service industries, the necessary funds to improve the infrastructure. Through the RMP and its heritage management plans, US\$25 million will be invested by the company in the protection of cultural heritage in such a way to support tourism. A training program will provide the necessary skills to develop tourist activities and the Roşia Montană Micro Credit will support people in starting pensions, restaurants, etc., all needed for attracting tourists. At the end of the project, there will be a new village, plus the restored old centre of Roşia Montană with a museum, hotels, restaurants and modernized infrastructure, plus restored mining galleries (e.g. Cătălina Monuleşti) and preserved monuments such as the one from Tău Găuri - all of which would serve as tourist attractions. Further to this, it is understood that the government will be acting locally to encourage economic growth. (see Roşia Montană Initial Tourism Proposals Gifford Report 13658.R01).

Clearly, planning restrictions will apply to areas that could be affected by the operation of the project, but this will be for a limited time and through its Community Sustainable Development Plan (Volume 31 of the EIA report), RMGC undertakes to lay the foundations for development of long term projects, such as tourism. The General Urbanism Plan (PUG) prepared in 2000 and approved in 2002 is a document endorsed by the Local Council after being submitted to a public consultation process within the local community. The PUG has been presented and debated within 11 council meetings and public debates. The industrial area is outlined through this PUG, but this area is not suitable for tourist activities. At the same time a protected area has also been outlined. Once the Zonal Urbanism Plan (PUZ) is endorsed by Roşia Montană Local Council, tourist activities (pensions, restaurants, etc.) may be developed within this area. The PUZ detailing the land surface required by the RMP affects only about 25% of Roşia Montană commune. Although some businesses have already been established on the remaining 75% of the Commune, once the PUZ is finalised, business start-up will be further encouraged.

There are good examples where tourism and mining has been carried on side by side. The examples of the Martha Gold Mine in Waihi, New Zealand and the Rio Narcea Gold Mine in Spain have been cited and the latter is documented in the EU “Best Reference” document for management of mining wastes. This is because these mines are operated efficiently, safely and with care of the environment. Because these mines are located in districts with a long history of mining, visitors can be shown mining technology old and new. Roșia Montană is in a good position to take similar advantage of its mining history and RMGC proposes to manage its operations in line with this best practice. Other related examples have been discussed in Roșia Montană Initial Tourism Proposals.

For further information, please see Annex 4 – Programs and Partnerships for Sustainable Development at Roșia Montană.

The details of Roșia Montană Gold Corporation’s (“RMGC”) Environmental Financial Guarantee are discussed in the section of the Environmental Impact Assessment titled “Environmental and Social Management and System Plans” (Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan”).

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

RMGC has retained one of the world’s leading insurance brokers, which is well established in Romania and has a long and distinguished record of performing risk assessments on mining operations. The broker will use the most appropriate property and machinery breakdown engineers to conduct risk analysis and loss prevention audit activities, during the construction and operations activity at Roșia Montană, to minimize hazards. The broker will then determine the appropriate coverage, and work with A-rated insurance companies to put that program in place on behalf of RMGC, for all periods of the project life from construction through operations and closure.

RMGC is committed to maintaining the highest standards of occupational health and safety for its employees and service providers. Our utilization of Best Available Techniques helps us to ensure this goal is achieved. No organization gains from a loss, and to that end we will work to implement engineering solutions to risk, as they are far superior to insurance solutions to risk. Up to 75% of loss risk can be removed during the design and construction phase of a project.

Yet we recognize that with a project as large as that being undertaken at Roșia Montană, there is a need to hold comprehensive insurance policies (such policies are also a prerequisite for securing financing from lending institutions). Core coverage includes property, liability, and special purpose (e.g. delayed start up, transportation, non-owned). Thus in the event of legitimate claims against the company, these claims will be paid out by our insurers.

All insurers and insurance coverage related to the mining operations at Roșia Montană will be in full compliance with Romania's insurance regulations.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee ("EFG") is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD") and the Environmental Liability Directive ("ELD").

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roșia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources ("NAMR").

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of

closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)